Chemiczno-farmaceutyczne zakłady przemysłowo-handlowe

91761
I

Fosfatynę Faliera i Lobelinę

W POLSKIEJ APTECE POLSKIE CHEMIKALIA

Acidum salicylicum-„Motor"
Acidum acetylo-salicylicum-„Motor"
Methylium salicylicum-„Motor"
Natrium salicylicum-„Motor"
Salol-„Motor"
Motopirin-„Motor"
Phenin-„Motor"
Salicylopyrin-„Motor"

Corgol-„Motor" (Argentum colloidale ca 75% Ag)
Cholargin-„Motor" (Argentum colloidale cum Natrio choleinico 10% Ag)
Gelargin-„Motor" (Argentum gelatinosum ca 15% Ag)
Ophtargol-„Motor" (Prorgol pro oculis)
Prorgol-„Motor" (Argentum proteinicum ca 8% Ag)

Ferrum albuminatum-„Motor"
Ferrum oxydatum saccharatum-„Motor" 3% i 10%
Ferro-Manganum peptonatum-„Motor"
Ferro-Manganum saccharatum-„Motor"

Pabjanicka Sp. Akc. Przemysłu Chemicznego

PABJANICE, woj. Łódzkie

Przetwory specjalne

marki »CIBA«

Adrenalina synt.
Agomensina
Androstina
Atochinol
Calcio-Coramina
Chininophytina
Cibalgina
Coagulen
Coramina
Dial i Didial
Digifolina
Elbon
Ferrophytina
Fortossan
Hemypnon
Isarol
Lipojodina
Lithiol
Orypan
Pavon
Percainal
Peristaltina
Perkaina
Phytina
Prokliman
Rezyl
Salen i Salenal
Septacrol
Sistomensina
Spirsil
Vioform

Przetwory farmaceutyczne ogólno-handlowe

ROCZNIK XVII

KALENDARZ FARMACEUTYCZNY

NA ROK

1937

Biblioteka Jagiellońska
1001868110

MGR FARM. FRANCISZEK HEROD
REDAKTOR I WYDAWCA
„WIADOMOŚCI FARMACEUTYCZNYCH"
WARSZAWA

760478

91761
I
17(1937)

Drukarnia Wzorowa — Warszawa, Długa 20.

Akc. Nr 2807/1 24/IV
A.

SPIS RZECZY

Str.

Wydawnictwa farmaceutyczne i z dziedzin pokrewnych . . . . . I—XXVIII

Dział Naukowo - Praktyczny

Laboratorium analityczne w aptekach — Wzory urządzeń — Spis odczynników i przyrządów wymaganych przez Farmakopeę polską wyd. II 1
Pierwsza pomoc w nagłych wypadkach . . . 81
Dawkowanie dla dorosłych 115
Wykaz środków gwałtownie działających Wykaz A 135
Wykaz środków silnie działających Wykaz B 137
Wykaz środków odurzających (wg Farmakopei polskiej) 142
Niektóre przepisy zamieszczone w „Wiadomościach Farmaceutycznych" w okresie od 1 października 1935 r. do 30 września 1936 r. 144

Dział Informacyjno - Zawodowy

Ustawy i rozporządzenia obowiązujące apteki i aptekarzy, wydane w okresie od 1 października 1935 do 30 września 1936 . 151
Najważniejsze wydażenia na terenie farmacji (od 1 października 1935 do 30 września 1936) 174

Str.

Państwowe władze aptekarskie 182
Wykaz władz, naukowe, personelu, zakładów, liczby studentów i absolwentów i tp. Wydziałów i Oddziałów Farmaceutycznych na uniwersytetach polskich 184
Polskie Powszechne Towarzystwo Farmaceutyczne 213
Różne organizacje i instytucje farmaceutyczne 222
Spis aptek Rzeczypospolitej Polskiej 232
Statystyka aptek 334

SPIS OGŁOSZEŃ

		Str.
1	Aptekarskie Biuro Zleceń	19—24
2	Asmidar	A
3	„Atropa" (Plasmon)	29
4	Balkowski L. i S-ka	33
5	Barcikowski R.	3
6	Brandes i Tenenbaum	7
7	Breszel i S-ka	8
8	Bukowski A.	11
9	Centrala Szkła (F. Pełka)	34
10	Centrala Wag	9
11	Chronowicz A.	36
12	„Concordia—Import- Export" . .	27
13	Dawidowicz, Kempiński i S-ka .	wklejki XVI 238
14	„Deges"	4
15	Drukarnia Wzorowa	wklejka 96
16	„Eka" (J. Frenkel)	15
17	„Ekonomia"	37
18	„Elektryczność"	34
19	„Etykieta" (K. Sarbiewski) . . .	33
20	„Fagosol" (H. Rosenstadt) . . .	32
21	„Farlabor	30
22	„Farmahurt"	30
23	„Farmakon"	41
24	Gąsecki A. i S-wie	26
25	Goldberg S. M.	pieczątkana marginesie
26	„Grodzisk"	28
27	Homeopatyczna apteka	35

		Str.
28	Hurtownia Aptekarzy Polskich	wklejka 1
29	Iwiński W. M.	F
30	Jakobsen Teodor	35
31	Jankowski A. i S-ka	38
32	„Jon"	wklejka 32
33	Karpiński Fr.	1
34	Klawe Mag.	17
35	Kojrański W.	9
36	„Kometa"	40
37	Kowalski Ap.	wklejki 224, 256
38	Krögler Ed.	zakładka
39	„Lek" (Reformackie Pigułki")	41
40	„Leo" Insulina (Br. Kleiner)	13
41	Lewandowski R.	31
42	Lichtson S.	36
43	Liphardt O.	40
44	Lubelski J. („Drastin")	16
45	Madaus Dr & Co	klejka 178
46	„ Oligopleksy dynamiczne	179—181
47	„Mam" inhalator (Splitt T.)	40
48	„Motor"	B
49	Nasierowski L.	336
50	Pabjanicka Spółka Akcyjna Przemysłu Chemicznego	C
51	Pacanowski J.	8
52	Państwowy Zakład Higieny (Dział Surowic i Szczepionek)	2
53	Państwowe Zakłady Zdrojowe	5
54	„Proton"	18
55	„Radocha"	19
56	Remedia (Chemikalia farm.)	25
57	„Sandoz"	6
58	Scott & Bowne	wklejki 64, 96, 160
59	Strzelecki R.	37
60	„Synerga"	E
61	Synoradzki St.	14

		Str.
62	Szedrowicz Bracia	39
63	Tarasiejski N. i S-wie	39
64	„Unitas“	zakładka
65	„Waga Precyzyjna“ (H. Namokel)	7
66	Wojciechowski L.	17
67	„Vetro“	40
68	Zeiss Carl (Jena) Inż. Wł. Leśniewski	12
69	Zembrzuski i S-ka	10
70	Zioła Polskie	zakładka
71	Związek Zawodowy Farmaceutów Pracowników w R. P. (Dział Kupna i Sprzedaży)	38
72	Źródła Zakupu	337—364

Chemiczno - Farmaceutyczne
Zakłady Przemysłowe

Fr. Karpiński S.A.

Warszawa — Wolność 7/9

Polecają

całkowicie w swych zakładach produkowane preparaty syntetyczne in substantia do receptury oraz w formie oryginalnej:

HEXAMETHYLENTETRAMIN
JODUM RESUBLIMATUM
KALIUM JODATUM
PANLAUDON

Bromisol
Calcium-Corpyrin
Corpyrin
Chinophan
Ferro-Fytonal
Fytonal
Glucalcin
Neoseptin
Phospho-Glucalcin
Somnalin
Uroseptin

PAŃSTWOWY ZAKŁAD HIGIENY

Dział Surowic i Szczepionek

Warszawa, ul. Chocimska 24 — Tel 8-43-84

Adres telegraficzny: „*Centrepid — Warszawa*"

Wszelkie Surowice i Szczepionki

do celów leczniczych i zapobiegawczych u ludzi

Surowica błonicza barania i bydlęca.
— Surowica przeciw jadowi żmij. —

Insulina „PZH"

fiolki po 100 i 200 jednostek międzynarodowych w 5 cm^3.

Pituitrol „PZH"

(wyciąg z tylnego płata przysadki mózgowej).
fiolki po 5 cm^3., pudełka po 3 i 6 ampułek à 1 cm^3. 1 cm^3=10 jednostkom Voegtlina.

Preparaty Diagnostyczne

Cenniki i wszelkie informacje wysyła się na żądanie.

R. BARCIKOWSKI

S. A.

Poznań, ul. Składowa 13 — 18

poleca:

Specyfiki farmaceutyczne
Wstrzykiwania wyjałowione
Preparaty galenowe

Tabletki dozowane i na wagę
Tabletki wód mineralnych
Chemikalia do analiz i chemicznie czyste własnej produkcji.

Import i eksport ziół leczniczych krajowych i egzotycznych:

R. BARCIKOWSKI S. A.
GDYNIA — PORT

„DEGES"

Zakłady Farmaceutyczno-Chemiczne
i Hurtownia Apteczno-Drogeryjna
Tow. Akc.

KATOWICE, Wojewódzka 21.
Telefon Nr. zbiorowy 309-17.

Poleca po cenach konkurencyjnych:

CHEMIKALIA
ZIOŁA LECZNICZE
SPECYFIKI KRAJOWE I ZAGRANICZNE

Z własnego laboratorium:

Succus Liquiritiae spissum
„ „ in bacillis
„ Juniperi inspissatus
Extractum Aurantii fluidum
„ Chinae
„ Condurango fluidum
„ Secalis cornuti fluidum
„ Senegae fluidum
„ Thymi fluidum i t. d.

Acidum carbolicum album crystallisatum
„ crudum 98 — 100%
Formaldehydum solutum 40%
Liquor Cresoli saponatus
„ Formaldehydi saponatus

Biuro sprzedaży produktów

Państwowych Zakładów Zdrojowych

Warszawa I, ul. Krakowskie-Przedm. 11

vis à vis Hotelu Europejskiego

Telefon 2-69-68. Konto czek. P. K. O. 30.103

Poleca krajowe wody mineralne (świeżego czerpania), sole, szlamy, ługi do kąpieli, borowiny, okłady, preparaty igliwiowe, oraz ostatnio wprowadzone do obrotu naturalne sole z wody ze słynnego zdroju „ZUBERA" w KRYNICY (Polskie Vichy) we flakonie po 100 tabletek × 0,5 g w cenie zł 2.50, w rurce szklanej 20 tabletek × 1 g zł 1.20, w pudełku 20 pastylek do ssania zł 1.50.

Dla P. P. Aptekarzy udziela się właściwego rabatu.

Prospekty i cenniki wysyła się na każde żądanie.

CHEMICZNA FABRYKA DAWNIEJ SANDOZ
BAZYLEA — SZWAJCARIA

ALLISATIN-
Preparat czosnkowy

BELLAFOLIN-
Alk. fol. Bellad. krople, tabletki, amp.

CALCIBRONAT-„SANDOZ"
Nowe połączenie Ca i Br, granulki — ampułki do wlewań śródm. i dożyln.

CALCIUM-„SANDOZ"
Granulki 100% wapnia niczem nie obciążone. Tabletki czek. i musujące. Ampułki o koncentracji 10% i 20% do wlewań dożylnych i śródmięśniowych.

CHININ-CALCIUM-„SANDOZ"
ampułki zawierające chin. i Ca. do wlewań dożylnych i śródmięśniowych.

DIGILANID-
zesp. gluk. Dig. lanata. krople, tabletki, amp., czopki.

FELAMIN-
Cholagog. Drażetki.

GYNERGEN-
Czołowy prep. sporyszowy, tabl., krople, ampułki.

SCILLAREN-
Izol gluk. morskiej ceb. tabletki, krople, ampułki.

Preparaty marki „SANDOZ" wyróżniają się idealną czystością chemiczną, naukowym opracowaniem, precyzyjnym dawkowaniem.

Repr. handl.: **Fa Chemofarm, Lwów, Kilińskiego 3.**

Współpracown. naukowy: Inż. **Karol Antoni Sommer** Warszawa 4.

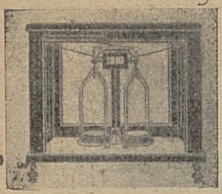

Wagi apteczne:
ręczne, proszkowe, tarowe, analityczne, laboratoryjne, lekarskie, niemowlęce, stołowe, dziesiętne, stołowo-dziesiętne i inne.
Odważniki mosiężne i żeliwne.

Kapsulatory, szpadle i łyżki rogowe
poleca:

„WAGA PRECYZYJNA"
wł. EUGENIUSZ NAMOKEL
Warszawa, ul. Piusa XI Nr. 45. — Tel. 840-85
Uskutecznia też remont wag wraz z urzęd. legalizacją.

W opakowania papierowe i kartonowe
oraz
pudełka kartonowe z etykietą firmową

zaopatruje fachowo i solidnie

Złoczowska Fabryka Wyrobów Papierowych i Kartonowych Farmaceutycznych
Brandes i Tenenbaum
w Złoczowie, ul. Sokoła 11. Telefon 107.

BRESZEL i BRUZDA

Spółka Komandytowa

dawn. JÓZEF BRESZEL i S-ka

Warszawa — Plac Małachowskiego 2

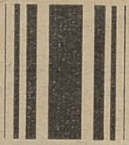

Przedstawicielstwo firm

Farmaceutyczno - Chemicznych

J. PACANOWSKI

FABRYKA PUDEŁEK I LITOGRAFIA

Kraków — ul. Grzegórzecka 19-21 — Telefon 140-48

Rok założenia 1868.

Wszelkie opakowania tekturowo - papierowe dla celów aptecznych i przemysłowych.

Specjalność dla aptek: Higieniczne, maszynowo wykonane różne **pudełka okrągłe** i inne na proszki, puder dla dzieci i t. p. Bardzo praktyczne, efektowne i higieniczne **słoiki** impregnowane parafiną bezwonną z nakrywkami **na maści,** szczególnie nadające się do recept rabatowych i odręcznej sprzedaży, bardzo tanie maszynowe **kartoniki** składane **na proszki w kapsułkach** z kartonu piśmiennego, zastępujące szuberki, najtańsze z najlepszego papieru **kapsułki papierowe** welinowe i woskowane zwykłe i **samootwierające się** na proszki, nadto **sygnatury, etykiety, torebki** i t. p.

Najnowsze urządzenia techniczne.

Wykonanie efektowne, szybkie i solidne.

Bibuła Filtracyjna
Mydło Marsylijskie
Tapioka Medicinal
Olejki eteryczne
Farby do Masła i Sera
Podpuszczka do Sera
Flor. Aurantii
Farina Amygdalarum
Carmon
Ol. Amygdalarum dulc. ver. frig. express.
Ol. Amydgalarum dulc. Persicorum
Wody Mineralne

WIKTOR KOJRAŃSKI
Warszawa, Sienna 30 — Telefon 518-88.

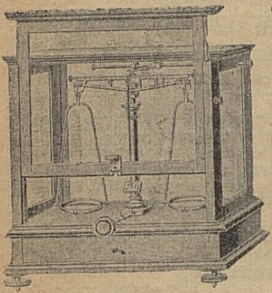

Kupujcie wprost u źrodła wszelkiego rodzaju wagi i odważniki dla aptek, drogeryj, laboratoriów, szpitali uniwersytetów, gmnazjum, jubilerów, dla handlu i przemysłu i tp.

CENTRALA WAG, Kraków, Wiślna 2.

STYCZEŃ

1	P	**Nowy Rok**
2	S	Makarego Op.
3	N	Genowefy
4	P	Tytusa B., Eugenjusza
5	W	Telesfora P.M., Szym.
6	Ś	**Trzech Króli**
7	C	Lucjana, Kryspina
8	P	† Seweryna, Teofila
9	S	Marcjanny, Juljana
10	N	Agatona, Wilhelma
11	P	Honoraty P., Matyldy
12	W	Arkadiusza i Modesta
13	Ś	Leoncjusza
14	C	Hilarego, Feliksa
15	P	† Pawła I Pust.
16	S	Marcelego P. M.
17	N	Antoniego
18	P	Stolicy św. Piotra
19	W	Henryka B.W., Marty
20	Ś	Fabiana i Sebastiana
21	C	Agnieszki P. M.
22	P	† Wincent. i Anast.
23	S	Ildefonsa B. W.
24	N	Tymoteusza
25	P	Nawróc św. Pawła
26	W	Polikarpa B W.
27	Ś	Jana Złotoustego B.W.
28	C	Piotra Nolasko
29	P	† Franciszka Salez.
30	S	Martyny P. M.
31	N	Jana Bosko

L U T Y

1	P	Ignacego B. M.
2	**W**	**Matki B. Gromn.**
3	Ś	Błażeja B. M.
4	C	Ansgarego i Andrz.
5	P	† Agaty P. M.
6	S	Doroty P. M., Tytusa
7	**N**	Romualda Op.
8	P	Jana z Mathy W.
9	W	Apolonji P. M.
10	Ś	† Popiel., Scholastyki
11	C	† Obj. NMP. w Lourd.
12	P	† Juljana
13	S	† Grzegorza
14	**N**	† Walentego
15	P	† Faustyna i Jowity
16	W	† Juljanny P. M.
17	Ś	† Patrycjusza B.
18	C	† Symeona B. M.
19	P	† Konrada
20	S	† Leona i Eleut.
21	**N**	† Maksymiana
22	P	† Małgorzaty
23	W	† Piotra Damiana
24	Ś	† Macieja Apost.
25	C	† Cezarjusza
26	P	† Wiktorg, Nestora
27	S	† Aleksandra, Anast.
28	**N**	† Romana

MARZEC

1	P	† Albina B.W.
2	W	† Pawła, Heleny ces.
3	Ś	† Kunegundy Ces.
4	C	† Kazimierza kr.
5	P	† Jana od Krz. Euz.
6	S	† Perpetuy i Felicyty
7	**N**	† Tomasza
8	P	† Wincentego Kadł.
9	W	† Franciszki Rzym.
10	Ś	† 40 Męczen., Wikt.
11	C	† Konstantyna W.
12	P	† Grzegorza Wielk.
13	S	† Krystyny P. M.
14	**N**	† Matyldy i Leona
15	P	† Klemensa Hof.
16	W	† Cyrjaka, Tacjana
17	Ś	† Jana Sark., Patrycj.
18	C	† Cyryla Jer., Edw.
19	P	† Józefa Obl. NMP.
20	S	† Eufemji, Teodozji
21	**N**	† Benedykta
22	P	† Katarzyny kr. szw.
23	W	† Feliksa m. Wiktor.
24	Ś	† Gabriela Arch.,
25	C	† ***Wielki***, Kwiryna
26	P	† ***Wielki***, Emanuela
27	S	† ***Wielka***, Jana Dam.
28	**N**	**Wielkanoc**, Jana K.
29	**P**	**Pon. Wielk.**, Eustaz.
30	W	Jana Klimaka, Anieli
31	Ś	Balbiny P., Kornelii M.

KWIECIEŃ

1	C	Teodory M., Hugona
2	P	† Franciszka à Paulo
3	S	Ryszarda B. K.
4	**N**	Izydora
5	P	Zwiast. NMP., Wincent.
6	W	Sykstusa, Celestyna
7	Ś	Epifanjusz B. M.
8	C	Dyonizego B. W.
9	P	† Marji Kleofasowej
10	S	Ezechiela Pr. M.
11	**N**	Leona
12	P	Juljusza pap., Zenona
13	W	Hermenegilda Kr. M.
14	Ś	Op. św. Józefa, Just.
15	C	Anastazji M.
16	P	† Benedykta J. Labre
17	S	Anicета P. M.
18	**N**	Bogumiła
19	P	Jerzego, Hermogen.
20	W	Teodora, Agnieszki
21	Ś	Anzelma B. W. D. K.
22	C	Sotera i Kaja Pp. Mm.
23	P	† Wojciecha B. M.
24	S	Fidelisa, Saby
25	**N**	Marka E.
26	P	Kleta i Marcellina
27	W	Piotra Kanizj., Zyty
28	Ś	Pawła od Krzyża W.
29	C	Piotra M., Roberta Op.
30	P	† Katarzyny Seneńsk.

M A J

1	S	Filipa i Jakuba Ap.
2	**N**	Atanazego
3	P	**Roczn. Konst.**
4	W	Moniki
5	Ś	Piusa V B. W.
6	**C**	**Wniebowstąpie P.**
7	P	† Domiceli i Eufroz.
8	S	Stanisława bisk.
9	**N**	Grzegorza
10	P	Izydora Or.
11	W	Franciszka, Mamerta
12	Ś	Pankracego M.
13	C	Serwacego, Piotra R.
14	P	† Bonifacego M.
15	S	Jana de la Salle, Zofii
16	**N**	**Zesłanie Ducha Św**
17	**P**	**Świąt.** Paschalisa
18	W	Feliksa Kapuc. M.
19	Ś	Piotra Celest.
20	C	Bernardyna Seneńsk.
21	P	† Tymoteusza
22	S	Heleny, Julji
23	**N**	**Trójcy Św.** Jana B.
24	P	NMP. Wspom. wiern.
25	W	Grzegorza VII P. W.
26	Ś	Filipa Nereusza W.
27	**C**	**Boże Ciało,** Bedy W.
28	P	† Augustyna B. W.
29	S	Marji Magd. de Pazzis
30	**N**	Feliksa P. M
31	P	Anieli P., Petroneli P.

CZERWIEC

1	W	Jakuba Strzemię B.
2	Ś	Marcel., Sadoka i tow.
3	C	Klotyldy, Cecyljusza
4	P	† Serca Jezus., Franc.
5	S	Bonifacego B. M.
6	**N**	Norberta i Kl.
7	P	Roberta Op.
8	W	Medarda, Wilhelma
9	Ś	Pryma i Felicjana Mm.
10	C	Bogumiła, Małgorzaty
11	P	† Barnaby Ap.
12	S	Onufrego, Jana
13	**N**	Antoniego Pad.
14	P	Bazylego Wielk. B. W.
15	W	Jolenty, Wita, Modesta
16	Ś	Franciszka Regisa
17	C	Marcjana, Adolfa
18	P	† Efrema, Marka
19	S	Gerwazego i Protaz.
20	**N**	Sylweriusza
21	P	Aloizego Gonzagi W.
22	W	Paulina B. W.
23	Ś	Zenona, Agrypiny
24	C	Narodz. św. Jana Ch.
25	P	† Wilhelma, Febronii
26	S	Jana i Pawła Mm.
27	**N**	Władysława
28	P	Leona II Pap. W.
29	**W**	**ŚŚw. Piotra i Pawła**
30	Ś	Pawła Ap. Lucyny

LIPIEC

1	C	Przen. Krwi P. Jezusa
2	P	† Nawiedzenie NMP.
3	S	Anatola, Leona II P.
4	**N**	Teodora
5	P	Antoniego, Marii
6	W	Izajasza Pr., Dominiki
7	Ś	Cyryla i Metodego
8	C	Elżbiety Kr. Wd.
9	P	† Weroniki P., Zenona
10	S	7 braci męcz., Rufiny
11	**N**	Piusa I pap., Pelagii
12	P	Jana Gwalberta Op.
13	W	Małgorzaty P. M.
14	Ś	Bonawentury BWDK
15	C	Rozesł Apost., Henr.
16	P	† MB Szkapl., Eust.
17	S	Aleksego, Westyny
18	**N**	Szymona z Lipnicy
19	P	Wincentego à Paulo
20	W	Czesława, Hieronima
21	Ś	Praksedy
22	C	Marii Magdaleny
23	P	† Apolinarego B. M.
24	S	Kunegundy ks., Kryst.
25	**N**	Jakuba Ap.
26	P	Anny, Matki NMP.
27	W	Natalii, Pantaleona
28	Ś	Innocentego iWiktora
29	C	Marty, Olafa
30	P	† Rufina, Abdona
31	S	Ignacego Lojoli W.

SIERPIEŃ

1	N	Piotra w okow.
2	P	MNP. Anielskiej
3	W	Znal. rel. Św. Szczep.
4	Ś	Dominika W.
5	C	M. B. Śnieżnej
6	P	† Przem. Pańskie
7	S	Kajetana W., Donata
8	N	Emila, Cyrjaka
9	P	Jana Vianney, Rom.
10	W	Wawrzyńca M.
11	Ś	Zuzanny i Dygny P.
12	C	Klary i Hilarji M.
13	P	† Hipolita i Kasjana
14	S	† *Wig.* Euzebjusza
15	N	**Wnieb. N. M. P.**
16	P	Joachima, Rocha
17	W	Jacka Wyzn., Liberta
18	Ś	Heleny ces., Agapita
19	C	Ludwika Tol., Tekli
20	P	† Bernarda Op. D. K.
21	S	Joanny Franc.
22	N	Tymoteusza
23	P	Filipa i Benicjusza W.
24	W	Bartłomieja Ap.
25	Ś	Ludwika Kr. Fr.
26	C	M. B. Częstoch.,
27	P	† Józefa Kalasantego
28	S	M. B. Poc. Augustyna
29	N	Śc. gł. ś. Jana Ch.
30	P	Róży Lim. P.
31	W	Rajmunda, Paulina

WRZESIEŃ

1	Ś	Idziego, Bronisławy
2	C	Stefana Kr. Węg.
3	P	† Bronisławy, Szym.
4	S	Rozalii, P., Marcelego
5	**N**	Wawrzyńca
6	P	Eugenjusza, Zacharj.
7	W	Melchjora Grodz.
8	Ś	Narodz. N. M. P.
9	C	Piotra Klawera
10	P	† Mikołaja z Tolent
11	S	Prota i Jacka
12	**N**	Imienia N. M. P.
13	P	Filipa m., Amata
14	W	Podwyższenie Krz.
15	Ś	† S. dz., Nikomedesa
16	C	Korneljusza i Cyp.
17	P	† S. dz., Stygm.
18	S	† S. dz., Józefa W.
19	**N**	M. B. Bolesnej
20	P	Eustachjusza M.
21	W	Mateusza Ap.
22	Ś	Tomasza B. W.
23	C	Tekli P. M., Linusa
24	P	† Gerarda
25	S	Ładysława z Giel.
26	**N**	Cyprjana i Just.
27	P	Koźmy i Damjana M.
28	W	Wacława Kr. M.
29	Ś	Michała Archanioła
30	C	Hieronima

PAŹDZIERNIK

1	P	† Jana z Dukli
2	S	Aniołów Stróżów
3	**N**	Teresy od Dz.
4	P	Franciszka Serafic.
5	W	Placyda M.
6	Ś	Brunona W.
7	C	Justyny, Marka
8	P	† Pelagji, Brygidy W.
9	S	Ludwika, Dionizego
10	**N**	Franciszka
11	P	NMP. Matki Zbaw
12	W	Maksymiljana B. W.
13	Ś	Edwarda Kr. W.
14	C	Kaliksta P. M.
15	P	† Teresy P., Jadwigi
16	S	Gerarda Majelli
17	**N**	Małgorzaty A.
18	P	Łukasza Ewang.
19	W	Piotra z Alkantary
20	Ś	Jana Kantego, Ireny
21	C	Urszuli P. M., Hilarj.
22	P	† Korduli, Melan.
23	S	Serwanda i Germ.
24	**N**	Rafała Arch.
25	P	Kryspina, Hryzanta
26	W	Ewarysta P. M.
27	Ś	Sabiny P. M.
28	C	Szymona i Tadeusza
29	P	† Narcyza B. W.
30	S	Alfonsa Rodrigueza
31	**N**	Chrystusa Kr.

LISTOPAD

1	P	**Wszystkich Św.**
2	W	Dzień Zaduszny
3	Ś	Huberta
4	C	Karola Boromeusza
5	P	† Zachariasza i Elżb.
6	S	Leonarda
7	N	Opieki NMP.
8	P	Gotfryda, Klaudjusza
9	W	Teodora i Oresta
10	Ś	Andrzeja z Awelinu
11	C	Marcina, Bartłomieja
12	P	† 5 Braci Polaków
13	S	Stanisława Kostki
14	N	Józefata
15	P	Leopolda, Gertrudy
16	W	M. B. Ostrobramskiej
17	Ś	Grzegorza, Salomei
18	C	Anieli, Romana
19	P	† Elżbiety, Kr. Wd.
20	S	Feliksa, Leonarda
21	N	Ofiarowanie NMP.
22	P	Cecylii P. M.
23	W	Klemensa P. M.
24	Ś	Jana od Krzyża W.
25	C	Katarzyny P. M.
26	P	† Jana Berchm.
27	S	Walerjana, Wirgil.
28	N	Zdzisławy
29	P	Saturnina i Filemona
30	W	Andrzeja Apost.,

GRUDZIEŃ

1	Ś	Eligiusza, Natalii
2	C	Bibianny, Pauliny
3	P	† Franciszka Ksaw.
4	S	Barbary P. M.
5	**N**	Sabby Op.
6	P	Mikołaja B. W.
7	W	Ambrożego
8	**Ś**	**Niepok. Pocz. NMP.**
9	C	Walerii i Leokadii
10	P	† N. M. P. Loretańsk.
11	S	Damazego P. W.
12	**N**	Aleksandra
13	P	Łucji P. M. Otylii P.
14	W	Spirydiona, Nikazego
15	Ś	† S. dz., Waleriana
16	C	Euzebiusza, Walent.
17	P	† S. dz., Łazarza B.
18	S	† S. dz., Oczek. NMP.
19	**N**	Dariusza
20	P	Teofila, Filogona
21	W	Tomasza Apostoła
22	Ś	Zenona, Demetrii
23	C	Wiktorii P.
24	P	† Wigilia, Adam. i Ew.
25	**S**	**Boże Narodzenie**
26	**N**	**Szczepana 1 Męcz.**
27	P	Jana Apost. Ewang.
28	W	Młodzianków, Teofili
29	Ś	Tomasza Kantuar.
30	C	Eugeniusza B. W.
31	P	† Sylwestra B. W.

1936

GRUDZIEŃ 31 DNI

27 Niedziela		
28 Poniedziałek		
29 Wtorek		
30 Środa		
31 Czwartek		

1937

STYCZEŃ 31 DNI

1 Piątek		
2 Sobota		

STYCZEŃ 31 DNI

3 Niedziela	
4 Poniedziałek	
5 Wtorek	
6 Środa	
7 Czwartek	
8 Piątek	
9 Sobota	

STYCZEŃ 31 DNI

10 Niedziela		
11 Poniedziałek		
12 Wtorek		
13 Środa		
14 Czwartek		
15 Piątek		
16 Sobota		

17 Niedziela		
18 Poniedziałek		
19 Wtorek		
20 Środa		
21 Czwartek		
22 Piątek		
23 Sobota		

24 Niedziela		
25 Poniedziałek		
26 Wtorek		
27 Środa		
28 Czwartek		
29 Piątek		
30 Sobota		

STYCZEŃ 31 DNI		LUTY 28 DNI
31 Niedziela		
1 Poniedziałek		
2 Wtorek		
3 Środa		
4 Czwartek		
5 Piątek		
6 Sobota		

LUTY 28 DNI

7 Niedziela		
8 Poniedziałek		
9 Wtorek		
10 Środa		
11 Czwartek		
12 Piątek		
13 Sobota		

14 Niedziela		
15 Poniedziałek		
16 Wtorek		
17 Środa		
18 Czwartek		
19 Piątek		
20 Sobota		

LUTY 28 DNI

21 Niedziela		
22 Poniedziałek		
23 Wtorek		
24 Środa		
25 Czwartek		
26 Piątek		
27 Sobota		

LUTY 28 DNI		MARZEC 31 DNI
28 Niedziela		
1 Poniedziałek		
2 Wtorek		
3 Środa		
4 Czwartek		
5 Piątek		
6 Sobota		

7 Niedziela	
8 Poniedziałek	
9 Wtorek	
10 Środa	
11 Czwartek	
12 Piątek	
13 Sobota	

14 Niedziela		
15 Poniedziałek		
16 Wtorek		
17 Środa		
18 Czwartek		
19 Piątek		
20 Sobota		

MARZEC 31 DNI

21 Niedziela		
22 Poniedziałek		
23 Wtorek		
24 Środa		
25 Czwartek		
26 Piątek		
27 Sobota		

28 Niedziela		
29 Poniedziałek		
30 Wtorek		
31 Środa		
1 Czwartek		
2 Piątek		
3 Sobota		

KWIECIEŃ 30 DNI

4 Niedziela		
5 Poniedziałek		
6 Wtorek		
7 Środa		
8 Czwartek		
9 Piątek		
10 Sobota		

11 Niedziela		
12 Poniedziałek		
13 Wtorek		
14 Środa		
15 Czwartek		
16 Piątek		
17 Sobota		

18 Niedziela		
19 Poniedziałek		
20 Wtorek		
21 Środa		
22 Czwartek		
23 Piątek		
24 Sobota		

KWIECIEŃ 30 DNI		MAJ 31 DNI
25 Niedziela		
26 Poniedziałek		
27 Wtorek		
28 Środa		
29 Czwartek		
30 Piątek		
1 Sobota		

MAJ 31 DNI

2 Niedziela		
3 Poniedziałek		
4 Wtorek		
5 Środa		
6 Czwartek		
7 Piątek		
8 Sobota		

9 Niedziela		
10 Poniedziałek		
11 Wtorek		
12 Środa		
13 Czwartek		
14 Piątek		
15 Sobota		

16 Niedziela		
17 Poniedziałek		
18 Wtorek		
19 Środa		
20 Czwartek		
21 Piątek		
22 Sobota		

23 Niedziela		
24 Poniedziałek		
25 Wtorek		
26 Środa		
27 Czwartek		
28 Piątek		
29 Sobota		

MAJ 31 DNI		CZERWIEC 30 DNI
30 Niedziela		
31 Poniedziałek		
1 Wtorek		
2 Środa		
3 Czwartek		
4 Piątek		
5 Sobota		

CZERWIEC 30 DNI

6 Niedziela		
7 Poniedziałek		
8 Wtorek		
9 Środa		
10 Czwartek		
11 Piątek		
12 Sobota		

CZERWIEC 30 DNI

13 Niedziela		
14 Poniedziałek		
15 Wtorek		
16 Środa		
17 Czwartek		
18 Piątek		
19 Sobota		

20 Niedziela		
21 Poniedziałek		
22 Wtorek		
23 Środa		
24 Czwartek		
25 Piątek		
26 Sobota		

CZERWIEC 30 DNI		LIPIEC 31 DNI
27 Niedziela		
28 Poniedziałek		
29 Wtorek		
30 Środa		
1 Czwartek		
2 Piątek		
3 Sobota		

LIPIEC 31 DNI

4 Niedziela		
5 Poniedziałek		
6 Wtorek		
7 Środa		
8 Czwartek		
9 Piątek		
10 Sobota		

11 Niedziela		
12 Poniedziałek		
13 Wtorek		
14 Środa		
15 Czwartek		
16 Piątek		
17 Sobota		

18 Niedziela		
19 Poniedziałek		
20 Wtorek		
21 Środa		
22 Czwartek		
23 Piątek		
24 Sobota		

LIPIEC 31 DNI

25 Niedziela		
26 Poniedziałek		
27 Wtorek		
28 Środa		
29 Czwartek		
30 Piątek		
31 Sobota		

SIERPIEŃ 31 DNI

1 Niedziela		
2 Poniedziałek		
3 Wtorek		
4 Środa		
5 Czwartek		
6 Piątek		
7 Sobota		

SIERPIEŃ 31 DNI

8 Niedziela		
9 Poniedziałek		
10 Wtorek		
11 Środa		
12 Czwartek		
13 Piątek		
14 Sobota		

15 Niedziela		
16 Poniedziałek		
17 Wtorek		
18 Środa		
19 Czwartek		
20 Piątek		
21 Sobota		

SIERPIEŃ 31 DNI

22 Niedziela		
23 Poniedziałek		
24 Wtorek		
25 Środa		
26 Czwartek		
27 Piątek		
28 Sobota		

SIERPIEŃ 31 DNI		WRZESIEŃ 30 DNI
29 Niedziela		
30 Poniedziałek		
31 Wtorek		
1 Środa		
2 Czwartek		
3 Piątek		
4 Sobota		

WRZESIEŃ 30 DNI

5 Niedziela		
6 Poniedziałek		
7 Wtorek		
8 Środa		
9 Czwartek		
10 Piątek		
11 Sobota		

WRZESIEŃ 30 DNI

12 Niedziela		
13 Poniedziałek		
14 Wtorek		
15 Środa		
16 Czwartek		
17 Piątek		
18 Sobota		

WRZESIEŃ 30 DNI

19 Niedziela		
20 Poniedziałek		
21 Wtorek		
22 Środa		
23 Czwartek		
24 Piątek		
25 Sobota		

WRZESIEŃ 30 DNI		PAŹDZIERNIK 31 DNI
26 Niedziela		
27 Poniedziałek		
28 Wtorek		
29 Środa		
30 Czwartek		
1 Piątek		
2 Sobota		

PAŹDZIERNIK 31 DNI

3 Niedziela		
4 Poniedziałek		
5 Wtorek		
6 Środa		
7 Czwartek		
8 Piątek		
9 Sobota		

PAŹDZIERNIK 31 DNI

10 Niedziela		
11 Poniedziałek		
12 Wtorek		
13 Środa		
14 Czwartek		
15 Piątek		
16 Sobota		

PAŹDZIERNIK 31 DNI

17 Niedziela		
18 Poniedziałek		
19 Wtorek		
20 Środa		
21 Czwartek		
22 Piątek		
23 Sobota		

PAŹDZIERNIK 31 DNI

24 Niedziela		
25 Poniedziałek		
26 Wtorek		
27 Środa		
28 Czwartek		
29 Piątek		
30 Sobota		

PAŹDZIERNIK 31 DNI		LISTOPAD 30 DNI
31 Niedziela		
1 Poniedziałek		
2 Wtorek		
3 Środa		
4 Czwartek		
5 Piątek		
6 Sobota		

LISTOPAD 30 DNI

7 Niedziela		
8 Poniedziałek		
9 Wtorek		
10 Środa		
11 Czwartek		
12 Piątek		
13 Sobota		

14 Niedziela		
15 Poniedziałek		
16 Wtorek		
17 Środa		
18 Czwartek		
19 Piątek		
20 Sobota		

21 Niedziela		
22 Poniedziałek		
23 Wtorek		
24 Środa		
25 Czwartek		
26 Piątek		
27 Sobota		

LISTOPAD 30 DNI		GRUDZIEŃ 31 DNI
28 Niedziela		
29 Poniedziałek		
30 Wtorek		
1 Środa		
2 Czwartek		
3 Piątek		
4 Sobota		

5 Niedziela		
6 Poniedziałek		
7 Wtorek		
8 Środa		
9 Czwartek		
10 Piątek		
11 Sobota		

12 Niedziela		
13 Poniedziałek		
14 Wtorek		
15 Środa		
16 Czwartek		
17 Piątek		
18 Sobota		

19 Niedziela		
20 Poniedziałek		
21 Wtorek		
22 Środa		
23 Czwartek		
24 Piątek		
25 Sobota		

GRUDZIEŃ 31 DNI

26 Niedziela	
27 Poniedziałek	
28 Wtorek	
29 Środa	
30 Czwartek	
31 Piątek	

TARYFA POCZTOWO-TELEGRAFICZNA

(SKRÓCONA)

Obrót wewnętrzny	groszy
Kartki pocztowe miejscowe:	
pojedyncze	10
z odpowiedzią . . .	20
Kartki pocztowe zamiejscowe:	
pojedyncze	15
z odpowiedzią . . .	30
Listy miejscowe:	
do wagi 20 g. . . .	15
ponad 20 g do 250 g	30
„ 250 „ „ 500 „	40
„ 500 „ „1000 „	60
Listy zamiejscowe:	
do wagi 20 g. . . .	25
ponad 20 g do 250 g	50
„ 250 „ „ 500 „	80
„ 500 „ „1000 „	120
Druki do wagi 25 g	5
ponad 25 g do 50 g	10
„ 50 „ „ 100 „	15
„ 100 „ „ 250 „	25
„ 250 „ „ 500 „	50
„ 500 „ „ 1000 „	60
„ 1000 „ „ 2000 „	70
Próbki towarów:	
do wagi 100 g . . .	15
ponad 100 g do 250 g	25
„ 250 „ „ 500 „	50

Obrót zagraniczny	groszy
Kartki pocztowe:	
pojedyncze	30
z odpowiedzią . . .	60
do Austrii, Czechosłowacji, Rumunii i Węgier	25
z odpowiedzią . . .	50
Listy:	
do wagi 20 g. . . .	55
za każde dalsze 20 g	30
do Austrii, Czechosłowacji, Rumunii i Węgier do wagi 20 g	45
za każde dalsze 20 g	25
Najwyżej 2000 g.	
Druki:	
za każde 50 g . . .	10
Najwyższa waga 2 kg.	
Waga pojedynczo wysłanych tomów może wynosić 3 kg.	
Próbki towarów:	
za każde 50 g . . .	10
najmniej jednak . .	20
Najwyższa waga 500 g	

Obrót wewnętrzny	groszy
Listy wartościowe:	
a) opłata za list polecony odpowiedniej wagi i ponadto	
b) opłata asekuracyjna za każde 100 zł podanej wartości lub ich części:	
przy listach nadawanych w stanie zamkniętym	10
przy listach nadawanych w stanie otwartym	30
wartość podana nie może przekraczać	
przy listach prywatnych 10.000 zł	
Przekazy: do 20 zł. .	20
ponad 20 do 50 zł	40
„ 50 „ 100 „	60
„ 100 „ 500 „	100
„ 500 „ 1000 „	150
„ 1000 „ 2000 „	200
„ 2000 „ 5000 „	300
Należytości dodatkowe:	
1) polecenie przesyłki listowej	30
2) zwrotne poświadczenie odbioru żądane przy nadaniu .	25
3) żądane po nadaniu	50
4) opłata manipulacyjna przy nadaniu przesyłki za pobraniem lub zleceniem	50
5) doręczenie pośpieszne przesyłek listowych oraz dokumentów do odbioru na nadeszłe listy wartościowe (express), przekazy i paczki . .	50

Obrót zagraniczny	groszy
Listy wartościowe:	
a) opłata za list polecony odpowiedniej wagi i ponadto	
b) opłata asekuracyjna za każde 300 zł podanej wartości lub ich część	50
Wartość podana nie może przekraczać 5 tys. fr. w złocie lub ich równowartość w złotych, jeżeli w obrocie z niektórymi krajami nie obowiązuje kwota niższa.	
Przekazy:	
1) Do Kanady, Stanów Zjednoczonych, Wielkiej Brytanii i krajów, z którymi obrót przekazowy odbywa się za pośrednictwem Wielkiej Brytanii, za każde 100 zł lub ich część	100
2) do innych krajów, z którymi wprowadzono obrót przekazowy do 100 zł . .	80
za każde dalsze 100 zł lub ich część . .	50
Należytości dodatkowe:	
1) polecenie przesyłki listowej	45
2) zwrotne poświadczenie odbioru żądane przy nadaniu . .	55
3) żądane po nadaniu	110

Obrót wewnętrzny	groszy	Obrót zagraniczny	groszy
6) reklamacja przesyłki pocztowej . .	50	4) za pośpieszne doręczenie przesyłki (express) za listy . .	100
		5) reklamacja przesyłki listowej . . .	100
Telegramy:		**Telegramy:**	
a) miejscowe zwykłe, opłata od wyrazu . .	5	Opłaty od wyrazu telegramu, oparte na postanowieniach umów międzynarodowych i odnośnego regulaminu telegraficznego, zawarte są w „Zagranicznej taryfie telegraficznej" i wyrażone we frankach i centymach zł.	
a ponadto opłata zasadnicza od każdego telegramu	25		
b) zamiejscowe zwykłe od wyrazu . . .	15		
a ponadto opłata zasadnicza od każdego telegramu	25		
c) miejscowe pilne, opłata od wyrazu . .	10		
a ponadto opłata zasadnicza od każdego telegramu	25		
d) zamiejscowe pilne, opłata od wyrazu	30		
a ponadto opłata zasadnicza od każdego telegramu	25		

Obrót z Wolnym Miastem Gdańskiem:

Kartki pocztowe:
jak wewnętrzne zamiejscowe

Listy:
jak wewnętrzne zamiejscowe

Druki:
jak w obrocie wewnętrznym

Próbki towarów:
jak w obrocie wewnętrznym

Paczki:

1) bez podanej wartości:
Opłaty od wagi, podane w zagranicznej taryfie paczkowej we frankach i centymach, przelicza się na złote i grosze według ustalonego kursu fr. złotego.

Za paczki ochronne opłata 50% wyższa.
Za paczki pilne opłata potrójna.

Obrót z Wolnym Miastem Gdańskiem

Listy wartościowe: gr

a) opłata za list odpowiedniej wagi (jak w obr. wewnętrznym)

b) polecenie . . . 45

c) opłata asekuracyjna za każde 300 zł lub ich część . . . 50
wartość nie może przekraczać 10.000 zł.

Przekazy pocztowe:

jak w obrocie zagranicznym . . . . .

Należytości dodatkowe:

jak w obrocie zagranicznym . . . . .

2) z podaną wartością:

a) opłata od wagi, jak w 1),

b) opłata asekuracyjna za każde 300 fr. zł. lub ich część 50 centymów.

c) opłata manipulacyjna 50 centymów.

Wartość podana nie może przekraczać 1.000 fr. w złocie lub ich równowartości w złotych, jeżeli w obrocie z niektórymi krajami nie obowiązuje kwota niższa.

Paczki w obrocie wewnętrznym

WAGA	Strefa 1 do 100 km	Strefa 2 ponad 100 do 300 km	Strefa 3 ponad 300 do 600 km	Strefa 4 ponad 600 km
	gr	gr	gr	gr
do wagi 1 kg	50	50	60	60
ponad 1 kg do 3 kg.	70	80	120	140
„ 3 „ „ 5 „	90	130	180	230
„ 5 „ „ 10 „	130	230	300	350
„ 10 „ „ 15 „	170	300	450	500
„ 15 „ „ 20 „	200	380	580	700

Za paczki ochronne opłata od wagi 50% wyższa.
Za paczki wartościowe — oprócz opłaty od wagi i odległości opłata asekuracyjna za każde 100 zł podanej wartości lub ich część . . . . . 10 gr
Wartość podana nie może przekraczać przy paczkach prywatnych 10.000 zł.

Paczki w obrocie zagranicznym

jak w obrocie z W. M. Gdańskiem.

Paczki z książkami w obrocie wewnętrznym

WAGA	Strefa 1	2	3	4
	do 100 km	ponad 100 do 300 km	ponad 300 do 600 km	ponad 600 km
	gr	gr	gr	gr
do wagi 1 kg	25	25	30	30
ponad 1 kg do 3 kg. .	35	40	60	70
„ 3 „ „ 5 „ .	45	65	90	115
„ 5 „ „ 10 „ .	65	115	150	175
„ 10 „ „ 15 „ .	85	150	225	250
„ 15 „ „ 20 „ .	100	190	290	350

Paczki żywnościowe w obrocie wewnętrznym

WAGA	Strefa 1	2	3	4
	do 100 km	ponad 100 do 300 km	ponad 300 do 600 km	ponad 600 m
	gr	gr	gr	gr
do 5 kg . .	50	50	100	120
ponad 5 „ 6 „ . .	50	50	120	150
„ 6 „ 7 „ . .	50	70	130	170
„ 7 „ 8 „ . .	50	80	150	200
„ 8 „ 9 „ . .	60	90	160	230
„ 9 „ 10 „ . .	60	120	200	290
„ 10 „ 15 „ . .	80	160	300	450
„ 15 „ 20 „ . .	100	220	400	550

ADRESY

NAZWA	MIEJSCOWOŚĆ

ADRESY

NAZWA	MIEJSCOWOŚĆ

ADRESY

NAZWA	MIEJSCOWOŚĆ

ADRESY

NAZWA	MIEJSCOWOŚĆ

TELEFONY

NAZWA	Nr telefonu

TELEFONY

NAZWA	Nr telefonu

TELEFONY

NAZWA	Nr telefonu

TELEFONY

NAZWA	Nr telefonu

DLA PAMIĘCI

DLA PAMIĘCI

NAZWA	Nr telefonu

DLA PAMIĘCI

DLA PAMIĘCI

DLA PAMIĘCI

DLA PAMIĘCI

DLA PAMIĘCI

DLA PAMIĘCI

DLA PAMIĘCI

DLA PAMIĘCI

DLA PAMIĘCI

DLA PAMIĘCI

DLA PAMIĘCI

DLA PAMIĘCI

DLA PAMIĘCI

DLA PAMIĘCI

LABORATORIUM

S. ZEMBRZUSKI i S-ka

właściciele

E. Filleborn i A. Ryl

WARSZAWA

ul. Miodowa 12 — Telefon 6-11-18.

Między innymi poleca:

Caps. antigonorrhoicae

(c. Extracto Kava)

Capsulae gelatinosae Eucalypti comp.

(nieżyt opłucnej, gruźlica)

jak również

Caps. gelat. pro usu veterin.

c. plv. Aloes luc. ca. 30,0

c. plv. Aloes comp. ca. 30,0

oraz

Caps. gelat. pro usu veterin. cavae

pojemn. ca. 30,0

Polecamy uwadze WPP. Aptekarzy:

Adrenalin sol., 1 : 1000
Cola Phosphatée
Intrakta
Jecorol
Jodonat
Panacrin
Plantol
Pruniol
Quin
Tabletki i proszki od bólu głowy
Viridol
A—O. Szczepionka przeciwgruźlicza (przedst.)
Asthmador (przedst.)

Wszelkie środki z przepisu urzędowego w opakowaniach gotowych i na wagę.

LABORATORIUM CHEMICZNO-FARMACEUTYCZNE i APTEKA

MGR A. BUKOWSKI SUKC.

Warszawa — Marszałkowska 54

telefony: 8-13-19, 8-07-80

ZEISS
MIKROSKOPY

o pięknych kształtach i niewywrotne.

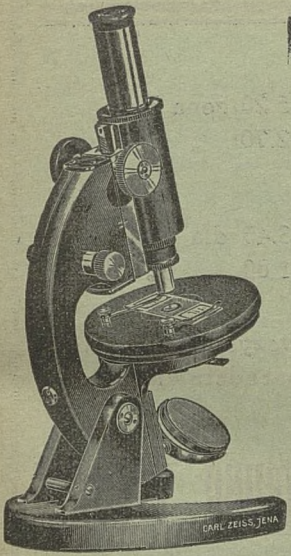

wypróbowane wyposażenie dla aptek i prostych prac chemicznych

Statyw EB pochylany z kondensorem n. A. 1.2, z przesłoną Iris, achromat. objektywy 8 n. A. 0.20 i 40 n. A. 0.65, Okularem Huygens'a 7× i okularem pomiarowym 10×. Powiększenia 56–400-krotne.

Nowoczesne urządzenia uzupełniające: Mikropolychromar

do optycznego zabarwiania objektów mikroskopowych.

Filtry polaryzacyjne w/g Bernauer'a

nowoczesne, cenne filtry do badań w świetle spolaryzowanym.

Prospekty i informacje bezpłatnie w

Generalnym Przedstawicielstwie na Polskę
Inż. W. Ł. LEŚNIEWSKI
Warszawa 22, ul. Topolowa 2
Tel. 8-16-06 i 8-16-46

CARL ZEISS JENA

Insulina Duńska „LEO“

200 jedn. —5.20 cena det.
100 „ —2.70 „ „

Przy zakupie

200 „ —3.45 dla apt.
100 „ —1.80 „ „

Do nabycia we wszystkich hurtowniach lub u przedstawiciela.

Mgr Farm. BRUNO KLEINER

WARSZAWA, ul. Marszałkowska 1.
Telefon 8-23-71.

STANISŁAW SYNORADZKI

HURTOWNIA APTECZNA

Warszawa — ul. Orla 11.

Tel.: biura 11-94-21 — ekspedycji: 11-03-12

poleca

po cenach konkurencyjnych

WSZELKIE TOWARY W ZAKRES APTEKARSTWA WCHODZĄCE.

Generalne przedstawicielstwo na Rzeczp. Polską firm:

LABORATOIRES M-ce ROBIN, Paryż:

Bismuthoidol inj.,
Bromone,
Camphydril inj.,
Glycerophosphate gran. i inj.,
Jodone gouttes i inj.,
Nucléatol gran. i inj.,
Nucléarsitol compr. i inj.
Sulfoidol inj.,

Laboratoires Darrasse, Nanterre:

Lactobacilline Prof. Miecznikowa

Pharmacie Dehaut, L. Bourdier Succr,

Paryż:

Pilules Cauvin.

„E K A"

ELEKTROKEMISKA — AKTIEBOLAGET

Bohus (Szwecja)

Rok założenia 1895

poleca znane z wysokogatunkowości:

Kalium hydricum depuratum, purum, puriss. i pro analysi
w pałeczkach, kawałkach, pastyl. łuskach i tabl.

Natrium hydricum depuratum, purum, puriss. i pro analysi
w pałeczkach, kawałkach, pastyl. łuskach i tabl.

Tabletki do analiz dostarczamy po 0.1, 1 i 5 g brutto, lub z dokładną zawartością KOH: 1, 2, 2.8, 5 i 5,6 g względnie z dokładną zawartością NaOH: 1, 2 4 i 5 g

Acidum hydrochloricum ca. 37%, cięż. gat. ca. 1. 19.
Borax pura pulv.
Calcium chloratum pur. cryst.
Ferrum sesquichloratum cryst. — pur. i techn.
Kalium bicarbonicum pur. cryst.
Kalium carbonicum puriss. et tartaro 96/98% gran.
Kalium carbonicum pur. et tartaro 96/98% gran. o maks. zaw. 0.015 Cl.
Kalium hypermanganicum pur. i techn.
Kalium chloratum purum.
Kalium chloricum puriss. santoninform.
Natrium carbonicum puriss. cryst.
Natrium chloratum puriss. pulv.
Plumbum nitricum pur. cryst.
Plumbum chloratum puriss. pulv.

W oryginalnych opakowaniach od 1 kg.

Do nabycia we wszystkich hurtowniach aptecznych

Generalna Reprezentacja na Rzeczpospolitę Polską:

BIURO HANDLOWO-KOMISOWE

JÓZEF FRENKEL

Warszawa, ul. Ogrodowa 25. Tel. 644-16.

Czekolada przeczyszczająca

Drastin-Lubelski

działa skutecznie

bez bólów i objawów ubocznych

Każda czekoladka w pudełeczku 15 gr

Apteka F. Lubelskiego

Warszawa ~ ~ Długa 16.

Nowe

Intracta Klawe

Intr. Stramonii Klawe
" Lobeliae Klawe
" Hyperici Klawe
" Salviae Klawe
" Juniperi Klawe
" Digit. lan. Klawe
" Hyoscyami Klawe

Popierajcie
Wyrób
Krajowy

Fabryka syfonów różnych systemów

Leona Wojciechowskiego

Warszawa
ul. Towarowa 30. telef. 227-91

wyrabia:

Syfony do wód sodowych i mineralnych.

Kapsle aluminiowe do wód mineralnych i fabryk chemicznych, oraz **szlifierki** różnych wielkości na kulkowych łożyskach.

URICEDIN, najpotężniejszy rozpuszczalnik kwasu moczowego *łączy* czynniki lecznicze kuracji zdrojowej z takiemiż czynnikami kuracji owocowej. *Wskazania:* Choroby złej przemiany materji: dna, gościec, rwa kulszowa, choroby nerek i pęcherza, zaburzenia żołądkowe, zaparcie, otyłość, cukrzyca, miażdżyca tętnic.

CHOLELYSIN, wywiera wybitne działanie żółciopędne, żółciotwórcze; odkaża drogi żółciowe.

COLCHICRECIN, (połączenie uricediny z colchicyną) uśmierza doraźnie bóle przy ostrych napadach dny, gośćca, lumbago i rwy kulszowej.

ZIOŁA Z GÓR HARCU D-ra LAUERA, naturalny, łagodny środek przeczyszczający, usuwa obstrukcję, zalecany również przy chorobach wątroby, nerek, kamicy żółciowej i cierpieniach hemoroidalnych.

TUSSOGEN Syrop w nieżytach górnych dróg oddechowych, w nieżytach oskrzeli, ułatwia wykrztuszanie, łagodzi kaszel, rozrzedza gęstą flegmę, Flakon 140 g. Cena detal. zł **2.35**

WYRÓB WŁASNY

ZAKŁADÓW PRZEMYSŁOWYCH CHEM.-FARMACEUTYCZNYCH

„PROTON"

Warszawa, ul. św. Stanisława 9/11.

SP. AKC. FABRYK CHEMICZNYCH „RADOCHA" — w Sosnowcu

wyrabia:

w gatunkach aptekarskich:
Kwas winowy, Kwas cytrynowy, Chloran potasu, Cremor tartari, Natrium bitartaricum, Natrium cytricum, Sól Seignette'a

w gatunkach technicznych:
Dwufosforany. Trujfosforany. Chloran potasowy. Chloran sodowy. Nadchloran potasowy.

Kupno
Sprzedaż
Dzierżawa

aptek

Przyjmuje zlecenia

Aptekarskie
Biuro Zleceń

Warszawa, ul. Długa 16.
Tel. 11-89-06

Aptekarskie Biuro Zleceń

właśc. Mgr Farm. FR. HEROD

Warszawa, Długa 16. Tel. 11-89-06

dostarcza opakowań na środki wyrabiane

z tą marką

do nabycia

tylko w aptekach

środki wzmacniające i odżywcze

Sir. Colae comp.
Osłabienie, wyczerpanie nerwowe, neurastenia.

Sir. Hypophosphit. tonic. (Podfosforawy)
Nerwica, wyczerpanie fizyczne, niedokrwistość.

Sir. Jodo-tannic. phosph.
Zołzy, blednica, powiększenie gruczołów.

Glycerophosphat. gran.
Rekonwalescencja, neurastenia.

Glycerophosphat. c. Ferro
Jak wyżej i blednica.

Glycerophosphat. c. Lecithino
Jak wyżej.

Tinct. Ferri oxydati sacch.
" " " " c. Arseno
" **Ferro-Mang. oxyd. sacch.**
" " " " c. Arseno
Niedokrwistość, blednica, wycieńczenie.
Emuls. Ol. Jecoris
Krzywica, skrofuły.

Środki przeciwko chorobom narządów oddechowych

Sir. Kalli sulfo-guajacol.
Cierpienia dróg oddechowych.
Sir. Thymi compos.
Krztusiec (koklusz), bronchit.
Sir. Kreosoti lact. compos.
Gruźlica, nieżyt dróg oddechowych.
Cukierki eukaliptusowe
Usuwają chrypkę, kaszel.
Boromenthol
Nieżyt nosa

Środki przeczyszczające i regulujące trawienie

Pilulae Laxantes
Pigułki Przeczyszczające

Oleum Paraffini pur. arom
Zaparcie stolca
Czopki glicerynowe
Przy zaparciach nawykowych.
Czopki kakaowe
Przy swędzeniu w odbytnicy, hemoroidach, zaparciu.

Środki przeciwreumatyczne

Piperazinum efferv.
Dna, podagra, skaza moczanowa, artretyzm.

Balsam Methyl. salicyl. c. Mentholo
Nerwobóle, gościec stawowy

Płyn ożywczy (Restitution fluid)
Bóle reumatyczne

Wódka francuska (Franzbranntwein)
Cierpienia stawów, norwobóle.

Zioła

artretyczne
gorzko-aromatyczne na apetyt
moczopędne i przeciw cierpieniom pęcherza i nerek
napotne i przeciwgorączkowe
przeciw cierpieniom nerwowym
" " płucnym
wykrztuśne przy kaszlu i zaflegmieniu
przeciw cierpieniom wątroby i woreczka żółciowego
przeciw katarom kiszek i biegunkom
przeczyszczające
rozwalniające i regulujące trawienie

Sole sztuczne

Emska — Karlsbadzka — Kissingen — Marienbadzka — Wildungen — Vichy
Jak wody mineralne.

Środki przeciw chorobom skóry, włosów, zębów

Płyn na odciski
Nagniotki, zgrubienia skóry.

Płyn i maść na odmrożenie
Przy odmrożeniu rąk, nóg, uszu itp.

Puder higieniczny dla dzieci
Odparzenia, zaczerwienienia skóry,

Zasypka od potu
Pocenie i odparzanie nóg, pod pachami itp.

Tlenowa sól do nóg
Stany zapalne, nadmierne pocenie, przykry zapach,

Woda chinowa
Łupież, wypadanie włosów.

Krople od bólu zębów
Próchnienie, otwory w zębach.

Proszek do zębów
Czyszczenie emalji, dezynfekcja.

Pasta do zębów
Jak wyżej,

Środki leczniczo-kosmetyczne

Pasta Lassara w tubach
Egzemy, pryszcze.

Masć cynkowa w tubach
Jak wyżej.

Krem lanolinowy w tubach
Udelikatnia i zmiękcza cerę.

Cold-Cream w tubach
Pielęgnuje cerę.

Gliceryna zgęszczona w tubach
zmiękcza szorstką i popękaną skórę twarzy i rąk.

Brylantyna w tubach
Nadaje połysk włosom.

Abezol-mydła:
higieniczno-kosm. przetłuszczone dla cery suchej,
higien.-kosm. normalne (Borotymolowe) dla cery tłustej.

Środki higieniczne

Ochraniacze (p ezerwatywy)
białe i różowe, b. wysokie gatunki.

Dążąc do tego, aby apteki mogły gwarantować dobroć wydawanych u siebie leków, organizacje apteczne postanowiły gotowe środki lecznicze wyrabiać we własnych laboratorjach pod wspólnym godłem

z tą marką *tylko do nabycia w aptekach*

Przy takim systemie chorzy będą mieli zapewnione otrzymywanie ich w należytej jakości, a apteki będą mogły ponosić całkowitą moralną i prawną odpowiedzialność za wydawane lekarstwa.

CHEMIKALIA FARMACEUTYCZNE

najprzedniejszej jakości chemicznie czyste:

Acidum acetylo-salicylicum „Hoechst"
Acidum diaethylbarbituricum „Hoechst"
Acidum salicylicum „Bayer"
Amidopyrinum „Kalle"
Analgesinum coff. citr. „Hoechst"
Antipyrinum salic. „Hoechst"
Bizmutowe sole „Hoechst"
Bromowe preparaty „Bayer"
Calcium lacticum „Bayer"
Chloroformium puriss. „Bayer"
Chloroformium puriss. pro narcosi „Bayer"
Dimethyloxychinizin „Hoechst" „Sternmarke"
Ferrum reductum „Bayer"
Hexamethylentetraminum „Bayer"
Jodowe preparaty „Bayer"
Kalium sulfoguajacolicum „Bayer"
Kofeinowe preparaty „Bayer"
Methylium salicylic. „Bayer"
Natrium diaethylbarbituricum „Hoechst"
Natrium salicylicum „Bayer"
Phenacetinum „Bayer"
Resorcinum „Hoechst"
Saccharum lactis „Bayer"
Salol „Bayer"
Theobrominum pur. „Bayer"
Theobrominum natr. salicylic. „Bayer"

BAYER

»Bayer«

LEVERKUSEN n/R.

Wyłączna Reprezentacja na Rzeczp. Polską
Dom Agenturowy »REMEDIA«
Warszawa, Hipoteczna 5, skrzynka poczt. 748.

WYDAWNICTWA

FARMACEUTYCZNE

I Z DZIEDZIN POKREWNYCH

Od cen katalogu działu A I i C prenumeratorzy „Wiadomości Farmaceutycznych" otrzymują 10% rabatu.

WYKAZ PODRĘCZNIKÓW OBOWIĄZKOWYCH I ZALECONYCH DLA APTEK

PODRĘCZNIKI OBOWIĄZKOWE.

Dla wszystkich aptek.

1. Koskowski Br. — **Nauka o przyrządzaniu leków i ich postaciach** . . . . 45.—
2. Koskowski Br. — Receptura . . . . 12.—
3. Podbielski J. i Rostafiński M. — **Polski Manuał Farmaceutyczny** . . . 33.—
4. Szancer H. — **Obowiązujące ustawodawstwo w przedmiocie substancji i przetworów odurzających oraz eteru etylowego** . . . . . 4.—
5. Podręcznik z dziedziny ratownictwa sanitarnego i obrony przeciwlotniczo-gazowej biernej . . . . . .
6. Karaffa-Korbutt Wł. Chemia farmaceutyczna . . . . . 18.—
7. Polski Komitet Zielarski — Rośliny lecznicze w Polsce. Wyczerpane.

Dla aptek w osiedlach powyżej 5 tysięcy mieszkańców.

8. Chorzelska M. i Filemonowicz A. — Analiza i preparatyka farmaceutyczna 15.—
9. Fabicki J. — Słownik preparatów biologicznych 3.50

10. Hrynakowski K. i Szałowska M.—**Elementarne wskazówki do wykonywania analizy ilościowej.** Wyczerpane.

10a. Hrynakowski K. i Wiśniewski Wł. — Przewodnik do analizy jakościowej anionów i kationów 8.20

11. Muszyński J. — **Atlas farmakognostyczny** . . . . . 5.—

12. Muszyński J. — **Podręcznik do mikroskopowego rozpoznawania surowców lekarskich** . . . . . 15.—

13. Ostwald W. — Zasady chemii nieorganicznej . . . . . 35.—

14. Szperl L. — **Chemia organiczna** . . . 33.—

15. Przemycki F. — **Zarys bakteriologii praktycznej** . . . . . 12.—

PODRĘCZNIKI ZALECONE.

1. Rostafiński M.—**Nowe leki** (4 zeszyt) 14.—

2. Fabicki J. — **Płyny iniekcyjne w ampułkach** . . . . . 6.—

3. Korolec — Chemiczne środki bojowe

4. Marynowski — Pomieszczenia uszczelnione 6.50

5. Sabalitschka T.—**Wstęp do wykrywania trucizn** 6.50

6. Sianożęcki — Obrona zbiorowa miast.

7. Strażewicz W. J.—Hodowla roślin lekarskich . . . . . 10.—

8. Pfanhauser J. i Philipp Z.—**Chemikalia techniczne w przemyśle i handlu** . .

9. **Kalendarz Farmaceutyczny.**

Prenumeratorzy „Wiad. Farm." otrzymują od cen podręczników, wydanych naszym nakładem (tłusty druk w wykazie), 10% r a b a t u.

A. WYDAWNICTWA POLSKIE

I. WYDAWNICTWA FR. HERODA

Redaktora i Wydawcy „Wiadomości Farmaceutycznych"

a) Biblioteka Farmaceutyczna,

(w okładce płóciennej z wyciskami)

Tom 1. **Nauka o przyrządzaniu leków i ich postaciach.** Prof. Br. Koskowski. W 2 tomach . . . . . 45.—

Tom I. Str. 635. 1927 . . . . . 30.—
Tom II. Str. 301. 1929 . . . . . 15.—

Tom 2. **Podręcznik do mikroskopowego rozpoznawania surowców lekarskich.** Prof. J. Muszyński Wyd. 2. Str. 318 + VIII, 1934 . . . . . 15.—

Tom 3. **Wykład chemii organicznej.** Prof. Ludwik Szperl. Str. XV + 649. 1930 . . 33.—

Tom 4. **Zarys bakteriologii praktycznej.** Dr F. Przesmycki. Str. XII + 192. 1927 . . 12.—

Tom 5. **Chemikalia techniczne w przemyśle i handlu.** J. Pfanhauser i Z. Philipp. Str. 250. 1931 . . . . . 10.—

Tom 6. **Polski Manuał Farmaceutyczny.** J. Podbielski i M. Rostafiński. 1932. Str. XXXVIII + 456. . . . . 33.—

Tom 7. **Propedeutyka farmaceutyczna.** Br. Koskowski. 1932. Str. 332 . . . . . 12.—

Tom 8. **Niezgodności recepturowe** (Incompatibilités pharmaceutiques). A. Goris i A. Liot. Tłum. z franc. M. Proner i H. Szancer (w druku).

b) Biblioteka „Wiadomości Farmaceutycznych"

(w okładce kartonowej)

Tom 1. **Elektrody chinhydronowa, hydrochinhydronowa i chinochinhydronowa oraz zastosowanie ich w chemii i biochemii do oznaczania pH.** Inż. chem. F. Grossman. Str. 119. 1928 . . . . . 5.—

Tom 2. **Materiały do Farmakopei Polskiej. Prace Podkomisji Chemicznej** pod kierunkiem prof. Jana Zaleskiego. Str. 496. 1926. Wyczerpane.

Tom 3. **Materiały do Farmakopei Polskiej. Prace Podkomisji Farmakognostycznej** pod kierunkiem prof. Jana Muszyńskiego. Str. 164. 1927. Wyczerpane.

Tom 4. **Materiały do Farmakopei Polskiej. Prace Podkomisji Farmaceutycznej** pod kierunkiem prof. Bronisława Koskowskiego. Str. 204. 1929 . . . . . 5.—

Tom 5. **Roślinne leki sercowe,** opr. St. Biernacki. Str. 82. 1927 . . . . . 4.—

Tom 6. **Płyny iniekcyjne w ampułkach.** Dr farm. Jan Fabicki. Str. 136 + VII. 1928 6.—

Tom 7. **Materiały do historii aptek wielkopolskich.** L. Kostrzeński. Str. 180. 1929. Wyczerpane.

Tom 8. **Księgowość w aptekach.** I. Wojnarowiczówna. Str. 40. 1930. Wyczerpane.

Tom 9. **Nowe leki:**

Zeszyt 1. M. Proner i M. Rostafiński Str. 84. 1928. (Za rok 1928) . . . . 4.—

Zeszyt 2. M. Rostafiński. Str. 117. 1929 (Za rok 1929) . . . . . 4.—

Zeszyt 3. M. Rostafiński. Str. 128. 1931. (Za rok 1930) . . . . . 4.—

Zeszyt 4. M. Rostafiński. Str. 182. 1934. (Za rok 1931 i 1932) . . . . . 5.—
Całość (4 zeszyty) . . . . . 14.—

Tom 10. **Produkcja roślin leczniczo-przemysłowych w Polsce w roku 1927.** W. J. Strażewicz. Str. 40. 1930 . . . . . 2.—

Tom 11. **Wstęp do wykrywania trucizn na drodze chemicznej dla farmaceutów, chemików i lekarzy.** T. Sabalitschka. Tłum. z niem. H. Szancer. Str. 142. 1931. 6.50

Tom 12. **Obowiązujące ustawodawstwo w przedmiocie substancji i przetworów odurzających oraz eteru etylowego i jego mieszanin.** H. Szancer. Wyd. 2. Str. 68. 1933 : . . . . . 4.—

Tom 13. **Zwierzęta jadowite i jady zwierzęce.** Dr M. Gedroyć. Str. 36. 1931 . . . 2.—

Tom 14. **Farmaceuci w powstaniu 1863 roku.** W. Sokolewicz. Str. 28. 1931 . . . . . 1.50

Tom 15. **Flora Wilanowa i okolic.** W. Grochowski. Str. 61. 1931 . . . . . 3.50

Tom 16. **Kozłek lekarski jako surowiec oraz jego przetwory.** W. J. Strażewicz. Str. 152. 1932 . . . . . 5.—

Tom 17. **Propedeutyka farmaceutyczna.** Br. Koskowski. Patrz tom 7. „Biblioteki Farmaceutycznej".

Tom 18. **Zarys ustawodawstwa i deontologii zawodu aptekarskiego.** J. Poratyński. Str. 20. 1933 . . . . . 1.50

Tom 19 **Dawne aptekarstwo krakowskie.** J. Lachs. Str. 152. 1933 . . . . . 4.—

Tom 20. **Podręcznik analizy wody do picia.** Br. Koskowski. Wyd. 2. Str. 60. 1934 . 3.—

Tom 21. **Zarys historyczny powstania i rozwoju aptek łódzkich.** R. Rembieliński. Str. 62. 1934. Wyczerpane.

Tom 22. **Warszawskie Towarzystwo Farmaceutyczne** oraz instytucje pokrewne i z inicjatywy T-wa powstałe w perspektywie 1859—1934. Str. 104. Wyczerpane.

Tom 23. **Farmaceuta i apteka w służbie przeciwlotniczo-gazowej.** J. Włodarczyk. Str. 120. 1934. Wyczerpane.

Tom 24. **Technologia chmiczna w zakresie perfumerii i nowoczesnej kosmetyki.** S. Wiewiórski. Str. 242 + X. 1936 . . . 12.—

Tom 25. **Zarys historii leków.** Br. Koskowski. Str. 300. 1935 . . . . . 12.—

Tom 26. **Ważniejsze dane o rozpuszczalnikach najczęściej używanych w laboratoriach.** M. Bułajewski. (W druku).

Tom 27. **Materiały do historii aptek wielkopolskich. Tom II. Apteki prowincjonalne.** L. Kostrzeński. Do druku przygotował W. W. Głowacki. (W druku).

Tom 28. **Mineralogia.** A. Łaszkiewicz. Str. XII + 204. 1936 . . . . . 10.—

c) Różne wydawnictwa.

Adolf L. **Metody odżywiania oseska.** Str. 32. 1930 . . . . . 2.—

Bajsarowicz J. **Homeopatia.** Str. 52. 1927. 1.50

Biegański J. **Hodowla ziół aptekarskich.** Str. 84. 1921 . . . . . 2.—

Bobrański B. i Klimek R. **Podręcznik organicznej preparatyki chemicznej dla farmaceutów i chemików.** 38 rysunków. Str. VIII + 136. 1935 . . . . . 6.50

Celarek J. **Surowice i szczepionki — Jad węży i surowica przeciwwężowa.** 1930 0.50

Herlaine J. L. **Franciszek Pik-Mirandola,** pieśniarz miłości i niedoli. Str. 208. 1933. 4.80

Herod Fr. **Ustrój aptekarstwa w Polsce.** Str. 84. 1920 . . . . . 1.50

Kalendarz Farmaceutyczny na rok 1936 i za lata ubiegłe.

Koskowski Br. **Analiza kapilarna.** Str. 63. 1933 . . . . . 10.—

Koskowski Br. **O przyrządzaniu przetworów organoterapeutycznych.** Str. 52. 1923 . 2.—

Mazurkiewicz Wł. **Słownictwo anatomiczno-botaniczne.** Str. 42. 1927 . . . . . 1.50

Muszyński J. **Atlas farmakognostyczny dla studentów farmacji i aptekarzy.** Str. 68, rys. 111. 1933 . . . . . 5.—

Muszyński J. **Z wędrówek farmakognostycznych po Europie.** Str. 180. 1932 . . 8.—

Pocztówki. Aptekarstwo w sztuce. 12 pocztówek artystycznych. Seria I 1.80
pojedyncze 0.20

Podbielski J. **Zbiór ustaw, rozporządzeń i przepisów polskich, dotyczących aptek oraz zakładów** trudniących się wyrobem i sprzedażą środków leczniczych i trucizn wydanych od lipca 1919 r. do lipca 1925. Str. 147. 1925 . . . . . 6.—

Portret prof. Br. Koskowskiego 2.50

Portrety zasłużonych polskiej farmacji na kred. pap., w mahon. ramkach, za szkłem. Dziekani i dyrektorowie wydz. i oddz. farm. (Dziewoński, Estreicher, Hrynakowski, Koskowski, Mazurkiewicz, Muszyński, Zaleski). Komplet . . . . 28.—
Pojedynczo po zł . . . . . 5.—

Ruebenbauer H. **Olejki eteryczne.** Str. 232. 1924 . . . . . 5.—

Słowniczek ludowych i naukowych nazw leków. Str. 68. 1931 . . . . . 1.50

Specyfiki farmaceutyczne dozwolone do obrotu w Polsce. Sp. f. zawierające środki odurzające. Taksa aptekarska (uzupełnienie). Str. 58. 1936 2,25

Synonimy. Najważniejsze s. używane w aptece. Str. 58. 1936 . . . . . 1.50

Udział Polskiego Powszechnego Towarzystwa Farmaceutycznego w II zjeździe farmaceutów słowiańskich w Pradze 3—8.VI.1931 r. 3.50

XIV Zjazd lekarzy i przyrodników polskich w Poznaniu i prace Sekcji Nauk Farmaceutycznych. Str. 208. 1934 . . . . . 6.50

d) Odbitki z „Wiadomości Farmaceutycznych".

Achmatowicz O. **O olejkach terpentynowych.** 1928 . . . . . 1.—

Augustowski W. **Porównawcze badanie waty z wyczesków lnianych oraz waty bawełnianej spotykanej na rynku polskim.** 1933 . . . . . 0.50

Baczewski J. **Nowoczesne sposoby ekstrakcji esencji roślinnych.** 1936. (395) . . . 0.50

Balberyszski M. **Siedemdziesiąt pięć lat dziejów aptekarstwa w Łodzi. 1808—1883.** 1933 . . . . . 1.50

Bądzyński St. **Węgiel chłonny z surowców błonnikowych.** 1934 . . . . . 0.50

Bądzyński St. **Wstępne badania olejku Monarda fistulosa.** 1933 . . . . . 0.50

Becker H. i Łempicki E. **Przybliżona metoda oznaczania tlenku węgla we krwi.** 1934 . 0.50

Berg R. **Wina owocowe w przemyśle farmaceutycznym.** 1929 . . . . . 0.50

Bernerówna M. **Niektóre czynniki warunkujące trwałość przetworów sporyszu.** 1934 0.50

Bobińska - Szarska J. **W sprawie pobierania gruczołów wewnątrzwydzielniczych dla produkcji preparatów organoterapeutycznych.** 1928 . . . . . 0.50

Broda B. **O stosowaniu barwników do mikrochemicznego wykrywania magnezu w tkankach i w treści komórek roślinnych.** 1936. (384) 0.50

Bugayski Wł. **Nowy aparat do oznaczania ilości tłuszczu w środkach spożywczych.** 1932 . . . . . 0.50

Bułajewski M. **Badania biologiczne środków farmakologicznie czynnych.** 1933 . . . 1.—

Bułajewski M. **Badania biologiczno - chemiczne nasion dyni.** 1932 . . . . . 0.50

Chorzelska M. **Metody kolorymetryczne oznaczania fosforu we krwi i preparatach farmaceutycznych.** 1929 . . . . 0.50

Dominikiewicz M. **Badanie i ocena przetworów gwajakolo - sulfonowych.** 1930 . . 1.—

Dominikiewicz M. i Kijewska M. **Metoda miareczkowa oznaczania ołowiu w roztworach zasadowego octanu ołowiawego.** 1933 . . . . . 0.50

Dominikiewicz M., Opieńska - Blauth J. i Metze Z. **Badanie i ocena jod-wasogenów naszego rynku farmaceutycznego.** 1933 . . . . . 1.—

Dyzbowska P. **Spostrzeżenia nad niektórymi roślinami leczniczymi w roku 1928.** 1931 0.50

Estreicher T. **Jan Zeh, zapomniany pionier przemysłu naftowego.** 1935 . . . . . 1.—

Estreicher T. **W sprawie historii antymonu.** 1932 . . . . . 0.50

Fabicki J. **Przyczynek do badań nad formowaniem płci.** 1931 . . . . . 0.50

Fabicki J. **Przyczynek do badań nad przysadką mózgową.** 1928 . . . . . 1.—

Fajans T. **Badania nad działaniem moczopędnym krajowych roślin leczniczych.** 1934 . . . . . 1.—

Farmaceutycznych studjów organizacja 1930 0.50

Filemonowicz A. **Acidum hydrochloricum officinale.** 1931 . . . . . 0.50

Gaertner K. **Filogeneza istot najprostszych.** 1925 . . . . . 0.50

Gatty-Kostyal M. **Oznaczenie zawartości alkaloidów i glikozydów w surowcach i preparatach farmaceutycznych według „Materiałów do Farmakopei polskiej".** 1932 . . . . . 1.—

Gatty-Kostyal M. **Rola apteki jako warsztatu pracy twórczej.** 1933 . . . . . 0.50

Gatty-Kostyal M. **W sprawie ujednostajnienia wartości leczniczej grupy naparstnicy. 1929** . . . . . 1.—

Gatty-Kostyal M. i Derlatka P. **Extractum Secalis cornuti.** 1932 . . . . . 1.50

Gatty-Kostyal M. i Derlatka P. **Ocena wartości sporyszu i wyciągu sporyszowego.** 1928 i 1929 . . . . . po 0.50

Gatty-Kostyal M. i Kamieński B. **Struktura maści.** 1935 . . . . . 1.50

Gatty-Kostyal M. i Obtułowicz M. **Synergizm niektórych glikozydów grupy naparstnicy a teoria Bürgiego.** 1930 . . . 0.50

Gatty-Kostyal M. i Tesarz J. **O kwasie nukleinowym sporyszu.** 1934 . . . . . 0.50

Gatty-Kostyal M. i Tesarz J. **O kwasie nukleinowym sporyszu. II.** 1936. (393) . . 1.50

Greifinger S. **Badania nad saponinami komosy piżmowej.** 1934 . . . . . 0.50

Grochowski W. **Krzyżownica gorzka.** 1925. 1.—

Grochowski W. **Sporysze polskie.** 1931 . . 0.50

Hepner B. **Nowe pochodne chininy i ich działanie fizjologiczne.** 1922 . . . . . 0.50

Herod Fr. **Propaganda aptekarstwa i aptek.** 1934 . . . . . 1.—
Herod Fr. **Przyszłość aptekarstwa.** 1935 . . 0.50
Herod Fr. **Wrażenia z wycieczki na Bliski Wschód.** 1929 . . . . . 1.—
Hrynakowski K. **Farmacja współczesna.** 1936. (390) 0.50
Hrynakowski K. **Program studiów farmaceutycznych.** 1925 . . . . . 1.—
Hrynakowski K. **W sprawie ujednolicenia programów nauczania nauk farmaceutycznych na uniwersytetach.** 1927 . . 0.50
Hrynakowski K. i Adamanis Fr. **Układy dwuskładnikowe, ich analiza termiczna w zastosowaniu do rozwiązywania zagadnień farmacji chemicznej** . . . . 2.—
Hrynakowski K. i Modrzejewski F. **Analiza konduktometryczna i jej zastosowanie w farmacji** . . . . . 1.—
Humnicki W. **Stanisław Bądzyński (1863—1929).** 1936 . . . . . 0.50
Instytut Farmaceutyczny Państwowy—Sprawozdanie z działalności:
Za lat 1918—21. 1922 . . . . . 1.—
Za rok 1922. 1923 . . . . . 1.50
„ „ 1923. 1924 . . . . . 1.50
„ „ 1924. 1925 . . . . . 1.50
„ „ 1926. 1927 . . . . . 2.—
Jagiełło K. **Na przełomie.** 1929 . . . . . 0.50
Jubileusz 50-lecia pracy zawodowej aptekarzy łódzkich. 1930 . . . . . 1.—
Jurkowski A. **Krytyczne porównanie kilku metod oznaczania rtęci w maści rtęciowej.** 1926 . . . . . 0.50
Jurkowski A. **O niektórych przetworach galenowych V Farmakopei szwajcarskiej.** 1935 . . . . . 1.—

Jurkowski A. **Uwagi o nowej Farmakopei niemieckiej.** 1927 . . . . . 1.—

Jurkowski A. **Wyciągi roślinne V-tej Farmakopei szwajcarskiej.** 1933 . . . . . 0.50

Jurkowski A. Poznański Fr. **Uwagi o metodach oznaczania alkaloidów w przetworach i surowcach z rodziny Solanaceae.** 1933 . . . . . 0.50

Jurkowski A. i Sinicki Wł. **Badanie przetworów galenowych na drodze mikrosublimacji.** 1932 . . . . . 1.50

Kalinowski K. **Oznaczenie ilościowe niektórych pochodnych kwasu barbiturowego.** 1936. (378) 0.50

Karaffa-Korbutt K. **O nauczaniu higieny na wydziałach farmaceutycznych uniwersytetów polskich.** 1931 . . . . . 0.50

Kasa Chorych. **Podważona rentowność aptek K. Ch.** 1931 . . . . . 0.50

Kaulbersz J. **Wyciągi z czosnku i rosiczki jako środki sercowo-naczyniowe.** 1929. 1.—

Kierzyński L. **Sporządzanie nalewek metodą perkolacji.** 1936. (373) 0.50

Klawe St. **Przyczynek do badań nad proszkowaniem liści naparstnicy.** 1929 . . . 0.50

Klimek R. **Nowa reakcja do odróżnienia teofiliny od teobrominy i kofeiny.** 1933 0.50

Korczyński A. **Śp. Stefan Niementowski.** 1925 . . . . . 0.50

Koskowski Br. **Obowiązki nasze względem przemysłu farmaceutycznego polskiego.** 1933 . . . . . 0.50

Koskowski Br. i Stępień J. **Wody mineralne sztuczne.** 1934 . . . . . 1.—

Koskowski W. **Rozwój farmakologii doświadczalnej i nauk pokrewnych w Stanach Zjednoczonych.** 1927 . . . . . 1.50

Kosmalski St. **Technika pobierania prób wody mineralnej i prace przy źródle.** 1928 0.50

Kostrzeński L. **Miscellanea et varia pharmaceutica Posnaniens'a.** 1929 . . . . 1.—

Kostrzeński L. **Zarys historyczny rozwoju aptekarstwa.** 1928 . . . . . 1.50

Krauze St. **Badania nad matę, herbatą Ameryki Południowej.** 1935 . . . . . 1.50

Krauze St. **Badania nad zawartością jodu w niektórych wodach polskich.** 1935 . 0.50

Krauze St. **Badania nad zbożem magazynowanym w Warszawie.** 1933 . . . . . 1.50

Krauze St. **Miareczkowe oznaczanie cukrów.** 1932 . . . . . 1.—

Krauze St. **Rozróżnianie wina owocowego od gronowego.** 1929 . . . . . 0.50

Krzakowski H. **Czy napar korzenia kozłkowego należy sączyć przez bibułę.** 1932 0.50

Krzętowska E. **Polocainum hydrochloricum.** 1933 . . . . . 0.50

Kuczyński E. **Stan gospodarczy Jugosławii i jej turystyka.** 1934 . . . . . 0.50

Kudrzycka - Białoszabska F. W. **Nowa mikrochemiczna reakcja na koniinę.** 1932 0.50

Kudrzycka - Białoszabska F. W. **Organy dodatkowe i ich pozostałości na roślinnych surowcach lekarskich.** 1933 . . . . 1.—

Lelesz E. **Z nowych zagadnień witaministyki.** 1935 . . . . . 0.50

Lelesz E. i Przeździecka A. **Najnowsze uchwały w dziedzinie witaministyki.** 1932 . . . . . 0.50

Ludmirska A. **Zagadnienie ochrony roślin leczniczych w Polsce.** 1933 . . . . . 0.50

Margasiński Z. **Barwniki dozwolone w Rz. P. do barwienia środków żywności, własności tych barwników oraz metody ich wykrywania.** 1935. (380) 1.50

Mathes H. i Schütz P. **Badanie jakościowe i ilościowe teobromino-salicylanu sodu.** 1934 . . . . . 0.50

Monikowski K. **Hamujący wpływ koloidalnego glinu na autolizę drożdży.** 1930 . . 0.50

Monikowski K. **W sprawie „waty polskiej" z lnu.** 1933 . . . . . 0.50

Muszyński J. **Chemiczno-sądowe dochodzenie śladów krwi.** 1928 . . . . . 1.50

Muszyński J. **Choroba występująca na kruszynie amerykańskiej.** 1929 . . . . . 0.50

Muszyński J. **Farmacja przed stu laty i dziś.** 1922 . . . . . 1.—

Muszyński J. **Leki wstrętne w dawnej i współczesnej medycynie.** 1931 . . . 0.50

Muszyński J. **Lukrecja.** 1933 . . . . . 0.50

Muszyński J. **O hodowli gorzknika kanadyjskiego.** 1931 . . . . . 0.50

Muszyński J. **O nadużywaniu specyfików w lecznictwie.** 1936. (394) 0.50

Muszyński J. **O zawartości tzw. popiołów w surowcach leczniczych.** 1932 . . . 1.—

Muszyński J. **Produkcja roślin lekarskich w Polsce na kresach północno-wschodnich.** 1929 . . . . . 0.50

Muszyński J. **Uzupełnienie do artykułów: Prace Podkomisji Farmakognostycznej Farm. Pol.** 1930. 2 odbitki po 0.50

Muszyński J. **Używki kofeinowe ludzkości.** 1928 . . . . . 1.—

Muszyński J. **Warzywa, owoce i przyprawy korzenne w Polsce w w. XIV.** 1924 . . 1.50

Muszyński J. i Oficjalski P. **Digitalis.** 1934 1.—

Nowak F. E. **Farmacja wileńska na początku XIX wieku.** 1930 . . . . . 0.50

Nowak F. E. **W 125-letnią rocznicę odkrycia morfiny.** 1929 . . . . . 0.50

BIBUŁA FILTRACYJNA

„MOSELLE"

ze szmat bawełnianych bez obcych domieszek

SP. AKC. PRZEMYSŁU i HANDLU PAPIERNICZEGO

„DAWIDOWICZ, KEMPIŃSKI i S-ka"

WARSZAWA, CHMIELNA 43, TEL. 556-70 (Centrala)

Nussenbaum A. **Problem drogerji i jego rozwiązanie.** 1928 . . . . . 0.50

Obchód 150-lecia nauk farmaceutycznych na Uniwersytecie Jagiellońskim. 1934 . . 0.50

Obchód jubileuszowy Towarzystwa Aptekarskiego we Lwowie. 1929 . . . . . 1.50

Opieńska - Blauthowa J. **O analizie glicerofosforanów wapnia.** 1929 . . . . . 1.—

Ossowski A. **Badania nad geograficznym rozmieszczeniem naparstnicy czerwonej w Polsce.** 1931 . . . . . 1.50

Otolski S. **Fosfór i jego związki stosowane w lecznictwie.** 1930 . . . . . 1.—

Otolski S. **Polski przemysł farmaceutyczny.** 1934 . . . . . 1.—

Piedo B. **Czy można przyrządzać napary z korzenia wymiotnicy na zapas.** 1925 . 0.50

Piedo B. **O naparach z korzenia wymiotnicy.** 1928 . . . . . 0.50

Piotrowski A. **O potrzebie sterylizacji leków ocznych.** 1932 . . . . . 0.50

Poratyński J. **Apteka jako czynnik pracy kulturalnej.** 1923 . . . . . 0.50

Proner M. **O metodach otrzymywania koloidalnych roztworów metali.** 1923 . . 0.50

Proner M. **O obecności heptozy w kilku krajowych gatunkach Rozchodnika (Sedum L.).** 1935. (382) . . . . . 1.—

Proner M. **O zastosowaniu połączenia sodowo-amonowego do oznaczania chlorowców w związkach organicznych.** 1926 . 0.50

Proner M. **Polskie glossy botaniczne w indeksie kanonu Avicenny (1608).** 1931 . 0.50

Proner M. **Serodiagnostyczne drzewo rodowe królestwa roślinnego.** 1928 . . . . 0.50

Proner M. **Tablica chronologiczna najważniejszych odkryć z dziedziny nauk przyrodniczych.** 1923 . . . . . 0.50

Raciński B. **Spalanie substancji organicznych za pomocą stężonych roztworów wody utlenionej (perhydrolu).** 1930 . . 0.50

Raciński B. **Wykrywanie benzyny lub nafty w niewielkich ilościach terpentyny.** 1932 0,50

Rembieliński R. **Rzut oka na działalność Łódzkiego Stowarzyszenia Aptekarzy w ciągu ćwierćwiecza.** 1934 . . . . . 0.50

Rodzewicz K. **Modyfikacja płynów mianowanych w metodach miareczkowych oznaczania twardości wody.** 1933 . . . 0.50

Rozenblumówna St. i Weil St. **Przyczynek do poznania pochodnych dwu- i trójfenylo - bizmutu.** 1927 . . . . . 0.50

Rucki D. **Chemiczne wykrywanie krwi przy analizach sądowych.** 1929 . . . . . 1.50

Ruebenbauer H. **Dwa nowe zafałszowania pieprzu.** 1931 . . . . . 0.50

Ruebenbauer H. **Herbata.** 1925 . . . . . 1.50

Ruebenbauer H. **Kontrola i analiza mleka w Polsce.** 1927 . . . . . 1.50

Ruebenbauer H. **Miejski Zakład Badania Żywności i Przedmiotów Użytku w 50-letnim rozwoju.** 1933 . . . . . 1.—

Ruebenbauer H. **Międzynarodowa Wystawa Higieniczna w Dreźnie.** 1930 . . . . 1.50

Ruebenbauer H. **Mikroskopowe badanie nasion roślin krzyżowych.** 1926 . . . . 1.50

Ruebenbauer H. **W sprawie dozoru nad żywnością.** 1932 . . . . . 0.50

Ruszkowski M. **Oznaczanie kamfory w spirytusie kamforowym.** 1929. . . . . 0.50

Rychterówna A. **Przemysł chemiczno-farmaceutyczny w Polsce i rola w nim młodego farmaceuty.** 1930. . . . . 0.50

Rychterówna A. **Techniczna analiza układu antypiryna — acetono-chloroform.** 1934. 0.50

Schrager B. **Kokaina i jej środki zastępcze w świetle struktury chemicznej i działania fizjologicznego.** 1930 . . . . . 1.—
Sianko Fr. **Surowce krzemionkowe oraz ich przetwory.** 1932. . . . . 1.50
Sianożęcki (Wojnicz) Z. **Stowarzyszenie farmaceutów a obrona kraju.** 1930 . . . . 0.50
Sienkiewicz N. **O ergosterynie, jej własności chemiczne i fizyczne.** 1930. . . . . 1.50
Skarżyński B. **Biochemiczne podstawy organoterapii.** 1933. . . . . 1.—
Sokołowska Z. **Galasy polskie i otrzymywanie z nich taniny.** 1932. . . . . 0.50
Stefanowski K. **Przed 45 laty.** 1929. . . . 0.50
Stefanowski K. **Z niedawnej przeszłości.** 1929 0.50
Stein J. Kokainizm i walka z nim. 1929. . 0.50
Stępień J. **O krajowych preparatach koloidalnych srebra.** 1930. . . . . 0.50
Strażewicz W. J. **Jakie korzenie waleriany należy uważać za najlepsze.** 1936. (389) 0.50
Strażewicz W. J. **Kminek zwyczajny.** 1933. 1.—
Strażewicz W. J. **Przegląd ogólnych metod badania surowców leczniczych.** 1935. . 0.50
Strażewicz W. J. **Widoki produkcji mentolu naturalnego w Polsce.** 1930. . . . . 0.50
Strażewicz W. J. **Wyniki selekcji kozłka lekarskiego.** 1935. . . . . 0.50
Strażewicz W. J. i Bibersztejn M. **Nowa roślina oleista — przegorzan kulistogłówkowy.** 1928. . . . . 0.50
Suszko J. **O niektórych produktach odbudowy steryn w związku z zagadnieniem raka.** 1936. (386) 1.50
Swederski W. **Projekt organizacji instytutu uprawy roślin lekarskich na Uniwersytecie Poznańskim.** 1923 . . . . . 0.50
Szafer Wł. **Profesor B. Pater i jego działalność.** 1931. . . . . 0.50

Szancer H. **Alkoholowy ług potasowy.** 1930. 0.50
Szancer H. **Chloramina.** 1930 . . . . . 0.50
Szancer H. **Na marginesie reakcji Seliwanowa.** 1930. . . . . 0.50
Szancer H. **Z badań nad metodami wykrywania krwi w moczu.** 1930. . . . . 0.50
Szumowski Wł. **Katedra farmacji i materii medycznej w Krakowie za Komisji Edukacyjnej.** 1934. . . . . 0.50
Szumowski Wł. **Nauka farmacji w Polsce w ubiegłych stuleciach.** 1932. . . . . 0.50
Szymańska - Krzętowska E. **Badania oleju migdałowego, oleju z pestek śliwkowych i oleju z pestek brzoskwiniowych oraz porównawcze zestawienie niektórych metod określenia liczby jodowej olejów.** 1930. . . . . 0.50
Trawkowska St. **Przyczynek do badań chemicznych nad limfatyną.** 1933. . . . 0.50
Tugendhold T. **O zwierzętach w medycynie dawniej i dziś.** 1930. . . . . 0.50
Turowska I. i Ludmirska A. **Stanowisko zabytkowego rodzaju Ephedra w botanice farmaceutycznej.** 1933. . . . . 0.50
Turowska I. i Stępień J. **Dotychczasowe obserwacje nad aklimatyzowaną lawendą.** 1936. (391) . . . . . 1.—
Tymowski W. **Podpatrzone procesy życia.** 1932. . . . . 1.—
Valntin H. **Indyjski grzybek herbaciany i inne drobnoustroje wywołujące fermentację alkoholową.** 1931. . . . . 0.50
Weil St. **Wpływ chemii organicznej na rozwój farmacji.** 1921. . . . . 1.—
Willner A. **Odpowiedzialność karna lekarzy i aptekarzy z ustawy opiumowej.** 1936. (392) . . . . . 1.—

Willner A. **Reklamowanie lecznictwa i środków leczniczych.** 1935. (375) . . . . . 1.—

Wenda K. **Wiedza przyrodnicza w dawnych aptekach.** 1928. . . . . 0.50

Witanowski W. R. **Badania nad składem chemicznym rosiczki okrągłolistnej.** 1934 0.50

Witanowski W. R. **Badania nad składem chemicznym rosiczki. Część II.** 1935. . 0.50

Witanowski W. R. **Badania nad rosiczką. Część III.** 1936. (385) 0.50

Włodarczyk J. **Specyfiki w programie studjów farmaceutycznych.** 1933. . . . 0.50

Wołoszczak St. **Środki przeciwgorączkowe i teoria ich działania.** 1927. . . . . 1.—

Zaleski J. **Zasady przy układaniu artykułów chemicznych, które mają wejść do Farmakopei polskiej.** 1925. . . . . 0.50

Zamoyska B. **Badanie i przechowywanie tranu.** 1933. . . . . 0.50

Zjazd. 1. zjazd chemików polskich w Warszawie 3—6 kwietnia 1923 roku. 1923. 0.50

Żmigród St. **Chemia koloidalna a chemia produktów spożywczych.** 1930. . . . 0.50

Żmigród St. **Chemia koloidalna a farmakologia i medycyna.** 1929. . . . . 0.50

Żmigród St. **Starość oraz śmierć w oświetleniu najnowszych badań nad koloidami.** 1929. . . . . 0.50

II. WYDAWNICTWA INNE

Aptekarstwo w niewoli ubezpieczalni społecznych (P. P. T. F.). 1935 . . . . . 2.—

Biegański J. **Hodowla ziół lekarskich.** Wyd. 5 (Stow. Prac. Księg.). 1934. . . . . 5.—

Biegański J. **Zielarz, podręcznik dla zbierających zioła lecznicze.** Wyd. 4. (Stow. Prac. Księg.). 1932. . . . . 4.—

Boczkowski A. **Co winniśmy wiedzieć o walce chemicznej.** (Z. Z. F. P.). 1934. . . 5.—

Bytomski K. **Praktyczny podręcznik laboratoryjny.** (Czerwiński—Warszawa). 1928 2.—

Chmielińska M. **Przyczynek do ustalenia gatunków roślin przemysłowo-leczniczych poleconych do uprawy i zbioru z dzikiego stanu** (P. K. Z.). 1934. . . . . 0.50

Chmielińska M. **Uprawa kozłka lekarskiego.** (P. K. Z.). 1935. . . . . 0.50

Chmielińska M. **Uprawa prawoślazu lekarskiego.** (P. K. Z.). 1935. . . . . 0.40

Chmielińska M. **Uprawa rumianku właściwego.** (P. K. Z.). 1935. . . . . 0.35

Chmielińska M. i Iwańska W. **Uprawa handlowa szałwii lekarskiej oraz dane orientacyjne dotyczące kalkulacji uprawy.** (P. K. Z.). 1935. . . . . 0.60

Chmielińska M. i Iwańska W. **Uprawa i kalkulacja handlowa rumianku pospolitego.** (P. K. Z.). 1934. . . . . 0.50

Chmielińska M. i Iwańska W. **Uprawa mięty pieprzowej oraz dane orientacyjne dotyczące kalkulacji uprawy.** (P. K. Z.). 1935. . . . . 0.50

Chorzelska M. i Filemonowicz A. **Analiza i preparatyka farmaceutyczna.** (Z.Z.F.P.). 1934. . . . . 15.—

Fabicki J. **Słownik preparatów biologicznych (surowice i szczepionki).** Z. Z. F. P.). 1931. . . . . 3.50

Firstenberg J. **Walka z narkomanią i handel narkotykami na terenie sądowym.** (Hoesick). 1936. 2. wydanie. 2.50

Girszowicz M. **Krótki zbiór recept dla lekarzy praktyków.** (Księg. K. Rutskiego w Wilnie). 1936. 2. wydanie. . . . . 6.—

Hrynakowski K. i Wiśniewski Wł. **Przewodnik do analizy jakościowej anionów i kationów.** (Księg. Św. Wojciecha). 1932. . 8.20

Janosik. **Szopka Farmaceutyczna.** 1930. . . 2.—

Karaffa-Korbutt W. **Chemia farmaceutyczna.** (Kurat. Okr. Szk. Lw.). 1929. . . . 18.—

Klucz do określania sproszkowanych surowców roślinnych. (K. F. S. U. W.). 1930. 1.50

Kon K. **Suszenie roślin przemysłowo-leczniczych.** (P. K. Z.). 1934. . . . . 0.50

Koskowski Br. **Incompassibilia w receptach** (Lek. Wojsk.). 1929. . . . . 0.50

Koskowski Br. **Receptura.** Wyd. 2 (Trzaska). 1922. . . . . 12.—

Kramsztyk St. **Krótki rys współczesnej organoterapii.** (Sander). 1933. . . . . 2.—

Lypa J. **Phytotherapia.** (Ziołolecznictwo). 1933. . . . . 4.—

Muszyński J. **Flora i zioła lecznicze okolic Muszyny.** (P. K. Z.). 1934. . . . . 0.50

Muszyński J. **Przyczynek do tzw. usychalności ziół.** (P. K. Z.). 1934. . . . . 0.50

Muszyński J. **Wyniki uprawy i aklimatyzacji niektórych roślin lekarskich i technicznych.** (P. K. Z.). 1934. . . . . 0.30

Muszyński J. **Zioła lecznicze i kuracje ziołowe.** (A. B. Z.). 1930. . . . . 1.—

Muszyński J. i Strażewicz W. **Soja, jej historia, znaczenie gospodarcze, uprawa, użytkowanie oraz dotychczasowe wyniki uprawy w Polsce.** (Księg. Św. Wojciecha). 1933. . . . . 4.—

Obchód 60-lecia Warszawskiego Towarzystwa Farmaceutycznego. (W. T. F.). 1933. 1.—

Ostowski H. L. **Propaganda farmaceutyczna, jej cele i metody.** (Autor). 1933. . . . 4.—

Ostwald W. **Zasady chemii nieorganicznej.** (Wojnar). 1932. . . . . 35.—

Otolski S. **Chemik, farmaceuta i lekarz.** 1917.

Otolski S. **Przemysł chemiczno - farmaceutyczny i nasze zabiegi na przyszłość.** (Spiess). 1917. . . . . 0.50

Piotrowski W. **Światowy obrót ziołami w świetle cyfr.** (P. K. Z.). 1932. . . . . 2.50

Prökl K. i Kowalczewski J. **Polskie prawo sanitarne.** (Polskie T-wo Hig.). 1935. . 20.—

Rocznik Lekarski Rzeczypospolitej Polskiej na rok 1935. Rok wyd. II. (Rekl. Poczt.). 1935. . . . . 15.—

Ruebenbauer H. **Destylacja olejków eterycznych.** (P. K. Z.). 1935. . . . . 0.50

Spis lekarzy weterynaryjnych w Rzeczypospolitej Polskiej. (Min. Rol.). 1931. . . 3.50

Strażewicz W. J. **Nasze rośliny lekarskie.** P. Cz. K.). 1925. . . . . 2.50

Strażewicz W. J. **Próba obliczenia zapotrzebowania surowców leczniczo-przemysłowych w Polsce w 1933 r.** (P. K. Z.). 1935. 1.—

Tomanek L. **Ignacy Łukasiewicz.** (Kom. uczcz. I. Ł. w Krośnie). 1928. . . . . 3.—

Turowska I. **Rozwój zielarstwa a ochrona przyrody.** (P. K. Z.). 1934. . . . . 0.80

Wichrowski C. i Krauze St. **Metodyka badania produktów spożywczych i przedmiotów codziennego użytku.** (K. F. S. U. W.). 1931. . . . . 10.—

Wiorogórski W. i Zajączkowski W. **Lexicon Synonymorum Pharmaceuticorum.** (W. T. F.). . . . . 50.—

Wojnarowiczówna I. **Księgowość w aptekach.** (P. P. T. F.). 1932. . . . . 3.—

B. WYDAWNICTWA OBCE

(Wszyttkie poniższe wydawnictwa dostarczane są po cenach księgarskich).

Gehes Codex.

Handbuch der praktischen udn wissenschaftlichen Pharmazie. Wyd. Urban und Schwarzenberg, Berlin i Wiedeń — 6 tomów w 11 książkach.

C. KSIĄŻKI HANDLOWE, FORMULARZE, BLANKIETY I T. P.

Adresy aptek (komplet do naklejania). . . 10.—

Analiza moczu (blankiety):

do 100 egz. sztuka po 0.10
powyżej 100 egz. 5% rabatu od tej ceny

Nadruk firmy:

do 500 egz. 1.50
ponad 500 egz. bezpłatnie.

Blankiety firmowe (format handlowy):

500 sztuk	1.000 sztuk	Następny tys.
9.— do 12.50	15.— do 22.—	12.— do 18.50

Blankiety firmowe (format memorandum):

500 sztuk	1.000 sztuk	Następny tys.
6.— do 8.50	10.— do 13.50	7.— do 10.50

Bloczki wagowe 1.20

Buchalteryjne książki do księgowości normalnej i uproszczonej — ceny zależne od wielkości i kompletu.

Kartki — za 1000 sztuk (białe i pomarańczowe):

większe 2.00
mniejsze 1.80

Kartony (do zawieszania w aptece):

a) „Apteka przyjmuje analizy do celów diagnostyki lekarskiej".

b) „Apteka sporządza recepty dla członków Ubezpieczalni Społecznej".
c) „Apteka sporządza recepty dla funkcjonariuszów państwowych".
d) „Do każdorazowej ekspedycji nocnej dolicza się 1 złoty".
e) „Palenie tytoniu w aptece jest wzbronione".
f) „Świeży tran".
g) „Uprasza się o wpłacanie należności przy zamówieniu lekarstwa".

Cena dla prenumeratorów 90 gr za tabelkę.
Cena kompletu (a — g) 5.50

Kartoteka obrotu artykułów aptecznych:

Różne (różowe) / Specyfiki (żółte) 1.000 sztuk . . . 21.—
Chemikalia (niebieskie) / Zioła (zielone) 1.000 sztuk . 13.—

Koperty firmowe (format zwykły):

500 sztuk	1.000 sztuk	Następny tysiąc
6.40 do 9.50	9.70 do 16. —	6.70 do 13.—

Koperty firmowe (podłużne z okienkiem):

500 sztuk	1.000 sztuk	Następny tysiąc
8.50 do 11.—	14.— do 18.—	11.— do 16.—

Księga analiz (100 stron) . . . . . 2.—
„ analiz (200 stron) 3.50
„ eterowa (100) stron) . . . . . 2.—
„ eterowa (200 stron) 3.50
„ korespondencji z władzami (100 stron) 2.—
„ laboratoryjna 100 stron) . . . . . 2.—
„ laboratoryjna (200 stron) 3.50
„ personelu fachowego (100 stron) . . 2.—
„ protokółów (100 stron) 3.50
„ recepturowa lekarska (1000 stron) . 20.—
„ recepturowa lekarska (500 stron) . . 12.—

Księga recepturowa lekarska (300 stron) . . 8.12
„ recepturowa felczerska (500 stron) . 12.—
„ recepturowa felczerska (300 stron) . 8.—
„ sacharynowa (100 stron) . . . . . 2.—
„ sacharynowa (200 stron) 3.50
„ spirytusowa (50 stron) 3.50
„ spirytusowa (100 stron) . . . . . 4.—
„ trucizn (100 stron) . . . . . 2.—
Listy płac — blankiety 12 sztuk . . . . 1.—

Nalepki na specyfiki:

większe (6,7 × 2,5 cm) z firmą . . . . 6.—
większe (6,7 × 2,5 cm) bez firmy . . . 4.—
mniejsze (4,8 × 1,8 cm) z firmą . . . . 4.—
mniejsze (4,8 × 1,8 cm) bez firmy . . . 2.75
klisza (jednorazowo) do większyc nalepek z firmą . . . . . 12.—
klisza jednorazowo) do mniejszych nalepek z firmą . . . . . 8.—
Numerator (100 stron) . . . . . 3.—
„ (200 stron) . . . . . 4.—
„ (500 stron) . . . . . 19.—
Okładki do „Wiad. Farm." . . . . . 3.—
Okładki do Biblioteki „Wiad. Farm." . . 0.50

Papier propagandowy do ekspedycji (w różnych kolorach):

za 1 kilogram 1.25
za 1 kilogram (powyżej 5 kg) . . 1.15

Rachunkowe blankiety:

pojedyncze 10 sztuk 0.65
pojedyncze 100 sztuk . . . . . 6.—
podwójne 10 sztuk 0.95
podwójne 100 sztuk . . . . . 9.—

Raporty kasowe:

na okres miesięczny (32) 1.50
„ „ półroczny (185) . . . . . 8.—
„ „ roczny (370) 15.50

Sygnatury z firmą:

białe duże . . . . . 10.—
białe małe . . . . . 7.—
pomarańczowe i niebieskie duże . . . 7.—
pomarańczowe i niebieskie małe . . 5.—

Środki odurzające:

a) blankiety do kopji recept (blok = 100 sztuk) . . . . . 1.—
b) blankiety do wyciągów z książek przychodu i rozchodu (dla aptek) . 0.10
c) blankiety zapotrzebowań dla aptek i hurtowni (bloczki po 25 sztuk) . 0.50
d) książka kontroli obrotu (dla hurtowni) — oddzielne arkusze . . . 0.20
e) książka przychodu i rozchodu (dla aptek):
100 stron . . . . . 4.—
200 stron 6.50
500 stron . . . . . 12.—
f) sprawozdania roczne z obrotu (dla hurtowni) 0.10

Świadectwo odbioru trucizny — blankiety 100 sztuk . . . . . 3.—

Taksa aptekarska. 1934. . . . . 6.—
„ „ (dla pren. „W. F."). . 5.—

Taksa skrót 2.50
„ „ (dla pren. „W. F."). . . . . 2.—

Wykaz środków leczniczych dla Państwowej Pomocy Lekarskiej . . . . . 1.—

Obrót

aptek zwiększa się,

jeśli ekspediowane
z apteki lekarstwa
są zawijane
w nasz

**PAPIER
PROPAGANDOWY**

Paczki
po 5, 10, 15 i 20 kg

Różne kolory

SPECJALNOŚCIĄ

DRUKARNI WZOROWEJ

WARSZAWA, DŁUGA 20. TEL. 11-16-60.

SĄ PODRĘCZNIKI

CHEMICZNE

LEKARSKIE

PRZYRODNICZE

FARMACEUTYCZNE

PISMA PERIODYCZNE, DRUKI DROBNE

HANDLOWE

FORMULARZE

BLANKIETY i T. P.

I WSZELKIE ROBOTY WCHODZĄCE W ZAKRES DRUKARSTWA

DRUKARNIA WZOROWA

JEST POD TYM WZGLĘDEM BEZKONKURENCYJNĄ

DZIAŁ
NAUKOWO-PRAKTYCZNY

Hurtownia Aptekarzy Polskich

Sp. Akc.

Warszawa, ul. Długa 16.

Telefony:

Zarząd 11-88-35 — Ekspedycja 11-87-77

Dział Sprzed. 11-88-35 — Buchalt. 11-68 68

dostarcza

wyłącznie aptekom

Chemikalia — analizowane w laboratorium Warszawskiego T-wa Farm.

Specyfiki fabryk krajowych i zagranicznych

Środki opatrunkowe, zioła lecznicze.

Załatwia szybko i bez braków.

Ceny konkurencyjne

SPECJALNOŚCIĄ

DRUKARNI WZOROWEJ

WARSZAWA, DŁUGA 20. TEL. 11-16-60.

SĄ PODRĘCZNIKI

CHEMICZNE

LEKARSKIE

PRZYRODNICZE

FARMACEUTYCZNE

PISMA PERIODYCZNE, DRUKI DROBNE

HANDLOWE

FORMULARZE

BLANKIETY i T. P.

I WSZELKIE ROBOTY WCHODZĄCE W ZAKRES DRUKARSTWA

DRUKARNIA WZOROWA

JEST POD TYM WZGLĘDEM BEZKONKURENCYJNA

LABORATORIUM ANALITYCZNE W APTEKACH

Wzory urządzeń – Spis odczynników i przyrządów wymaganych przez Farmakopeę polską, wyd. II.

Laboratorium analityczne jest ważną i nieodzowną częścią nowoczesnej apteki. W dzisiejszych warunkach, jakie istnieją w dziedzinie zaopatrywania ludności w środki lecznicze, praca badawczo-analityczna stanowi niezbędne ogniwo, przez które przejść winien każdy surowiec leczniczy, zanim dojdzie do rąk chorego w postaci gotowego lekarstwa.

Za dawnych czasów nie zachodziła potrzeba ciągłej kontroli analitycznej środków należących do arsenału aptecznego. Aptekarz wtedy posiadał bardzo niewielki zapas preparatów chemicznych, z których pewne przyrządzał sobie sam. Sam również był wytwórcą licznych przetworów galenowych, które obecnie bardzo często sprowadza wprost z fabryki. Z tych względów w owych czasach aptekarz był pewny co do jakości posiadanych leków, nie potrzebując uciekać się do ich analizowania.

Obecnie rzecz ma się całkiem inaczej. Każdorazowo zamówienie, jakie apteka kieruje do

hurtowni, zawiera szereg chemicznych preparatów fabrycznych, przetworów galenowych, ziół itp. środków, które pochodzą z najrozmaitszych wytwórni i źródeł. W wielu wypadkach środki te nie odpowiadają wymaganiom lekospisu, bywają fałszowane albo nawet pomyłkowo zamieniane, co w pewnym stopniu jest rzeczą nieuniknioną, jeśli się zważy, że obrót gotowemi preparatami i wytworami fabryk zawładnął prawie niepodzielnie rynkiem farmaceutycznym. Z tych względów aptekarz współczesny, jeśli chce dostarczyć choremu lek pewny i skuteczny, musi posiadać urządzenia i odczynniki, przy pomocy których mógłby kontrolować środki sprowadzane z tego lub innego źródła.

Do tego moralnego obowiązku dbania o dobroć leku dołącza się jeszcze obowiązek prawny: Aptekarz jest odpowiedzialny za jakość i tożsamość każdego środka leczniczego, który ekspedjuje z apteki. Ażeby sprostać tym zadaniom, pilnie i stale śledzić trzeba sprowadzany towar.

Władze nadzorcze, do których należy pieczа nad zaopatrywaniem ludności w leki — w zrozumieniu znaczenia, jakie w tej dziedzinie posiada praca badawczo-analityczna w aptekach, ustaliły pewne zasadnicze normy, którym odpowiadać winny apteczne laboratoria analityczne. Oczywiście — różne szczegóły urządzenia laboratorium analitycznego, takie jak np. zaopatrzenie w wodę, sposoby przyrządzania i przechowywania odczynników i roztworów mianowanych, konstrukcja stołu, szaf i półek, rodzaje i wielkość naczyń itd. itd. — wszystko to są sprawy, które rozwiązane być mogą rozmaicie — w zależności od potrzeb i warunków lokalnych.

Natomiast zasadnicze wymagania, jakim każde apteczne laboratorium analityczne odpowiadać winno, są następujące:

a) oddzielny lokal,
b) komplet odczynników i przyrządów wymaganych przez Farmakopeę Polską,
c) Wykonywanie analiz i uwidaczniania ich wyników w książce analiz.

Co się tyczy l o k a l u, to wymagania władz są tu całkiem wyraźne: laboratorium analityczne znajdować się winno w oddzielnej izbie, a nie we właściwem pomieszczeniu apteki, przeznaczonem na przyrządzanie i ekspedjowanie leków. Przez oddzielenie pracowni analitycznej od izb aptecznych staje się ona niejako autonomiczną częścią apteki. Ma to na celu przygotowanie aptecznych laboratorjów analitycznych do roli badawczych placówek obrony przeciwgazowej na wypadek wojny. Wtedy laboratoria te — rozmieszczone równomiernie na całym obszarze państwa — będą mogły oddać duże usługi dla rozpoznawania bojowych środków chemicznych zastosowanych przez nieprzyjaciela. Aby zaś uniknąć skażenia truciznami bojowymi samej apteki — laboratorium analityczne trzeba od niej oddzielić. Nie ulega bowiem wątpliwości, że apteka — w momencie napadu lotniczo-gazowego musi kontynuować swoją pracę i mieć do tego normalne, niczem niezakłócone warunki.

Odczynniki i przyrządy, w jakie winna być zaopatrzona pracownia analityczna, podaje Farmakopea Polska II wyd. Odpowiednie wykazy wraz z opisem przyrządzania odczynników zamieszczamy poniżej. Należy zauważyć, że cały szereg odczynników Farmakopea poleca przyrządzać ex tempore, wobec czego wystarczy mieć w laboratorium odpowiednie naczynia z napisami na te odczynniki. To samo dotyczy tych odczynników, które używa się bardzo rzadko; przyrządzać je najlepiej na świeżo — w niewielkich ilościach. Nie może natomiast brakować żadnego z odczyn-

ników, które są niezbędne do oznaczania dobroci i stwierdzania tożsamości najczęściej stosowanych środków leczniczych. To samo dotyczy również odczynników potrzebnych do wykrywania najpospolitszych trucizn oraz substancyj szkodliwych dla zdrowia. Roztwory mianowane winny być co jakiś czas sprawdzane; mogą one nie odpowiadać ściśle stopniowi normalności, byleby posiadały dokładnie oznaczoną poprawkę.

Jeżeli chodzi o zaopatrzenie laboratorium analitycznego w przyrządy to największą trudność — zwłaszcza dla aptek prowincjonalnych stanowi — ze względów finansowych — nabycie wagi analitycznej i mikroskopu. Są to jednak utensylia niezbędne, bez których zbadanie wielu ważnych środków leczniczych stałoby się niemożliwością (analizy ilościowe, oznaczanie dobroci surowców roślinnych).

Wykonywanie analiz i uwidoczniania ich wyników w książce analiz jest również zasadniczym obowiązkiem aptekarza. Zdawałoby się, że jest rzeczą całkiem zrozumiałą, że gdy się ma urządzone laboratorium analityczne — to trzeba się niem posługiwać. Tymczasem w wielu aptekach piękne i liczne przyrządy istnieją od parady, odczynniki zapieczętowane i nietknięte stoją całemi miesiącami i latami, a książka analiz ledwie że rozpoczęta. W tym wypadku laboratorjum analityczne traci swój sens i aptece nie przynosi żadnej korzyści.

Przytoczywszy zasadnicze wymagania, jakim odpowiadać muszą współczesne laboratoria analityczne w aptekach, podajemy obecnie wskazówki, jak rozwiązać niektóre kwestje, nasuwające się przy urządzaniu takich laboratoriów. Wzięte tu muszą być pod uwagę następujące punkty:

a) pomieszczenie,

b) zaopatrzenie w wodę,

c) zaopatrzenie w źródło ciepła,
d) zaopatrzenie w odczynniki i przyrządy,
e) organizacja pracy analitycznej.

Jeżeli apteka posiada oddzielną izbę, którą można przeznaczyć na laboratorium analityczne, to kwestja pomieszczenia tym samym jest rozwiązana. Rys. 1 przedstawia nam projekt rozplanowania takiego laboratorjum. Oczywiście — aby wykorzystać miejsca — zwłaszcza gdy izba jest duża — laboratorjum może być połączone z biblioteką lub gabinetem. Natomiast — w razie braku oddzielnego lokalu zająć można w tym celu część jednej z izb aptecznych, przy czym część ta musi być oddzielona od reszty izby. Najlepiej stół i urządzenia analityczne zainstalować w pobliżu okna, tak, aby światło dzienne padało na stół z boku. W każdym wypadku — pomieszczenie przeznaczone na laboratorjum analityczne musi mieć okno lub drzwi prowadzące nazewnątrz, tak, aby w razie potrzeby mogło stanowić lokal samodzielny — niezależny od apteki. Rys. 2 przedstawia nam plan (widok z góry) takiej pracowni analitycznej, która powstała przez odgrodzenie jednego kąta w izbie aptecznej przy pomocy przepierzenia z desek.

Zaopatrzenie laboratorium analitycznego w wodę może być dwojako rozwiązane — zależnie od warunków miejscowych. W budynkach zaopatrzonych w urządzenia wodociągowe przeprowadza się rurę wodociągową tak, by jej wylot zakończony kranem znalazł się blisko stołu analitycznego; poniżej umieszczamy muszlę zlewu. Ponieważ woda bieżąca w czasie pracy w laboratorjum analitycznem jest stale potrzebna, przeto w tych pomieszczeniach, które urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych nie posiadają, zainstalować należy wodociąg lokalny, przeznaczony wyłącznie dla pracowni analitycznej. W tym celu

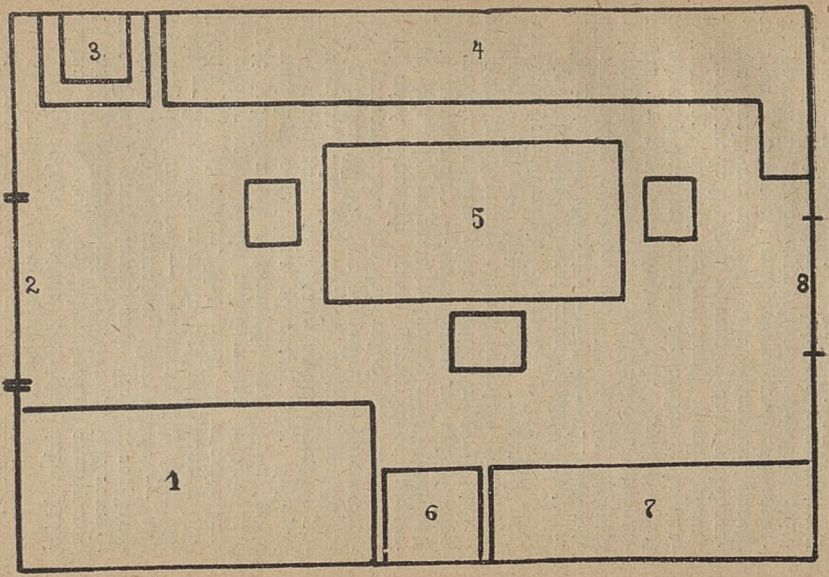

Rys. 1

1 — stół laboratoryjny, 2 — okno, 3 — waga analityczna, 4 — biblioteka. 5 — stół lub biurko, 6 — zlew, 7 — dygestorium, 8 — drzwi.

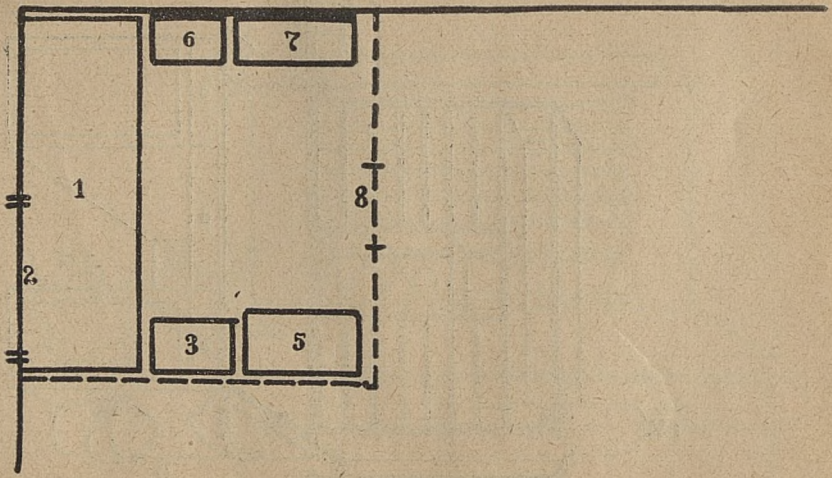

Rys. 2

1 — stół laboratoryjny, 2 — okno, 3 — waga analityczna, 5 — stół lub biurko, 6 — zlew, 7 — dygestorium, 8 — drzwi.

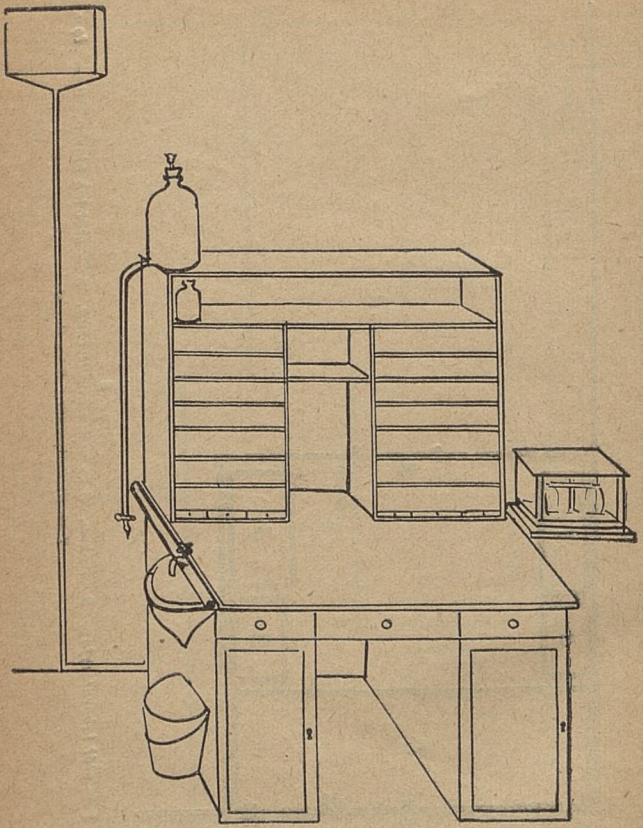

Rys. 3

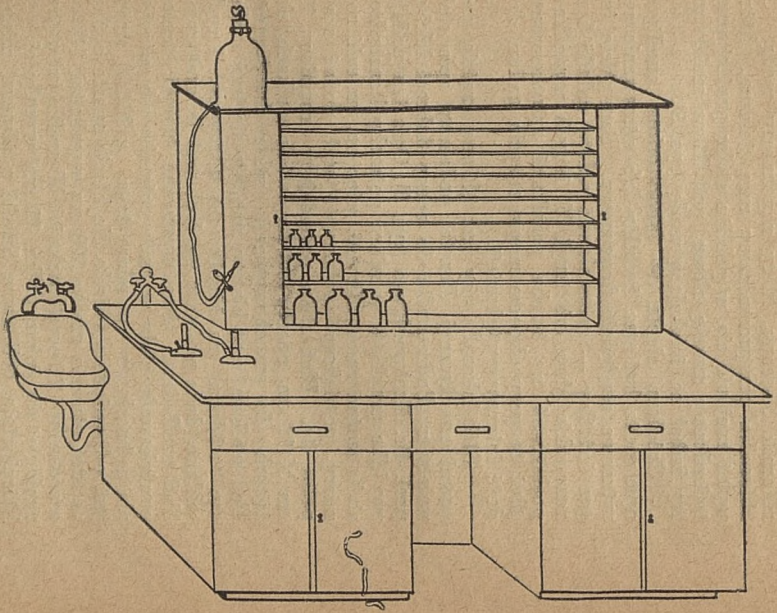

Rys. 4

u góry — najlepiej w rogu sufitu umieszczamy zbiornik blaszany, który napełniamy wodą. Od zbiornika przeprowadzamy rurę żelazną, której wylot znajduje się w pobliżu stołu; poniżej przytwierdzamy muszlę zlewu, pod którą umieszczamy kubeł na ściekającą wodę (rys. 3).

Źródłem ciepła w laboratorium analitycznym może być gaz świetlny lub ogrzewanie spirytusowe względnie benzynowe. Tam gdzie jest gaz świetlny — zainstalować należy palniki bunzenowskie (dwa lub trzy). W innych wypadkach posługiwać się trzeba palnikami spirytusowemi, gdyż te przy ekonomicznym zużyciu paliwa dają dość intensywny płomień.

Stół laboratoryjny jest główną częścią pracowni analitycznej. Poniżej podajemy opis stołu wzięty z „Podręcznika do oceny dobroci leków" prof. Br. Koskowskiego (rys. 3). Opis ten podajemy jako przykład; w miarę potrzeby konstrukcję stołu można zmodyfikować, więc np. zmienić rozmiary, powiększyć pojemność szaf, dodać nowe półki itp. Blat stołu posiadający rozmiary 175 cm × 97 cm, oparty jest na dwóch szafkach, służących do przechowywania szkła chemicznego. Nad szafkami pod blatem znajdują się trzy szuflady: większa na bibułę do filtrowania i rurki szklane, dwie mniejsze na drobiazgi laboratoryjne. Nad szufladami dwa wysuwane blaciki, celem powiększenia stołu w razie potrzeby lub ustawienia mikroskopu, w miarę tego, z której strony jest odpowiednie światło. Na blacie oparta o ścianę stoi otwarta szafka 120 cm wysokości, 149 cm szerokości i 21 cm głębokości. W szafce tej u góry znajduje się jedna półka 25 cm wysokości, na której stoją półlitrowe flaszki z płynami mianowanemi. Pod tą półką szafka podzielona jest na trzy części: dwie z boku mają półeczki na odczynniki, a u samego spodu po trzy szufladki na

szkiełka, biblioteczkę z podręcznikami niezbędnymi przy wykonywaniu prób, niżej miejsce na mikroskop. Na samym wierzchu stoi butel z wodą destylowaną, z boku stołu zlew, pod którym (gdy brak kanalizacji) umieszczamy kubeł. Na rysunku uwidoczniony jest rezerwuar na wodę zastępujący wodociąg. Waga analityczna umieszczona być winna na konsoli przymocowanej do stołu — lub jeszcze lepiej — wmurowanej w ścianę. Konsola powinna być wykonana z grubej deski, aby nie drgała i ustawiona dokładnie do poziomu.

Inny model stołu analitycznego przedstawia nam rys. 4. Po lewej stronie w zamkniętej górnej szafce znajduje się mikroskop a poniżej na półkach inne przyrządy laboratoryjne. W środkowej szerokiej części odkrytej mamy półki na których ustawiono odczynniki płynne, przy czym na samym dole znajdują się płyny mianowane w naczyniach półlitrowych (płyny zużywane w największych ilościach — więc: kwas solny 0,5 n i 0,1, ług potasowy 0,5n i 0,1n, tiosiarczan sodowy 0,1n. Wyżej na następnej półce — pozostałe płyny mianowane — w naczyniach ćwierćlitrowych. W tej samej wielkości naczyniach znaleźć się winny niektóre z odczynników, a mianowicie: Alkohol bezwodny, alkohol 95°, 90°, 70°, amonjak, siarczek amonu, woda barytowa, azotan barowy, benzyna, chloroform, eter, eter naftowy, kwasy: solny, siarkowy, octowy, fosforowy. — W koncentracjach podanych w farmakopei (patrz niżej wykaz) wodorotlenki — potasowy i sodowy 15%, azotan srebrowy. Natomiast pozostałe odczynniki płynne — ze względu na mniejsze zużycie mogą być w mniejszych flaszkach (np. 100-gramowych). Po prawej stronie w zamkniętej górnej szafce znajdują się substancje suche oraz na osobnej półce barwniki. Z pośród substancji suchych w więk-

szych słoikach umieścimy: Szczawian amonu, azotan i chlorek baru, wodorotlenek potasu, tiosiarczan sodu, chlorek wapnia bezwodny. Dla orjentacji podajemy, że Farmakopea Polska II wyd. do odczynników zalicza około 115 substancji w postaci płynów, 95 substancji stałych, około 15 barwników oraz 18 płynów mianowanych.

ORGANIZACJA PRACY ANALITYCZNEJ.

W aptekach prowincjonalnych, gdzie pracownik apteki rozporządza większą ilością wolnego czasu, a towar sprowadza się co parę dni,— nie ma prawie żadnych trudności w zanalizowaniu nabytych preparatów. Te z pośród sprowadzonych środków, które mamy poddać analizie — odkładamy odrazu do izby analitycznej. W aptekach wielkomiejskich, pracujących przy systemie podwójnej zmiany pracownik posiada ograniczoną ilość czasu dla przeprowadzenia badań. Nie ulega wątpliwości, że przy obecnej sytuacji ekonomicznej aptek, nie można sobie pozwolić na zbyt liczny — w stosunku do czynności apteki — personel, ani na zatrudnianie specjalnego pracownika dla wykonywania analiz środków leczniczych. To też należy urządzać się w ten sposób, że towar otrzymany — po sprawdzeniu odkładamy do zbadania, a następnego dnia przeprowadzamy próby analityczne — w chwilach wolnych od zajęć przy recepturze wzgl. ekspedycji.

W razie gdy z jakichkolwiek powodów nie jesteśmy w stanie wykonać prób przepisanych przez farmakopeę — należy przynajmniej sprawdzić tożsamość danego preparatu. Jeśli chodzi o niektóre próby specjalne, jak np. badania biologiczne, to wykonanie ich, wymagające pewnej rutyny oraz specjalnych przyrządów, byłoby w codziennej

praktyce aptecznej zbyt kłopotliwą rzeczą. Próby takie winny być wykonywane w laboratoriach specjalnych, które po zbadaniu całej partii surowca, oznaczałyby na opakowaniu jego walor.

Poza wykonaniem niezbędnych analiz zakres pracy aptecznego laboratorium analitycznego można rozszerzyć w niektórych kierunkach — w miarę jak na to pozwalają warunki pracy aptecznej. Tu wymienić należy badanie synonimów środków leczniczych, badanie niektórych przetworów galenowych, określanie trwałości środków leczniczych, porównawcze zestawienia dla różnych preparatów gotowych, badania nad zabezpieczeniem przed psuciem się przetworów aptecznych itp. W tych wszystkich wypadkach nie można polecać jakichś gotowych szablonów, gdyż na pierwszy plan wysuwa się tutaj indywidualna inicjatywa, pomysłowość oraz zamiłowanie do pracy badawczej.

SPIS ODCZYNNIKÓW

stosowanych do badań, opisanych w Farmakopei Polskiej II wyd.

U w a g a: znak = z wymienionym po nim tytułem łacińskim oznacza odsyłacz do preparatu farmakopealnego, opisanego w części szczegółowej.

Aceton. A c e t o n u m.

Bezbarwna, przezroczysta, ruchliwa ciecz o swoistym, eterycznym zapachu i piekącym smaku. Aceton jest łatwozapalny, pali się płomieniem świecącym, lecz nie kopcącym; miesza się z wodą, spirytusem, eterem, olejkami eterycznymi; na świetle zwolna żółknie. C. wł. 0.797 — 0,800. P. wrzenia 55 — 58.

Krople acetonu zmieszać z 5 cm^3 roztworu jodu z jodkiem potasowym i kilkoma kroplami ługu sodowego; powstaje żółtawy, krystaliczny osad o zapachu jodoformu (tożsamość).

2 krople acetonu zmieszać z 1 cm^3 ługu sodowego; otrzymana ciecz, po dodaniu kilku kropel roztworu nitroprusydku sodowego, zabarwia się na kolor pomarańczowo-czerwony, zmieniający się na purporowo-czerwony po zakwaszeniu mieszaniny kwasem octowym (tożsamość).

Roztwór 1 cm^3 acetonu w 10 cm^3 wody powinien być przezroczysty (substancje smoliste, wyższe ketony) i powinien mieć odczyn obojętny.

10 cm^3 acetonu zmieszać z 1 cm^3 roztworu azotanu srebrowego i 5 kroplami amoniaku, po czym ogrzewać w ciemnym miejscu na łaźni wodnej w temp. 50°; mieszanina przed upływem 15 minut nie powinna zabarwiać się na brunatno oni wydzielić szarego osadu (aldehydy).

Sproszkowany dwuboran sodowy zwilżyć acetonem i mieszaninę zapalić; płomień nie powinien mieć zielonych konturów (alkohol metylowy).

5 cm^3 acetonu odparować do sucha na łaźni wodnej; pozostałość nie powinna być odważalna (zanieczyszczenia nielotne).

Roztwór acetonu w równej objętości eteru naftowego w temp. pokojowej powinien być przezroczysty (nadmierna ilość wody).

Aldehydu mrówkowego roztwór = Formaldehydum solutum.

Alkanina. Alcaninum.

Alkanina jest wyciągiem z korzenia czerwieńca (Radix Alcannae).

Niemal czarna, tłustawa masa o zielonym połysku, łatwo rozpuszcza się w eterze, benzenie, olejach tłustych, olejkach eterycznych i tłuszczach tworząc roztwory mocno czerwone.

Alkohol bezwodny. Alcohol absolutus.

Alkohol bezwodny powinien zawierać nie mniej niż 99,46% objętościowych C_2H_5OH.

Bezbarwna, przezroczysta, lotna ciecz o swoistym zapachu i piekącym smaku. Alkohol bezwodny jest higroskopijny, łatwozapalny, pali się płomieniem niekopcącym, niemal nieświecącym. P. wrzenia 78° — 79°. C. wł. 0,796 — 0,797.

Alkohol bezwodny pod względem czystości powinien czynić zadość wymaganiom, stawianym spirytusowi (Spiritus).

Przechowywać w naczyniach szczelnie zamkniętych i chronić od ognia.

Alkohol amylowy. Alcohol amylicus.

Alkohol amylowy zawiera około 80% izobutylokarbinolu i około 13% optycznie czynnego alkoholu amylowego.

Bezbarwna, przezroczysta, oleista ciecz o swoistym, odurzającym zapachu i piekącym smaku; silnie załamuje światło, pali się płomieniem świecącym, niemal niekopcącym; rozpuszcza się w 40 cz. wody, miesza się ze spirytusem, eterem, kwasem octowym, benzyną, olejami tłustymi, olejkami eterycznymi. C. wł. 0,814 — 0,816. P. wrzenia 129° — 131°.

Kilka kropel alkoholu amylowego ogrzewać z mieszaniną równych ilości kwasu octowego i kwasu siarkowego; mieszanina wydziela przyjemny, owocowy zapach (tożsamość).

3 cm^3 alkoholu amylowego wykłócić z 3 cm^3 wody; warstwa wodna powinna mieć odczyn obojętny.

2 cm^3 alkoholu amylowego wykłócić z 2 cm^3 kwasu siarkowego; otrzymana mieszanina powinna

być bezbarwna lub co najwyżej jasnożółta (substancje łatwo zwęglające się).

5 cm^3 alkoholu amylowego wykłócić z 5 cm^3 30% roztworu wodorotlenku potasowego; otrzymana mieszanina powinna być bezbarwna (furfurol, aldehydy).

Pozostałość, po odparowaniu 3 cm^3 alkoholu amylowego, powinna być nieodważalna.

Alkohol metylowy. Alcohol methylicus.

Bezbarwna, przezroczysta, lotna ciecz o swoistym zapachu i piekącym smaku. Alkohol metylowy jest łatwopalny, pali się płomieniem niekopcącym; miesza się z wodą i spirytusem. C. wł. około 0,798. P. wrzenia 64° — 65°.

1 cm^3 alkoholu metylowego zmieszać z 1 cm^3 ługu sodowego i kilkoma kroplami świeżo przyrządzonego roztworu nitroprusydku sodowego; mieszanina nie powinna zabarwić się na kolor czerwony, a po zakwaszeniu kwasem octowym — na kolor czerwono-fioletowy (aceton).

Alkohol metylowy nie powinien zmieniać barwy papierków lakmusowych, zwilżonych wodą.

Pozostałość po wyparowaniu 10 cm^3 alkoholu metylowego na łaźni wodnej powinna być nieodważalna (zanieczyszczenia nielotne).

Przechowywać w naczyniach szczelnie zamkniętych.

Amoniak = Ammonium hydricum solutum.

Amoniak rozcieńczony. Ammonium hydricum solutum dilutum.

Ammonium hydricum solutum . .	2 cz.
Aqua	2 „

Rozcieńczony amoniak powinien zawierać 3,4% NH_3 (c. cz. 17,0). Ma on c. wł. 0,986—0,984, a poza tym powinien czynić zadość wymaganiom,

stawianym preparatowi Ammonium hydricum solutum.

Przechowywać w naczyniach szczelnie zamkniętych.

Amoniak stężony. Ammonium hydricum concentratum.

Stężony amoniak powinien zawierać około 25% NH_3 (c. cz. 17,0). Ma on c. wł. 0,925—0,910, a pozatem powinien czynić zadość wymaganiom, stawianym preparatowi Ammonium hydricum solutum.

Przechowywać w naczyniach szczelnie zamkniętych.

Amonowy chlorek = Ammonium chloratum.

Amonowego chlorku roztwór. Ammonium chloratum solutum.

Ammonium chloratum . . . . . 1 cz.
Aqua . . . . . 9 „

Amonowy molibdenian. Ammonium molybdaenicum.

Bezbarwne lub zielonkawe, duże kryształy, łatwo rozpuszczalne w wodzie.

2 g molibdenianu amonowego powinno całkowicie rozpuścić się w mieszaninie 5 cm^3 wody z 4 cm^3 stężonego amoniaku. Otrzymany roztwór wlać stopniowo do 30 cm^3 mieszaniny 1 cz. stężonego kwasu azotowego z 1 cz. wody i pozostawić na łaźni wodnej w temp. 40^0; przed upływem 3 godzin mieszanina nie powinna wydzielić żółtego osadu (fosforany).

1 g molibdenianu amonowego rozpuścić w mieszaninie 10 cm^3 wody z 5 cm^3 kwasu azotowego. Otrzymany roztwór, badany w oddzielnych próbkach, nie powinien zmienić się po dodaniu roztworu azotanu barowego (siarczany), a po dodaniu roztworu azotanu srebrowego może co najwyżej lekko opalizować (chlorki).

Roztwór 2 g molibdenianu amonowego w mieszaninie 5 cm^3 wody z 5 cm^3 amoniaku powinien, po dodaniu kilku kropel roztworu siarczku amonowego, pozostać bezbarwny i przezroczysty (metale ciężkie).

Przechowywać w naczyniach szczelnie zamkniętych i chronić od światła.

Amonowego molibdenianu roztwór. Ammonium molybdaenicum solutum.

15 g molibdenianu amonowego rozpuścić w 100 cm^3 wody o temp. nie wyższej niż 50^0; po ostygnięciu roztwór przesączyć, po czym silnie kłócąc wlać do 100 cm^3 mieszaniny 1 cz. stężonego kwasu azotowego z 1 cz. wody.

Przechowywać w naczyniach szczelnie zamkniętych i chronić od światła.

Amonowy rodanek. Ammonium rhodanatum.

Bezbarwne kryształy, łatwo rozpuszczalne w wodzie i spirytusie.

Wodne roztwory rodanku amonowego, po dodaniu roztworu chlorku żelazowego, zabarwiają się na kolor krwisto-czerwony, a po ogrzaniu z ługiem sodowym wydzielają amoniak (tożsamość).

1 g rodanku amonowego powinien całkowicie rozpuścić się w 10 cm^3 alkoholu bezwodnego tworząc roztwór przezroczysty.

Roztwór rodanku amonowego w 20 cz. wody, badany w oddzielnych próbkach po 5 cm^3; powinien czynić zadość następującym wymaganiom: po zakwaszeniu kilkoma kroplami kwasu azotowego i dodaniu roztworu azotanu barowego nie powinien zmienić się przed upływem 5 minut (siarczany); po dodaniu kilku kropel amoniaku, po

czym wody siarkowodorowej, powinien pozostać bezbarwny i przezroczysty (metale ciężkie).

Rodanek amonowy po wyprażeniu nie powinien pozostawiać reszty odważalnej.

Amonowego siarczku roztwór. Ammonium sulfuratum solutum.

Odczynnik jest wodnym roztworem kwaśnego siarczku amonowego (NH_4SH — c. cz. 51,1); otrzymuje się go przez wysycenie amoniaku siarkowodorem.

Roztwór siarczku amonowego jest bezbarwny; przechowywany przez długi czas żółknie.

Roztwór siarczku amonowego, po dodaniu roztworu siarczanu magnezowego, powinien pozostać przezroczysty zarówno na zimno jak i na gorąco (wolny amoniak).

Amonowy szczawian. Ammonium oxalicum.

Bezbarwne, błyszczące igły. Szczawian amonowy rozpuszcza się w 24 cz. wody; ogrzewany traci wodę krystalizacyjną, po czym rozkłada się, całkowicie ulatniając się.

Wodne roztwory szczawianu amonowego dają z wodą wapienną biały, krystaliczny osad, rozpuszczalny w kwasie solnym i azotowym, nierozpuszczalny w kwasie octowym ani w amoniaku (tożsamość).

Szczawian amonowy, ogrzewany z ługiem sodowym, wydziela amoniak (tożsamość).

0,5 g szczawianu amonowego rozpuścić w 15 cm^3 wody. Otrzymany roztwór, badany w oddzielnych próbkach po 5 cm^3, powinien czynić zadość następującym wymaganiom: powinien pozostać bezbarwny i przezroczysty po dodaniu wody siarkowodorowej (metale ciężkie); zakwaszony kwasem azotowym nie powinien zmienić się po dodaniu roztworu azotanu barowego (siarcza-

ny), a po dodaniu roztworu azotanu srebrowego może co najwyżej lekko opalizować (chlorki).

Szczawian amonowy nie powinien pozostawiać popiołu.

Amonowego szczawianu roztwór. Ammonium oxalicum solutum.

Ammonium oxalicum . . . . . 1 cz.
Aqua . . . . . 24 „

Amonowy wanadynian. Ammonium vanadinicum.

Amonowego węglanu roztwór. Ammonium carbonicum solutum.

Ammonium carbonicum . . . . 1 cz.
Ammonium hydricum solutum . . 1 „
Aqua . . . . . 4 „

Amonowego węglanu nasycony roztwór. Ammonium carbonicum solutum saturatum.

Ammonium carbonicum . . . . 1 cz.
Aqua . . . . . 5 „

Przyrządzać ex tempore.

Antymonawy chlorek. Stibium trichloratum.

Duże, bezbarwne, miękkie kryształy. Chlorek antymonawy jest bardzo higroskopijny, rozpuszcza się w alkoholu bezwodnym, chloroformie, eterze i dwusiarczku węgla; z wodą daje nierozpuszczalną sól zasadową. P. topn. 73.

Przechowywać w naczyniach szczelnie zamkniętych.

Antymonawego chlorku nasycony chloroformowy roztwór. Stibium trichloratum in solutione chloroformio saturata.

2,5 g chlorku antymonowego przemyć trzy razy chloroformem biorąc go za każdym razem po

1,5 cm^3, po czym rozpuścić w 10 cm^3 chloroformu. Jeśli roztwór jest mętny, należy go przesączyć.

Przechowywać w naczyniach szczelnie zamkniętych i chronić od światła.

Barowy azotan. Barium nitricum. Bezbarwne kryształy lub biały, krystaliczny proszek. Azotan barowy rozpuszcza się w 12,5 cz. wody o temp. pokojowej, w 3 cz. wody wrzącej, nie rozpuszcza się w spirytusie.

Odrobinę azotanu barowego wprowadzić na druciku platynowym do płomienia palnika; płomień zabarwia się na zielono (tożsamość).

0,5 g azotanu barowego rozpuścić w 15 cm^3 wody. 2 cm^3 otrzymanego roztworu zmieszać z 2 cm^3 świeżo przyrządzonego roztworu siarczanu żelazawego, po czym podwarstwić 3 cm^3 kwasu siarkowego; na granicy warstw tworzy się brunatna obwódka. Pozostałą część azotanu barowego zadać kilkoma kroplami rozcieńczonego kwasu siarkowego; wydziela się biały osad, nierozpuszczalny w rozcieńczonych kwasach (reakcja na tożsamość).

1 g azotanu barowego rozpuścić w 20 cm^3 wody. Otrzymany roztwór, badany w oddzielnych próbkach po 5 cm^3, powinien czynić zadość następującym wymaganiom: nie powinien zmieniać się po dodaniu roztworu azotanu srebrowego (chlorki); powinien pozostać bezbarwny i przezroczysty po dodaniu wody siarkowodorowej (metale ciężkie); po dodaniu roztworu żelazocyjanku potasowego nie powinien natychmiast zabarwiać się na niebiesko (sole żelazowe).

1 g azotanu barowego rozpuścić w 20 cm^3 wody, zagotować, strącić bar rozcieńczonym kwasem siarkowym, mieszaninę pozostawić na 12 go-

dzin, po czym przesączyć i przesącz odparować do sucha; pozostałość po wyprażeniu powinna być nieodważalna (potasowce).

2 g sproszkowanego azotanu barowego wykłócić ze spirytusem i przesączyć. Część przesączu zapalić; płomień nie powinien być zabarwiony na kolor czerwony; drugą część przesączu odparować; pozostałość nie powinna rozpływać się (stront, wapń).

Barowego azotanu roztwór. Barium nitricum solutum.

Barium nitricum	1 cz.
Aqua	19 „

Barowy chlorek. Barium chloratum.

Bezbarwne kryształy układu rombowego. Chlorek barowy rozpuszcza się w 2,5 cz. wody, nie rozpuszcza się w spirytusie.

Wodne roztwory chlorku barowego zachowują się w sposób następujący: po dodaniu roztworu azotanu srebrowego wydzielają biały, serowaty osad, nierozpuszczalny w kwasie azotowym, rozpuszczalny w amoniaku; po dodaniu rozcieńczonego kwasu siarkowego wydzielają biały osad, nierozpuszczalny w rozcieńczonych kwasach (reakcje na tożsamość).

1 g sproszkowanego chlorku barowego ogrzewać z 10 cm^3 dymiącego kwasu solnego; mieszanina nie powinna zabarwić się na żółto i nie powinna wydzielać chloru (chlorany).

Ponadto chlorek barowy nie powinien zawierać połączeń potasowców, wapnia i żelaza; zanieczyszczenia te należy poszukiwać jak w azotanie barowym.

Barowego chlorku 10% roztwór. Barium chloratum solutum 10%.

Barowy wodorotlenek. Barium oxydatum hydricum.

Wodorotlenek barowy powinien zawierać nie mniej niż 99,4% $Ba(OH)_2 . 8H_2O$.

Białe kryształy. Wodorotlenek barowy rozpuszcza się w 20 cz. wody o temp. pokojowej i w 3 cz. wody wrzącej pozostawiając zazwyczaj niewielki osad węglanu barowego.

Wodne roztwory wodorotlenku barowego mają odczyn zasadowy, a po dodaniu rozcieńczonego kwasu siarkowego wydzielają biały osad, nierozpuszczalny w rozcieńczonych kwasach (tożsamość).

1 g wodorotlenku barowego rozpuścić w mieszaninie 40 cm^3 wody z 5 cm^3 kwasu solnego, zagotować, strącić bar rozcieńczonym kwasem siarkowym, mieszaninę pozostawić na 12 godzin, po czym przesączyć i przesącz odparować do sucha; pozostałość po wyprażeniu powinna być nieodważalna (potasowce).

1 g wodorotlenku barowego rozpuścić w 20 cm^3 wody. Otrzymany roztwór, badany w oddzielnych próbkach, powinien czynić zadość następującym wymaganiom: zakwaszony kwasem solnym nie powinien ściemnieć po dodaniu roztworu octanu ołowiawego (siarczki); zakwaszony kwasem solnym nie powinien zmienić się po dodaniu wody siarkowodorowej ani wody siarkowodorowej i nadmiaru amoniaku (metale ciężkie); zakwaszony kwasem azotowym nie powinien zmienić się po dodaniu roztworu azotanu srebrowego (chlorki).

Oznaczenie zawartości. Odważyć (z dokł. do 0,001 g) około 1 g wodorotlenku barowego, rozpuścić w 100 cm^3 wody i, po dodaniu kilku kropel czerwieni metylowej, miareczkować 0,5-n kwasem solnym do chwili zniknięcia czerwonego zabarwienia.

1 g preparatu, zawierającego 99,4% $Ba(OH)_2 . 8H_2O$, zużywa 12,6 cm^3 0,5-n kwasu solnego.

1 cm^3 0.5-n kwasu solnego odpowiada 78,86 mg $Ba(OH)_2 . 8H_2O$.

Przechowywać w naczyniach szczelnie zamkniętych.

Barytowa woda. Aqua Barytae.

Barium oxydatum hydricum . . 1 cz.
Aqua . . . . . 19 „

Przechowywać w naczyniach szczelnie zamkniętych.

Benzen. Benzenum.

Bezbarwna, przezroczysta, lotna ciecz o swoistym zapachu; silnie załamuje światło, jest łatwozapalna, pali się płomieniem silnie kopcącym; niemal nie rozpuszcza się w wodzie, miesza się z alkoholem bezwodnym, eterem, dwusiarczkiem węgla, olejami tłustymi i olejkami eterycznymi; oziębiona do temp. 0° krystalizuje się w postaci bezbarwnych płatków. C. wł. 0,880—0,887. P. topn. 5°. P. wrzenia 79°—82°.

1 cm^3 benzenu zmieszać z kilkoma kroplami dymiącego kwasu azotowego; mieszanina rozgrzewa się, wydziela brunatne dymy oraz zapach gorzkich migdałów (tożsamość).

2 cm^3 benzenu kłócić przez minutę z 2 cm^3 kwasu siarkowego; mieszanina może zabarwić się co najwyżej na jasnobrunatno (substancje łatwo zwęglające się).

Pozostałość po odparowaniu 5 cm^3 benzenu na łaźni wodnej powinna być nieodważalna.

Przechowywać w naczyniach szczelnie zamkniętych i chronić od ognia.

Benzydyna. Benzidinum.

Biały lub szarawo-różowy, krystaliczny proszek; trudno rozpuszcza się w wodzie o temp. po-

kojowej, łatwiej w wodzie wrzącej, spirytusie i eterze.

Roztwór benzydyny w 10 cz. kwasu octowego, po dodaniu 5-krotnej objętości wody utlenionej, nie powinien zabarwić się przed upływem 5 minut.

Przechowywać w naczyniach szczelnie zamkniętych i chronić od światła.

Benzydyny spirytusowy roztwór. Benzidinum in solutione spirituosa.

Benzidinum	0,1 g
Spiritus	10 cm³

Przyrządzać ex tempore.

Benzyna. Benzinum.

Bettendorfa odczynnik. Reagens Bettendorfi.

5 cz. chlorku cynawego utrzeć na jednostajną masę z 1 cz. dymiącego kwasu solnego. Otrzymaną mieszaninę wysycać suchym chlorowodorem do chwili rozpuszczenia się chlorku cynawego, po czym przesączyć przez azbest.

Jasnożółtawa, silnie dymiąca ciecz. C. wł. nie mniejszy niż 1,90.

Chlorowodór otrzymuje się w sposób następujący. Do kolby destylacyjnej o pojemności 100—150 cm³ wsypać 50 g chlorku sodowego i nalać ostudzoną mieszaninę 45 g kwasu siarkowego z 20 cm³ wody. Kolbę zamknąć korkiem z rurką szklaną, sięgającą dna kolby i wystającą o 30 cm ponad korek. Kolbę ogrzewać na siatce na małym płomieniu. Chlorowodór, uchodzący przez boczną rurkę kolby destylacyjnej, przepuszczać przez płuczkę z kwasem siarkowym.

Roztwór 1 cz. odczynnika Bettendorfa w 10 cz. spirytusu powinien pozostawać przezroczysty przez godzinę (substancje mineralne).

1 cm³ odczynnika Bettendorfa zadać 10 cm³ wody, po czym roztworem azotanu barowego; otrzymana ciecz nie powinna zmętnieć przed upływem 10 minut (siarczany).

Przechowywać w niewielkich, niemal całkowicie wypełnionych, szczelnie zamkniętych flaszeczkach.

Białka roztwór. Albumen Ovi solutum.

1 cz. świeżego białka jaja kurzego rozpuścić w 9 cz. wody i przesączyć.

Przyrządzać ex tempore.

Bizmut. Bizmutum.

Brom. Bromum.

Ciemnoczerwono-brunatna, lotna ciecz, wydzielająca żółto-czerwoną parę o silnie duszącym zapachu; rozpuszcza się w 30 cz. wody, łatwo rozpuszcza się w spirytusie, eterze, dwusiarczku węgla, chloroformie. C. wł. około 3,1. P. wrzenia około 60°.

0,5 cm³ bromu rozpuścić w 10 cm³ ługu sodowego. Otrzymany roztwór powinien przez dłuższy czas pozostawać przezroczysty (organiczne związki bromu).

5 cm³ nasyconego wodnego roztworu bromu wykłócić z 1 g żelaza sproszkowanego, po czym przesączyć; przesącz, po dodaniu kilku kropel roztworu chlorku żelazowego i kleiku skrobiowego, nie powinien zabarwić się na niebiesko (jod).

Przechowywać w naczyniach szczelnie zamkniętych.

Bromowa woda. Aqua Bromi.

Bromum	1,1 cz.
Aqua	30 „

Przechowywać w naczyniach szczelnie zamkniętych i chronić od światła.

Chloroform = Chloroformium.

Chlorowa woda. Aqua Chlori.

Woda chlorowa powinna zawierać nie mniej niż 0,4% czynnego chloru (Cl — c. atom. 35,46).

Do słoja o pojemności 1,5 litra z doszlifowanym korkiem nalewa się 400 cm^3 wody i wstawia flaszkę o pojemności 100 cm^3 takiej wysokości, aby wystawała na kilka centymetrów nad powierzchnią wody, oraz takiego ciężaru, aby w wodzie nie przewracała się. Do tej flaszki odważa się 3 g chloranu potasowego i nalewa 30 cm^3 kwasu solnego. Słój zamyka się korkiem; po paru minutach słój można na chwilę otworzyć, aby wypuścić powietrze, po czym na korku słoja należy położyć ciężarek 5 — 10 kg, aby korek nie był wypychany przez wywiązujący się chlor. Po kilku godzinach woda w słoju jest wysycona chlorem.

Woda chlorowa ma postać żółto-zielonej, przezroczystej cieczy o duszącym zapachu; odbarwia papierek lakmusowy.

Oznaczenie zawartości. Do kolby stożkowej o pojemności 100 cm^3 wsypać 0,5 g jodku potasowego i nalać 20 cm^3 wody. Kolbkę zamknąć korkiem i zważyć (z dokł. do 0,001 g), po czym nalać około 10 g wody chlorowej, kolbkę zakorkować i zważyć powtórnie (z dokł. 0,001 g). Następnie miareczkować 0,1-n roztworem tiosiarczanu sodowego do chwili odbarwienia się mieszaniny dodając pod koniec miareczkowania kleiku skrobiowego.

10 g wody chlorowej powinno zużyć nie mniej niż 11,3 cm^3 0,1-n roztworu tiosiarczanu sodowego.

1 cm^3 0,1-n roztworu tiosiarczanu sodowego odpowiada 3,55 mg chloru.

Przechowywać w naczyniach szczelnie zamkniętych i chronić od światła.

Cukier = Saccharum.

Cynawy chlorek. Stannum chloratum.

Bezbarwne kryształy. Chlorek cynawy łatwo rozpuszcza się w wodzie zakwaszonej kwasem solnym; pod wpływem dużej ilości wody hydrolizuje się dając trudno rozpuszczalną sól zasadową.

2 g chlorku cynawego gotować przez kilka minut z 10 cm^3 dymiącego kwasu solnego. Otrzymany roztwór nie powinien zmętnieć ani zabarwić się przed upływem godziny (arsen).

0,2 g chlorku cynawego rozpuścić w 10 cm^3 wody zakwaszonej kwasem solnym. Otrzymany roztwór nie powinien zmętnieć po dodaniu roztworu azotanu barowego (siarczany).

Cynawego chlorku roztwór. Stannum chloratum solutum.

Stannum chloratum . . . . . 1 cz.
Acidum hydrochloricum fumans . . 8 „

Cynawego chlorku alkaliczny roztwór. Stannum chloratum in solutione basica.

Stannum chloratum solutum . . . q. s.
Kalium hydricum solutum . . . „

Do roztworu chlorku cynawego dodać tyle ługu potasowego, aby powstający początkowo osad rozpuścił się.

Przyrządzać ex tempore.

Cynkowe opiłki. Zincum metallicum raspatum.

Opiłki cynkowe są szare i mają metaliczny połysk; pod wpływem wilgoci matowieją.

0,5 g opiłków cynkowych zmieszać w probówce z 0,5 g żelaza sproszkowanego, zadać 5 cm^3 ługu sodowego, próbówkę zatkać zwitkiem

waty, na którym umieścić zwilżony wodą, czerwony papierek lakmusowy, po czym ogrzewać przez 2 minuty w łaźni wodnej. Papierek lakmusowy nie powinien zabarwić się na niebiesko (azotany).

0,5 g opiłków cynkowych stopniowo rozpuścić w mieszaninie 1,5 cm^3 wody z 1,5 cm^3 stężonego kwasu azotowego. Otrzymany roztwór nie powinien zmętnieć po dodaniu kilku kropel roztworu azotanu srebrowego (chlorki).

Cynk sproszkowany. Zincum metallicum pulveratum.

Cynk sproszkowany należy badać jak opiłki cynkowe.

Przechowywać w naczyniach szczelnie zamkniętych.

Czerwień metylowa. Methylium rubrum.

Czerwieni metylowej roztwór. Methylium rubrum solutum.

Methylium rubrum	0,2 g
Spiritus	100 cm^3

2—3 krople roztworu czerwieni metylowej zmieszać ze 100 cm^3 wody; powstaje ciecz o zabarwieniu bardzo słabo żółtym, które, po dodaniu kropli 0,1-n kwasu, zmienia się na mocno fioletowo.

W analizach miareczkowych należy na 100 cm^3 miareczkowanej cieczy brać 2—3 krople roztworu czerwieni metylowej.

Czterochlorek węgla = Carboneum tetrachloratum.

Dwufenyloamina. Diphenylaminum.

Białe kryształy o słabym, eterycznym zapachu. Dwufenyloamina nie rozpuszcza się w wodzie, łatwo rozpuszcza się w spirytusie, eterze i benzenie. P. topn. 53°—54°.

0,2 g dwufenyloaminy rozpuścić w mieszaninie 20 cm^3 kwasu siarkowego z 2 cm^3 wody. Otrzymany roztwór powinien być bezbarwny, a po dodaniu kropli kwasu azotowego powinien zabarwić się na ciemnoniebiesko (tożsamość).

0,5 g sproszkowanej dwufenyloaminy kłócić z 20 cm^3 roztworu wapna chlorowanego; mieszanina nie powinna zabarwić się na fioletowo (anilina).

Dwufenyloaminy roztwór w kwasie siarkowym. Diphenylaminum in acido sulfurico solutum.

Odrobinę dwufenyloaminy zwilżyć 2—3 kroplami wody, po czym rozpuścić w kilku cm^3 kwasu siarkowego.

Przed użyciem ostudzić.

Przyrządzać ex tempore.

Dwusiarczek węgla = Carboneum sulfuratum.

Eozyna. Eosinum.

Eozyny spirytusowy roztwór 1%. Eosinum in solutione spirituosa 1%.

Eter = Aether.

Eter naftowy. Aether Petrolei.

Eter naftowy otrzymuje się przez destylację ropy naftowej.

Bezbarwna, przezroczysta, lotna, bardzo łatwo zapalna ciecz o swoistym zapachu; miesza się z eterem i alkoholem bezwodnym; nie miesza się z wodą. C. wł. 0,650—0,670. P. wrzenia 40^0—60^0.

Eter naftowy nie powinien fluoryzować.

Przechowywać w naczyniach szczelnie zamkniętych i chronić od ognia.

Etylowy octan = Aethylium aceticum.

Fehlinga odczynnik. Reagens Fehlingi.

Odczynnik Fehlinga jest mieszaniną równych objętości roztworów A i B.

Roztwór A zawiera w 1 litrze 70 g $CuSO_4 . 5H_2O$ (c. cz. 249,7). Jeśli roztwór ten ma służyć do oznaczeń ilościowych, to powinien zawierać 69,28 g $CuSO_4 . 5H_2O$.

Siarczan miedziowy przed przyrządzeniem roztworu A należy przekrystalizować przez zmieszanie ciepłego nasyconego roztworu z 3-krotną objętością spirytusu. Wydzielone kryształy odsącza się, suszy najpierw pomiędzy arkuszami bibuły, po czym przez 24 godziny w temp. pokojowej w miejscu zabezpieczonym od kurzu.

Roztwór B zawiera w 1 litrze 350 g winianu sodowo-potasowego i 100 g wodorotlenku sodowego.

Roztwory A i B. należy przechowywać oddzielnie; miesza się je bezpośrednio przed użyciem.

Mieszanina równych objętości wody i odczynnika Fehlinga po paruminutowym gotowaniu nie powinna zmętnieć ani wydzielić osadu.

Fenol = Phenolum.

Fenolu roztwór. Phenolum solutum.

Phenolum	1 cz.
Aqua	19 „

Fenoloftaleina. Phenolophtaleinum.

Fenoloftaleiny roztwór. Phenolphtaleinum solutum.

Phenolphataleinum	1 cz.
Spiritus	100 „

2—3 krople roztworu fenoloftaleiny zmieszać ze 100 cm^3 wody; powstaje ciecz bezbarwna, zabarwiająca się, po dodaniu kropli 0,1-n ługu, na kolor czerwony, znikający po zakwaszeniu cieczy.

W analizach miareczkowych należy brać 4—5 kropel roztworu fenoloftaleiny na 100 cm^3 miareczkowanej cieczy.

Fenylohydrazyna. P h e n y l h y d r a z i n u m.

Fenylohydrazyny roztwór. P h e n y l h y d r a z i n u m s o l u t u m.

1 g świeżo przedystylowanej fenylohydrazyny rozpuścić w 10 cm^3 wody.

Przyrządzać e x t e m p o r e.

Floroglucyna. P h l o r o g l u c i n u m.

Floroglucyny spirytusowy roztwór. P h l o r o g l u c i n u m i n s o l u t i o n e s p i r i t u o s a.

Phloroglucinum	0,2 g
Spiritus	10 cm^3

Przyrządzać e x t e m p o r e.

Fuksyna. F u c h s i n u m.

Zielone, połyskujące, bezwonne kryształy lub proszek. Fuksyna łatwo rozpuszcza się w wodzie i spirytusie tworząc roztwory o barwie czerwonej.

Roztwór 0,02 g fuksyny w 10 cm^3 wody silnie skłócić z 0,5 g pyłku cynkowego, po czym przesączyć; przesącz powinien być bezbarwny, a po dodaniu kwasu solnego powinien zabarwić się na czerwono (tożsamość). Otrzymaną ciecz wykłócić z eterem; eter powinien pozostać bezbarwny (ftaleiny).

Furfurol. F u r f u r o l u m.

Bezbarwna, przezroczysta ciecz o swoistym zapachu; na świetle ciemnieje. P. wrzenia 158°—160°.

P r z e c h o w y w a ć w n a c z y n i a c h s z c z e l n i e z a m k n i ę t y c h i c h r o n i ć o d ś w i a t ł a.

Furfurolu spirytusowy roztwór. F u r f u r o l u m i n s o l u t i o n e s p i r i t u o s a.

TOWARZYSTWO CHEMICZNE »JON« Spółka z ogr. odp.

Wytwórnia Chemiczno-Farmaceutyczna

Właściciele:
Inż. W. Gałądyk, St. Gołkowska, Inż. W. Stankiewicz

Warszawa, ul. Czerniakowska 166. Telefon 8-44-02.
Konto Czekowe P. K. O. Nr. 12.399.

produkuje:

Acid. i Natrium sulfosalicylicum
Acid. hydrobromicum
Bismuthum subgallicum
„ **subnitricum**
„ **subcarbonicum**
„ **tribromphenylicum**
Calcium phospho-lacticum solubile
Collobromin (Colla dibromotannica)
Hexamethylentetraminum sulfosalicylicum
Dijodan (Dijod-hydroxy-propanum)
Jodopyrol (Pyrrolum tetrajodatum.)
Metosal (Methoxymethylium salicylicum)
Pyrogallolum triacetylatum
Pyrosalin (Antipyrinum salicylicum)
Veralgin (Dimethylaminoantipyrinum diaethylbarbituric.)
Zincum peroxydatum 80%
Magnesium stearinicum leviss.
Zincum stearinicum leviss.

WSZYSTKIE DRUKI

niezbędne do prowadzenia apteki, laboratorium, zakładu przemysłowego lub handlowego itp. wykonywa po cenach umiarkowanych

DRUKARNIA WZOROWA

Warszawa, Długa 20

Telefon 11-16-60

OFERTY NA ŻĄDANIE!

Furfurolum . . . . . 2 cz.
Spiritus . . . . . 98 „

Przechowywać w naczyniach szczelnie zamkniętych i chronić od światła.

Gliceryna = Glycerinum.
Glinka biała = Bolus alba.

Hübla roztwór. Solutio Hübli.

Roztwór Hübla jest mieszaniną równych objętości roztworów A i B.

Roztwór A jest roztworem 25 g jodu w 500 cm^3 spirytusu.

Roztwór B jest roztworem 30 g chlorku rtęciowego w 500 cm^3 spirytusu.

Roztwory A i B miesza się 1—2dni przed użyciem. Roztwór Hübla musi być użyty nie później niż przed upływem 8—9 dni od chwili zmieszania roztworów A i B.

Hydrochinon. Hydrochinonum.
Jod = Jodum.

Jodu spiryturowy roztwór. Jodum in solutione spirituosa.

Solutio Jodi spirituosa . . . . 1,5 cz.
Spiritus . . . . . 1 „

Jodoglicerynа. Jodoglycerinum.

Glicerinum . . . . . 3 cz.
Solutio Jodi cum. Kalio jodato . . 1 „

Jodowa woda. Aqua Jodi.

Jod sproszkować, po czym silnie skłócić z wodą; utworzony roztwór zdekantować.

Jodu i chlorku cynkowego roztwór. Solutio Jodi et Zinci chlorati.

66 g chlorku cynkowego rozpuścić w 34 cm^3 wody, dodać 6 g jodku potasowego oraz taką ilość sproszkowanego jodu, aby niewielka jego ilość pozostała nierozpuszczalna.

Przechowywać w naczyniach ze szkła brunatnego, nie oddzielając nierozpuszczonego jodu.

Jodu z jodkiem potasowym roztwór. Solutio Jodi cum Kalio jodato.

Kalium jodatum	2 cz.
Jodum	1 „
Aqua	17 „

Jodek potasowy rozpuścić w wodzie i w otrzymanym roztworze rozpuścić jod.

Jodu i wodnika chloralu roztwór. Solutio Chlorali hydrati et Jodi.

Roztwór wodnika chloralu zmieszać z taką ilością jodu, aby powstał roztwór nasycony.

Kleik skrobiowy. Solutio Amyli.

Najodpowiedniejszym preparatem do przyrządzania kleiku skrobiowego jest skrobia rozpuszczalna. Otrzymać ją można przez ogrzewanie 10 g skrobi kartoflanej z 150 g gliceryny w temp. 120° przez 30 minut. Otrzymany roztwór wlewa się do dużej ilości spirytusu, wydzieloną skrobię rozpuszczalną zbiera się na sączku i suszy.

W celu otrzymania kleiku skrobiowego 1 g skrobi rozpuszczalnej ogrzewa się do wrzenia ze 100 cm^3 wody.

W braku skrobi rozpuszczalnej kleik skrobiowy można otrzymać w sposób następujący: 5 g skrobi kartoflanej, roztartej na delikatny proszek, uciera się z małą ilością wody na jednostajną miazgę, którą zwolna wlewa do 500 cm^3 wrzącej wody. Mieszaninę gotuje się przez 3—5 minut i pozostawia na 24 godzin w spokoju, po czym sączy do małych flaszek. Flaszki te ogrzewa się przez 2 godziny we wrzącej wodzie, po czym zatyka zwyczajnymi korkami, uprzednio przeciągniętymi przez płomień.

W analizach jodometrycznych należy dodawać 2—3 cm^3 kleiku skrobiowego na 100 cm^3 miareczkowanej cieczy.

Kleik z gumy arabskiej = Mucilago Gummi Acaciae.

Kolodium = Collodium.

Ksylen. Xylenum.

Ksylen jest mieszaniną o-, p- i m-dwumetylobenzenów.

Bezbarwna, przezroczysta ciecz, silnie załamująca światło; ma swoisty zapach i smak, pali się płomieniem świecącym i silnie kopcącym. C. wł. 0,85 — 0,87. P. wrzenia 137 — 143°.

Przechowywać w naczyniach szczelnie zamkniętych i chronić od ognia.

Kurkumowa nalewka. Tinctura Curcumae.

Kurkumowy papierek. Charta exploratoria lutea.

Tinctura Curcumae	1 cz.
Spiritus	3 „
Aqua	4 „

Najlepszą bibułę do sączenia nasyca się mieszaniną nalewki kurkumowej ze spirytusem i wodą, po czym suszy w temp. pokojowej w ciemnym miejscu.

Papierek kurkumowy powinien natychmiast zabarwić się na brunatno po zwilżeniu kroplą roztworu, otrzymanego przez zmieszanie 1 cm^3 0,05-n ługu z 10 cm^3 wody.

Przechowywać w naczyniach szczelnie zamkniętych i chronić od światła.

Kwas azotowy = Acidum nitricum.

Kwas azotowy dymiący = Acidum nitricum fumans.

Kwas azotowy rozcieńczony = Acidum nitricum dilutum.

Kwas chromowy = Acidum chromicum.

Kwas fosforowy = Acidum phosphoricum.

Kwas fosforowy stężony. Acidum phosphoricum concentratum.

Kwas fosforowy stężony powinien zawierać około 84% H_3PO_4, a poza tym, po uwzględnieniu jego stężenia, powinien czynić zadość wymaganiom, stawianym kwasowi fosforowemu (Acidum phosphoricum).

Kwas octowy = Acidum aceticum.

Kwas octowy rozcieńczony = Acidum aceticum dilutum.

Kwas siarkawy. Acidum sulfurosum.

Kwas siarkawy otrzymuje się przez wysycenie wody dwutlenkiem siarki w sposób następujący. Kolbkę destylacyjną o pojemności 100 cm^3 wypełnia się do połowy gruborozdrobnionym węglem drzewnym, który zalewa się kwasem siarkowym. Kolbkę zamyka się korkiem ze szklaną rurką, sięgającą do dna kolbki i wystającą o 30 cm ponad korek, po czym ogrzewa na małym płomieniu. Dwutlenek siarki, uchodzący z bocznej rurki kolbki, przepuszcza się przez pustą płuczkę, z której wprowadza do naczynia z wodą.

Przechowywać w naczyniach szczelnie zamkniętych.

Kwas siarkowy = Acidum sulfuricum.

Kwas siarkowy 80%. Acidum sulfuricum 80%.

Acidum sulfuricum	100 cz.
Aqua	20 „

Kwas siarkowy stopniowo wlewa do wody silnie oziębiając mieszaninę.

Kwas siarkowy 50%. Acidum sulfuricum 50%.

Acidum sulfuricum . . . . . 100 cz.
Aqua . . . . . 96 „
Przyrządzać jak kwas siarkowy 80%.

Kwas siarkowy 5%. Acidum sulfuricum 5%.

Acidum sulfuricum . . . . . 5,2 cz.
Aqua . . . . . 94,5 „
Kwas siarkowy wlać do wody.

Kwas siarkowy rozcieńczony = Acidum sulfuricum dilutum.

Kwas solny = Acidum hydrochloricum.

Kwas solny 0,5%. Acidum hydrochloricum 0,5%.

Acidum hydrochloricum . . . 2 cz.
Aqua . . . . . 98 „

Kwas solny dymiący. Acidum hydrochloricum fumans.

Dymiący kwas solny powinien zawierać nie mniej niż 38% chlorowodoru (HCl — c. cz. 56,5).

Bezbarwna, przezroczysta ciecz o ostrym, duszącym zapachu i mocno kwaśnym odczynie. C. wł. 1,16 — 1,19. Poza tym dymiący kwas solny powinien czynić zadość wymaganiom, stawianym preparatowi Acidum hydrochloricum.

Przechowywać w naczyniach szczelnie zamkniętych.

Kwas solny rozcieńczony = Acidum hydrochloricum dilutum.

Kwas szczawiowy. Acidum oxalicum.

Preparat powinien zawierać nie mniej niż 99,5% bezwodnego kwasu szczawiowego ($C_2H_2O_4$— c. cz. 90,0).

Bezbarwne, bezwonne, przezroczyste kryształy. Kwas szczawiowy wietrzeje w suchym powietrzu i w cieple; rozpuszcza się w 10 cz. wody i 2,5 cz. spirytusu dając roztwory o kwaśnym odczynie.

1,5 g kwasu szczawiowego rozpuścić w 30 cm^3 wody. Otrzymany roztwór, badany w oddzielnych próbkach po 5 cm^3, powinien czynić zadość następującym wymaganiom: po dodaniu równej objętości wody gipsowej powinien wydzielić biały, krystaliczny osad, nierozpuszczalny w amoniaku ani w kwasie octowym, rozpuszczalny w kwasie azotowym i solnym; powinien odbarwiać roztwór nadmanganianu potasowego zwolna w temp. pokojowej, a szybko po ogrzaniu (reakcje na tożsamość); powinien pozostać bezbarwny i przezroczysty po dodaniu wody siarkowodorowej (metale ciężkie); po dodaniu kilku kropel kwasu azotowego, po czym roztworu azotanu srebrowego może co najwyżej lekko opalizować (chlorki).

Kwas szczawiowy pod wpływem kwasu siarkowego rozkłada się wydzielając bezwodnik węgloy oraz tlenek węgla (tożsamość).

Kwas szczawiowy nie powinien pozostawiać popiołu.

O z n a c z e n i e z a w a r t o ś c i. Odważyć (z dokł. do 0,001 g) około 0,5 g kwasu szczawiowego, rozpuścić w 20 cm^3 wody, dodać kilka kropel roztworu fenoloftaleiny i miareczkować 0,5-n ługiem potasowym do chwili wystąpienia czerwonawego zabarwienia.

0,5 g kwasu szczawiowego powinno zużyć nie mniej niż 15,8 cm^3 0,5-n ługu potasowego.

1 cm^3 0,5-n ługu potasowego odpowiada 31,5 mg kwasu szczawiowego.

Przechowywać w naczyniach szczelnie zamkniętych.

Kwasu szczawiowego roztwór. Acidum oxalicum solutum.

Acidum oxalicum . . . . . 1 cz.
Aqua . . . . . 19 „

Kwasu octowego bezwodnik. Acidum aceticum anhydricum.

Bezbarwna, przezroczysta ciecz o swoistym, silnie drażniącym zapachu. C. wł. około 1,085. P. wrzenia 138° — 139°.

Przechowywać w naczyniach szczelnie zamkniętych.

Kwasu wanadynowego bezwodnik. Acidum vanadinicum anhydricum.

Brunatny, bezwonny proszek; trudno rozpuszcza się w wodzie, łatwiej w wodzie zakwaszonej kwasem siarkowym.

2 cm^3 roztworu bezwodnika kwasu wanadynowego w wodzie zakwaszonej kwasem siarkowym skłócić z 5 cm^3 eteru i kilkoma kroplami wody utlenionej; warstwa wodna zabarwia się na czerwono (tożsamość).

Kwasu wanadynowego roztwór. Acidum vanadinicum solutum.

0,1 g sproszkowanego bezwodnika kwasu wanadynowego rozpuścić w 2 cm^3 kwasu siarkowego, poczym dodać tyle wody, aby otrzymać 50 cm^3 roztworu.

Kwas winowy = Acidum tartaricum.

Kwasu winowego roztwór. Acidum tartaricum solutum.

Acidum tartaricum . . . . . 1 cz.
Aqua . . . . . 4 „

Roztwór kwasu winowego dość szybko pleśnieje.

Przyrządzać extempore.

Kwasu winowego 1% roztwór. Acidum tartaricum solutum 1%.

Przyrządzać ex tempore.

Lakmus. Lacca Musci.

Lakmusowa nalewka. Tinctura Laccae musicae.

Lakmus rozdrobnić i wytrawić 3-krotnie gorącym spirytusem biorąc za każdym razem na 1 cz. lakmusu 5 cz. spirytusu. Po odsączeniu spirytusu pozostałość wyciąga się gorącą wodą, wyciąg wodny zlewa do wysokiego cylindra i pozostawia na kilka dni, po czym przezroczystą ciecz odciąga lewarem. Odciągniętą ciecz zakwasza się kwasem octowym, odparowuje na łaźni wodnej do gęstości syropu i zadaje dużą ilością spirytusu. Wydzielony niebieski barwnik zbiera się na sączku, przemywa spirytusem i rozpuszcza w takiej ilości ciepłej wody, aby powstał roztwór, którego 3 krople wyraźnie zabarwiłyby 50 cm^3 wody.

Przechowywać we flaszkach zatkanych korkami z waty.

Lakmusowy popierek. Charta exploratoria coerulea et rubra.

Niebieski. Nalewkę lakmusową rozcieńczyć 5-krotną ilością wody i do powstałego roztworu dodać kroplami tyle rozcieńczonego kwasu siarkowego, aby otrzymać ciecz, której 3 krople dawałyby po zmieszaniu ze 100 cm^3 wody mieszaninę zabarwioną na kolor niebieski, zmieniający się po dodaniu 2 kropel 0,1-n kwasu na fioletowy. Otrzymaną cieczą nasycić najlepszą bibułę do sączenia, nie zawierającą wolnych kwasów ani zasad, po czym bibułę wysuszyć w temp. pokojo-

wej w ciemnym miejscu. Niebieski papierek lakmusowy powinien natychmiast zabarwić się na czerwono po zwilżeniu kroplą roztworu, otrzymanego przez zmieszanie 1 cm^3 0,05-n kwasu solnego z 50 cm^3 wody.

Czerwony. Nalewkę lakmusową rozcieńczyć 5-krotną ilością wody i do otrzymanego roztworu dodać kroplami tyle rozcieńczonego kwasu siarkowego, aby otrzymać ciecz, której 3 krople dawałyby po zmieszaniu ze 100 cm^3 wody mieszaninę zabarwioną na kolor czerwony, zmieniający się po dodaniu 2 kropel 0,1-n ługu na fioletowy. Otrzymaną cieczą nasycić najlepszą bibułę do sączenia i wysuszyć jak wyżej. Czerwony papierek lakmusowy powinien natychmiast zabarwić się na niebiesko po zwilżeniu kroplą roztworu, otrzymanego przez zmieszanie 1 cm^3 0,03-n ługu z 50 cm^3 wody.

Przechowywać w naczyniach szczelnie zamkniętych i chronić od światła.

Lakmusu dokładnie zobojętniony roztwór. Tinctura Laccae musicae neutralis.

Do nalewki lakmusowej dodać tyle rozcieńczonego kwasu siarkowego, aby otrzymać roztwór, 3 krople którego, po zmieszaniu ze 100 cm^3 świeżo przegotowanej wody, dawałyby ciecz zabarwioną na czerwono z odcieniem fioletowym.

Magnezowa mieszanina. Mixtura Magnesiae.

Ammonium chloratum	1,4 cz.
Magnesium chloratum	1,0 „
Ammonium solutum	7,0 „
Aqua	15,0 „

Chlorek magnezowy i chlorek amonowy rozpuścić w mieszaninie amoniaku z wodą i po kilku dniach przesączyć.

Magnezowy chlorek. Magnesium chloratum.

Białe, bezwonne kryształy o gorzkim smaku. Chlorek magnezowy jest higroskopijny, rozpływa się na powietrzu, rozpuszcza się 0,7 cz. wody i w 3 cz. spirytusu.

Roztwór chlorku magnezowego w 5 cz. spirytusu powinien być przezroczysty.

1 g chlorku magnezowego rozpuścić w 15 cm^3 wody, po czym zakwasić kwasem solnym; otrzymany roztwór, badany w oddzielnych próbkach po 5 cm^3, nie powinien zmieniać się po dodaniu następujących odczynników: roztworu azotanu barowego (siarczany), rozcieńczonego kwasu siarkowego (bar), wody siarkowodorowej (metale ciężkie).

Przechowywać w naczyniach szczelnie zamkniętych.

Magnezowy siarczan = Magnesium sulfuricum.

Magnezowego siarczanu roztwór. Magnesium sulfuricum solutum.

Magnesium sulfuricum . . . . . 1 cz.
Aqua . . . . . 9 „

Magnezowy tlenek = Magnesium oxydatum.

Manganu dwutlenek. Manganum peroxydatum.

Czarno-szare, niekiedy połyskujące, ciężkie kawałki, o włóknisto krystalicznej budowie.

Dwutlenek manganu ogrzać z kwasem solnym; mieszanina wydziela chlor (tożsamość).

Mayera odczynnik. Reagens Mayeri.

1,35 g chlorku rtęciowego rozpuścić w 60 cm^3 wody i zmieszać z roztworem 5 g jodku potasowego w 10 cm^3 wody. Otrzymaną ciecz uzupełnić wodą do objętości 100 cm^3.

Metylenowy błękit = Methylenum coeruleum.

Metylenowego błękitu roztwór. Methylenum coeruleum solutum.

Methylenum coeruleum . . . . . 1 cz.
Aqua . . . . . 100 „

Metylenowy błękit 0,15%. Methylenum coeruleum solutum 0,15%.

Methylenum coeruleum . . . 0,15 cz.
Aqua . . . . . 99,85 „

Miedź. Cuprum.

Czerwony, połyskujący drut lub blacha; w wilgotnym powietrzu pokrywa się zieloną warstwą, którą można usunąć przez zanurzenie miedzi w kwasie azotowym.

Miedziowy octan. Cuprum aceticum.

Niebiesko-zielone, bezwonne kryształy. Octan miedziowy rozpuszcza się w 14 cz. wody o temp. pokojowej, w 5 cz. wody wrzącej; rozpuszcza się również w spirytusie, zawierającym kwas octowy.

Octan miedziowy, zwilżony kwasem siarkowym, wydziela zapach kwasu octowego (tożsamość).

Roztwór 0,2 g octanu miedziowego w 5 cm^3 wody zadać 2 — 3 kroplami amoniaku; wydziela się niebieski osad, rozpuszczający się w nadmiarze amonioku dając roztwór przezroczysty (żelazo), zabarwiony na kolor ciemnoniebieski (tożsamość).

Roztwór 0,2 g octanu miedziowego w 5 cm^3 wody ogrzać z nadmiarem ługu sodowego, po czym przesączyć; przesącz nie powinien zmienić się po dodaniu wody siarkowodorowej (cynk, ołów).

Miedziowego octanu roztwór. Cuprum aceticum solutum.

Cuprum aceticum . . . . . 1 cz.
Aqua . . . . . 9 „

Miedziowego octanu 0,1% roztwór. Cuprum aceticum solutum 0,1%.

Miedziowy siarczan = Cuprum sulfuricum.

Miedziowego siarczanu roztwór. Cuprum sulfuricum solutum.

Cuprum sulfuricum . . . . . 1 cz.
Aqua . . . . . 49 „

Miedziowego siarczanu rozcieńczony roztwór. Cuprum sulfuricum solutum dilutum.

Cuprum sulfuricum . . . . . 1 cz.
Aqua . . . . . 99 „

Miedziowy tlenek. Cuprum oxydatum. Czarne skrawki drutu; rozpuszcza się w rozcieńczonym kwasie azotowym tworząc roztwory o niebieskim zabarwieniu.

Millona odczynnik. Reagens Milloni. 1 cz. rtęci rozpuścić w 1 cz. dymiącego kwasu azotowego, początkowo na zimno, a następnie umiarkowanie ogrzewając; otrzymany roztwór rozcieńczyć podwójną objętością wody.

β-Naftol = Naphtolum — beta.

Nesslera odczynnik. Reagens Nesseleri.

W porcelanowej parownicy rozpuścić 6 g chlorku rtęciowego w 50 cm^3 wody o temp. 80° i dodać roztwór 7,4 g jodku potasowego w 50 cm^3 wody. Po ostygnięciu mieszaniny zlać ciecz znad osadu, a osad trzykrotnie przemyć przez dekantację wodą biorąc jej za każdym razem po 50 cm^3. Następnie do osadu dodać 5 g jodku potasowego i 5 — 10 cm^3 wody. Otrzymany roztwór zadać roztworem 20 g wodorotlenku sodowego w 30 cm^3 wody, ostudzić i dodać tyle wody, aby otrzymać 100 cm^3 cieczy. Po wyklarowaniu się

mieszaniny zlać przezroczystą ciecz przy pomocy lewara do flaszki, po czym flaszkę zakorkować gumowym korkiem.

Chronić od światła.

Oliwa = Oleum Olivae.

Ołowiawy octan = Plumbum aceticum.

Ołowiawego octanu roztwór. Plumbum aceticum solutum.

Plumbum aceticum . . . . . 1 cz.
Aqua . . . . . 9 „

Ołowiawego octanu spirytusowy roztwór. Plumbum aceticum in solutione spirituosa.

Plumbum aceticum . . . . . 1 cz.
Spiritus . . . . . 29 „

Octan ołowiawy rozpuścić w spirytusie w temp. 30° — 40°.

Przyrządzać ex tempore.

Ołowiawego octanu zasadowy roztwór = Plumbum aceticum basicum solutum.

Ołowiu nadtlenek. Plumbum peroxydatum.

Oranż metylowy. Methylorange.

Oranżu metylowego roztwór. Methylorange solutum.

Methylorange . . . . . 1,1 g
Aqua . . . . . 100 cm^3

Oranż metylowy rozpuścić w wodzie wrzącej i po pewnym czasie przesączyć.

2 — 3 krople oranżu metylowego zmieszać z 100 cm^3 wody; powstaje ciecz o zabarwieniu żółtym, które po dodaniu kropli 0,1-n kwasu zmienia się na pomarańczowy, a po dodaniu większej ilości kwasu — na czerwony

W analizach miareczkowych należy brać 2 — 3 krople roztworu oranżu metylowego i na 100 cm^3 miareczkowanej cieczy.

Papierek z chlorkiem rtęciowym. Charta Hydrargyri bichlorati.

Najlepszą bibułę do sączenia nasycić roztworem chlorku rtęciowego i wysuszyć w temp. pokojowej.

Przechowywać w naczyniach szczelnie zamkniętych i chronić od światła.

Papierek z jodanem sodowym i skrobią. Charta Natrii jodici cum Amylo.

Najlepszą bibułę do sączenia nasycić orztworem, składającym się z 0,1 g jodanu sodowego, 1 g skrobi rozpuszczalnej (patrz kleik skrobiowy) i 100 cm^3 wody, po czym bibułę wysuszyć w temp. pokojowej w ciemnym miejscu.

Papierki z jodanem sodowym i skrobią, zwilżone wodą, zabarwiają się na niebiesko wobec śladów kwasu siarkowego.

Para — dwumetyloaminobenzoesowy aldehyd. Aldehydum para — dimethylaminobenzoicum.

Para — dwumetyloaminobenzoesowego aldehydu roztwór w kwasie siarkowym. Aldehydum para-dimethylaminobenzoicum in solutione acido sulforico.

0,5 g aldehydu paru-dwumetyloaminobenzoesowego rozpuścić w mieszaninie8,5 g kwasu siarkowego z 8,5 g wody.

Przyrządzać ex tempore.

Parafina ciekła = Parafinum liquidum.

Pepsyna = Pepsinum.

Pirogalol = Pyrogallolum.

Potasowy azotan = Kalium nitricum.

Potasowy bromek = Kalium bromatum.

Potasowy bromian = Kalium bromicum.

Preparat, po wysuszeniu do stałego ciężaru w temp. 100°, powinien zawierać nie mniej niż 99,6 $KBrO_3$.

Bezbarwne kryształy lub biały krystaliczny proszek. Bromian potasowy rozpuszcza się w 15 cz. wody o temp. pokojowej i w 2 cz. wody wrzącej.

0,5 g bromianu potasowego rozpuścić w 10 cm^3 wody. Otrzymany roztwór powinien mieć odczyn obojętny i, badany w oddzielnych próbkach, powinien czynić zadość następujących wymaganiom: po dodaniu roztworu kwasu winowego powinien wydzielić biały, krystaliczny osad; po dodaniu rozcieńczonego kwasu siarkowego, po czym roztworu bromku potasowego powinien zabarwić się na czerwono-brunatno (reakcje na tożsamość); nie powinien natychmiast zabarwiać się na żółto po zakwaszeniu rozcieńczonym kwasem siarkowym (bromek).

Oznaczenie zawartości. Odważyć (z dokł. do 0,001 g) około 0,1 g bromianu potasowego, wysuszonego do stałego ciężaru w temp. 100°, rozpuścić w 20 cm^3 wody, dodać 2 g jodku potasowego i 5 cm^3 rozcieńczonego kwasu siarkowego. Mieszaninę pozostawić na godzinę we flaszce szczelnie zamkniętej doszlifowanym korkiem, po czym wydzielony jod miareczkować 0,1-n roztworem tiosiarczanu sodowego do chwili odbarwienia się mieszaniny dodając pod koniec miareczkowania kleiku skrobiowego.

0,1 g wysuszonego preparatu, zawierającego 99,6% $KBrO_3$, zużywa 35,8 cm^3 0,1-n roztworu tiosiarczanu sodowego.

1 cm^3 0,1-n roztworu tiosiarczanu sodowego odpowiada 2,78 mg $KBrO_3$.

Potasowy chloran. K a l i u m c h l o r i c u m.

Bezbarwne, połyskujące blaszki lub biały, krystaliczny proszek. Chloran potasowy rozpuszcza się w 17 cz. wody o temp. pokojowej i 2 cz. wody wrzącej. Mieszaniny z siarką i innymi substancjami organicznymi i nieorganicznymi nieraz silnie wybucha.

Odrobinę chloranu potasowego wprowadzić na druciku platynowym do płomienia palnika; płomień zabarwia się na fioletowo (tożsamość).

2 g chloranu potasowego rozpuścić w 40 cm^3 wody. Otrzymany roztwór, badany w oddzielnych próbkach po 5 cm^3, powinien czynić zadość następującym wymaganiom: po ogrzaniu z kwasem solnym powinien obficie wydzielać chlor; po dodaniu roztworu kwasu winowego powinien wydzielić biały, krystaliczny osad (reakcje na tożsamość); powinien pozostać bezbarwny i przezroczysty po dodaniu wody siarkowodorowej (metale ciężkie); nie powinien zmienić się po dodaniu roztworu szczawianu amonowego (wapń) ani roztworu azotanu barowego (siarczany); po dodaniu roztworu azotanu srebrowego może co najwyżej lekko opalizować (chlorki); po dodaniu kilka kropel kwasu solnego, po czym 0,5 cm^3 roztworu żelazocyjanku potasowego nie powinien natychmiast zabarwić się na niebiesko (sole żelazowe).

1 g chloranu potasowego gotować z 5 cm^3 ługu sodowego, 0,5 g opiłków cynkowych i 0,5 g żelaza sproszkowanego; mieszanina nie powinna wydzielać amoniaku (azotany).

Potasowy chromian. Kalium chromicum flavum.

Żółte, bezwonne kryształy. Chromian potasowy rozpuszcza się w 2 cz. wody o temp. pokojowej, bardzo łatwo rozpuszcza się w wodzie wrzącej, nie rozpuszcza się w spirytusie.

Wodne roztwory chromianu potasowego mają odczyn zasadowy i zachowują się w sposób następujący: po dodaniu roztworu octanu ołowiawego wydzielają żółty osad; po dodaniu roztworu azotanu srebrowego dają osad czerwony; po dodaniu roztworu kwasu winowego zwolna wydzielają biały, krystaliczny osad (reakcje na tożsamość).

0,5 g chromianu potasowego rozpuścić w 10 cm^3 wody, po czym silnie zakwasić kwasem azotowym. Otrzymany roztwór, badany w oddzielnych próbkach, nie powinien zmieniać się po dodaniu następujących odczynników: roztworu azotanu barowego (siarczany), roztworu azotanu srebrowego (chlorki), nadmiaru amoniaku, po czym roztworu szczawianu amonowego (wapń).

Potasowego chromianu roztwór. Kalium chromicum solutum.

Kalium chromicum flavum . . . 1 cz.
Aqua . . . . . 19 „

Potasowy dwuchromian = Kalium bichromicum.

Potasowego dwuchromianu roztwór. Kalium bichromicum solutum.

Kalium bichromicum . . . . . 1 cz.
Aqua . . . . . 19 „

Potasowy jodek = Kalium jodatum.

Potasowego jodku roztwór. Kalium jodatum solutum.

Kalium jodatum . . . . . 1 cz.
Aqua . . . . . 19 „

Chronić od światła.

Potasowy ług = Kalium hydricum solutum.

Potasowy nadmanganian = Kalium hypermanganicum.

Potasowego nadmanganianu roztwór. Kalium hypermanganicum solutum.

Kalium hypermanganicum . . . 3 cz.
Aqua . . . . . 97 „

Potasowego nadmanganianu roztwór 0,5%. Kalium hypermanganicum solutum 0,5%.

Chronić od światła.

Potasowego octanu roztwór = Kalium aceticum solutum.

Potasowy rodanek. Kalium rhodanatum.

Bezbarwne, bezwonne igiełki lub słupki. Rodanek potasowy jest higroskopijny, szybko wilgotnieje na powietrzu, łatwo rozpuszcza się w wodzie i spirytusie.

1 g rodanku potasowego rozpuścić w 20 cm^3 wody; otrzymany roztwór, badany w oddzielnych próbkach, powinien czynić zadość następującym wymaganiom: po dodaniu kropli roztworu chlorku żelazowego powinien zabarwić się na kolor wybitnie czerwony; po dodaniu roztworu kwasu winowego powinien zwolna wydzielić biały, krystaliczny osad (reakcja na tożsamość); powinien pozostać bezbarwny po dodaniu 0,5 cm^3 kwasu solnego (sole żelazowe); nie powinien zmienić się po dodaniu wody siarkowodorowej (metale ciężkie); powinien pozostać przezroczysty po zakwaszeniu kwasem solnym i dodaniu roztworu azotanu barowego (siarczany).

Rodanek potasowy, ogrzewany z ługiem sodowym, nie powinien wydzielać amoniaku (sole amonowe).

1 g rodanku potasowego powinien całkowicie rozpuścić się w 10 cm^3 alkoholu bezwodnego dając roztwór przezroczysty.

Potasowy siarczan = Kalium sulfuricum.

Potasowy siarczan kwaśny. Kalium bisulfuricum.

Bezbarwne, bezwonne kryształy. Kwaśny siarczan potasowy łatwo rozpuszcza się w wodzie dając roztwory o kwaśnym odczynie.

Odrobinę kwaśnego siarczanu potasowego wprowadzić na druciku platynowym do płomienia palnika; płomień zabarwia się na fioletowo (tożsamość).

1 g kwaśnego siarczanu potasowego rozpuścić w 20 cm^3 wody. Otrzymany roztwór, badany w oddzielnych próbkach, powinien czynić zadość następującym wymaganiom: zobojętniony ługiem sodowym powinien, po dodaniu kwasu winowego, wydzielić biały, krystaliczny osad; po dodaniu roztworu azotanu barowego powinien wydzielić biały osad, nierozpuszczalny w rozcieńczonych kwasach (reakcje na tożsamość); po dodaniu roztworu azotanu srebrowego może co najwyżej lekko opalizować (chlorki); nie powinien zmienić się po dodaniu wody siarkowodorowej ani po wysyceniu amoniakiem i dodaniu wody siarkowodorowej (metale ciężkie).

Potasowy węglan = Kalium carbonicum.

Potasowego węglanu roztwór. Kalium carbonicum solutum.

Kalium carbonicum	33 cz.
Aqua	67 „

Potasowy wodorotlenek = Kalium hydricum.

Potasowego wodorotlenku spirytusowy roztwór. Kalium hydricum in solutione spirituosa.

Kalium hydricum	1 cz.
Aqua	1 „
Alcohol absolutus	18 „

Wodorotlenek potasowy rozpuścić w wodzie; otrzymany roztwór zmieszać z alkoholem bezwodnym.

Spirytusowy roztwór wodorotlenku potasowego szybko żółknie.

Przyrządzać ex tempore.

Przechowywać w naczyniach szczelnie zamkniętych.

Potasowy żelazicyjanek. Kalium ferricyanatum.

Rubinowo-czerwone, bezwonne kryształy układu jednoskośnego. Żelazicyjanek potasowy rozpuszcza się 2,5 cz. wody o temp. pokojowej i w 1,5 cz. wody wrzącej; nie rozpuszcza się w spirytusie.

0,5 g żelazicyjanku potasowego opłukać wodą, po czym rozpuścić w 20 cm^3 wody. Otrzymany roztwór, badany w oddzielnych próbkach, powinien czynić zadość następującym wymaganiom: po dodaniu roztworu kwasu winowego powinien zwolna wydzielić biały, krystaliczny osad; po dodaniu roztworu siarczanu żelazawego powinien wydzielić osad ciemnoniebieski (reakcje na tożsamość); po dodaniu roztworu chlorku żelazowego nie powinien zabarwić się na niebiesko (żelazocyjanek potasowy); po dodaniu roztworu azotanu srebrowego powinien wydzielić żółto-brunatny osad; osad ten, po odsączeniu i przemyciu wodą, powinien całkowicie rozpuścić się we wrzącej mie-

szaninie równych części wody i kwasu siarkowego (chlorki).

Przechowywać w naczyniach szczelnie zamkniętych i chronić od światła.

Potasowego żelazicyjanku roztwór. Kalium ferricyanatum solutum.

Kalium fericyanatum . . . . . 1 cz.
Aqua . . . . . 19 „

Żelazicyjanek potasowy opłukać niewielką ilością wody, po czym rozpuścić

Przyrządzać ex tempore.

Potasowy żelazocyjanek. Kalium ferrocyanatum.

Cytrynowo-żółte, bezwonne kryształy układu jednoskośnego. Żelazocyjanek potasowy rozpuszcza się w 40 cz. wody o temp. pokojowej i w 2 cz. wody wrzącej; nie rozpuszcza się w spirytusie.

Wodne roztwory żelazocyjanku potasowego zachowają się w sposób następujący: po dodaniu roztworu kwasu winowego zwolna wydzielają biały, krystaliczny osad; po dodaniu roztworu chlorku żelazowego wydzielają osad ciemnoniebieski (reakcje na tożsamość).

0,1 g żelazocyjanku potasowego rozpuścić w 10 cm^3 wody. 5 cm^3 otrzymanego roztworu zadać roztworem azotanu srebrowego, odsączyć powstały osad i przemyć go wodą. Osad ten powinien całkowicie rozpuścić się we wrzącej mieszaninie równych części kwasu siarkowego z wodą (chlorki). Pozostała część roztworu żelazocyjanku potasowego nie powinna natychmiast zmętnieć po dodaniu roztworu azotanu barowego (siarczany).

Żelazocyjanek potasowy nie powinien burzyć się po zwilżeniu rozcieńczonym kwasem siarkowym (węglany).

Przechowywać w naczyniach szczelnie zamkniętych i chronić od światła.

Potasowego żelazocyjanku roztwór. Kalium ferrocyanatum solutum.

Kalium ferrocyanatum . . . . 1 cz.
Aqua . . . . . 19 „

Pumeks. Lapis Pumicis.

Szare, białe, jasnoniebieskawe lub jasnożółtawe, twarde, porowate kawałki, chropowate w dotyku.

Rezorcyna = Resorcinum.

Rezorcyny 1% roztwór w dymiącym kwasie solnym. Resorcinum in solutione Acido hydrochlorico fumanti 1%.

Resorcinum . . . . . 1 cz.
Acidum hydrochloricum fumans . 99 „

Przyrządzać ex tempore.

Rtęć = Hydrargyrum.

Rtęciawy chlorek = Hydrargyrum chloratum.

Rtęcioyw chlorek = Hydrargyrum bichloratum.

Rtęciowego chlorku roztwór. Hydrargyrum bichloratum solutum.

Hydrargyrum bichloratum . . . 1 cz.
Aqua . . . . . 19 „

Rtęciowy chlorek żółty = Hydrargyrum oxydatum flavum.

Semioksyamazyd. Semioxyamasidum.

C. cz. 103,0.

Siarka strącona = Sulfur praecipitatum.

Siarki strąconej 1%. roztwór. Sulfur praecipitatum solutum 1%.

Sulfur praecipitatum . . . . . 1 cz.
Carboneum sulfuratum . . . . 99 „
P r z y r z ą d z a ć e x t e m p o r e.

Siarkowodór. A c i d u m s u l f h y d r i c u m.

C. cz. 34,1.

Bezbarwny gaz o zapachu zgniłych jaj.

Siarkowodór otrzymuje się za pomocą działania 10% — 15% kwasu solnego lub siarkowego na siarczek żelazawy w przyrządzie Devilla, składającego się z dwóch flaszek o pojemności 2 i 1 litra z tubusami u dna. Flaszki te są ze sobą połączone gumową rurką, nasadzoną na końce rurek szklanych przechodzących przez korki zamykające tubusy. Na dnie mniejszej flaszki umieszcza się warstwę tłuczonych rurek szklanych, a na niej kawałki siarczku żelazowego, wypełniające flaszkę do $^3/_4$ objętości. Górny otwór mniejszej flaszki zamyka się korkiem, przez który przechodzi zgięta pod kątem prostym rurka szklana z kurkiem. Większa flaszka jest wypełniona 10% — 15%-owym kwasem solnym lub siarkowym. Przez podniesienie większej flaszki i umieszczenie jej na podstawie kwas przedostał się do flaszki mniejszej, wskutek czego rozpoczyna się wywiązywanie siarkowodoru, które można regulować za pomocą kurka. Gdy chodzi o przerwanie reakcji, zamyka się kurek, opuszcza flaszkę z kwasem, a flaszkę z siarczkiem żelazawym podnosi i umieszcza na podstawie.

Siarkowodorowa woda. A q u a h y d r o s u l f u r a t a.

Woda siarkowodorowa otrzymuje się przez nasycenie wody siarkowodorem.

Woda siarkowodorowa na powietrzu rozkłada się po kilku dniach wydzielając jasnożółty osad siarki.

Przechowywać w naczyniach szczelnie zamkniętych, niemal całkowicie wypełnionych.

Skrobia = Amylum Tritici.

Sodowy azotan. Natrium nitricum. C. cz. 85.0.

Bezbarwne, bezwonne kryształy. Azotan sodowy rozpuszcza się w 1,2 cz. wody i w 50 cz. spirytusu.

Kryształek azotanu sodowego rozpuścić w kilku kroplach wody, zmieszać z 3 cm^3 świeżo przyrządzonego roztworu siarczanu żelazawego, po czym podwarstwić 2 cm^3 kwasu siarkowego; na granicy warstw tworzy się brunatna obwódka (tożsamość).

Odrobinę azotanu sodowego wprowadzić na druciku platynowym do płomienia palnika; płomień zabarwia się na żółto (tożsamość).

Sodowy azotyn = Natrium nitrosum.

Sodowego azotynu roztwór. Natrium nitrosum sulutum.

Natrium nitrosum	1 cz.
Aqua	9 „

Przyrządzać ex tempore.

Sodowy dwuboran = Natrium biboricum.

Sodowego dwuboranu nasycony roztwór. Natrium biboricum in solutione saturata.

Natrium biboricum	1 cz.
Aqua	18 „

Sodowy chlorek = Natrium chloratum solutum.

Natrium chloratum	1 cz.
Aqua	9 „

Sodowego chlorku nasycony roztwór. Natrium chloratum in solutione saturata.

Natrium chloratum . . . . . 40 cz.
Aqua . . . . . 100 „

Część chlorku sodowego pozostaje nierozpuszczona.

Sodowego chlorku 3% roztwór. Natrium chloratum solutum 3%.

Sodowy fosforan = Natrium phosphoricum.

Sodowego fosforanu roztwór. Natrium phosphoricum solutum.

Natrium phosphoricum . . . . 1 cz.
Aqua . . . . . 9 „

Sodowy jodan = Natrium jodicum.

Sodowego kwaśnego siarczynu roztwór. Natrium bisulfurosum solutum.

Roztwór kwaśnego siarczynu sodowego powinien zawierać około 30% $NaHSO_3$.

40 cz. siarczynu sodowego rozpuścić w 60 cz. wody i otrzymany roztwór wysycić bezwodnikiem siarkawym (patrz kwas siarkawy).

Przechowywać w naczyniach szczelnie zamkniętych i chronić od światła.

Sodowy kwaśny węglan = Natrium bicarbonicum.

Sodowego kwaśnego węglanu roztwór. Natrium bicarbonicum solutum.

Natrium bicarbonicum . . . . 1 cz.
Aqua . . . . . 19 „

Kwaśny węglan sodowy rozpuścić nie kłócąc w wodzie.

Sodowy kwaśny węglan czysty. Natrium bicarbonicum purum.

C. cz. 84.

Czysty kwaśny węglan sodowy powinien czynić zadość wymaganiom, stawianym preparatowi Natrium bicarbonicum, z tą różnicą, że badanie na obecność siarczanów i chlorków powinno być wykonane w sposób następujący:

1 g czystego kwaśnego węglanu sodowego rozpuścić w 20 cm^3 wody. 10 cm^3 otrzymanego roztworu zadać roztworem azotanu barowego; ciecz powinna pozostać przezroczysta. Pozostałą część roztworu zakwasić kwasem azotowym, po czym zadać roztworem azotanu srebra; ciecz powinna pozostać przezroczysta.

Sodowy ług = Natrium hydricum solutum.

Sodowy nadboran. Natrium perboricum.

C. cz. 99,8.

Sodowego nadboranu nasycony roztwór.

Sodowy nitroprusydek. Natrium nitroprussicum.

C. cz. 297,9.

Rubinowo-czerwone, przezroczyste kryształy. Nitroprusydek sodowy rozpuszcza się w 2,5 cz. wody.

0,2 g nitroprusydku sodowego rozpuścić w 10 cm^3 wody. 5 cm^3 otrzymanego roztworu zadać wodą siarkowodorową, po czym amoniakiem; powstaje mieszanina o intensywnym purpurowo-czerwonym zabarwieniu, zmieniającym się wkrótce na fioletowe, później niebieskie i wreszcie znikające (tożsamość). Pozostała część nitroprusydku sodowego nie powinna zmieniać się po zakwaszeniu kwasem azotowym i dodaniu roztworu azotanu barowego (siarczany).

Chronić od światła.

Sodowego nitroprusydku roztwór. Natrium nitroprussicum solutum.

Natrium nitroprussicum . . . . 5 cz.
Aqua . . . . . 95 „
Przygotowywać extempore.

Sodowy octan = Natrium aceticum.

Sodowego octanu roztwór. Natrium aceticum solutum.
Natrium aceticum . . . . . 1 cz.
Aqua . . . . . 4 „

Sodowy octan bezwodny = Natrium aceticum siccum.
C. cz. 82.
Przechowywać w naczyniach szczelnie zamkniętych.

Sodowy podfosforyn = Natrium hypophosphorosum.

Sodowy podfosforyn = Natrium hypophosphorosum solutum.
10 g podfosforynu sodowego rozpuścić w 20 cm^3 wody i otrzymany roztwór wlać do 90 cm^3 dymiącego kwasu solnego; po odstaniu się mieszaniny przezroczysty roztwór zlać znad osadu.
Przechowywać w naczyniach szczelnie zamkniętych.

Sodowy siarczan = Natrium sulfuricum.

Sodowy siarczan bezwodny = Natrium sulfuricum siccatum.

Sodowy siarczyn. Natrium sulfurosum.
C. cz. 252,2.
Siarczyn sodowy powinien zawierać nie mniej niż 95% $Na_2SO_3.7H_2O$.
Bezbarwne, bezwonne kryształy. Siarczyn sodowy wietrzeje na powietrzu, rozpuszcza się w 2 cz. wody, nie rozpuszcza się w spirytusie.

Odrobinę siarczynu sodowego wprowadzić na druciku platynowym do płomienia; płomień zabarwia się na żółto.

0,5 g siarczynu sodowego rozpuścić w 5 cm^3 wody; otrzymany roztwór, po dodaniu kwasu solnego, powinien wydzielić zapach bezwodnika siarkawego (tożsamość), lecz nie powinien zmętnieć (tiosiarczan).

Roztwór 2 g siarczynu sodowego w 20 cm^3 kwasu solnego odparować do sucha na łaźni wodnej, po czym pozostałość rozpuścić w 20 cm^3 wody; otrzymany roztwór nie powinien zabarwić się po dodaniu wody siarkowodorowej (metale ciężkie).

Przechowywać w naczyniach szczelnie zamkniętych.

Sodowego siarczynu roztwór. Natrium sulfurosum solutum.

Przyrządzać extempore.

Sodowego tiosiorczanu 50%. roztwór. Natrium thiosulfuricum solutum 50%.

Sodowy tiosiarczan = Natrium thiosulfurosum.

Sodowy węglan = Natrium carbonicum.

Sodowy węglan wysuszony = Natrium carbonicum siccatum.

Sodowego węglanu roztwór. Natrium carbonicum solutum.

Natrium carbonicum . . . . . 1 cz.
Aqua . . . . . 2 „

Sodowego węglanu 1%. roztwór. Natrium carbonicum solutum 1%.

Sodowego węglanu 10%. roztwór. Natrium carbonicum solutum 10%.

Sodowego węglanu 40% roztwór. Natrium carbonicum solutum 40%.

Sodowy wodorotlenek = Natrium hydricum.

Sodowego wodorotlenku rozcieńczony roztwór. Natrium hydricum solutum dilutum.

Natrium hydricum . . . . . 8,5 cz.
Aqua . . . . . 100,0 „

Przechowywać w naczyniach szczelnie zamkniętych.

Spirytus = spiritus.
Spirytus 95° = Spiritus 95°.
Spiritus 70° = Spiritus 70°.
Spirytus eterowy = Spiritus aethereus.

Srebra amoniakalny roztwór. Argentum ammoniacale solutum.

Amoniak dodawać kroplami do roztworu azotanu srebrowego do chwili rozpuszczenia się powstającego początkowo osadu.

Przyrządzać extempore.

Srebrowy azotan = Argentum nitricum.

Srebrowego azotanu roztwór. Argentum nitricum solutum.

Argentum nitricum . . . . . 1 cz.
Aqua . . . . . 49 „

Srebrowego azotanu 1%. roztwór. Argentum nitricum solutum 1%.

Srebrowego azotanu spirytusowy roztwór. Argentum nitricum in solutione spirituosa.

Argentum nitricum . . . . . 2 cz.
Aqua . . . . . 5 „
Spirytus 95° . . . . . 43 „

Azotan srebrowy rozpuścić w wodzie i otrzymany roztwór zmieszać ze spirytusem 95°.

Przechowywać w naczyniach szczelnie zamkniętych i chronić od światła.

Sudan III roztwór. Sudan III solutum.

0,1 g sudanu III rozpuścić w 10 g spirytusu 95°, po czym dodać 10 g gliceryny.

Tanina = Acidum tannicum.

Taniny roztwór. Acidum tannicum solutum.

Acidum tannicum	1 cz.
Aqua	19 „

Przyrządzać extempore.

Tragakantowa guma = Gummi Tragacantha.

Wanilina. Vanillinum.

Waniliny roztwór w kwasie solnym. Vanillinum in solutione Acidohydrochlorico.

0,05 g waniliny rozpuścić w 5 cm^3 spirytusu i dodać 35 cm^3 kwasu solnego.

Przyrządzać extempore.

Waniliny 1%. spirytusowy roztwór. Vanillinum in solutione spirituosa 1%.

Wapienna woda = Aqua Calcis.

Wapniowy chlorek bezwodny. Calcium chloratum siccum $CaCl_2$.

Przechowywać w naczyniach szczelnie zamkniętych; korki zalewać parafiną.

Wapniowego chlorku roztwór. Calcium chloratum solutum.

Calcium chloratum	1 cz.
Aqua	19 „

Wapniowy siarczan. Calcium sulfuricum.

Biały, drobny proszek, bez zapachu i smaku, rozpuszcza się w 5 cz. wody.

2 g siarczanu wapniowego ogrzać z 10 cm^3 kwasu solnego i 100 cm^3 wody; otrzymany roztwór powinien być przezroczysty. 10 cm^3 tego roztworu zobojętnić amoniakiem, po czym zadać kilkoma kroplami roztworu siarczku amonowego; mieszanina nie powinna zabarwić się na zielonkawo ani ściemnieć (żelazo). 10 cm^3 powyższego roztworu sierczanu wapniowego zadać niewielkim nadmiarem roztworu szczawianu amonowego, po czym przesączyć. Przesącz odparować do sucha, a pozostałość wyprażyć do stałego ciężaru. Ciężar pozostałości po wyprażeniu nie powinien ważyć więcej niż 4 mg (potasowce, magnes).

Wapniowy tlenek = Calcium oxydatum.

Wapniowy węglan nie zawierający chlorowców. Calcium carbonicum sine halogenis.

Węglan wapniowy nie zawierający chlorowców powinien czynić zadość wszystkim wymaganiom, stawianym preparatowi Calcium carbonicum praecipitatum, z tą różnicą, że próbka, zadana roztworem azotanu srebrowego, nie powinna zmienić się przez godzinę.

Wapniowy węglan strącony = Calcium carbonicum praecipitatum.

Wapniowy wodorotlenek. Calcium hydroxydatum.

Preparat powinien zawierać nie mniej niż 85% $Ca(OH)_2$.

Calcium oxydatum . . . . . 2 cz.
Aqua . . . . . 1 „

Tlenek wapniowy zlasować wodą i otrzymany proszek przesiać przez sito nr V.

Oznaczenie zawartości. Odważyć (z dokł. do 0,001 g) około 0,4 g wodorotlenku wapniowego do kolby miarowej o pojem-

ności 500 cm^3, dodać 20 cm^3 gliceryny, a następnie 400 cm^3 świeżo przedestylowanej i ostudzonej wody. Mieszaninę pozostawić na pół godziny często skłócając, po czym dodać do kreski świeżo przegotowanej i ostudzonej wody, skłócić i szybko przesączyć przez duży, składany sączek. Odmierzyć pipetą 50 cm^3 przesączu, dodać 2—3 krople czerwieni metylowej i miareczkować 0,1-n kwasem solnym do chwili wystąpienia czerwonawego zabarwienia.

0,4 g wodorotlenku wapniowego, zawierającego 85% $(Ca(OH)_2$, powinno zużywać 9,2 cm^3 0,1-n kwasu solnego.

1 cm^3 0,1-n kwasu solnego odpowiada 3,7 mg $Ca(OH)_2$.

Przyrządzać ex tempore.

Wapno chlorowane = Calcaria chlorata.

Wapna chlorowanego roztwór. Calcaria chlorata soluta.

Calcaria chlorata . . . . . 1 cz.
Aqua . . . . . 9 „

Wapno chlorowane utrzeć z wodą i otrzymaną zawiesiną przesączyć.

Przechowywać w naczyniach szczelnie zamkniętych i chronić od światła.

Wapno sodowane. Natrium hydricum cum Calce.

Węgiel drzewny sproszkowany = Carbo Ligni pulveratus.

Węgiel leczniczy = Carbo medicinalis.

Woda gipsowa. Calcium sulfuricum solutum.

Calcium sulfuricum . . . . . 1 cz.
Aqua . . . . . 100 „

Scott & Bowne Sp. Akc.

Warszawa

Okopowa 21/23.

S&B

poleca:

Wazelinę Amerykańską

białą i żółtą

Ol. Olivarum extra vierge
Talcum albiss.
Calcium carbonicum leviss. pur. DAB VI.
Adeps Lanae anhydr. puriss. DAB VI.
Oleum Ricini extra fiore
Paraffinum liquid. pro usu interno
Oleum vaselini
Gliceryna 28^{Be} i 30^{Be}
„ techniczna album

Mgr Farm. FR. HEROD

WYDAWNICTWA FARMACEUTYCZNE

Warszawa, ul. Długa 16 — Telefon 11-16-50

Wiadomości Farmaceutyczne — tygodnik, organ Polsk. Powsz. Tow. Farm. Nakład 2.200 egz. Dociera prawie do wszystkich aptek w Polsce, firm przemysłowo-handlowych i td. »Wiad. Farm.« utrzymują rozległy kontakt z placówkami zagranicznymi.

»Wiad. Farm.« są najkorzystniejszym terenem propagandy wśród świata farmaceutycznego.

Biblioteka farmaceutyczna
8 tomów podręczników naukowych.

Biblioteka „Wiad. Farm."
28 tomów prac z dziedziny nauk farmaceutycznych i pokrewnych.

Odbitki „Wiad. Farm."
350 broszur.

Różnych wydawnictw większych
z różnych dziedzin około 30.

Szczegółowy katalog wysyła się na żądanie bezpłatnie.

Siarczan wapniowy silnie kłócić przez kilka minut z wodą; po odstaniu się mieszaniny zlać przezroczysty roztwór.

Woda królewska. Aqua regia.

Acidum nitricum concentratum . 3 cz.
Acidum hydrochloricum fumans . 1 „

Przyrządzać extempore.

Woda utleniona = Hydrogenium peroxydatum solutum.

Wodnik chloralu = Chloralum hydratum.

Wodnika chloralu roztwór. Chloralum hydratum solutum.

Chloralum hydratum . . . . . 50 cz.
Glycerinum . . . . . 5 „
Aqua . . . . . 15 „

Wodorotlenku barowego 3% roztwór. Barium oxydatum hydricum solutum 3%.

Wodorotlenku potasowego 10%. roztwór. Kalium hydricum solutum 10%.

Wodorotlenku potasowego 30%. roztwór. Kalium hydricum solutum 30%.

Ziemia okrzemkowa. Terra silicea.

Różowawy proszek, wykazujący pod mikroskopem o 200-krotnym powiększeniu odłamki okrzemek.

Żelazawy siarczan = Ferrum sulfuricum oxydulatum.

Żelazawego siarczanu roztwór. Ferrum sulfuricum oxydulatum solutum.

Ferrum sulfuricum . . . . . 1 cz.
Aqua . . . . . 2 „

Żelazawy siarczek. Ferrum sulfuratum.

Ciemne, twarde kawałki, wydzielające siarkowodór po zwilżeniu kwasami.

Przechowywać w naczyniach szczelnie zamkniętych.

Żelazo sproszkowane = Ferrum pulveratum.

Żelazowo - amonowy siarczan. Ferrum sulfuricum oxydatum ammoniatum.

Jasnofioletowe, przezroczyste kryształy. Siarczan żelazowo-amonowy rozpuszcza się w 3 cz. wody, nie ropuszcza się w spirytusie. Wodne roztwory siarczanu żelazowo-amonowego mają odczyn kwaśny.

1 g siarczanu żelazowo-amonowego rozpuścić w 20 cm^3 wody. Otrzymany roztwór, badany w oddzielnych próbkach, powinien czynić zadość następującym wymaganiom: po dodaniu roztworu żelazocyjanku potasowego powinien wydzielić ciemnoniebieski osad; po dodaniu roztworu azotanu barowego powinien wydzielić osad biały, nierozpuszczalny w rozcieńczonych kwasach; po dodaniu ługu sodowego powinien wydzielić brunatny, kłaczkowaty osad; po ogrzaniu z ługiem sodowym powinien wydzielić amoniak (reakcja na tożsamość); po zakwaszeniu kwasem solnym i dodaniu kropli roztworu żelazocyjanku potasowego nie powinien zabarwiać się na zielono ani na niebiesko (sole żelazawe); zakwaszony kwasem azotowym nie powinien zmętnieć po dodaniu roztworu azotanu srebrowego (chlorki).

2 g siarczanu żelazowo-amonowego rozpuścić w 50 cm^3 wody, po czym zadać 10 cm^3 amoniaku i przesączyć; przesącz powinien być bezbarwny (miedź), a po zakwaszeniu kwasem octowym i dodaniu żelazocyjanku potasowego nie powinien wydzielić białego osadu (cynk).

Żelazawo - amonowego siarczanu roztwór. Ferrum sulfuricum oxydatum amoniatum solutum.

Do nasyconego na zimno wodnego roztworu siarczanu żelazowo-amonowego dodać tyle kwasu azotowego, aby znikła brunatna barwa.

Żelazawy chlorek = Ferrum sesquichloratum.

Żelazowego chlorku roztwór = Ferrum sesquichloratum solutum.

Żelazowego chlorku rozcieńczony roztwór. Ferrum sesquichloratum solutum dilutum.

Ferrum sesquichloratum . . . . 1 cz.
Aqua . . . . . 9 „

Żelazowego chlorku roztwór. Ferrum sesquichloratum solutum.

Żelazowego chlorku 5%. spirytusowy roztwór. Ferrum sesquichloratum in solutione spirituosa 5%.

Żelazowego chlorku 1%. roztwór. Ferrum sesquichloratum 1%.

ROZTWORY MIANOWANE.

Roztwory mianowane mogą nie odpowiadać ściśle stopniowi normalności, lecz powinna być dokładnie oznaczona ich poprawka.

0,5-n kwas solny zawiera w 1 litrze 18,23 g chlorowodoru.

0,5-n kwas solny zasadniczy powinien służyć tylko do określania miana ługów. Przygotowuje się go przez rozcieńczenie wodą 75 g kwasu solnego farmakopealnego (Acidum hydrochloricum) do objętości 1 litra. Otrzymany kwas solny jest nieco mocniejszy niż 0,5-n. Do nastawienia miana tego kwasu używa się węglanu sodowego. Węglan sodowy otrzymuje się z czystego kwaśnego węglanu sodowego. W tym celu 5 g czystego kwaśnego węglanu sodowego ogrzewa się na łaźni pia-

skowej w parowniczce lub tyglu platynowym. Piasek od zewnątrz powinien sięgać do tej samej wysokości, co kwaśny węglan sodowy wewnątrz tygla. Obok naczynia z kwaśnym węglanem sodowym umieszcza się w piasku termometr, po czym łaźnię piaskową ogrzewa się przez godzinę w temp. 230° — 300°. Podczas ogrzewania zawartość naczynia platynowego często miesza się igłą platynową, aby uniknąć zbijania się ogrzewanej substancji w grudki. Po ukończeniu ogrzewania naczynie z powstałym węglanem sodowym studzi się w eksykatorze. Następnie odważa się (z dokł. 0,001 g) około 1 g ostudzonego węglanu sodowego, rozpuszcza w około 50 cm wody w kolbce stożkowej, dodaje 2 — 3 krople roztworu oranżu metylowego i miareczkuje badanym kwasem solnym do chwili zmiany żółtego zabarwienia roztworu na czarwonawe. Wtedy miareczkowany roztwór gotuje się przez parę minut, ostudza w zimnej wodzie i w razie zniknięcia czerwonego zabarwienia miareczkuje badanym kwasem solnym do ponownego zabarwienia się roztworu na kolor czerwonawy. W celu dokładnego uchwycenia chwili zmiany barwy zaleca się obok naczynia, zawierającego miareczkowaną ciecz, postawić wzorzec, to jest takie samo naczynie z jednakową ilością wody, zabarwioną taką samą ilością oranżu metylowego.

Na zobojętnienie 1 g węglanu sodowego (Na_2CO_3 — c. cz. 106), zużywa się 37,72 cm^3 0,5-n kwasu solnego. Ponieważ przyrządzony kwas solny jest nieco mocniejszy, przeto na 1 g węglanu sodowego zużyje się go mniej. Zakładając dla przykładu, że zużyto 36,25 cm^3 badanego kwasu, oblicza się różnicę 37,72 — 36,25 = 1,47. Jeśli założyć, że przyrządzono 4 litry badanego kwasu i że pozostało go 3880 cm^3, to aby z tego kwasu otrzymać kwas 0,5-n, należy do pozostałych 3880

cm^3 dodać 150 cm^3 wody, a to na zasadzie rachunku 3880 × 1,47 = 3625. Po dodaniu tej ilości wody należy dwukrotnie określić miano otrzymanego kwasu solnego za pomocą węglanu sodowego w sposób podany wyżej. Jeśli założyć, że oznaczenia te dały liczby 37,85 cm^3 i 37,8 cm^3, czyli w średnim 37,83 cm^3, wtedy poprawka dla otrzymanego kwasu wynosi 37,72 : 37,82 = 0,997. Miareczkując tym kwasem mnoży się zużytą ilość cm^3 kwasu przez tę poprawkę przy czym otrzymuje się ilość cm^3 kwasu, ściśle 05-n. Poprawka ta powinna być zanotowana wraz z datą wykonania oznaczenia na flaszce, w której kwas przechowuje się.

0,5-n kwas solny zasadniczy należy przechowywać we flaszce z doszlifowanym korkiem w miejscu zabezpieczonym od wszelkich czynników, mogących zmienić jego miano. Miano tego kwasu powinno być sprawdzone co kilka miesięcy za pomocą węglanu sodowego.

0,5-n kwas solny do analiz miareczkowych przygotowuje się podobnie jak 0,5-n kwas solny zasadniczy. Miano jego określa się przez porównanie z mianem 0,5-n kwasu solnego zasadniczego. Porównanie to wykonywa się przez miareczkowanie określonych ilości 0,5-n ługu obu kwasami. Przy porównywaniu roztworów mianowanych zaleca się stosować jako wskaźnika roztwór czerwieni metylowej.

Jeśli założyć, że na 25 cm^3 ługu zużyło się 25,03 cm^3 kwasu solnego zasadniczego o poprawce 0,997, co odpowiada 25,03 × 0,997 = 24,96 cm^3 kwasu ściśle 0,5-n, nowego zaś kwasu 23,8 cm^3, to różnica 24,96 — 23,8 = 1,16 wskazuje, że kwas ten należy rozcieńczyć wodą w stosunku 23,8 do 1,16. Jeśli po takim rozcieńczeniu zużyje się na zobojętnienie tej samej ilości ługu 24,88 cm^3 no-

wego kwasu, to poprawka tego kwasu będzie 24,96 : 24,88 = 1,002.

0,1-n kwas solny zawiera w 1 litrze 3,647 g chlorowodoru (HCl — c. cz. 36,47).

0,1-n kwas solny zasadniczy powinien służyć tylko do określania miana ługów. Przygotowuje się go po przez rozcieńczenie wodą w kolbie miarowej o pojemności 100 cm^3 20 cm^3 0,5-n kwasu solnego zasadniczego, odmierzonych pipetą lub biuretą, do 100 cm^3. Poprawka dla tego kwasu będzie taka sama jak dla 0,5-n kwasu solnego zasadniczego. W tych razach gdy chodzi o większą ścisłość, miano 0,1-n kwasu solnego zasadniczego należy oznaczać za pomocą węglanu sodowego w ten sam sposób jak to podano wyżej przy 0,5-n kwasie solnym zasadniczym. Do oznaczenia odważa się około 0,2 g węglanu sodowego, przyrządzonego w sposób podany tamże.

0,1-n kwas solny do analiz miareczkowych przygotowuje się przez rozcieńczenie wodą 15 g kwasu solnego farmakopealnego do objętości 1 litra. Ścisłe miano kwasu oznacza się podobnie jak miano 0,5-n kwasu solnego do analiz miareczkowych, tj. przez porównanie z mianem 0,1-n kwasu solnego zasadniczego.

0,05-n kwas solny zawiera w 1 litrze 1,823 g chlorowodoru (HCl — c. cz. 36,47). Przygotowuje się go przez 2-krotne rozcieńczenie wodą 0,1-n kwasu solnego do analiz miareczkowych. Miano kwasu oznacza się przez miareczkowanie za pomocą 0,05-n ługu potasowego; przy oznaczaniu miana należy używać tego samego wskaźnika, który ma być użyty do miareczkowania badanej cieczy.

0,1-n kwas siarkowy zawiera w 1 litrze 4,905 kwasu siarkowego (H_2SO_4 — c. cz. 98,1). Przygotowuje się go przez rozcieńczenie wodą 30 cm^3 rozcieńczonego kwasu siarkowego farmakopealne-

go do objętości 1 litra, przy czym otrzymuje się kwas nieco mocniejszy niż 0,1-n. Dalszy sposób postępowania jest taki sam jak przy przygotowywaniu 0,1-n kwasu solnego do analiz miareczkowych.

0,5-n ług potasowy zawiera w 1 litrze 28,05 g wodorotlenku potasowego (KOH — c. cz. 56,1).

Około 35 — 40 g wodorotlenku potasowego dwukrotnie opłukuje się w parownicy niewielkimi ilościami wody dla usunięcia węglanu potasu i zalewa się gorącą wodą; otrzymany roztwór po ostygnięciu przelewa się do kolby i rozcieńcza świeżo przegotowaną i ostudzoną wodą do objętości 1 litra.

Wodę należy gotować przez kilkanaście minut w kolbie z dobrego szkła, nie zawierającego rozpuszczalnych zasad. Po wygotowaniu wody należy kolbę z wodą natychmiast zamknąć korkiem z rurką szklaną połączoną z płuczką, zawierającą ług lub z rurką z wapnem sodowanem.

Następnie odmierza się pipetą 25 cm^3 przygotowanego ługu potasowego, dodaje 2 — 3 krople roztworu czerwieni metylowej i miareczkuje 0,5-n kwasem solnym zasadniczym do chwili zmiany zabarwienia czerwonego na żółte.

Zakładając dla przykładu, że na 25 cm^3 badanego ługu zużyto 28,45 cm^3 kwasu solnego zasadniczego o poprawce 0,997, czyli 28,45 $\times$ 0,997 $=$ 28,36 cm^3 kwasu ściśle 0,5-n, oblicza się, że na każde 25 cm^3 przyrządzonego ługu potasowego należy dodać 28,36 — 25 $=$ 3,36 cm^3 wody.

Po rozcieńczeniu nowootrzymany ług miareczkuje się w ten sam sposób 0,5-n kwasem solnym zasadniczym, oblicza paprawkę i zapisuje na flaszce.

0,1-n ług potasowy zawiera w 1 litrze 5,61 g wodorotlenku potasowego (KOH — c. cz. 56,1). Przygotowuje się go podobnie jak 0,5-n ług potasowy: przez rozpuszczenie 7 — 8 g obmytego wodą wodorotlenku potasowego w 1 litrze świeżo przegotowanej i ostudzonej wody. Miano ługu kreśla się przez porównanie z 0,1-n kwasem solnym zasadniczym w ten sam sposób jak 0,5-n ługu potasowego.

0,05-n ług potasowy zawiera w 1 litrze 2,805 wodorotlenku potasowego (KOH — c. cz. 56,1). Przygotowuje się go przez 2 krotne rozcieńczenie 0,1-n ługu potasowego świeżo przegotowaną i ostudzoną wodą. W celu określenia miana odmierza się pipetą 25 cm^3 otrzymanego roztworu, dodaje 2 — 3 krople roztworu czerwieni metylowej i miareczkuje 0,1-n kwasem solnym zasadniczym do chwili zmiany zabarwienia żółtego na czerwone.

0,5-n spirytusowy roztwór wodorotlenku potasowego zawiera w 1 litrze 28,05 g wodorotlenku potasowego (KOH — c. cz. 56,1).

32 g wodorotlenku potasowego dwukrotnie opłukuje się w parownicy niewielkimi ilościami wody, po czym rozpuszcza w 50 cm^3 gorącej wody. Po ostygnięciu roztworu rozcieńcza się go spirytusem 95° do objętości 1 litra. Następnie odmierza się pipetą 25 cm^3 otrzymanego roztworu, dodaje 3 — 4 krople roztworu feneloftaleiny i miareczkuje 0,5-n kwasem solnym zasadniczym do chwili odbarwienia się cieczy. Na zasadzie otrzymanych rezultatów oblicza się, ile cm^3 spirytusu 95° należy dodać do przyrządzonego roztworu wodorotlenku potasowego, aby otrzymać spirytusowy roztwór wodorotlenku potasowego o mianie bliskim 0,5-n (Porównać przygotowanie 0,5-n ługu potasowego). Po rozcieńczeniu nowo-

otrzymany spirytusowy roztwór wodorotlenku potasowego miareczkuje się 0,5-n kwasem solnym zasadniczym, oblicza poprawkę i zapisuje ją na na flaszce.

Przechowywać na świetle we flaszce zamkniętej gumowym korkiem.

0,1-n roztwór dwuchromianu potasowego zawiera w 1 litrze 4,903 g dwuchromianu potasu ($K_2Cr_2O_7$) c. cz. 294,2).

Dwuchromian potasowy trzykrotnie krystalizuje się z wody. Kryształy po odsączeniu suszy na łaźni wodnej, a następnie w suszarce w temp. 130° do stałego ciężaru. Około 5 g wysuszonego dwuchromianu potasowego odważa się (z dokł. do 0,001 g) w naczyńku wagowym, po czym wsypuje do kolby miarowej o pojemności 1 litra, a puste naczyńko wagowe waży (z dokł. 0,001 g) powtórnie. Na zasadzie ciężaru odważonego dwuchromianu, który powinien być nieco większy niż 4,903 g, oblicza się ilość wody, w której należy rozpuścić dwuchromian potasowy, aby otrzymać roztwór o przepisanym stężeniu. Jeśli założyć dla przykładu, że odważono 4,986 g dwuchromianu potasowego, to potrzebna ilość wody oblicza się z rachunku $4{,}986 \times 1000 : 4{,}903 = 1{,}016$, czyli kolbę należy dopełnić wodą do kreski i następnie dolać z biurety jeszcze 16 cm^3 wody. Do tych robót dogodne są kolby miarowe, posiadające na szyjce rozszerzenie ponad kreską, co pozwala na dolewanie większych ilości wody. W braku takiej kolby należy, po dopełnieniu do litra i wymieszaniu, odlać część roztworu do suchej flaszki, następnie dolać obliczoną ilość wody do roztworu w kolbie i cały płyn przelać do flaszki.

Przyrządzony w ten sposób 0,1-n roztwór dwuchromianu potasowego jest roztworem ścisłym, tj. o poprawce 1.

0,1-n roztwór tiosiarczanu sodowego zawiera w 1 litrze 24,82 g tiosiarczanu sodowego ($Na_2S_2O_3 . 5H_2O$ — c. cz. 248,2).

25 g tiosiarczanu sodowego rozpuszcza się w 1 litrze wody i do roztworu dodaje parę kropel roztworu ługu sodowego. Miano otrzymanego roztworu tiosiarczanu sodowego kreśla się za pomocą 0,1-n dwuchromianu potasowego. W tym celu do kolby o pojemności 750 cm^3 wsypuje się około 1 g jodku potasowego, rozpuszcza w możliwie małej ilości wody, dodaje 5 cm^3 rozcieńczonego kwasu solnego i wreszcie odmierzone pipetą 25 cm^3 0,1-n roztworu dwuchromianu potasowego. Po 5 minutach roztwór rozcieńcza się wodą do 300 cm^3 i miareczkuje przyrządzonym roztworem tiosiarczanu sodowego do chwili zmiany niebieskiego zabarwienia mieszaniny na jasnozielone dodając pod koniec miareczkowania kleiku skrobiowego.

Zakładając, że na 25 cm^3 0,1-n dwuchromianu potasowego zużyto 24,7 cm^3 roztworu tiosiarczanu sodowego, oblicza się, że poprawka tego ostatniego roztworu wynosi 20 : 19,75 = 1,012.

0,1-n roztwór jodu zawiera w 1 litrze 12,69 g jodu (J — c. cz 126,9).

W kolbie miarowej o pojemności 1 litra rozpuszcza się około 20 g jodku potasowego w możliwie małej ilości wody, dodaje 12,7 g jodu i kłóci dopóty, aż się jod rozpuści, po czym dopełnia wodą do kreski. Miano otrzymanego roztworu jodu oznacza się za pomocą 0,1-n roztworu tiosiarczanu sodowego. W tym celu odmierza się pipetą 25 cm^3 przyrządzonego roztworu jodu i miareczkuje 0,1-n roztworem tiosiarczanu sodowego

do chwili odbarwienia się mieszaniny dodając pod koniec miareczkowania kleiku skrobiowego.

Zakładając, że na 25 cm^3 roztworu jodu zużyto 24,83 cm^3 0,1-n roztworu tiosiarczanu sodowego o poprawce 1,013, oblicza się, że poprawka dla przyrządzonego roztworu jodu wynosi $24{,}83 \times 1{,}013 : 25 = 1{,}006$.

0,1-n roztwór chlorku sodowego zawiera w 1 litrze 5,846 g chlorku sodowego (NaCl — c. cz. 58,46). Do przyrządzenia tego roztworu używa się najczystszego chlorku sodowego, który należy z lekka wyprażyć w tyglu platynowym.

0,1-n roztwór chlorku sodowego przygotowuje się ścisły (tj. o poprawce 1) i w podobny sposób jak podano wyżej dla 0,1-n dwuchromianu potasu.

0,1-n roztwór azotanu srebrowego zawiera w 1 litrze 16,99 g azotanu srebrowego ($AgNO_3$ — c. cz. 169,9).

Około 18 g azotanu srebrowego rozpuszcza się w 1 litrze wody i stężenie otrzymanego roztworu określa za pomocą 0,1-n roztworu chlorku sodowego. W tym celu odmierza się pipetą 25 cm^3 0,1-n chlorku sodowego, dodaje 2 — 3 krople roztworu chromianu potasowego i miareczkuje przyrządzonym roztworem azotanu srebrowego aż do chwili wystąpienia trwałego zabarwienia żółto-czerwonego. Na zasadzie otrzymanych rezultatów oblicza się, ile cm^3 wody należy dodać do przprządzonego roztworu azotanu srebra, aby otrzymać roztwór azotanu srebrowego o mianie bliskim 0,1-n. (Porównać przygotowanie 0,5-n ługu potasowego). Po dodaniu obliczonej ilości wody określa się miano otrzymanego roztworu azotanu srebrowego za pomocą 0,1-n chlorku sodowego, oblicza poprawkę i zapisuje ją na flaszce.

Przechowywać we flaszkach z cienkiego szkła.

0,1-n roztwór rodanku amonowego zawiera w 1 litrze 7,61 g rodanku amonowego (NH_4CNS— c. cz. 76,1). Roztwór ten przygotowuje się przez rozpuszczenie około 9 g rodanku amonowego w wodzie, po czym dopełnia wodą do objętości 1 litr. Miano otrzymanego roztworu określa się za pomocą 0,1-n azotanu srebrowego. W tym celu odmierza się pipetą 25 cm^3 0,1-n azotanu srebrowego, dodaje 2 cm^3 kwasu azotowego, 2 cm^3 roztworu siarczanu żelazowo-amonowego i miareczkuje przygotowanym roztworem rodanku amonowego do chwili wystąpienia trwałego zabarwienia czerwonawego. Na zasadzie otrzymanych rezultatów oblicza się, ile wody należy dodać do przyrządzonego roztworu rodanku amonowego, aby otrzymać roztwór rodanku amonowego o mianie bliskim 0,1-n. (Porównać przygotowanie 0,5-n ługu potasowego). Po dodaniu obliczonej ilości wody określa się miano otrzymanego roztworu rodanku amonowego za pomocą 0,1-n azotanu srebrowego.

0,1-n kwas szczawiowy zawiera w 1 litrze 6,3 g kwasu szczawiowego $(COOH)_2\ 2H_2O$ — c. cz. 126,0).

0,1-n kwas szczawiowy przyrządza się ścisły (tj. o poprawce 1) i w podobny sposób jak 0,1-n dwuchromian potasowy z tą różnicą, że kwas szczawiowy rozpuszcza się w mieszaninie wody z kwasem siarkowym, zawierającej na 1 litr mieszaniny 300 cm^3 rozcieńczonego kwasu siarkowego.

0,1-n roztwór nadmanganianu potasowego zawiera w 1 litrze 3,16 g nadmanganianu potasowego ($KMnO_4$ — c. cz. 158,0).

Około 3,2 g nadmanganianu potasowego odważa się na wadze aptecznej, rozpuszcza w 1 litrze wody i po kilku dniach oznacza się miano otrzymanego roztworu za pomocą 0,1-n kwasu szczawiowego. W tym celu 100 cm^3 wody, 5 cm^3 rozcieńczonego kwasu siarkowego i 5 cm^3 przyrządzonego roztworu nadmanganianu potasowego ogrzewa się w kolbie stożkowej o pojemności 500 cm^3. Następnie do gorącego roztworu nalewa się z biurety 0,1-n roztworu kwasu szczawiowego w ilości nieco większej niż trzeba do odbarwienia cieczy, po czym z drugiej biurety dodaje się przyrządzonego roztworu nadmanganianu potasowego do chwili wystąpienia słabego zabarwienia różowego.

Następnie dolewa się z biurety 25 cm^3 0,1-n kwasu szczawiowego i miareczkuje przyrządzonym roztworem nadmanganianu potasowego do chwili wystąpienia słabezo zabarwienia różowego.

Zakładając, że na 25 cm^3 0,1-n kwasu szczawiowego zużyto 24,83 cm^3 0,1-n nadmanganianu potasowego, oblicza się, że poprawka dla przyrządzonego roztworu nadmanganianu wynosi 25 : 24,83 = 1,007.

Roztwory do oznaczania fenolu.

A. Roztwór bromianu potasowego zawiera w 1 litrze 1,67 g bromianu potasowego ($KBrO_3$ — c. cz. 167,0). Bromian potasowy odważa się na wadze aptecznej i rozpuszcza w odpowiedniej ilości wody, odmierzonej cylindrem miarowym.

B. Roztwór bromku potasowego zawiera w 1 litrze 6 g bromku potasowego (KBr — c. cz. 119,0). Bromek potasowy odważa się na wadze aptecznej i rozpuszcza w odpowiedniej ilości wody, odmierzonej cylindrem miarowym.

SPIS PRZYRZĄDÓW, NACZYŃ I INNYCH PRZEDMIOTÓW DO UŻYTKU LABORATORYJNEGO.

Alkoholometr.
Areometr ze skalą od 0,7 do 1,0.
Areometr ze skalą od 1,0 do 1,4.
Areometr ze skalą od 1,4 do 2,0.
Azbest.
Bibuła do sączenia.
2 biurety na 50 cm^3 z podziałką na 0,1 cm^3, z których jedna z kranem doszlifowanym.
Biureta na 25 cm^3 z podziałką na 0,005 cm^3.
Brzytwa płasko-wklęsła.
Chłodnica Liebiga.
Cylindry miarowe na 1000, 500, 250, 100, 50, 25 i 10 cm^3.
Cylindry miarowe z korkiem doszlifowanym.
Drucik platynowy.
Eksykator.
2 igły w oprawie drewnianej lub metalowej do badań mikroskopowych.
Kociołki aluminiowe.
Kociołki emaliowane.
Kolby destylacyjne.
Kolby Kjeldahla na 300 lub 250, 100, 50 cm^3.
Kolby miarowe na 1000, 500, 250, 100 i 50 cm^3.
Kolba stożkowa próżniowa na 300 cm^3.
Kolby stożkowe na 350 lub 300, 250, 200, 150, 100 i 50 cm^3.
Kolby z dnem płaskim na 1000, 500, 350, 250, 150 i 100 cm^3.
Kolby z dnem kulistym.
Korki gumowe.
Kroplomierz normalny.
Lampa szklana spirytusowa.
Lejki szklane różnej wielkości.
Lejki szklane z kątem rozwarcia 60^0.

Lejki z porowatym sączkiem szklanym.
Laseczki rdzenia bzowego.
Lupa powiększająca co najmniej 12-krotnie.
Łaźnia wodna.
Łopatka metalowa.
Mikroskop o statywie średnim z kondensorem świetlnym, zmienną przesłoną (diafragmą) i rewolwerem przynajmniej na 2 objektywy; 2 okulary: 5× i 10× oraz okular pomiarowy 8×; 2 objektywy: 10× 60×; mikrometr wzorcowy do cechowania okularu pomiarowego.
Naczyńka wagowe z doszlifowanymi przykrywkami płaskie i wysokie.
Nożyczki, najlepiej składane, z ostrymi końcami do badań mikroskopowych.
Odważniki analityczne od 0,001 g do 100 g.
Odważniki aptekarskie od 0,01 g do 500 g.
Palniki gazowe względnie naftowe, lub spirytusowe.
Parownice porcelanowe różnej pojemności.
Parownice szklane.
Pędzelek z miękkiego włosia.
Pierścień szklany wysokości 1 cm i średnicy 1 cm.
Pilniki.
Pipety o pojemności 50, 25, 20, 10 i 5 cm^3.
6 pipetek do badań mikroskopowych.
Płuczki do gazów.
Pręciki szklane różnej wielkości.
20 probówek wymiar 160 × 17, 150 × 16, 125 × 13.
Przedłużacz do chłodnicy.
Przyrząd Esbacha.
Przyrząd Kippa.
Rozdzielacze na 200, 100 i 50 cm^3.
Rurki szklane o różnej wielkości.
Rurki gumowe o różnej średnicy.
Siatka z azbestem.

Siatka miedziana.
Siatka żelazna.
Skalpel do badań mikroskopowych.
Statyw do probówek.
Statyw do biuret z łapatami.
Statyw żelazny laboratoryjny z łącznikami, łapami i pierścieniami metalowymi.
Suszarka powietrzna.
Suszarka wodna lub parowa.
Szczypce do tygli.
Szczypczyki (pincetka) z ostrymi końcami.
50 szkiełek przedmiotowych.
50 szkiełek pokrywkowych.
8 szkiełek zegarkowych o średnicy 4 — 8 cm.
Świdry do borowania korków.
Świeca porcelanowa do sączenia.
2 termometry do 120° i do 360° z podziałką na 1°.
Termometr do 120° z podziałką na 0,5°.
Trójkąt do tygli z rurkami kaolinowymi.
Trójnogi metalowe.
Tygle porcelanowe o pojemności 20—30 cm^3.
Waga analityczna o czułości nie mniejszej niż 0,0005 g.
Zlewki szklane.

Ponadto każda apteka powinna posiadać naczynia jałowe trzech typów do pobierania: a) krwi, b) ropy lub kału, c) nalotów z gardła lub t. p.

PIERWSZA POMOC W NAGŁYCH WYPADKACH

O. = objawy, L. = leczenie.

Acidum aceticum.

O. Oparzenie ust i gardła.

L. Magnesia usta in aqua (mieszanka magnezjowa). Calcaria carbonica in aqua, woda mydlana, mleko, napoje śluzowate. Nie wolno wywoływać wymiotów.

Acidum arsenicosum.

Jak Arsenium.

Acidum carbolicum (zatrucie per os, przez skórę lub śluzówki, rzadziej poprzez rany).

O. Biała barwa skóry w okolicy ust i śluzówki jamy ustnej. Wymioty masami o specyficznej woni. Zawroty głowy, osłabienie, omdlenie, rozlane poty; puls mały, przyśpieszony; duszność, sinica; ciepłota obniżona, szczękościsk, mocz ciemnozielonkawy ciemniejący na powietrzu zawiera białko oraz krew, trudne moczenie lub bezmocz.— Po dużych dawkach: zapaść, porażenie serca i oddechu.

L. Przepłókanie żołądka roztworem cukrzanu wapniowego (1—2 łyżki na litr wody) lub cukrzan wapniowy na koniec noża w wodzie lub rozc. wodzie wapiennej. Następnie Natr. sulfuric. (15—30 g

w wodzie). Łykanie lodu, środki pobudzające (alkohol), kleiki, węgiel zwierzęcy.

Acidum hydrochloricum.

O. Nibybłonicze białe naloty w jamie ustnej i gardle, czasem strupy na skórze dokoła ust. Wymioty brunatnemi lub oliwkowemi masami o zapachu kwasu solnego. Objawy zapaści. Bolesna biegunka, trudne moczenie, krwiomocz, zapalenie otrzewnej na skutek przedziurawienia kiszek.

L. Jak przy Acidum nitricum.

Acidum hydrocyanicum.

O. Woń kwasu pruskiego w wydychanem powietrzu, zawrót i ból głowy, oddech kurczowy, zaburzenia wzroku, rozszerzenie źrenic, sinica, nieprzytomność, skurcze, porażenie oddechu. Po dużych dawkach upadek sił po kilku sekundach i śmierć po kilku minutach.

L. Przepłókanie żołądka Kal. hypermangan. lub picie roztworu (1 : 2.000 — 3.000) małemi szklankami. Podobnie woda utleniona ($^1/_2$%). — Natrium thiosulfuricum (5%) do 100 cm^3 podskórnie lub dożylnie. — Środki pobudzające (kamfora, eter), atropina (0,001), adrenalina (0,0005) domięśniowo; ew. upust krwi i wlewanie roztworu soli kuchennej; sztuczny oddech, wziewanie tlenu.

Acidum hydrofluoricum.

O. Miejscowe nadżarcia, jak po kwasach mineralnych. Zapalenie skóry z pęcherzami i trudno gojące się wrzody. I fluorki (fluorek sodowy) powodują miejscowe nadżerki oraz porażają ośrodkowy układ nerwowy. Śmierć następuje szybko po zatruciu kwasem krzemo-fluorowodorowym.

L. Jak przy Acidum nitricum i innych kwasach mineralnych.

Acidum nitricum.

O. Żółte nadżerki śluzówki jamy ustnej i kątów ust. Ślinotok. Wymioty żółtemi masami o zapachu kwasu azotowego. Tętno małe, skóra zimna, bezmocz. Śmierć we śnie.

L. Picie dużych ilości wody mydlanej; Magnesia usta łyżkami w mleku. Woda z lodem, łykanie lodu; środki narkotyczne i pobudzające. W razie bólów górnego odcinka dróg trawiennych anestezyna lub morfina. Unikać środków wymiotnych. W razie obrzęku głośni zabieg rozcięcia tchawicy.

Acidum nitrosum (zatrucie zazwyczaj na skutek wdychania).

O. Często dopiero po kilku godzinach kaszel, duszność, krwawa śluzowata plwocina, ew. obrzęk głośni, zapaść.

L. Świeże powietrze, wdychanie amoniaku. Środki odurzające. Ew. sztuczny oddech. Środki pobudzające.

Acidum oxalicum.

O. Biało-szare strupy w jamie ustnej i gardle, trudność połykania, wymioty brunatną masą, silny ból brzucha, krwawa biegunka, bóle w okolicach lędźwi, białkomocz lub bezmocz. Mrowienie i brak czucia w końcach palców, skurcze drgawkowe i stałe. Rozszerzenie źrenic i odrętwienie. Duszność, sinica, zapaść.

L. Przepłókanie żołądka roztworem cukrzanu wapniowego (kilka łyżek na litr wody), mleko wapienne (roztwór chlorku wapniowego i ług sodowy), woda wapienna lub cukrzan wapniowy, ew. kreda sproszkowane skorupki jaj zawieszone w wodzie. Magnes. sulf. (łyżka na szklankę wody). Łykanie lodu, białko, makowiec, środki pobudzające i moczopędne.

Acidum picrinicum.

O. Żółte zabarwienie skóry, niedokrwistość, zapalenie żołądka i kiszek, białkomocz.

L. Przepłókanie żołądka, upust krwi, po czym wlewanie roztworu soli kuchennej lub przetoczenie krwi. Białko, środki pobudzające.

Acidum sulfuricum.

O. Biało-szare lub czarne nadżerki kątów ust i błony śluzowej jamy ustnej, trudność w połykaniu, ślinotok, utrudnione oddychanie, wymioty kwaśnemi, bezwonnemi, brunatnemi masami. Bardzo silne bóle lub skurcze, objawy zapaści, ew. zapalenie otrzewnej z przedziurawieniem trzew.

L. Bardzo ostrożne przepłókanie żołądka, podawanie oliwy, białka, następnie wody mydlanej, magnezji palonej łyżeczkami w zimnem mleku, łykanie lodu, środki narkotyczne i pobudzające. Przeciwko podrażnieniu śluzówki anestezyna. Ew. tracheotomja.

N i e w o l n o dawać środków wymiotnych i apomorfiny. W razie połknięcia stężonego kwasu nie wolno dawać odrazu większych ilości wody.

Acidum sulfurosum.

Jak Acidum nitricum.

Aconitinum.

O. Wymioty, ślinotok, biegunka, parestezje końca języka i kończyn, zwolnienie tętna, rozszerzenie źrenic, utrudnione oddychanie.

L. Przepłókanie żołądka, strychnina lub atropina (0,001 g podskórnie). Tinct. Strychni 5—10 kr., sztuczny oddech, pobudzenie diurezy.

Aconitum.

Jak Aconitinum.

Adalinum.

O. Zapalenie skóry, wyprysk, plamy rumieniowate.

L. Środki pobudzające i moczopędne.

Adrenalinum.

O. Bladość skóry, szum w uszach, zawroty głowy, zapaść.

L. Papeverin. sulf. lub hydrochloric. dożylnie (0,05 g).

Alcohol.

O. Podniecenie, przygnębienie, bezczułość, utrata świadomości, silne zaczerwienienie twarzy i spojówek, brak odruchów ze strony źrenic, charczący zwolniony oddech, wymioty, oddawanie kału; skóra zimna, wilgotna, tętno bardzo małe. Śpiączka lub bredzenie. Zapach alkoholu w wydychanym powietrzu.

L. Opróżnienie żołądka, wdychanie amoniaku. Wewnętrznie: Liquor Ammonii anisati, mocna kawa. Lód na głowę; ręce i nogi włożyć do gorącej wody lub obłożyć gorącemi butelkami. Ciepłe kąpiele z zimnemi natryskami, gorczyczniki. Lawatywy z octem. W razie potrzeby upust krwi; sztuczny oddech.

Alcohol methylicus.

O. Przy wdychaniu objawy podrażnienia śluzówek, przy połknięciu palenie w ustach i przewodzie pokarmowym, wymioty, porażenia ośrodkowe i obwodowe, sinica, osłabienie serca, niedowidzenie i ślepota.

L. Przepłókanie żołądka, pobudzenie diurezy, środki pobudzające.

Ammonia.

O. Szare strupy na wargach, obrzęk i obłożenie jamy ustnej i gardła, ślinotok, woń amoniaku w wydychanem powietrzu, ciągłe wymioty krwawemi masami o woni amoniaku, bóle brzucha, nieustanna pobudliwość do kaszlu, kurcze głośni. Alkaliczny krwisty mocz. Parestezje, za-

wroty głowy, kurcze drgawkowe. Śmierć na skutek zapaści.

Przy wdychaniu amoniaku: kaszel, duszność, obrzęk głośni, ew. płuc.

L. Rozcieńczony ocet, kwas winowy (łyżka na szklankę wody), kwas lub sok cytrynowy, mleko, emulsje olejowe. Łykanie lodu, narkotyki. — Przy wdychaniu: dopływ świeżego powietrza, wziewanie rozcieńczonych kwasów, narkotyki, ew. zabieg rozcięcia tchawicy.

Anilinum (wdychanie par i pobranie per os).

O. Zawroty głowy, zamroczenie świadomości do stanu śpiączki, duszność, b. silna sinica, dreszcze, spadek ciepłoty, rozszerzenie źrenic, trudne moczenie, żółtaczka, methemoglobinurja, skurcze, śpiączka, zaburzenia wzroku, obrzęk wątroby i śledziony.

L. W razie wdychania: dopływ świeżego powietrza, wdychanie tlenu, upust krwi i wlewanie roztworu soli kuchennej (transfuzja), środki pobudzające.—W razie pobranie per os: przepłókanie żołądka, sole przeczyszczające (Natr. sulfuric. łyżeczka do łyżki w wodzie), środki pobudzające itd.

Antifebrinum.

Jak Anilinum.

Aqua Amygdalae amarae.

Jak Acidum hydrocyanicum.

Aqua Chlori.

Jak Chlorum.

Argentum nitricum.

O. Białe strupy w ustach i gardle, bóle brzucha, wymioty białemi masami, ciemniejącymi na świetle, porażenia, skurcze.

L. Przepłókanie żołądka 1% roztworem soli kuchennej lub picie tego roztworu. Białko, mleko, łykanie lodu.

Arsenium.

O. Drapanie w gardle, trudności przy połykaniu, pragnienie, bóle brzucha, często objawy zbliżone do objawów cholery (stolec ryżowaty ze krwią), sinica, bladość, mrowienie, zaburzenia czucia, tętno małe, szybkie, nieprawidłowe, duszność, trudne moczenie, białkomocz, hemoglobinurja, żółtaczka, skurcze, nieprzytomność. — Przy skłóceniu wymiocin z wodą arszenik opada na dno. A l b o: ból głowy, zawroty głowy, nagła zapaść, śmierć wśród drgawek. (Brak objawów cholery).

L. Przepłókanie żołądka lub opróżnienie środkami wymiotnemi. Podanie „Antidotum Arsenici" (najprzód 1—2 łyżki co 10 minut, następnie co godzinę powyższych odtrutek, dawać białko i mleko, wody; dawać 2—4 łyżki tej zawiesiny co kwadrans, później co $^1/_2$ godziny) lub Ferrum oxydat. sacchar. solubile (co kwadrans łyżeczkę). Nim dostarczy się powyższych odtrutek, dawać białko i mleko, wodę wapienną. Później węgiel zwierzęcy, środki pobudzające, gorące kąpiele, środki moczopędne.

Atophanum.

O. Ucisk serca, sinica, zawroty głowy, wysypka, ucisk w żołądku.

L. Lobelina (1—3 mg podskórnie), zwalczanie objawów. Zapobiegawczo: użyć preparat z Natr. bicarb. i dużą ilością płynu.

Atropinum.

O. Wydatne rozszerzenie źrenic, zaburzenia akomodacji, suchość w ustach i szyi, pragnienie, chrypka, trudności w połykaniu, zaczerwienienie

twarzy, kołotanie tętnic szyjnych, sucha, gorąca, szkarłatna skóra, zawrót głowy, przyśpieszenie tętna i oddechu po uprzednim zwolnieniu, bardzo ciężkie stany pobudliwości, bredzenie, skurcze, bezmocz, ogólne porażenie.

L. Środki wymiotne (apomorfina), przepłókanie żołądka taniną lub Kal. hypermangan., podawanie węgla (łyżeczkami). Do odtrutek specyficznych należą: Morphin., Physostigmin. salicyl., Pilocarpin. hydrochlor., przy skurczach Chloral. hydrat. (3,0 p. dos.), ew. wziewanie chloroformu. Lód na głowę. Środki pobudzające (kofeina, alkohol).

Baryum (sales solubiles):

O. Biegunka i kolki, zwolnienie tętna, zamroczenia, skurcze.

L. Przepłókanie żołądka roztworem Natr. lub Magn. sulfuric. (łyżka na litr wody), Natr. sulfuricum per os (co 5 minut łyżkę roztworu 20, : 150,0), lub 1—3% roztwór dożylnie. Atropina (0,001 podskórnie.

Baryum sulfuratum,

Jak Hydrogenium sulfuratum.

Belladonna.

Jak Atropinum.

Benzinum.

O. Ból głowy, odurzenie, drżenie mięśni, nieprzytomność, drgawki, sinica, rozszerzenie źrenic.

L. Dopływ świeżego powietrza, środki pobudzające (kawa, kofeina). Wyciągnięcie języka, sztuczny oddech. — Przy pobraniu per os: opróżnienie żołądka, środki śluzowe i przeczyszczające.

Benzolum.

Jak Benzinum.

Bismuthum (sales):

O. Kolki, podrażnienie nerek, zapalenie śluzówki jamy ustnej, ból zębów, ściemnienie brodawek języka, osutka, zapalenie skóry, pokrzywka, biegunka, nieżyt okrężnicy.

L. Opróżnienie żołądka, środki przeczyszczające, Sirupus Ferri jodati (łyżkami). Leczenie objawowe.

Bromoformium.

O. Odurzenie, nieprzytomność, nieczułość, powierzchowny oddech, małe tętno, swoista woń wydychanego powietrza.

L. Przepłókanie żołądka, środki pobudzające, sztuczny oddech.

Bromum.

O. Nadżerki śluzówki jamy ustnej i gardła. Wymioty masami o zapachu bromu. Biegunka. Zapaść. Przy zatruciu na skutek wdychania podrażnienie spojówke oraz śluzówki nosa i krtani.

L. Woda z białkiem, mleko, przepłókanie żołądka roztworem Natr. bicarbon. (2 łyżki na litr wody). Fenol (0,05 g) w rozcieńczeniu.

Brucinum.

Jak Strychninum.

Carboneum oxydatum.

O. Ból głowy, zawroty głowy, szum w uszach, miganie przed oczami, mdłości, wymioty. Zaczerwienienie twarzy, przyśpieszenie tętna, charczący oddech,obrzęk płuc, białkomocz, ew. cukromocz, spadek ciepłoty, nieprzytomność, skurcze.

L. Świeże powietrze. Wziewanie tlenu. Sztuczne oddychanie. Upust krwi, a następnie wlewanie roztworu soli kuchennej (przetaczanie krwi). Lobelina dożylnie. Cardiazol, Hexeton (domięśniowo lub dożylnie) i in. środki pobudzające, nadtlenek magnezu per os. W razie obrzęku płuc wapń dożylnie.

Chininum (et ejus sales):

O. Szum w uszach, olśna, wymioty, drżenie gałek ocznych, utrata mowy, nieprzytomność, podniecenie (odurzenie chininowe), osutka.

L. Przepłókanie żołądka (ew. z dodatkiem 2% taniny) lub środki wymiotne. Środki przyczyszczające (najlepiej Ol. Ricini) lub lawatywy. Środki pobudzające. Przy skurczach Chloralum hydratum.

Chloralum hydratum.

O. Drapanie w gardle, odurzenie, zaczerwienienie twarzy, zwolnienie oddechu, sinica, wymioty, małe i powolne tętno, zatrzymanie się serca, porażenie oddechu. (Należy wykluczyć zatrucie chloroformem lub eterem — brak charakterystycznej woni, oraz zatrucie morfiną — zwężenie źrenic).

L. Przepłókanie żołądka. Sztuczne oddychanie. Mięsienie serca. Faradyzacja nerwu przeponowego na szyi. Strychnin. nitric. (0,001 — 0,002), atropina 0,0005 — 0,001 podskórnie. Środki pobudzające (kofeina, kamfora, kardiazol, drażnienie skóry), ochrona przeciw zziębnięciu.

Chloroformium.

O. Charakterystyczna woń wydychanego powietrza, uśpienie, zwolnienie oddechu i tętna, rozszerzenie źrenic, drżenie gałek ocznych. Tętno małe, niemiarowe. Zatrzymanie się serca i oddechu. (U osobników chorych i przy niezręcznym usypianiu śmierć na skutek przedwczesnego porażenia serca). — Przy zatruciu per os: przekrwienie śluzówki jamy ustnej i gardła, zapalenie żołądka i jelit.

L. Świeże powietrze, wyciągnięcie języka i miarowe pociąganie, sztuczny oddech, mięsienie serca, faradyzacja nerwów przeponowych

na szyi. Strychnin. nitr., kamfora, kardiazol, drażnienie skóry. Przeciwko odurzeniu Lobelin. hydrochlor. (1—2 mg podskórnie lub dożylnie). Roztwór glikozy dożylnie. Przy zatruciu pers os przepłókanie żołądka (ew. z dodatkiem mleka).

Chlorum.

O. Duszność, kaszel, podrażnienie śluzówek, nieżyt oskrzeli z krwawą plwociną, ew. skurcz głośni, sinica, uduszenie. Przy zatruciu wodą chlorową nieżyt żołądka i biegunka, tętno przyśpieszone, charakterystyczny zapach.

L. Świeże powietrze. Wdychanie pary wodnej 2% roztworu tiosiarczanu sodowego lub amoniaku. Narkotyki. Przy zatruciu per os: Natr. thiosulfuric. (łyżeczkami na wodzie), mleko, białko.

Ciała obce.

a) w c e w c e m o c z o w e j. Udać się do lekarza.

b) w g a r d l e i k r t a n i i (udławienie się kęsem pokarmowym).

L. Głowę i tułów zgiąć ku ziemi, drażnić piórkiem gardziel dla wywołania wymiotów, uderzać po karku przy nachylonej głowie, wreszcie wprowadzić jak najgłębiej palec wskazujący i usunąć ciało obce. Gdy — po usunięciu zawady — chory słabo oddycha, robić sztuczny oddech. Przywołać niezwłocznie lekarza.

c) g i n e k o l o g i c z n e. Udać się do lekarza.

e) w o k u, a raczej w worku łącznicowym.

L. Jeżeli nie wypływa z łzami, próbować przepłókać letnią wodą, nalaną do kieliszka; jeśli to zawiedzie, wywrócić kolejno obie powieki i usunąć ostrożnie ciało obce mokrym wacikiem. Nie wolno trzeć oka. Najlepiej oko zawiązać i udać się do lekarza.

d) w n o s i e (zazwyczaj u dzieci).

L. O ile nie wypada przy kichaniu lub kaszlu, udać się do lekarza. Nie wolno przedmuchiwać, ani przestrzykiwać nosa.

f) w o s k r z e l a c h. Udać się do lekarza.

g) w p r z e ł y k u.

L. Dawać jeść chleb, kartofle, pić dużo wody, aby przepchnąć ciało obce do żołądka. Udać się do lekarza.

h) w ż o ł ą d k u i k i s z k a c h.

L. Dawać dużo chleba i kartofli, aby ciało obce przeszło przez kiszki, nie uszkadzając ich. Udać się do lekarza.

Cicuta virosa.

O. Mdłości, wymioty, bicie serca, zawrót głowy, nieprzytomność, gwałtowne skurcze padaczkowate, duszność, rozszerzenie źrenic, Tętno twarde, wolne.

L. Przepłókanie żołądka roztworem taniny lub $KMnO_4$. Środki przeczyszczające. Przeciwko skurczom odurzenie chloroformem lub chloral (2 g). Środki pobudzające. Sztuczny oddech.

Cina (flos).

Jak Santoninum.

Cocainum.

O. Suchość i palenie w gardle, trudności w połykaniu, bladość, mdłości, wymioty, ból brzucha, zawrót głowy, bicie serca, szum w uszach, rozszerzenie źrenic, pobudzenie, a następnie depresja, niepokój w okolicy dołka sercowego, duszność, oddech Cheyne-Stokes'a, sinica, zapaść, skurcze, porażenie oddechu.

L. Przy zatruciu per os: przepłókanie żołądka taniną lub $KMnO_4$. Dalej azotyn amylowy (3 kr. na chustce do wdychania), Ammon. carbonicum (na koniec noża w roztworze wodnym), gorczyczniki

na serce i okolicę żołądka. Przeciwko skurczom chloral i narkotyki; Calc. chlorat. (5 — 10 cm^3 10% roztworu dożylnie). Przeciwko oddechowi Cheyne-Stokes'a lobelina (1 — 3 mg dożylnie lub podskórnie). Ew. sztuczny oddech. Somnifen, Veronal, a zwłaszcza Gynergen.

Colchicinum.

O. Mdłości, wymioty, biegunka, ew. żółtaczka. Skąpe moczenie lub bezmocz, skurcze, zapaść, porażenie oddechu.

L. Przepłókanie żołądka, przemycie kiszek taniną (1 : 2.000), środki pobudzające, ew. wlewanie roztworu soli kuchennej z dodatkiem adrenaliny, makowiec, węgiel, środki śluzowe.

Colchicum.

Jak Colchicinum.

Coniinum.

Jak Conium.

Conium.

O. Palenie w jamie ustnej i w gardle. Ślinotok, zawrót głowy, mdłości, wymioty, rozszerzenie źrenic, parestezje skóry i zmniejszenie wrażliwości dotyku, skurcze, postępujące porażenie, porażenie oddechu.

L. Środki wymiotne, przepłókanie żołądka roztworem taniny lub $KMnO_4$, środki pobudzające (lawatywy z octem, kofeina, Strychnin. nitric.). Przeciwko skurczom chloral. Sztuczny oddech.

Creolinum.

Jak Acidum carbolicum.

Cuprum (sales).

O. Zielone strupy na śluzówce jamy ustnej, zielone lub niebieskie wymiociny, smak metaliczny, ślinotok, kolki, parcie na stolec, brunatno-czerwone rzadkie stolce; żółtaczka, skąpe moczenie,

wzdęcie brzucha. Tętno małe, skóra zimna. Brak czucia, niedowłady, bredzenie, zapaść.

L. Przepłókanie żołądka roztworem (1%) żelazo-cyjanku potasowego. Białko, magnezja palona (łyżeczka w mleku); nie dawać tłuszczów ani kwasów tłuszczowych. Węgiel, cukier mleczny. Lawatywy z makowcem. Środki pobudzające.

Cuprum sulfuricum.

Jak Cuprum.

Czkawka.

L. Stężony roztwór cukru per os. Luminal-Natrium podskórnie. Wprowadzenie do żołądka zgłębnika i pozostawienie go w żołądku przez 10 minut. Atropina. Chloralum hydratum doodbytniczo 1—3 g.

Digitalis.

O. Mdłości, wymioty, ciśnienie w żołądku, kolki, biegunka, niepokój w okolicy dołka sercowego, tętno twarde, wybitnie zwolnione. Ból i zawrót głowy, szum w uszach, zaciemnienie pola widzenia, rozszerzenie źrenic, suchość w szyi. Później tętno bardzo szybkie, niemiarowe. Zapaść. Porażenie serca, często w drgawkach.

L. Przepłókanie żołądka taniną (1/2%), opróżnienie kiszek, łykanie lodu, makowiec. Gorczyczniki. Środki moczopędne i pobudzające. Leżenie w łóżku.

Elektrycznością porażenie.

O. Oparzenie, wstrząs ogólny, omdlenie, utrata przytomności.

L. Porażonego oddzielić od źródła prądu, uważając, aby nie dotknąć chorego, ani przewodników gołemi rękami, lecz rękami z nałożonemi rękawiczkami gumowemi lub okręconemi s u c h e m i szmatami. Po usunięciu przewodników stoso-

wać oddech sztuczny. Środki pobudzające. Opatrzenie oparzeń.

Ergotinum.
Jak Secale cornutum.

Eserinum.
Jak Physostigminum.
Jak Physostigminum.

Fluorida et Acidum hydrofluoricum.

O. Miejscowe nadżerki, identyczne z nadżerkami po kwasach mineralnych. Zapalenie skóry z pęcherzami i trudno gojące się wrzody. Fluorki prócz tego porażają ośrodkowy układ nerwowy. Zatrucie żrącym kwasem krzemo-fluorowodorowym powoduje szybkie zejście.

L. Jak przy Acidum nitricum i innych kwasach mineralnych.

Formalinum.

O. Palenie w ustach i żołądku, nudności, brak tchu, przyśpieszone tętno, zawrót głowy ew. odurzenie, bezmocz, nieżyt kiszek, pokrzywka, brak potu, ew. jasna ślepota.

L. Białko lub żelatyna, po czym przepłókanie żołądka. Ciepłe kąpiele, środki moczopędne.

Gaz kloaczny.
Jak Hydrogenium sulfuratum.

Gaz świetlny.
Jak Carboneum oxydatum.

Gaz wodny.
Jak Carboneum oxydatum.

Grynszpan.
Jak Cuprum.

Grzyby.

a) m u c h o m o r y. O. Nudności, ślinotok, poty, wymioty i biegunka, zawrót głowy, zaburze-

nia wzroku, zwężenie źrenic, tętno najprzód przyśpieszone, potem wybitnie zwolnione, małe. Podniecenie, skurcze, bolesne odawanie moczu, senność.

L. Środki wymiotne, przepłókanie żołądka roztworem taniny. Przepłókanie kiszek, węgiel (50—60 g). Atropina, środki pobudzające. Ew. wlewanie soli kuchennej (500 g, najlepiej dożylnie), cukier gronowy (20%) 30—100 cm^3 dożylnie.

b) p i e s t r z e n i c e. Trujące tylko niegotowane.

c) s r o m o t n i k (można pomieszać z młodymi pieczarkami).

O. Zaburzenia trawienne, biegunka i wymioty, osłabienie, żółtaczka hemolityczna, hemoglobinurja, sinica, senność, śpiączka.

L. Środki wymiotne, przepłókanie żołądka roztworem taniny, przepłókanie kiszek, zastrzyki atropiny, środki pobudzające (kofeina, kamfora, kardiazol, strychnina). Ew. wlewanie roztworu soli kuchennej.

Hydrargyrum (sales).

O. Zapalenie jamy ustnej, ślinotok, metaliczny smak w ustach, wymioty ze krwią, krwiomocz, bezmocz. Wybitne osłabienie, zapaść. Przy zatruciu per os: szaro-białe zabarwienie śluzówki jamy ustnej, trudności w połykaniu.

L. Białko, mleko, przepłókanie żołądka Natr. bicarbonicum, środki wymiotne (wystarcza drażnienie podniebienia piórkiem), łykanie lodu. Ol. Ricini, Magnesia usta, węgiel, płókanie kiszek, środki pobudzające, makowiec. N i e d a w a ć soli kuchennej!

Hydrargyrum bichloratum.

Jak Hydrargyrum.

Scott & Bowne Sp. Akc.

Warszawa

Okopowa 21/23.

S&B

poleca:

własnej produkcji krajowej

całkowicie odpowiadające wymaganiom farmakopei.

SOLE BIZMUTOWE

Bismuthum subnitricum
Bismuthum subcarbonicum
Bismuthum subgallicum
Bismuthum subsalicylicum 64%
Bismuthum oxyjodogallicum
Bismuthum oxydatum

FENACETYNĘ CRISTAL. I PULV.

oraz

Natrium acetic. puriss.
„ carbonic. „
„ nitric. „
Lithium citric. „

Obrót
aptek zwiększa się,
jeśli ekspediowane
z apteki lekarstwa
są zawijane
w nasz
PAPIER
PROPAGANDOWY

Paczki
po 5, 10, 15 i 20 kg

Różne kolory

Hydrogenium sulfuratum.

O. Ból głowy, zawrót głowy, wymioty, biegunka. W ciężkich przypadkach: zaczerwienienie i ból oczu, duszność, bicie serca, sinica, rozszerzenie źrenic, osłabienie serca, drgawki, obrzęk płuc.

L. Świeże powietrze. Sztuczny oddech, upust krwi, a następnie wlewanie roztworu soli kuchennej lub przetoczenie krwi. Środki pobudzające.

Hyoscyamus,

Jak Atropinum.

Jaborandi.

Jak Pilocarpinum.

Jodum.

O. Zabarwienie brunatne w jamie ustnej i zapalenie śluzówki, wymioty brunatnemi masami o zapachu jodu, rozlane biegunki, często ze krwią, kaszel, katar, ból i zawrót głowy, osłabienie, blada zimna skóra, zapaść. Białkomocz, hemoglobinuria, zatrzymanie się moczu.

Po w d y c h a n i u p a r j o d u: krwotok z nosa i płuc, ew. obrzęk głośni, kaszel.

L. Przepłókanie żołądka rzadkim klajstrem, mleko, białko, roztwór sody, Natr. thiosulfuricum 5% — co 5 minut łyżkę. Łykanie lodu. Makowiec, środki pobudzające.

Jodoformium,

O. Ból głowy, zawroty głowy, przygnębienie, senność, halucynacja, wzrost ciepłoty, śpiączka. Czasem stany majakalne, a następnie depresja, mania prześladowcza, niechęć do jedzenia. Bardzo małe szybkie tętno, duszność, wymioty.

L. Usunięcie jodoformu z ran i posypanie ich Magn. usta. Do wewnątrz Natr. bicarbon. 10%. Środki pobudzające i moczopędne. Ciepłe kąpiele. Przy zatruciu per os przepłókanie żołądka i opróżnienie kiszek.

Jodyna.

Jak Jodum.

Kali causticum solutum.

O. Białawe zmętnienie i obrzmienie śluzówki jamy ustnej, silne bóle w jamie ustnej, gardle, piersi i nadbrzuszu, utrudnione połykanie. Wymioty bezwonnymi, brunatnymi, ciągnącymi się, alkalicznymi masami. Kolki, biegunka ze krwią, mocz zasadowy — ze krwią. Ew. zapalenie otrzewny. Śmierć w zapaści.

L. Rozcieńczony ocet. Kwas winowy (łyżeczkami w $^1/_2$ szklance wody), cytrynowy, kleik z gumy arabskiej (10%), Decoctum Salep (2%). Białko, mleko, emulsje olejowe. Łykanie lodu, Anestezyna, narkotyki przeciw bólom, wogóle środki pobudzające. Przepłókanie żołądka — ale tylko bezpośrednio po zatruciu.

Kalium carbonicum.

Jak Kali causticum solutum, lecz słabiej.

Kalium chloricum.

O. Bóle żołądka, wymioty, biegunka, duszność, sinica, szare zabarwienie skóry, później żółtaczka. Małe, szybkie tętno. Methemoglobinuria. Senność, mocznica. Śmierć od porażenia serca.

L. Przepłókanie żołądka. Łykanie lodu, makowiec, środki pobudzające (ciężkie wina), wody alkaliczne. Natr. bicarbon. Środki moczopędne (Liq. Kalii acetici 30,0 : 200,0; co 2 godz. łyżkę) lub Coff. natr.-benzoicum, Pilocarpin. hydrochlor. Wlewanie roztworu soli kuchennej, przetoczenie krwi po upuście.

N i e w o l n o dawać kwasów i napojów musujących.

Kalium cyanatum.

Jak Acidum hydrocyanicum.

Kalium nitricum.

O. Ostry nieżyt żołądka i kiszek. Bardzo małe niemiarowe tętno. Bolesne skurcze mięśni. Zatrzymanie się serca.

L. Opróżnienie przewodu żołądkowo-jelitowego. Łykanie lodu, lawatywy, środki pobudzające.

Kartofle (zepsute i niedojrzałe).

Jak Solaninum.

Kąkol (zawiera saponiny).

Jak Saponina.

Kiełbasą zatrucie.

Patrz Pokarmami zatrucie.

Komara ukąszenie.

Patrz Owadów ukąszenie.

Kreosotum.

Jak Lysolum.

Krwotoki.

a) h e m o r o i d a l n e.

L. Zimny okład na odbyt lub okład zimny z wody z dodatkiem łyżki na szklankę wody płynu Burowa.

b) z k i s z e k przy durze brzusznym i innych chorobach. Położyć na brzuch lód. Zawezwać natychmiast lekarza.

c) z n o s a. Chorego posadzić i odchylić głowę ku tyłowi. Jeżeli to nie wystarcza, przykładać lód na kark i zatamponować gazą nozdrza. Wezwać lekarza.

d) z p ł u c. Chorego posadzić w łóżku wysoko, położyć pęcherz z lodem na piersi, dawać do łykania kawałki lodu, do picia kwaśne lemoniady. Zawezwać natychmiast lekarza.

e) z r a n:

1. Krwawienia tętnicze są najniebezpieczniejsze. Krwawienie tamujemy, naciskając tętnicę po-

wyżej rany. Ucisku dokonywamy palcami, lub podwiązując kończynę powyżej krwawienia. Zawezwać natychmiast lekarza.

2. Przy krwawieniu żylnym wystarczy ucisk opatrunku. Po obmyciu rany i jej okolic jodo-benzyną nałożyć grubą warstwę waty i zabandażować.

3. Podobnie należy postępować przy krwawieniach z naczyń drobnych.

f) z żołądka. Chorego ułożyć nawznak, dawać do łykania kawałki lodu oraz położyć lód na dołek. Zawezwać lekarza.

Lapis.

Patrz Argentum nitricum.

Liquor Cresoli saponatus.

Jak Lysolum.

Lugola roztwór.

Jak Jodum.

Luminalum.

O. Osutka szkarlatynowa, podniesienie się ciepłoty, napady typu padaczkowego, śpiączka.

L. Jak przy Veronalum.

Lysolum.

O. Jak przy Acidum carbolicum.

L. Przepłókanie żołądka. Białko lub tłuszcze (oliwa, masło, szmalec) w 5-krotnej ilości wprowadzonego lizolu. Cukrzan wapniowy. Nie dawać wody! Środki pobudzające.

Ług (sodowy lub potasowy).

Jak Kali caustici solutum.

Medinalum.

Jak Veronalum.

Mięsem zatrucie.

Patrz Pokarmami zatrucie.

Morphinum.

O. Mdłości, wymioty, parcie na mocz, ociężałość, senność, uśpienie, poty, swędzenie. Wydatne zwolnienie tętna, maksymalne zwężenie źrenic; śpiączka; czasami — zwłaszcza u dzieci — skurcze. Spadek ciepłoty. Porażenie oddechu.

L. Środki wymiotne w pierwszej chwili po zatruciu. Kilkakrotne przepłókanie żołądka (nawet po zastrzyku morfiny) roztworem Kal. hypermang. lub podanie roztworu per os. Mniej skuteczny jest roztwór taniny. Węgiel. Atropin. sulfuric., Adrenalin. podskórnie, Lobelin. hydrochlor. (1 — 3 mg podskórnie), Hexeton, Cardiazol i inne środki pobudzające (mocna kawa, strychnina, benzoesan kofeionowo-sodowy podskórnie). Drażnienie skóry. Ew. sztuczny oddech.

Muchomór.

Patrz Grzyby.

Naphta.

Jak Benzinum.

Natrium causticum solutum.

Jak Kali causticum solutum.

Nicotinum.

O. Charakterystyczny zapach! Drapanie w gardle, ślinotok, nudności, wymioty i biegunka, zawrót głowy, zimne poty, czkawka, bladość; małe i zwolnione, następnie przyśpieszone niemiarowe tętno. Ociężałość, skurcze drgawkowe, porażenia.

L. Po zatruciu per os: przepłókanie żołądka 2% roztworem taniny lub roztworem jodu (40 kropel jodyny na litr wody). — Przepłókanie kiszek. Środki pobudzające (kawa, koniak, Liq. Ammon. anis.). Ew. sztuczny oddech.

Nitrobenzenum.

O. Zapach gorzkich migdałów w wydychanem powietrzu. Wymioty, wybitna sinica, silna dusz-

ność, szczękościsk, bredzenie. Spadek ciepłoty, senność, rozszerzenie źrenic, drgawki.

L. Przepłókanie żołądka. Środki przeczyszczające (Magn. sulf. lub Natr. sulf. łyżkę lub łyżeczkę na szklankę wody). Środki pobudzające (kawa). Upust krwi, a następnie wlewanie roztworu soli kuchennej (lub przetoczenie krwi). Ew. sztuczny oddech. Unikać olei i tłuszczów.

Nitroglycerinum.

O. Zawrót głowy, bicie serca, zaczerwienienie i rozgrzanie twarzy, duszność, sinica, bredzenie, skurcze, utrata przytomności. Przy zatruciu się per os również nieżyt żołądka i kiszek.

L. Jak przy Nitrobenzenum.

Novocainum.

O. Małe szybkie tętno, przejściowa ślepota (mroczki), rozszerzenie źrenic, utrata przytomności.

L. Środki pobudzające i moczopędne, sztuczny oddech.

Odmrożenie.

L. Części odmrożone nacierać śniegiem, a następnie flanelą. Na zaczerwienioną okolicę odmrożoną nałożyć opatrunek z wazeliną borną. Przy obszernych odmrożeniach chorego nie wprowadzać odrazu do ciepłego pokoju i nie kłaść do ciepłego łóżka.

Oleum Chenopodii ambrosioidis.

O. Nudności, wymioty, śpiączka, połowiczne skurcze drgawkowe, porażenie nerwu twarzowego, drżenie gałek ocznych, ciężkie zaburzenia słuchowe. Śmierć na skutek porażenia oddechu.

L. Przepłókanie żołądka, środki pobudzające, przeczyszczające, wdychanie tlenu.

Oleum Crotonis.

O. Zewnętrznie podany: zapalenie skóry, pryszczyca; wewnętrznie — palenie w przełyku, wymioty, krwawa biegunka, bóle żołądkowo-jelitowe, upadek sił.

L. Przepłókanie żołądka, środki śluzowe, łykanie lodu, mleko, białko, środki pobudzające.

Oleum Mirbani.

Patrz Nitrobenzenum.

Omdlenie.

L. Ułożyć nisko głowę. Drażnienie skóry. Środki do wąchania (amoniak itd.). Sztuczny oddech; ew. zastrzyk kamfory, kofeiny, strychniny.

Oparzenie.

1. Jeżeli skóra jest zaczerwieniona, pokryć ją warstwą tłuszczu, wazeliny, mazidła wapiennego.

2. Jeżeli utworzyły się pęcherze, nałożyć opatrunek jałowy.

3. W obszernych oparzeniach zdjąć ubranie, zawinąć chorego w prześcieradło, zmoczone w wodnym roztworze kwasu borowego z dodatkiem gliceryny i w takim stanie przewieźć do szpitala.

4. W oparzeniach kwasami zmyć kwas wodą z dodatkiem niewielkiej ilości amoniaku lub mydła i dopiero wtedy nałożyć opatrunek.

5. W oparzeniach ługami zobojętnić je wodą z dodatkiem kwasu cytrynowego lub soku z cytryny.

6. W oparzeniach wapnem zmyć je dużą ilością wody.

7. W oparzeniach pokrzywą robić okłady z roztworu amoniaku.

Opium.

Jak Morphinum.

Osy ukąszenie.
Patrz Owadów ukąszenie.

Owadów ukąszenie.
Po usunięciu żądła (pszczoła) robić okłady z roztworu amoniaku.

Papierosy.
Patrz Nicotinum.

Phenolum.
Patrz Acidum carbolicum.

Phosgenum.
O. Podrażnienie śluzówek (odszczepia się kwas solny), spadek ciśnienia krwi, krwioplucie, obrzęk płuc, zawrót głowy.
L. Upust krwi, wlewanie roztworu soli kuchennej, zastrzyki chlorku wapniowego, wziewanie tlenu, środki pobudzające.

Phosphorus.
O. Ból żołądka; wymioty masami o woni czosnku świecącemi w ciemności, biegunka. Zwykle dopiero 3-ciego lub 4-tego dnia żółtaczka, lekka gorączka, wymioty krwią i żółcią, powiększenie wątroby, krwotoki skóry i śluzówek. Obraz ostrego żółtego zaniku wątroby, senność, śpiączka. W moczu barwnik żółci, krew, białko.
L. Dopóki fosfór jest jeszcze w żołądku, dać na wymioty Cupr. sulfuric. 0,5. Przepłókanie żołądka roztworem $KMnO_4$. Stary (nie oczyszczony) olejek terpentynowy (40 — 50 kropel w kleikach kilka razy dziennie). Środki przeczyszczające (sole). Węgiel. Wody alkaliczne. Wlewanie soli kuchennej (ew. przytoczenie krwi).
Nie dawać: olei i tłuszczów (mleko).

Physostigminum.
O. Ślinotok, poty, biegunka, wymioty, kolki, zwolnienie tętna (ew. poronienie), podniecenie,

skurcze, zwężenie źrenic, duszność, porażenie oddechu.

L. Płókanie żołądka roztworem taniny lub $KMnO_4$. Atrop. sulf. podskórnie. Sztuczny oddech.

Piestrzenice.

Patrz Grzyby.

Pilocarpinum.

O. Rozlane poty i ślinotok, obfita wydzielinienie i niemiarowość tętna. Zwężenie źrenic, zana z nosa, łzy, nudności, biegunka i wymioty. Zwolburzenia wzroku, bolesne oddawanie moczu, zawroty głowy, zapaść.

L. Przepłókanie żołądka roztworem taniny lub $KMnO_4$. Zastrzyki atropiny. Środki pobudzające.

Piorunem porażenie.

L. Porażonego nie wolno zakopywać w ziemię, ale, skoro nie oddycha, robić sztuczny oddech; gdy leży w omdleniu, dawać środki trzeźwiące, spryskać twarz wodą, do wąchania dawać sole trzeźwiące, amoniak, eter.

Plumbum (związki).

O. Ślinotok, smak metaliczny, wymioty białawymi masami, kolki, zaparcie lub biegunka ze krwią; tętno twarde, zwolnione, białkomocz, zboczenia czucia, porażenia, ociężałość.

L. Środki wymiotne. Przepłókanie żołądka roztworami Natr. sulfuric. lub Magnes. sulfuric. (łyżka na litr wody) lub picie tych roztworów (łyżka na szklankę wody). Ew. białko, mleko. Środki pobudzające. Często makowiec.

Plumbum aceticum.

Jak Plumbum.

Pokarmami zatrucie.

Przy zatruciach prątkami paratyfusu, zapalenia jelit, okrężnicy i odmieńca na pierwszy plan

występują objawy nieżytu żołądka i jelit, często stan tyfusowy; przy zatruciach prątkiem jadu kiełbasianego (mięso, kiełbasa) przeważają objawy nerwowo-porażenne (rozszerzenie źrenic, opadanie powiek, porażenie akomodacji, zezowatość, porażenie podniebienia, zmniejszone wydzielanie śliny itd.).

L. Przepłókane żołądka, środki wymiotne, szybko działające środki przeczyszczające, węgiel, Bolus alba. Wlewanie soli. Przy zatruciu jadem kiełbasianym zastrzyk domięśniowy, lub dożylny odpowiedniej surowicy (20 cm^3). Zastępczo surowiczo przeciwbłoniczną. Strychnina w dużych dawkach. Leczenie objawowe.

Potaż.

Patrz Kalium carbonicum.

Powieszenie.

Powieszonego ostrożnie odciąć, przeciąć pętlę na szyi i natychmiast stosować sztuczny oddech w ciągu conajmniej $^1/_2$ godziny — do chwili, gdy zacznie oddychać. Pryskać na twarz zimną wodę, do wąchania dawać eter, sole trzeźwiące, po przyjściu do przytomności środki pobudzające.

Pszczoły ukąszenie.

Patrz Owadów ukąszenie.

Pyrogallolum.

O. Ból głowy, dreszcze, wymioty, biegunka, apatia, spadek ciepłoty, przyspieszone tętno i oddech, bolesne oddawanie moczu. Methemoglobinuria. Sinica, senność.

L. Przy zatruciach przez skórę: obmywanie alkoholem i eterem. Przy zatruciu per os: przepłókanie żołądka, wziewanie tlenu, upust krwi, a następnie wlewanie roztworu soli kuchennej. Środki pobudzające.

Rany.

W razie krwotoku postępować jak przy: Krwotoki z ran.

Rany cięte powinny być zeszyte w parę najwyżej godzin po wypadku. O ile niema lekarza, ranę lub okolicę oczyścić jodo-benzyną lub jodyną, zbliżyć brzegi plastrem lepkim i nałożyć jałowy opatrunek. Drobne ranki opatrzyć bez zbliżania brzegów rany.

Rany kąsane. Wyssać z ranki krew bańką lub ustami (o ile niema skaleczeń) i przypalić ranę jodyną. W razie podejrzenia o wściekliznę udać się do zakładu, celem kuracji przeciwko wściekliźnie.

Rany kłute. Oczyścić ranę i jej brzegi jodo-benzyną i nałożyć jałowy opatrunek. Ranki kłute od igieł, szpilek itp. napuścić jodyną, wycisnąwszy przed tym trochę krwi celem opłókania rany.

Rany miażdżone. Zdjąć ubranie, ranę, obmyć jodo-benzyną, nałożyć opatrunek, unieruchomić kończynę łupkami i czemprędzej odwieźć chorego do szpitala.

Rany postrzałowe. Traktować jak zwykłe rany. Zawezwać lekrza.

Rany rąbane opatrywać, jak rany cięte.

Rany zatrute. Po spłynięciu krwi ranę napuścić jodyną i następnie nałożyć zwykły opatrunek. O ile przypuszczamy, że rana jest zatruta (wściekły pies, ukąszenie żmii), podwiązać kończynę powyżej rany i wyssać krew bańką, a później dopiero nałożyć opatrunek. Jeśli rana jest zanieczyszczona ziemią, zastosować surowicę przeciwtężcową (możliwość tężca).

Rybami zatrucia.

Patrz Pokarmami zatrucie.

Sabadilla.

Jak Veratrinum.

Sabina.

O. Palenie gardła i żołądka, wymioty, kolki, biegunka, krwawienie maciczne, podrażnienie cewki, krwawy mocz, duszność, upadek sił.

L. Opróżnienie przewodu pokarmowego. Zimne śluzowate napoje, gorczyczniki, leki wymiotne, roztwór taniny.

Saletra.

Patrz Kalium nitricum.

Salvarsan.

O. Żółtaczka, sinica, niemiarowość tętna, obrzęk twarzy, osutka, wymioty, skurcze, nieprzytomność.

L. Upust dużej ilości krwi, a następnie wlewanie soli. Ew. nakłucie lędźwiowe. Natrium thiosulfuric. (0,3 — 1,5 : 20,0 Aqua) dożylnie.

Santoninum.

O. Miganie przed oczami, widzenie w barwie żółtej, zawrót głowy, ślinotok, wymioty, biegunka, skóra zimna, blada. Omamy smakowe, rozszerzenie źrenic, senność, zataczanie się, drgawki, mocz zielonkwo-żółty, przy gotowaniu z ługiem potasowym barwy szkarłatnej.

L. Przepłókanie żołądka, opróżnienie kiszek. Chloral. hydr. lub wziewanie eteru. Środki pobudzające.

Saponina.

O. Podrażnienie śluzówki, mdłości, wymioty, ślinotok, miganie przed oczami, bladość, utrata przytomności, zapaść.

L. Przepłókanie żołądka, środki pobudzające i moczopędne.

Scopolaminum.

O. Uśpienie, porażenie ośrodka oddechowego, rozszerzenie źrenic.

L. Wypróżnienie. Pilocarpin. (0,01) podskórnie, ew. kilkakrotnie. Lobelin. hydrochlorat. dożylnie 3 mg, podskórnie 10 mg.

Secale cornutum.

O. Ostry nieżyt żołądka i jelit. Zawrót głowy, blada i zimna skóra. Osłabienie mięśni, tętno powolne i małe, oddech zwolniony. Mrowienie w nogach, porażenia, drgawki, śmierć w śpiączce.

L. Opróżnienie przewodu żołądkowo-jelitowego (kalomel 0,1 do 0,3 kilka razy). Ac. tannic. (0,1). Środki pobudzające, ew. morfina.

Serem zatrucie.

Patrz Pokarmami zatrucie.

Siarkowodór.

Patrz Hydrogenium sulfuratum.

Słoneczne porażenie.

O. Ból głowy, nudności, nieprzytomność, czerwona twarz, białka oczu nabiegłe krwią.

L. Chorego przenieść w miejsce zacienione, na głowę kłaść zimne okłady, wycierać całe ciało zimną wodą i dawać pić dużo wody. Środki trzeźwiące w razie omdlenia.

Solaninum.

O. Odurzenie, rozszerzenie źrenic, przyśpieszenie tętna, duszność, skurcze, mdłości, wymioty, biegunka.

L. Przepłókanie żołądka. Środki wymiotne i przeczyszczające, tanina, środki pobudzające. Makowiec.

Spirytus drzewny.

Patrz Alcohol methylicus.

Sromotnik.

Patrz Grzyby.

Stibium.

Jak Tartarus stibiatus.

Stramonium.

Jak Atropinum.

Strychninum.

O. Ciągnące bóle w mięśniach żuwnych, naprężenie i sztywność członków, wzmożenie pobudliwości odruchów. Sztywność karku, wzmożone uczucie bojaźni. Szczękościsk. Gwałtowne skurcze przy prostowaniu kończyn. W napadzie rozszerzenie źrenic. Zmysły bez zaburzeń. Zatrzymanie się oddechu.

L. Przepłókanie żołądka roztworem taniny, lecz tylko bezpośrednio po zatruciu, to samo dotyczy środków wymiotnych (apomorfina). Przeciwko skurczom uśpienie chloroformowe ,morfina lub chloral (2,0) per rectum. Ew. sztuczny oddech i wziewanie tlenu (nie dawać kamfory!). Unikać wszelkich podrażnień.

Strychnos Nux vomica.

Jak Strychninum.

Sublimat.

Jak Hydrargyrum.

Sulfonalum.

O. Senność.

L. Przepłókanie żołądka. Środki pobudzające.

Szczawikowa sól.

Jak Acidum oxalicum.

Na szczury trucizna.

Jak Phosphorus, lub Strychninum.

Tabaka.

Jak Nicotinum.

Tartarus stibiatus.

O. Palenie w jamie ustnej, gardle i żołądku, smak metaliczny, ślinotok, mdłości, gwałtowne wymioty, biegunki typu cholerycznego, osłabienie, małe szybkie tętno, zimna skóra, sinica, skurcze łydek, drgawki, zapaść.

L. Przepłókanie żołądka taniną. Dużo wody, mleko, białko, łykanie lodu. Makowiec. Gorące butelki. Środki pobudzające.

Tinctura Jodi.

Jak Jodum.

Tricresolum.

Jak Lysolum.

Tytoniu palenie.

Jak Nicotinum.

Udławienie.

Patrz Ciała obce w gardle i krtani.

Uduszenie.

L. Po usunięciu przeszkody dokonywać oddechu sztucznego, dawać do oddychania tlen, stosować środki trzeźwiące i pobudzające, skoro uduszenie polega na przecięciu dostępu powietrza do płuc. Jeżeli uduszenie nastąpiło skutkiem braku tlenu w otaczającym powietrzu, po wydobyciu chorego na powietrze postępować, jak wskazano przy Carboneum oxydatum.

Utonięcie.

L. Po wyciągnięciu topielca z wody należy go obrócić twarzą do ziemi, opuściwszy głowę niżej, aby, o ile można, wylać wodę z jamy ustnej, gardzieli i krtani, po czym stosować oddech sztucz-

ny tak długo, aż topielec zacznie oddychać. Jednocześnie suchą flanelą nacierać całe ciało, a następnie ogrzać chorego butelkami z wodą gorącą, dawać mu mocną herbatę i kawę, eter i inne środki pobudzające.

Veratrinum.

O. Palące bóle w jamie ustnej i żołądku, kichanie, ślinotok, wymioty i biegunka, kolki, parcie; niewrażliwość skóry; tętno słabe ,zachowane; duszność, podniecenie, zapaść. Drgawki, spadek ciepłoty. Porażenie serca.

L. Przepłókanie żołądka roztworem taniny lub $KMnO_4$. Tanina per os (co 5 min. łyżka stołowa roztworu 2%). Dużo ciepłej herbaty. Środki pobudzające (wino, kamfora). Przeciwko podnieceniu narkoza.

Veronalum.

O. Nieprzytomność lub śpiączka. Chwiejność ciepłoty, sinica, chłodne kończyny, powierzchowny oddech, brak oddziaływania źrenic, szybki ruch oczyma, brak odruchów skórnych, objawy podrażnienia nerwów ruchowych.

L. Środki pobudzające, ew. sztuczny oddech. Opróżnienie kiszek (lawatywy). Nakłucie lędźwiowe, ew. kilka razy.

Węgla tlenek.

Jak Carboneum oxydatum.

Węglowy czad.

Jak carboneum oxydatum.

Wężowy jad.

Patrz Żmijowy jad.

Zaczadzenie.

Patrz Carboneum oxydatum.

Zamarznięcie.

L. Zmarzniętego nie wprowadzać odrazu do ogrzanego pokoju, lecz najprzód do sieni, a potem dopiero do pokoju. Pościel, do której kładziemy chorego, winna być zimną. Natychmiast nacierać kończyny, nos, uszy suchym śniegiem, całe zaś ciało suchą flanelą aż do zaczerwienienia skóry, dawać do picia mocną kawę, herbatę, wino, koniak, bulion. Dopiero po pewnym czasie ogrzewać ciepłymi butelkami, o ile niema obszerniejszych odmrożeń.

Zemdlenie.

Patrz Omdlenie.

Zieleń szwajnfurcka.

Jak Arsenium.

Zincum (sole).

O. Śluzówka jamy ustnej pomarszczona, biała lub krwawa. Smak metaliczny. Ślinotok. Gwałtowne wymioty białawemi, później krwawemi, masami. Rzadkie, kawowate stolce. Skurcze łydek. Zapaść.

L. Przepłókanie żołądka roztworami taniny lub sody. Obfite lawatywy z gliceryną. Mleko, białko, makowiec. Środki pobudzające. Środki wymiotne — na skutek działania wymiotnego trucizny — zazwyczaj zbędne.

Złamania.

Patrz Rany.

Żmijowy jad.

O. Nabrzmienie i zsinienie okolic miejsca ukąszenia. Opuchnięcie całej kończyny, podskórne wylewy krwi. Ból i zawrót głowy, skurcze, porażenia, śpiączka, zatrzymanie oddechu.

L. Kończynę podwiązać i unieruchomić. Wyciąć, wypalić lub wyssać miejsce ukąszenia, przemyć 2% roztworem chlorku bielącego. Wypalić karbolem lub lapisem. Surowicy Calmette'a — zastrzyk podskórny lub dożylny 10,0 do 30,0 — możliwie zaraz po ukąszeniu. Zastrzyk 2% roztworu $KMnO_4$ w okolicy miejsca ukąszenia. Przepłókanie żołądka. Strychnin. nitric. Alkohol i inne środki pobudzające.

DAWKOWANIE DLA DOROSŁYCH

Najwyższe dawki środków leczniczych, wymienione w tej tablicy oznaczone są dla dorosłego człowieka. Najwyższe dawki są to ilości środków leczniczych, które mogą być wydawane z apteki na przepis lekarza do wewnętrznego użytku przez dorosłego człowieka, bądź jednorazowo (najwyższa dawka jednorazowa), bądź w ciągu 24 godzin (najwyższa dawka dzienna) i których lekarz nie powinien w przepisie przekraczać. W przypadku, gdy lekarz uważa za wskazane zwiększenie dawki, powinien ilość środka leczniczego powtórzyć słownie, postawić wykrzyknik i obok podpisać się powtórnie. Termin „do użytku wewnętrznego" oznacza użycie środka leczniczego doustnie, dożylnie, domięśniowo, podskórnie oraz wprowadzenie w postaci globulek pochwowych, jak również w postaci pędzlowań i przysypek śluzówki narządów, wkraplań i wlewań do takich narządów. Dawki najwyższe zostały ustalone, by z tych lub innych powodów nie nastąpiło zatrucie; ustalenie dawek nie ma na celu ograniczenia lekarza i bynajmniej nie wskazują one, że po przekroczeniu ich musi nastąpić zatrucie.

Ilość środka leczniczego, znajdującego się w ampułkach nie powinna przekraczać najwyższej dawki oznaczonej dla jednorazowego użycia tego środka.

Ilości lekarstwa odmierzane łyżką, które często lekarze przepisują, odpowiadają następującym normom:

1 łyżka od herbaty = 5 cm^3
1 łyżka deserowa = 10 cm^3
1 łyżka stołowa = 15 cm^3.

Przytoczone powyżej uwagi ogólne wzięte zostały z Farmakopei Polskiej II wyd. Dawki oznaczone w tekście tłustym drukiem są d a w k a m i m a k s y m a l n y m i przyjętymi przez Farmakopeię Polską II, pozostałe zaś są (d u ż y m i) d a w k a m i l e c z n i c z y m i, zaczerpniętymi przeważnie z literatury reklamowej firm wytwarzających preparaty.

NAZWA LEKU	Dawka 1-razowa w g	Dawka dzienna w g
Acetanilidum	0,3	1,0
Acetum Sabadillae	1,0	5,0
„ Scillae	3,0	10,0
Acidolum	1,0	3,0
Acidum aethylo-phenylo-barbituricum	0,4	0,8
Acidum agaricinicum	0,1	—
„ arsenicicum	0,005	0,01
„ **arsenicosum**	**0 005**	**0,015**
„ carbolicum	0,1	0,3
„ **diaethyl-barbituricum**	**0,5**	**1,0**
„ diypropylo-barbituricum	0,5	1,0
„ formicicum	0,5	2,0
„ hydrobromicum (25% HBr)	0,5	1,5
„ hydrochloricum (25% HCl)	1,0	5,0
„ hydrocyanicum (2% HCN)	0,1	0,3
„ **kakodylicum**	0,12	0,5

NAZWA LEKU	Dawka 1-razowa w g	Dawka dzienna w g
Acidum nitricum (10% HNO_3)	1,0	3,0
„ osmicum	0.01	0,02
„ oxalicum	0,3	1,0
„ phenylo-aethyl.-barbituricum	**0,4**	**0,8**
„ phenylo-cinchoninicum	0,5	2,0
„ phosphoricum (25%)	1,5	4,5
„ picronitricum	0,5	1,0
Aconitinum	**0.0001**	**0,0003**
Actolum	0.03	0,1
Adalinum	0,5	2,0
Adamonum	0,5	2,0
Adonidinum	0,02	0,06
Adonidex	30 kr.	90 kr.
Adrenalinum	**0.001**	**0,004**
Adrenalinum solutum (1‰)	1,0	—
Adrenasolum	1,0	—
Aether	1,0	5,0
Aethylenum chloratum	1,0	3,0
Aethylo-morphium hydrochloricum	0,03	0,1
Agaricinum	0,1	—
Agurinum	1,0	4,0
Alcohol amylicus	10 kr.	20 kr
Aloinum	0,2	0,5
Allonalum	0,5	1,0
Alypinum purum	0,05	0,15
Amidopyrinum	0,5	1,5
Amidopyrinum butylo-chloralum hydratum	0,75	2,0
Amidopyrinum diaethylo-barbituricum	0,8	3,0
Amino-benzoylo-diaethylo-amino-aethanolum hydrochloricum	0,5	—
Amphotropinum	1,0	3,0

NAZWA LEKU	Dawka 1-razowa w g	Dawka dzienna w g
Amygdalinum	0,03	0,1
Amylenum hydratum	4,0	8,0
Amylium nitrosum	**0,2**	**0,5**
Anaesthesinum	0,5	2,0
Anilinum	0,1	0,3
„ sulfuricum	0,15	0,4
Antifebrinum	0,3	1,0
Antipyrinum	1,0	3,0
„ coffeino-citricum	1,0	3,0
„ salicylicum	1,0	3,0
Antispasminum (dla dzieci starszych)	0,04	0,2
Apiolum	0,3	1,5
Apomorphinum hydrochloricum	**0,02**	**0,05**
Aqua Amygdalae amarae	**2,0**	**10,0**
„ Laurocerasi	2,0	6,0
Arbutinum	1,0	4,0
Arecolinum hydrobromicum	0,0005	0,0015
„ hydrochloricum	0,0005	0,0015
Argentum colloidale	0,5	—
„ lacticum	0,03	0,1
„ **nitricum**	**0,03**	**0,1**
Argocolum	1,5	—
Argonicum	0,1	0,3
Arrhenalum	0,1	—
Arsacetinum	0,2	—
Arsenium jodatum	0,025	0,04
Arsentriferrinum	0,3	0,9
Atochinolum	0,5	2,0
Atophanum	0,5	2,0
Atoxylum	0,2	—
Atropinum	0,0005	0,0015
„ methylo-bromatum	0,0015	0,004
„ nitricum	0,001	0,003

NAZWA LEKU	Dawka 1-razowa w g	Dawka dzienna w g
Atropinum sufuricum	**0,001**	**0.003**
Auro-Natrium bromatum	0,05	0,2
„ „ chloratum	0,05	0,2
Aurum chloratum	0,03	0,1
Baryum chloratum	0,05	0,15
„ nitricum	0,2	0,4
Benzonaphtolum	0,5	2,0
Berberinum sulfuricum	0,1	0,5
Betolum	2,0	8,0
Borotropinum	1.0	4,0
Borovertinum	1,0	4,0
Bromo-diaethylo-acetylo-urea	0.5	2,0
Bromisolum	1,2	2,5
Bromoformium	0.5	1,5
Bromo-isovalerylo-urea	1,2	2,5
Bromum	0.03	0.06
Bromuralum	1,2	2.5
Brucinum	0,1	0,2
Bulbus Scillae	0.5	1.5
Butamidonum	0.75	2,0
Butinalum	0.75	2,0
Butolanum	0.5	1.5
Butylo-chloralum hydratum	2.0	4,0
Butypirynum	0.5	1,5
Butyrazolum	0.75	2.0
Cadecholum	0,1	0,6
Cadmium sulfuricum	0,1	0,2
Calcium-Dipurin	0.5	2,0
Camphora monobromata	0.3	1,0
Cannabinonum	0,2	0,4
Cannabinum tannicum	1.0	2.0
Cantharis	**0,03**	**1,0**

NAZWA LEKU	Dawka 1-razowa w g	Dawka dzienna w g
Cantharidinum	0,0001	0,0004
Carbamidum bromodiaetyloacetylicum	**1,5**	**3,0**
Carbamidum bromoisovalerylicum	**1,0**	**2,0**
Cardiazolum	0,1	0,4
" liquidum 10%	1,0	4,0
Cellotropinum	0,5	1,5
Cerium oxalicum	0,2	0,6
Chinapheninum	0,3	1,0
Chineonalum	0,6	2,0
Chininum arsenicosum	0,05	0,1
Chinolinum	0,75	1,5
„ tartaricum	1,5	3,0
Chinophanum	0,5	2,0
Chloralum formamidatum	4,0	8,0
„ **hydratum**	**3,0**	**6,0**
Chloroformium	0,5	1,5
Cibalginum liquidum	60 kr.	120 kr.
„ pulveratum	0,5	1,0
Citrophenum	1,0	3,0
Cocainum hydrochloricum	**0,03**	**0,06**
„ nitricum	0,05	0,15
Codeinum	**0,05**	**0,2**
„ hydrochloricum	0,1	0,3
„ **phosphoricum**	**0,075**	**0,3**
Codeonalum	0,5	0,5
Coffeinum	**0,5**	**1,5**
„ citricum	0,75	2,5
„ **natrio-benzoicum**	**1,0**	**3,0**
„ „ -salicylicum	**1,0**	**3,0**
Colchicinum	0,003	0,006
Collargolum	0,5	—
Convallex	20 kr.	60 kr.

NAZWA LEKU	Dawka 1-razowa w g	Dawka dzienna w g
Coraminum	50 kr.	80 kr.
Corgolum	0,5	—
Corpyrinum	50 kr.	80 kr.
Cotarninum hydrochloricum	0,2	0,6
„ phtalicum	0,15	0,6
Cotoinum	0,3	0,1
Creosotum	**0,5**	**1,5**
Croton-chloralum hydratum	2,0	4,0
Cryogeninum	1,0	—
Cupreinum aethylohydrogenatum	**0,3**	**1,0**
Cuprum aceticum	0,1	0,3
„ sulfuricum	**0,5**	**1,0**
Curare	0,02	0,06
Decholinum	0,5	2,0
Diacetylo - morphium hydrochloricum	0,005	0,015
Dialum	0,1	0,5
Dicodidum bitartaricum	0,01	0,03
„ hydrochloricum	0,01	0,03
Digalenum liquidum	0,5 cm³	6 cm³
Digipuratum	0,1	0,4
„ solutum	15 kr.	45 kr.
Digitalinum amorphum	0,002	0,01
„ crystallisatum	0,001	0,003
„ Nativelle	0,00025	0,001
Digitoxinum	0 002	0,004
Dilaudidum	0,0025	0,0075
Dioninum	0,05	0,15
Dipurinum	1,0	6,0
Diuretin Calcium	0,5	2,0
Diuretinum	1,0	6,0
Domoponum	0,03	0,1

NAZWA LEKU	Dawka 1-razowa w g	Dawka dzienna w g
Dormalginum	0,2	0,6
Duboisinum	0,001	0,003
„ hydrochloricum	0,0015	0,0015
„ sulfuricum	0,0015	0,003
Duotalum	1,0	3,0
Elbonum	2,0	6,0
Emetinum hydrochloricum	**0,05**	**0,1**
Ephedrinum „	**0,05**	**0,15**
Ephedrosanum	0,1	0,15
Ephetoninum	0,1	0,15
Epireninum (1‰)	1,0	—
Erbenalum	0,5	2,0
Ergocorninum	1,0	3,0
Ergot	1,0	3,0
Ergotinum Bombeloni fl.	2,0	—
„ Bonjeani	0,5	1,5
Eserinum salicylicum	0,001	0,003
Eucodalum	0,015	0,06
Eucupinum	0,3	1,2
„ hydrochloricum	0,3	1,2
Eulatinum	0,5	2,0
Eumenolum	2,5	7,5
Eupaverinum	0,06	0,18
Euphyllinum	0,5	1,5
Evonyminum	0,25	1,0
Exalginum	0,4	1,0
Extractum Aconici	0,03	0,1
„ Adonis vernalis fl.	1,0	3,0
„ Apocyni cannabini fl.	0,3	1,0
„ **Belladonnae**	**0,05**	**0,15**
„ Cacti grandiflori fl.	1,0	3,5
„ Cannabis indicae	0,05	0,15
„ **Colae**	**3,0**	**10,0**

NAZWA LEKU	Dawka 1-razowa w g	Dawka dzienna w g
Extractum Cocae fl.	2,0	—
" Colocynthidis	0,05	0,15
" " compositum	0,15	0,3
" Digitalis	0,2	0,6
" fabae calabaricae	0,02	0,06
" Filicis	**10,0**	**10,0**
" Gelsemii	0,1	0,5
" " fluidum	0,2	1,0
" Hydrastis fluidum	**1,0**	**4,0**
" Hyoscyami	**0,1**	**0,3**
" Ipecacuanhae fl.	**0,05**	**0,25**
" " " uti		
" emeticum	2,0	—
" Opii	**0,1**	**0,3**
" Piscidiae fl.	1,0	4,0
" Sabinae	0,2	0,8
" Scillae	0,3	1,0
" Secalis cornuti	0,5	1,5
" " " fl.	**1,0**	**3,0**
" Stramonii	0,1	0,3
" Strychni	**0,05**	**0,1**
" Toxicodendri	0,1	0,5
Ferrum kakodylicum	0,1	0,3
Flos Convallariae	0,5	1,5
Folium Belladonnae	0,2	0,6
" Cocae	2,0	—
" Digitalis	0,2	1,0
" Hyoscyami	0,4	1,2
" Nicotianae	0,1	0,5
" Stramonii	0,2	0,6
Fructus Colocynthidis	0,3	1,0
Gardanum	0,5	2,0

NAZWA LEKU	Dawka 1-razowa w g	Dawka dzienna w g
Gardenalum	0,4	0,8
„ Natrium	0,4	0,8
Geneserinum solutum 1‰	0.5	2,0
Geosotum	1,0	3,0
Guajacolum	0,5	2,5
„ carbonicum	1,0	3,0
Gummi-resina Gutti	0,3	1,0
Haemolum arseniatum	0,3	1,0
Harminum	0,04	0,12
Haszysz	0,1	0,3
Hedonalum	2,0	3,0
Heleninum	0.3	1,0
Helmitolum	1,0	3,0
Herba Adonis vernalis	1,0	3,0
„ Cannabis indicae	0'5	2,0
„ Conii	0,3	1,5
„ Convallariae	0,5	1,5
„ Gratiolae	1,0	3,0
„ Lobeliae	0,1	0,3
„ Sabinae (summitates)	1,0	2,0
Heroinum	0,005	0,015
Hetralinum	1,0	3.0
Hexalum	1,0	6.0
Hexamethylen-tetraminum	1.0	3,0
Hexophanum	1.0	4,0
Homatropinum hydrobromicum	**0.001**	**0.003**
Homatropinum sulfuricum	0.001	0,005
Hydrargyrum benzoicum	0,03	0,1
„ **bichloratum**	**0.02**	**0.06**
„ **bijodatum**	**0.02**	**0.06**
„ chloratum mite	0,5	2,0
„ „ vapore paratum	0,3	1,2

NAZWA LEKU	Dawka 1-razowa w g	Dawka dzienna w g
Hydrargyrum cyanatum	0,01	0,03
„ jodatum	**0,05**	**0,15**
„ oleinicum	0,02	0,06
„ oxycyanatum	**0,01**	**0,03**
„ oxydatum flavum	**0,02**	**0,06**
„ „ rubrum	**0,02**	**0,06**
„ salicylicum	**0,02**	**0,02**
„ sulfuricum	0,015	0,05
„ tannicum oxydulatum	0,05	0,1
Hydrastininum	0,03	0,1
„ hydrochloricum	0,05	0,15
Hydrastinum	0,1	0,3
Hydrochinonum	0,8	1,5
Hyoscinum hydrobromicum	0,0005	0,0015
Hyoscyaminum	0,002	0,006
„ sulfuricum	0,004	0,012
Hypnalum	2,0	—
Hypnonum	0,5	1,5
Hyrgolum	0,03	0,1
Insipinum	0 25	2,0
Intractum Adonis vernalis	2,5	7,5
„ Digitalis	1,0	5,0
Irenalum	0,2	—
Isopralum	2,0	—
Itrolum	0,03	0,1
Jodalbacidum	1,0	6,0
Jodipinum (40%)	0,5	1,5
Jodivalum	0,3	1,0
Jodoformium	**0.2**	**0.6**
Jod-Calcium-Dipurinum	1,2	3,6
„ „ -Diuretinum	1,2	3.6
Jodiminum	0,1	0,4

NAZWA LEKU	Dawka 1-razowa w g	Dawka dzienna w g
Jodolum	0,2	0,5
Jodopyrinum	1,0	3,0
Jodothyrinum	0,2	1,2
Jodtetrolum	0,2	0,5
Jodum	**0,02**	**0,06**
Kalium arsenicosum	0,005	0,015
„ „ solutum	**0,5**	**1,5**
„ bichromicum	0,025	0,1
„ bioxalicum	0,3	1,0
„ chromicum	0,03	0,06
„ cyanatum	0,03	0,1
Kephaldolum	2,0	5,0
Kreosotum	0,5	1,5
Lactopheninum	0,5	3,0
Lactucarium	0,3	1,0
Laudanonum	0,03	0,1
Libophanum	0,5	3,0
Liquor arsenicalis Fowleri	0,5	1,5
„ „ „ spirituosus	0,5	1,5
Liquor arsenicalis Pearsoni	2,5	7,5
„ „ „ spirituosus	2,5	7,5
Luminalum	0,4	0,8
Luminalum-Natrium	0,4	0,8
Lysidinum	1,0	5,0
„ bitartaricum	3,0	15,0
Medinalum	0,75	1,5
Melubrinum	1,0	4,0
Methylo-sulfonalum	1,0	2,0
Migraeninum	1,0	3,0

NAZWA LEKU	Dawka 1-razowa w g	Dawka dzienna w g
Migrolum	0,5	1,5
Morphinum aceticum	0,03	0,1
Morphinum aethylatum hydrochloricum	**0,05**	**0,15**
Morphinum hydrochloricum	**0,03**	**0,1**
„ sulfuricum	0,05	0,15
Motojodinum	0,6	2,4
Naphtalinum	1,0	4,0
Naphtolum β	1,0	4,0
Narcophinum	0,1	0,3
Narcotinum	0,6	1,5
Natrium acetylo-arsanilicum	0,2	—
„ aethylo-phenylo-barbituricum	0,4	0,8
„ arsanilicum	0,2	—
„ **arsenicicum**	**0,005**	**0,015**
„ **arsenicicum solutum**	**2,5**	**7,5**
„ **diaethylo barbituricum**	**0,75**	**1,5**
„ glycocholicum	0,3	1,0
„ kakodylicum	0,01	0,03
„ **nitrosum**	**0,1**	**0,3**
„ **phenylaethyl - barbituricum**	**0,4**	**0,8**
„ taurocholicum	1,5	6,0
Nealponum	0,03	0,1
Neohexalum	1,0	6,0
Neohexinum	1,0	6,0
Neohydropyrinum	0,5	1,0
Neosalvarsanum	—	0,9
Nicotinum	0,001	0,003
Nirvanolum	0,3	1,0
Nitroglycerinum	0,001	0,0025
„ **solutum**	**0,1**	**0,4**

NAZWA LEKU	Dawka 1-razowa w g	Dawka dzienna w g
Nosophenum	0,5	1,5
Novalginum	1,0	4,0
Novatophanum	0,5	2,0
Novatropinum	0,005	0,025
Novocainum	0,5	—
Novoponum	0,03	0,1
Oleum Amygdalarum aeth.	0,05	0,15
„ Crotonis	**0,05**	**0,1**
„ phosphoratum	**1,0**	**3,0**
„ Rutae	0,2	0,8
„ Sabinae	0,2	0,5
Oophorinum	0,3	1,0
Opium	0,15	0,5
„ concentratum	0,03	0,1
Orexinum tannicum	0,5	1,5
Ovaradenum	0,05	0,15
Pancreas pulv.	1,0	3,0
Pancreonum	1,0	3,0
Pantoponum	0,03	0,1
Papainum	1,0	3,0
Papaverinum	0,05	0,15
„ hydrochloricum	0,05	0,15
Papayotinum	0,5	2,0
Paracodinum bitartaricum	0,03	0,1
„ hydrochloricum	0,03	0,1
Paraldehydum	5,0	10,0
Paramorfanum	0,02	—
Pelletierinum tannicum	1,0	1,0
Pericholum	0,25	0,75
Peroninum	0,06	0,2
Perparinum	0,08	0,24
Phanodormium	0,4	—

NAZWA LEKU	Dawka r-razowa w g	Dawka dzienna w g
Phenacetinum	**1,0**	**3,0**
Phenetidinum citricum	1,0	3,0
Phenocollum hydrochloricum	1,0	3,0
Phenolphtaleinum	0,2	—
Phenolum	**0,1**	**0,3**
„ liquefactum	**0,1**	**0,3**
Phosphorus	**0,001**	**0,003**
Physostigminum hydrochloricum	0,001	0,003
„ salicylicum	**0,001**	**0,003**
„ sulfuricum	0,001	0,003
Pilocarpinum hydrochloricum	**0,02**	**0,05**
„ salicylicum	0,02	0,4
Pilulae acidi arsenicosi	**5 pig.**	**15 pig.**
Plumbum aceticum	**0,1**	**0,3**
„ jodatum	0,3	1,2
„ nitricum	0,1	0,5
Polocainum	0,5	—
Podophyllinum	0,1	0,3
Procainum hydrochloricum	**0,2**	**0,6**
Prominalum	0,2	0,6
Propaesinum	0,5	2,0
Proponalum	0,5	1,0
Pulvis ipecacuanhae opiatus	**1,5**	**5,0**
„ jalapae compositus	4,0	—
Pyrazolonum dimetylaminofenyldimetylicum	**0,3**	**1,0**
„ **phenyldimetylicum**	**1,0**	**3,0**
Pyrazolonum phenyldimetylicum salicylicum	**2,0**	**6,0**
Pyramidonum camphoratum	1,0	3,0
„ salicylicum	0,75	2,25
Pyridium	0,2	0,6
Pyridinum	4 kr.	12 kr.
Pyrrollum tetrajodatum	0,2	0,5

NAZWA LEKU	Dawka r-razowa w g	Dawka dzienna w g
Radix Belladonnae	0,1	0,4
„ Ipecacuanhae	0,3	1,0
„ „ uti emeticum	2,0	—
Resina Scammoniae	1,0	2,0
Rhizoma Filicis	20,0	—
„ Veratri	0,3	1,5
Rhodan-Calcium-Dipurinum	0,6	1,8
„ „ Diuretinum	0,6	1,8
Rubidium bromatum	0,6	2,0
„ jodatum	0,3	1,0
Sajodinum	1,0	4,0
Salipyrinum	2,0	6,0
Salochininum	2,0	6,0
Salophenum	1,5	6,0
Salvarsanum	—	0,5
Santoninum	**0,1**	**0,3**
Scopolaminum hydrobromicum	**0,0005**	**0,002**
„ hydrochloricum	0,001	0,003
Secacorninum	0,5	2,0
Secale cornutum	1,0	3,0
Semen Colchici	0,3	1,0
„ Hyoscyami	0,2	0,6
„ Stramonii	0,25	0,5
„ Strychni	0,1	0,2
Silistrenum	1,0	3,0
Sirupus Codeini 0,2%	30,0	100,0
Sirupus ipecacuanhae	**10,0**	**10,0**
Sirupus Opii	**60,0**	**200,0**
Solutio adrenalini hydrochlorici	**1,0**	**4,0**
Somnacetinum	1,2	—
Somnalum	2,0	—
Somnifenum	40 kr.	—
Sonerylum	0,2	0,6

NAZWA LEKU	Dawka 1-razowa w g	Dawka dzienna w g
Sozojodol-hydrargyrum	0,03	0,1
Sparteinum sulfuricum	**0,05**	**0,15**
Spiritus aetheris nitrosi	**1,0**	**5,0**
Stibio-kalium tartaricum	**0,1**	**0,3**
Stibium sulfuratum aurantiacum	0,2	0,6
Stiminolum	50 kr.	80 kr.
Stovainum	0,05	0,15
Strontium bromatum	1,0	3,0
„ chloratum	1,0	3,0
Strophantinum	0,001	0,005
Strychninum hydrochloricum	**0,005**	**0,01**
„ nitricum	0,005	0,01
Styracolum	1,0	4,0
Stypticinum	0,1	0,3
Sulfonalum	1,0	2,0
Suprareninum solutum 1‰	1,0	4,0
Systolinum	20 kr.	60 kr.
Tartarus stibiatus	0,1	0,3
Tecarinum	1,0	4,0
Tetrajodo-phenolptaleinum-Natrium	4,0	—
Tetronalum	2,0	4,0
Tetrophanum	0,1	0,3
Thallinum sulfuricum	0,5	1,5
Thallium aceticum	0,05	0,2
Theacylonum	0,5	1,5
Theobrominum	**0,5**	**3,0**
„ calcio-salicylicum	0,5	2,0
„ iod-calcio-salicylicum	1,2	3,6
„ natrium-aceticum	1,0	4,0
„ „ -benzoicum	1,0	6,0
„ „ -salicylicum	**1,0**	**6,0**
Theocinum	0,5	1,5

NAZWA LEKU	Dawka 1-razowa w g	Dawka dzienna w g
Theocinum natrio-aceticum . . .	0,3	1,2
Theophylaminum	0,5	1,5
Theophyllinum	**0,3**	**1,0**
„ -Aethyleno-diaminum	0,5	1,5
„ natrio-aceticum . . .	0,3	1,2
„ „ -salicylicum .	0,5	2,0
Thephorinum	1,0	3,0
Thymolum	**1,0**	**5,0**
Thyreoidea siccata	0,5	1,5
Tinctura Aconiti	0,5	1,5
„ Adonis 10%	5,0	10,0
„ **Belladonnae**	**1,0**	**3,0**
„ Cannabis indicae	1,0	4,0
„ Cantharidum	0,5	1,5
„ **Colchici**	**1,5**	**5,0**
„ Colocynthidis	1,0	3,0
„ **Convallariae**	**1.25**	**3,75**
„ **Digitalis**	**1,5**	**5,0**
„ Gelsemii	1,0	3,0
„ Hyoscyami	1,5	3,0
„ **Ipecacuanhae**	**1,0**	**4,0**
„ **Jodi**	**0,2**	**0,6**
„ **Lobeliae**	**1,0**	**3,0**
„ **Opii crocata**	**1,5**	**5,0**
„ „ **simplex**	**1,5**	**5,0**
„ Sabinae 10%	4,0	8,0
„ Scillae	2,0	6,0
„ Secalis cornuti	4,0	12,0
„ Stramonii	1,0	3,0
„ **Strophanti**	**0,5**	**1,5**
„ **Strychni**	**1,0**	**3,0**
„ Toxicodendri	1,0	3,0
„ Veratri 10%	1,2	4,0
Trialinum	0,75	1,0

NAZWA LEKU	Dawka 1-razowa w g	Dawka dzienna w g
Trigeminum	0,75	2,0
Trionalum	2,0	4,0
Tropococainum hydrochloricum	**0,03**	**0,06**
Tuber aconiti	0,1	0,3
„ jalapae	0,5	2,0
Uranium nitricum	0,075	0,225
Urethanum	3,0	5,0
Urolum	2,5	5,0
Uroseptinum	1,0	3,0
Urotropinum	1,0	3,0
Veramidonum	0,8	3,0
Veramidopyrinum	0,8	3,0
Veramonum	0,8	3,0
Verapyrinum	0,8	3,0
Veratrinum	**0,003**	**0,01**
Verazolonum	0,8	3,0
Verodigenum	0,0008	0,0024
Veronalum	0,5	1,0
Vinum Colchici	2,0	6,0
„ Ipecacuanchae	1,0	3,0
„ „ uti emeticum	15,0	—
„ stibatum	1,0	3,0
„ „ uti emericum	15,0	—
Vioformium	0,3	1,0
Yatrenum	1,0	3,0
Yohimbinum hydrochloricum	0,03	0,1
Zincum aceticum	0,3	1,0
„ bromatum	0,25	0,5
„ lacticum	0,1	0,3
„ oxydatum	0,5	2,0

NAZWA LEKU	Dawka 1-razowa w g	Dawka 1-razowa w g
Zincum phosphoricum	0,3	1,2
„ salicylicum	0,1	0,3
„ sulfuricum	1,0	1,0
„ valerianicum	0,1	0,3

Dawki lecznicze dla dzieci

Praktyczny wzór określenia dawki dla dzieci

(dawka dla dorosłych × liczbę lat): (liczba lat + 12).

np dawka morfiny dla 5-letniego dziecka wynosi:

$$\frac{0{,}03 \times 5}{5 + 12} = \frac{0{,}15}{17}$$

Czyli:

dawka dla oseska = $^1/_{20}$—$^1/_{10}$ dawki doros.
„ „ dziecka 1-rocznego = $^1/_{13}$ „ „
„ „ „ 2-letniego = $^1/_8$ „ „
„ „ „ 3 „ = $^1/_5$ „ „
„ „ „ 4 „ = $^1/_4$ „ „
„ „ „ 6 „ = $^1/_3$ „ „
„ „ „ 12 „ = $^1/_2$ „ „

WYKAZ ŚRODKÓW GWAŁTOWNIE DZIAŁAJĄCYCH

WYKAZ A.

(według Farm. Polsk.)

VENENA.

Do wykazu A (Venena) należą surowce, związki chemiczne i przetwory galenowe bardzo silnie działające (Venena). Powinny one być przechowywane w oddzielnej szafce zamkniętej na klucz, opatrzonej napisem „Venena" i literą A. Naczynia, w których środki te są przechowywane, powinny posiadać biały napis na czarnym tle.

Acidum arsenicosum
Aconitinum
Adrenalinum
Apomorphinum hydrobromicum
Arecolinum hydrobromicum
Atropinum sulfuricum
Extractum Strychni
Homatropinum hydrobromicum
Hydrargyrum amidato - bichloratum
Hydrargyrum bichloratum
Hydrargyrum bijodatum
Hydrargyrum jodatum
Hydrargyrum oxycyanatum
Hydrargyrum oxydatum flavum

Hydrargyrum oxydatum rubrum
Hydrargyrum salicylicum
Kalium arsenicosum solutum
Natrium arsenicicum
Natrium arsenicicum solutum
Nitroglycerinum solutum
Oleum Crotonis
Oleum phosphoratum
Phosphorus
Physostigminum salicylicum
Pilocarpinum hydrochloricum
Pilulae Acidi arsenicosi
Scopolaminum hydrobromicum
Solutio Adrenalini hydrochlorici
Solutio Hydrargyri benzoici
Strychninum nitricum
Tabulettae Hydrargyri bichlorati
Tabulettae Hydrargyri oxycyanati
Tropacocainum hydrochloricum
Veratrinum.

U w a g a. Surowce, związki chemiczne i przetwory galenowe, znajdujące się w aptece, lecz nie wymienione w Farmakopei, a posiadające bardzo silne działanie powinny być przechowywane tak, jak wymienione w Farmakopei.

WYKAZ ŚRODKÓW SILNIE DZIAŁAJĄCYCH

WYKAZ B.

(według Farm. Polsk.)

Do wykazu B należą surowce, związki chemiczne i przetwory galenowe silnie działające; powinny być one przechowywane w oddzielnej szafce na klucz zamykanej. Naczynia, w których środki te są przechowywane, powinny posiadać czerwony napis na białym tle.

Acetanilidum.
Acetum Sabadillae
Acidum aceticum
Acidum chromicum
Acidum diaethylbarbituricum
Acidum formicicum
Acidum hydrochloricum
Acidum nitricum
Acidum nitricum concentratum
Acidum nitricum fumans
Acidum phenylaethylbarbituricum
Acidum phenylcinchoninicum
Acidum sulfuricum
Acidum trichloraceticum
Aethylium aminobenzoicum
Aethylium chloratum
Amylium nitrosum

Aqua Amygdalae amarae
Argentum colloidale
Argentum gelatinosum.
Argentum nitricum
Argentum nitricum cum Kalio nitrico
Argentum nitricum fusum
Argentum proteinicum

Bulbus Scillae

Camphora carbolisata
Camphora monobromata
Cantharis
Carbamidum bromodiaethyloaceticum
Carbamidum bromoisovalerylicum
Carboneum sulfuratum
Carboneum tetrachloratum
Chloralum hydratum
Chloroformium
Chloroformium pro narcosi
Chrysarobinum
Codeinum
Codeinum phosphoricum
Coffeinum
Coffeinum — Natrium benzoicum
Coffeinum — Natrium salicylicum
Creosotum
Cresolum crudum
Cresolum saponatum
Cupreinum aethylohydrogenatum
Cuprum sulfuricum
Cuprum sulfuricum crudum
Cuprum sulfuricum in bacillis

Emetinum hydrochloricum
Ephedrinum hydrochloricum
Euphorbium
Extractum Belladonnae
Extractum Hyoscyami
Extractum Ipecacuanhae fluidum

Extractum Secalis cornuti
Extractum Secalis cornuti fluidum
Extractum Strychni.

Folium Belladonnae
Folium Digitalis
Folium Hyoscyami
Folium Jaborandi
Folium Stramonii
Formaldehydum solutum
Fructus Colocynthidis
Fructus Papaveris

Gutti

Herba Adonis
Herba Cannabis
Herba Lobeliae
Hexamethylenotetraminum
Hydrargyrum
Hydrargyrum chloratum
Hydrargyrum chloratum vapore paratum
Hydrargyrum sulfuratum rubrum
Hydrastininum chloratum

Inflorescentia Convallariae

Jodoformium
Jodum

Kalium bichromicum
Kalium hydricum
Kalium hydricum solutum

Naphtolum — beta
Natrium diaethylbarbituricum
Natrium hydricum
Natrium hydricum solutum
Natrium nitrosum
Natrium phenylaethylbarbituricum

Oleum Sinapis
Oxymel Scillae

Phenacetinum
Phenolum
Phenolum liquefactum
Plumbum aceticum
Plumbum aceticum basicum solutum
Plumbum oxydatum
Procainum hydrochloricum
Pyrazolonum dimethylaminophenyldimethylicum
Pyrazolonum phenyldimethylicum
Pyrazolonum phenyldimethylicum salicylicum

Radix Aconiti
Radix Belladonnae
Radix Ipecacuanhae
Resina Jalapae
Rhizoma Filicis
Rhizoma Hydrastidis
Rhizoma Veratri

Santoninum
Secale cornutum
Semen Arecae
Semen Colchici
Semen Sabadillae
Semen Strophanthi
Semen Strychni
Sirupus Ipecacuanhae
Solutio Coffeini — Natrii benzoici
Solutio Coffeini — Natrii salicylici
Solutio Jodi spirituosa
Solutio Jodi spirituosa pro usu interno
Sparteinum sulfuricum
Spiritus Aetheris nitrosi
Stibio — Kalium tartaricum
Stibium sulfuratum aurantiacum

Tabulettae Santonini
Theobromino - Natrium salicylicum
Theobrominum

Theophyllinum.
Tinctura Belladonnae
Tinctura Colchici.
Tinctura Convallariae
Tinctura Digitalis titrata
Tinctura Ipecacuanhae
Tinctura Lobeliae
Tinctura Strophanti
Tinctura Strychni
Tuber Aconiti
Tuber Jalapae
Urethanum
Zincum chloratum
Zincum dijodparaphenolsulfonicum
Zincum phenolsulfonicum
Zincum sulfuricum
Zincum valerianicum

U w a g a. Surowce, związki chemiczne i przetwory galenowe, znajdujące się w aptece, lecz nie wymienione w Farmakopei, a posiadające silne działanie, powinny być przechowywane tak jak wymienione w Farmakopei.

WYKAZ ŚRODKÓW ODURZAJĄCYCH

(według Farm. Polsk.)

Do wykazu środków odurzających należą surowce, związki chemiczne i przetwory galenowe, działające odurzająco. Powinny być one przechowywane w oddzielnej szafce zamkniętej na klucz, opatrzonej napisem „Środki odurzające". Naczynia, w których środki te są przechowywane, powinny posiadać biały napis na czarnym tle.

Aether
Aether pro narcosi
Cocainum hydrochloricum
Extractum Opii
Folium Cocae
Morphium aethylatum hydrochloricum
Morphium hydrochloricum
Opium
Opium pulveratum
Pulvis Ipecacuanhae opiatus
Sirupus Opii
Solutio Cocaini hydrochlorici
Solutio Morphini hydrochlorici
Spiritus aethereus
Tabulettae Ipecacuanhae opiatae

Tinctura Opii benzoica
Tinctura Opii simplex

U w a g a. Surowce, związki chemiczne i przetwory galenowe, znajdujące się w aptece, lecz nie wymienione w Farmakopei, a posiadające działanie odurzające, powinny być przechowywane tak jak wymienione w Farmakopei.

NIEKTÓRE PRZEPISY
ZAMIESZCZONE
w „Wiadomościach Farmaceutycznych"
w okresie
od 1 października 1935 do 30 września 1936 r.

PHARMACEUTICA.

Balsamum antisepticum (balsam antyseptyczny: Jodoformii 1; Guajacoli 1; Eucalyptoli 1; Balsami peruviani 3; Aetheris 10.

Chloretonum pro inhalatione (chloreton do wziewań): Chloretoni 1,0; Camphorae 2,5; Mentholi 2,5; Olei cinnamomi 0,5; Paraffini liquidi ad 100,0.

Gargarisma prophylactica d-ris Pęski (mieszanka dra Pęskiego do odkażania jamy ustnej i gardła): Acidi benzoici 3,0; Thymoli 0,5; Olei menthae piperitae gtt. 20; Tincturae Rathanhiae 15,0; Spiritus 50,0.

Granulatum antiacidum (granulat przeciwko kwasocie): Calcii carbonici 10,0; Magnesii carbonici 5,0; Natrii bicarbonici 5,0; Sacchari 100,0; Olei anisi 0,2; zgranulować.

Mixtura trypaflavini composita: Trypaflavini 0,2; Acidi lactici 2,0; Tincturae amarae 10,0; Aquae destillatae ad 200,0. D. S. 3 razy dz. łyżkę stoł.

z wodą lub lemoniadą. Mieszanka ma być dobrym środkiem w leczeniu tyfusu brzusznego.

Oleum ricini aromaticum (olej rycynowy aromatyczny): Saccharini 0,4; Vanilini 0,9; Chloroformii 1,3; Olei Cinnamomii 2,6; Olei caryophylli 2,6; Olei Ricini ad 1000,0. Zmieszać olejki, rozpuścić w nich sacharynę i wanilinę, lekko ogrzewając i dodać olej. Chloroform można nastąpić octanem etylu.

Panis diabeticorum (chleb dla chorych na cukrzycę): a) Caseini 1; Butyri vaccini 0,5; Farinae sojae q. s.; b) Farinae tritici 100; Farinae sojae 150; Aleuronati 200; Butyri vaccini 125; Lactis 250—300; Salis culinaris 5—10; Pulveris pistori 20.

Pulvis ad poliendum et purificandum (proszek do szorowania): a) Saponis natrici subtilissime pulverati 10; Natrii carbonici calcinati 15; Lapidis pumicis pulverati 75. b) Saponis viridis 2, Natrii carbonici calcinati 20; utrzeć, przesiać i dodać: Lapidis pumicis pulverati 10; Arenae pulveratae 65.

Płyn przeciw brodawkom: a) Acidi acetici concentrati 1; Acidi trichloracetici 1; b) Hydrargyri bichlorati 1; Collodii elastici 1; c) Acidi chromici 1; Aquae destillatae 2.

Pulvis contra furunculosim (proszek przeciwko czyraczności): Extracti Rhei 2; Extracti Aloës 2; Kalii phosphorici 2; Sulfuris jodati 7; Faecis medicinalis ad 100. M. f. pulvis, S. Kilka razy dziennie na koniec noża.

Pulvis contra haemorrhagiam nasi (tabaczka przeciwko krwotokowi z nosa): Antipyrini 0,5; Acidi tannici 1,0; Sacchari pulverati 10,0.

Pulveres loco Togal (proszki które mogą być stosowane w tych samych dolegliwościach co „Togal"): Acidi acetylo-salicylici 6,5; Chinini tannici 0,45; Lithii salicylici 1,26; Amyli oryzae

0,75; Magnesii peroxydati 25% — 0,5; Boli albae 0,54; Divide in partes 20.

Pyrenol synonim: Stopić 1% kwasu benzoesowego i $^1/_2$% tymolu, a po ostygnięciu stop sproszkować i rozetrzeć z równymi ilościami salicylanu i benzoesanu sodowego ad 100%.

Species silicatae (ziółka krzemionkowe): Herbae equiseti 25; herbae pulmonariae 25; Herbae polygoni 35; herbae polygoni 35; herbae galeopsidis 10; herbae fragariae 3; folii farfarae 2.

Tabulettae chamomillae oxygenatae (tabletki rumiankowe wydzielające tlen): Floris chamomillae 500; Sacchari lactis q. s. Mononatrii phosphorici 250; Natrii peroxydati 150; Talci q. s. (30,0). Olei Chamomillae guttas 1—2. Rumianek wytrawić dwukrotnie gorącą wodą, surowiec odcedzić i wycisnąć, płyny zmieszać, wyparować w próżni do gęstości syropu, poczem dodać tyle cukru mlecznego, aby po wysuszeniu otrzymać 600 części proszku. Proszek ten zmieszać z fosforanem jednosodowym i nadtlenkiem sodowym, dodać trochę talku i 1—2 krople olejku rumiankowego, poczem wytłaczać tabletki wagi 1 g.

Unguentum contra adustionem solis (maść przeciwko oparzeniu przez słońce): a) Chinini bisulfurici 1,5; Aesculini 1; Unguenti simplicis 27,5; b) Zinci peroxydati 20; Paraffini mollis 70; Lanolini anhydrici 10;

COSMETICA. — TECHNICA. — VARIA.

Aqua post rasuram (woda do stosowania po goleniu): Tragacanthae 7; Spiritus 30; Mentholi 2; Glycerini 21; utrzeć i po rozpuszczeniu mentolu dodać: Aquae 700; zostawić na 2 — 3 dni, często kłócąc.

Ceratum labialae (pomadka do ust): Cerae albae 25,0; cetacei 3,5; Paraffini liquidi 4,5.

Liquor spumescens ad capillos. (Schampoon pieniący się): Natrii perborici 25; Boracis 45; Ammonii carbonici 50; Natrii bicarbonici 80; Saponis cocoini pulverati 400; Zaperfumować.

Oleum ad corpus depsendum (olej do masowania): Adipis Lanae anhydrici 5; Olei olivae 95; Rozpuścić i dodać; Olei Lauri aetherei 1; Olei pini silvestris 0,6; olei lavandulae 0,2; Olei rosmarini 0,2.

149

DZIAŁ
INFORMACYJNO - ZAWODOWY

150

USTAWY I ROZPORZĄDZENIA
OBOWIĄZUJĄCE APTEKI I APTEKARZY
wydane w okresie od 1 października 1935 do 30 września 1936 r.

APTEKI.

Koncesja na aptekę na terenie b. zaboru austriackiego.

Władza orzekająca przy wydawaniu koncesji no nową aptekę winna przede wszystkim zbadać i mieć na uwadze okoliczność, czy przez nową aptekę egzystencja aptek publicznych w okolicy istniejących nie będzie zagrożona. Posiadacze aptek publicznych na terenie b. zaboru austriackiego nie mają legitymacji do występowania z zarzutami co do osobistych kwalifikacji kandydatów ubiegających się o koncesję. (Orzeczenie N. T. A. z dnia 4.I.1935 r.

Koncesja na aptekę na terenie b. zaboru niemieckiego.

W przedmiocie zakładania nowych aptek na terytorium b. zaboru pruskiego posiadają dotychczas moc obowiązującą przepisy rozporządzenia

królewskiego z dnia 24 października 1811 r. w przedmiocie zakładania nowych aptek, które głoszą, że zakładanie nowych aptek w miastach, miasteczkach i wsiach ma miejsce wtedy, gdy potrzeba zwiększenia ilości tychże jest wskazana. Jeżeli lekarz powiatowy w porozumieniu z miejscową władzą policyjną (obecnie starostą) uznaje założenie nowej apteki z uzasadnionych powodów za potrzebne, występuje ze stosownym wnioskiem do wojewody o udzielenie zezwolenia w tej mierze. Za wystarczające powody przyjmuje się: znaczne zwiększenie się ilości ludności, znaczne zwiększenie się jej dobrobytu.

Ocenę, czy ten lub inny wzrost ludności lub dobrobytu jej należy uważać za znaczny — pozostawia się uznaniu władzy okrzekającej.

Kryzys ekonomiczny i w związku z nim ogólne zmniejszenie się dochodów ludności nie może być brany w rachubę przy zakładaniu nowych aptek.

(Orzeczenie N. T. A. z dn. 26 kwietnia 1935 r.).

Koncesja na aptekę sezonową w b. zaborze austriackim.

Udzielanie koncesji na aptekę sezonową samoistną nie znajduje podstawy prawnej w przepisach ustawy aptekarskiej z 18 grudnia 1906 r., obowiązującej na obszarze b. zaboru austriackiego. Władzy polskiej, powołanej do czuwania w drodze nadzoru nad stosowaniem przepisów wymienionej powyżej ustawy, przysługuje prawo nadzoru tego także w odniesieniu do posiadających nadal swą skuteczność prawną orzeczeń b. władz austriackich.

(Orzeczenie N.T.A. z dnia 26 listopada 1935 r.).

FUNKCJONARIUSZE PAŃSTWOWI.

Na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28.I.1934 r. o państwowej pomocy lekarskiej dla funkcjonariuszów państwowych (Dz. U. R. P. nr 10/1934 roku, poz. 81) apteki wydają na warunkach kredytowych leki dla urzędników państwowych na zlecenia lekarzy państwowej pomocy lekarskiej na rachunek Skarbu Państwa.

Zgodnie z § 16 Rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 29.III.1934 r. (Dz. U. R. P. nr 62/1934 r. poz. 522) od leków tych przepisanych w formie recepty udzielają apteki 25% opustu, zaś od sprzedaży odręcznej, specyfików i środków opatrunkowych — 10% opustu. Opust powyższy obowiązuje jedynie wtedy, gdy należność za pobrane leki uiszczona jest w ciągu dni 30-tu od daty złożenia rachunku. Należność za powyższą dostawę leków regulowana jest przez Skarb Państwa z budżetu Ministerstwa Opieki Społecznej.

K o m o r n e.

Dekretem Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 14 listopada 1935 r. (Dz. U. R. P. nr 82 z dnia 15 listopada 1935 r., poz. 504) wprowadzona została obniżka komornego i zmiana ustawy o ochronie lokatorów.

Na okres od 1.XII.1935 r. do 30.XI.1937 r. obniżono komorne mieszkań i lokali podlegających ustawie o ochronie lokatorów: a) dla mieszkań 3-izbowych i mniejszych, o 15%, b) dla mieszkań większych oraz lokali przemysłowych i handlowych o 10%. Podobna obniżka dotyczy komornego w budynkach państwowych, samorządowych oraz zakładów ubezpieczeń społecznych.

Z pod ustawy o ochronie lokatorów wyłączono: a) mieszkania złożone z 6 pokojów i większe; b) mieszkania powstałe z przebudowy tych mieszkań po dniu 1.XII.1935 r., c) lokale handlowe i przemysłowe z wyjątkiem tych, które są zajęte przez przedsiębiorstwa, zaliczone na rok 1935 do przedsiębiorstw przemysłowych 7-ej i 8-ej kategorii lub handlowych 4-ej kategorii; d) budynki lub ich części, których najem ukończy się po 31. XII.1937 r.

Wypowiedzenie umów najmu mieszkań oraz lokali, wyłączonych z pod ustawy o ochronie lokatorów, może nastąpić najwcześniej: a) co do mieszkań na 30.VI.1936 r.; b) co do lokali przemysłowych i handlowych — na 30.IX.1936 r.

KOSMETYKI.

Okólnik Min. Skarbu 6390/35 r. wydany w związku z przepisami § 195 ust. 1 rozporządzenia Ministra Skarbu z dn. 10 września 1932 r. (Dz. U. R. P. nr 38, poz. 746) ustala moc płynnych artykułów kosmetycznych wyrabianych na spirytusie.

Przepisów ust. I § 195 dotyczących minimalnej mocy płynnych wyrobów kosmetyczno-perfumeryjnych, wyrabianych przy użyciu spirytusu, nie należy stosować do następujących artykułów kosmetycznych:

a) wszelkiego rodzaju mydeł i innych środków kosmetycznych do skóry (np. środki przeciw poceniu się, środki do masażów, nacierania i do barwienia skóry, szminki, środki do pielęgnowania paznokci).

b) środków do włosów (np. płyny do włosów, olejki, pomady, środki do barwienia włosów, środki na odwłosienie, które to artykuły mogą być produkowane o mocy niższej od 60 wzgl. 45°).

Środki do jamy ustnej i zębów z ulgi tej nie korzystają.

Wytwórnie zamierzające produkować wymienione środki przy użyciu spirytusu o mocy niższej od 60 wzgl. 45°, obowiązane są zgłosić Urzędom Skarbowym Akcyz: Monopolów Państwowych wykaz tych środków z podaniem nazwy i przeznaczenia danego środka.

Urzędy skarbowe Akcyz i Monopolów Państwowych winny zbadać, czy w wykazach zgłoszonych środków kosmetycznych nie znajdują się także artykuły perfumeryjne, jak perfumy, wody kolońskie, kwiatowe i fryzjerskie, w odniesieniu do których przepis ust. 1 § 195 cytowanego na wstępie rozporządzenia winien być w całej rozciągłości nadal stosowany. W razie wątpliwości co do zaliczenia danego środka do jednej z wymienionych wyżej grup artykułów kosmetycznych, należy posługiwać się wskazówkami zawartymi w rozporządzeniu ministra Opieki Społecznej z dn. 25 czerwca 1934 r. o dozorze nad wyrobem i obiegiem środków kosmetycznych (Dz. U .R. P. nr 62, poz. 523) względnie zwracać się o opinię do właściwych wojewódzkich władz administracji ogólnej (Wydziały Zdrowia Publicznego).

ORGANOPREPARATY.

Instrukcja Ministra Opieki Społecznej z dn. 7.XI.1935 (Monitor Polski nr 266 — 20.XI.1935, poz. 333) zmienia częściowo sposób wykonywania nadzoru nad wyrobem, obrotu i dobrocią preperatów organoterapeutycznych.

Próby preparatów, składaje przez wytwórnie przy ubieganiu się o zezwolenie na wyrób ich, czy to nadsyłane do kontrolnej analizy, należy badać w sposób następujący:

1) Preparaty zawierające substancję estrogenne lub ich pochodne, na kastrowanych myszach, a miano ich ma być oznaczone w jednostkach międzynarodowych.

2) Preparaty, zawierające luteinę na młodych niedojrzałych królikach metodą Clauberga lub odmianę tej metody, a miano ma być oznaczone w jednostkach króliczych; z chwilą ustalenia jednostki międzynarodowej obowiązywać będzie wyłącznie ta ostatnia.

3) Preparaty zawierające hormon męski (androsteron) — na kapłonach na podstawie wzrostu grzebienia w określonym czasie metodą Laquera, a miano oznaczać w jednostkach kogucich; z chwilą zaś ustalenia jednostki międzynarodowej obowiązywać będzie wyłącznie ta ostatnia.

4) Preparaty z tylnego płata przysadki mózgowej typu oksytocyny — na izolowanej macicy dziewiczej świnki morskiej, a miano oznaczać w jednostkach międzynarodowych (Voegtlina), typu wazopresyny — na ciśnienie krwi u dekapitowanych kotów, a miano oznaczać w jednostkach międzynarodowych.

5) Preparaty zawierające hormon gonadotropowy — na niedojrzałych szczurach na dojrzewanie pęcherzyków Graaff'a, a miano oznaczać w jednostkach szczurzych.

6) Preparaty zawierające hormon tyreotropowy — na młodych świnkach morskich na podstawie zmian w tarczycy, a miano oznaczać w jednostkach świnek morskich.

7) Preparaty tarczycowe — na zawartość ogólnej ilości jodu związanego organicznie i ilości jodu tyroksynowego.

8) Preparaty przytarczycowe — na wzrost wapnia we krwi u psów metodą Collipa.

9) Preparaty z nadnercza (część chromochłonna) chemicznie na ilość zawartej w nich a-

drenaliny, lub fizjologicznie na podstawie zwiększenia ciśnienia krwi u dekapitowanych kotów, preparaty z części korowej nadnercza na przeżywanie kotów po zupełnym usunięciu nadnercza; preparaty z części korowej nie mogą zawierać adrenaliny.

10) Insulina na królikach na podstawie obniżenia zawartości cukru we krwi, a miano oznaczać w jednostkach międzynarodowych.

11) Wyciągi z tkanek zwierzęcych wprowadzane do obrotu, jako środki, działające na narząd krążenia w szczególności obniżające parcie krwi mogą być jednostkowane na następujących zasadach:

a) jeżeli ich działanie sprowadza się do zawartości pochodnych adenozynowych (adenozyny, kwasu adenozynowego, kwasu adenozynotrójfosforowego), to winna być dana zawartość istotnej substancji czynnej, oznaczonej bądź to przez porównanie z preparatem wzorcowym na sercu żaby, bądź też w drodze biochemicznej (metodą desaminacyjną Schmidta).

b) wyciągi, których dziełanie, obniżające parcie krwi, polega wyłącznie na obecności czynnika Felixa i Langego, winny być jednostkowane na podstawie obniżenia parcia krwi w królika, uśpionego zapomocą uretanu i pozostającego pod działaniem atropiny;

c) wyciągi z tkanek, których działanie na narząd krążenia polega wyłącznie lub głównie na obecności histaminy, pochodnych choliny lub potasu nie mogą być wprowadzane do obrotu, jako organopreparaty.

12) Wyciągi krwiotwórcze wątroby, żołądka, śledziony itp. na obraz krwi u ludzi.

13) Preparaty zawierające trypsynę i lipazę winny być badane metodą Wilstättera, a miano ich oznaczać w jednostkach Wilstättera.

Poza tym mogą być stosowane nowe metody biologiczne dla preparatów niewymienionych lub wymienionych w tym rozporządzeniu, jeśli metody te będą aprobowane przez Państwowy Zakład Higieny.

Z chwilą ustalenia jednostki międzynarodowej dla któregokolwiek bądź z wyżej wymienionych hormonów, Oddział Kontroli Organopreparatów Państwowego Zakładu Higieny podaje to do wiadomości w Monitorze Polskim.

PODATKI.

Skasowanie instytucji informatorów podatkowych.

Okólnikiem Min. Skarbu z dn. 29 listopada 1935 r. skasowana została instytucja informatorów podatkowych. Okólnik nakazuje, aby w tych wszystkich wypadkach, gdy instytucja podatkowa uprawnia do zasięgania w postępowaniu wymiarowym lub odwoławczym — opinii „osób obeznanych ze stosunkami gospodarczymi płatników", urzędy i izby skarbowe powoływały w tym celu wyłącznie biegłych, wyznaczonych przez instytucje samorządu gospodarczego i zawodowego lub instytucje zastępcze.

Zmiana ordynacji podatkowej.

W „Dzienniku Ustaw" R. P. nr 3 z dnia 15 stycznia 1936 r. ukazał się dekret Prezydenta Rzeczypospolitej w sprawie zmiany ordynacji podatkowej.

Dawna ordynacja — wprowadzona w życie d. 1 października 1934 r. zawierała — jak to wykazała praktyka — liczne braki i wady, których usunięcie okazało się rzeczą konieczną dla dalszego usprawnienia postępowania podatkowego.

Wady te polegały z jednej strony na zbytnim skomplikowaniu niektórych przepisów dotyczących uprawnień płatników, z drugiej zaś strony na zbytnim ograniczeniu kompetencji władz skarbowych ze szkodą dla sprawnej działalności tych władz. Nadto redakcja niektórych przepisów pozostawiała wiele do życzenia, powodując wątpliwości natury interpretacyjnej.

W szczególności koniecznym okazało się usunięcie z ordynacji podatkowej lub zmiana tych przepisów, które obarczyły władze lub podatników zbytnią formalnością i nic konkretnego ani jednej ani drugiej stronie wzamian nie dawały.

Następnie konieczne okazało się wprowadzenie nowych przepisów, które umożliwiły władzom skarbowym zorganizowanie w pewnych poszczególnych przypadkach poboru należności podatkowych przy współudziale władz i organizacji poza organami skarbowymi oraz umożliwiłyby płatnikom uiszczenie należności podatkowych w sposób dla nich dogodniejszy.

Niewystarczający okazał się w praktyce dział o odpowiedzialności za podatki, stwarzał bowiem dla płatników dość daleko idące możliwości uchylania się od płacenia należnych podatków. Również i przepisy materialne — zbyt rygorystyczne, a o ile chodzi o przepisy dotyczące postępowania — zbyt skomplikowane. W tym dziale wprowadzono stosunkowo największą ilość zmian, które łagodzą przede wszystkim niektóre dotychczasowe wysokie sankcje karne oraz usuwają braki natury formalnej. Przy okazji włączono do ordynacji podatkowej rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 24 września 1924 roku o odpowiedzialności solidarnej za naruszenie przepisów podatkowych.

Z ważniejszych zmian wprowadzonych dekretem wymienić należy następujące;

Wprowadzono nowy przepis, mocą którego Minister Skarbu może zlecić pobór podatków władzom samorządowym i pewnym organizacjom za odpowiednim wynagrodzeniem. Przepis ten ma na celu z jednej strony odciążyć władze skarbowe, z drugiej zapewnić skarbowi pobór podatków zgóry i zapobiec przez to ewentualnym stratom, na jakie skarb mógłby być narażony przy poborze podatków w drodze normalnej.

Wprowadzono przepis, który wyłącza z pod właściwości komisji odwoławczej prawo ustalenia norm szacunkowych dla podatków, pozostawiając jej prawo opinjowania projektów tych norm, które obecnie ustalane będą przez Ministra Skarbu po zasięgnięciu opinii właściwych samorządów gospodarczych.

Zmieniono termin składania zeznań o dochodzie i obrocie przez osoby prawne z czerwca na 1 maja, co okazało się konieczne w celu umożliwienia władzom skarbowym terminowego ukończenia wymiaru podatku dochodowego i przemysłowego od obrotu. Osoby prawne, które przed 1 maja nie będą mogły złożyć zeznań z powodu niezatwierdzenia do tego terminu ich bilansów, będą mogły otrzymać na wniesione podania indywidualne, przesunięcia terminów.

Wprowadzono obowiązek doręczania płatnikowi w każdym wypadku, a nietylko na żądanie, odpisu protokółu badania księgi. W związku z tym zmieniono termin, w którym płatnik może złożyć swe oświadczenia.

Wprowadzono przepis umożliwiający władzom pobór podatków i zaliczek na te podatki zgóry przy wykonywaniu przez płatników czynności związanych z przemysłem, handlem lub zajęciem, np. pobór podatków w rzeźni przy uboju — od każdej ubitej sztuki. W ten sposób zapobiega się tworzeniu zaległości u tych płatników.

Scott & Bowne Sp. Akc.

Warszawa

Okopowa 21/23.

S&B

poleca:

Ia oryginalny, norweski, zimnotrwały

Tran Leczniczy

o standaryzowanej zawartości witamin A i D

wszechświatowej marki

GOLD-MEDAL

wyrobu firmy Oluf Holm A/S Ltd, Aalesund (Norwegia)

WWPP. Aptekarzom dostarczamy gratis i franco etykietki do butelek.

SPECJALNOŚCIĄ

DRUKARNI WZOROWEJ

WARSZAWA, DŁUGA 20. TEL. 11-16-60.

SĄ PODRĘCZNIKI

CHEMICZNE

LEKARSKIE

PRZYRODNICZE

FARMACEUTYCZNE

PISMA PERIODYCZNE, DRUKI DROBNE

HANDLOWE

FORMULARZE

BLANKIETY i T. P.

I WSZELKIE ROBOTY WCHODZĄCE W ZAKRES DRUKARSTWA

DRUKARNIA WZOROWA

JEST POD TYM WZGLĘDEM BEZKONKURENCYJNA

Ważny jest przepis, biorący w obronę płatników drobnych nieobeznanych z przepisami i niezdających sobie sprawy ze skutków formalnych zaniedbań. W dotychczasowym brzmieniu art. 113 ordynacji podatkowej przewidywał, że niedopełnienie formalnych wymogów co do treści odwołania powoduje zwrot płatnikowi odwołania bez rozpatrzenia. Obecnie przepis umożliwia instancji odwoławczej merytoryczne rozpatrzenie wszystkich odwołań, bez względu na ich treść i formę.

Wprowadzono przepis utrudniający cofnięcie odwołania, co ma na celu zapobieżenie nadużyciom, a mianowicie wówczas, gdy płatnik po wniesieniu odwołania, zorjentuje się, że władze są na tropie okoliczności, uzasadniających podwyższenie wymiaru, i że wskutek odwołania płatnik zamiast uzyskania obniżki wymiaru uzyskałby jego podwyższenie.

Wprowadzono przepis, na którego podstawie urząd skarbowy ma prawo rozstrzygania własną władzą odwołań w sprawie świadectw przemysłowych.

Rozszerzono uprawnienie Ministra Skarbu do umarzania również grzywien.

Wprowadzono nowe przepisy, regulujące odpowiedzialność za podatek dochodowy nabywcy majątku, osoby prawnej oraz rodziny.

Wprowadzono nieznaną w dotychczasowych przepisach instytucję zabezpieczenia niewymierzonych jeszcze należności podatkowych. Dotyczy to jedynie należności za świadectwa przemysłowe na skup zawodowy, handel z pomieszczeń ruchomych, handel wędrowny oraz na zajęcia przemysłowe. Należności te w razie natychmiastowego niezabezpieczenia w większości przypadków stają się nieściągalne.

Dalsza zmiana dotyczy uporządkowania sposobu obliczania terminów. Sposób ten w poprzednim brzmieniu nasuwał wiele wątpliwości.

Kary za przestępstwa podatkowe dzielą się na areszt i grzywnę. Skasowano tymczasem dotychczasowe pojęcie kary pieniężnej. Dalsza zmiana dopuszcza zamianę grzywny na areszt, co utrudni płatnikom uchylenie się od nałożonej kary.

Dalszy przepis rozszerza dotychczasowe uprawnienia władzy orzekającej do łagodzenia kar, lub całkowitego uwolnienia od niej.

Władza skarbowa będzie mogła zaniechać dochodzenia nawet bez prośby obwinionego (dotychczas konieczna była taka prośba(.

Wprowadzono przepis, umożliwiający karanie obwinionego grzywną na podstawie ordynacji podatkowej nawet w przypadku, gdy czyn podlegał surowej karze na podstawie kodeksu karnego.

Wprowadzono zmianę, łagodzącą obowiązujące dotychczas kary za niewykupienie lub wykupienie niewłaściwego świadectwa przemysłowego, ustalając maksymalny wymiar grzywny w wysokości trzykrotnej należności za świadectwo (dotychczas do 20-krotnej kwoty).

Podatek dochodowy.

Dekret Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 listopada 1935 r. zmienił obowiązującą poprzednio ustawę o państwowym podatku dochodowym. Zasadnicze zmiany, mogące zainteresować naszych czytelników, są następujące:

1. Prowadzący prawidłowe księgi handlowe mogą jednorazowo odpisać całkowitą wartość przedmiotów, których zwykły okres zużycia nie przekracza 5 lat. Przedmioty te mogą

być nabyte najwcześniej w r. 1935 (Dotychczas mogły to uczynić tylko osoby prawne).

2. Podatek dochodowy wymierza się według następującej skali:

Skala I.

Stopień dochodu	Dochód w zł	Podatek w zł
1	1.500 do 1.550	44
2	1.550 „ 1.600	47
3	1.600 „ 1.700	52
4	1.700 „ 1.800	57
5	1.800 „ 1.900	63
6	1.900 „ 2.000	70
7	2.000 „ 2.100	76
8	2.100 „ 2.200	83
9	2.200 „ 2.400	94
10	2.400 „ 2.600	105
11	2.600 „ 2.800	118
12	2.800 „ 3.000	130
13	3.000 „ 3.200	143
14	3.200 „ 3.400	157
15	3.400 „ 3.600	171
16	3.600 „ 3.800	187
17	3.800 „ 4.000	202
18	4.000 „ 4.400	227
19	4.400 „ 4.800	255
20	4.800 „ 5.200	283
21	5.200 „ 5.600	314
22	5.600 „ 6.000	345
23	6.000 „ 6.600	397
24	6.600 „ 7.200	454
25	7.200 „ 7.800	513
26	7.800 „ 8.400	576
27	8.400 „ 9.200	657
28	9.200 „ 10.000	742
29	10.000 „ 11.000	847
30	11.000 „ 12.000	958

Stopień dochodu	Dochód w zł	Podatek w zł
31	12.000 „ 13.000	1.074
32	13.000 „ 14.000	1.196
33	14.000 „ 15.000	1.323
34	15.000 „ 16.000	1.456
35	16.000 „ 17.000	1.619
36	17.000 „ 18.000	1.790
37	18.000 „ 19.000	1.970
38	19.000 „ 20.000	2.156
39	20.000 „ 22.000	2.464
40	22.000 „ 24.000	2.789
41	24.000 „ 26.000	3.131
42	26.000 „ 28.000	3.489
43	28.000 „ 30.000	3.864
44	30.000 „ 32.000	4.256
45	32.000 „ 34.000	4.713
46	34.000 „ 36.000	5.192

itd.

Do tego podatku nie mogą być ustanawiane dodatki samorządowe. Wyjątek stanowi b. zabór pruski, gdzie te podatki nie mogą przekraczać przy:

dochodach ponad 1.500 zł do 24.000 zł 4% dochodu,
dochodach ponad 24.000 zł do 88.000 zł 4,5% dochodu,
dochodach ponad 88.000 zł 5% dochodu.

Na tym samym obszarze dodatki dla skali II (p. niżej) wynoszą 3% dochodu, poczynając od 25-go stopnia skali.

3. Podatek wymierzany według skali I podwyższa się o 14% dla nieżonatych lub niezamężnych, nie mających na utrzymaniu żadnego członka rodziny, lecz osiągających dochód ponad 3.600 zł.

4. Podatek od wynagrodzeń pobiera się — drogą potrącenia przy każdej wypłacie — według skali II.

Skala II.

L. p.	Wynagrodzenie w złotych w stosunku miesięcznym (w nawiasach w stosunku rocznym) ponad		do		Stopa procentowa podatku
1	125	(1.500)	133 1/3	(1.600)	1
2	133 1/3	(1.600)	141 2/3	(1.700)	1,2
3	141 2/3	(1.700)	150	(1.800)	1,4
4	150	(1.800)	158 1/3	(1.900)	1,6
5	158 1/3	(1.900)	166 2/3	(2.000)	1,8
6	166 2/3	(2.000)	175	(2.100)	2
7	175	(2.100)	183 1/3	(2.200)	2,2
8	183 1/3	(2.200)	191 2/3	(2.300)	2,4
9	191 2/3	(2.300)	200	(2.400)	2,6
10	200	(2.400)	208 1/3	(2.500)	2,8
11	208 1/3	(2.500)	216 2/3	(2.600)	3
12	216 2/3	(2.600)	225	(2.700)	3,2
13	225	(2.700)	233 1/3	(2.800)	3,4
14	233 1/3	(2.800)	241 2/3	(2.900)	3,6
15	241 2/3	(2.900)	250	(3.000)	3,8
16	250	(3.000)	258 1/3	(3.100)	4
17	258 1/3	(3.100)	266 2/3	(3.200)	4,2
18	266 2/3	(3.200)	283 1/3	(3.400)	4,4
19	283 1/3	(3.400)	300	(3.600)	4,6
20	300	(3.600)	316 2/3	(3.800)	4,8
21	316 2/3	(3.800)	333 1/3	(4.000)	5
22	333 1/3	(4.000)	350	(4.200)	5,2
23	350	(4.200)	366 2/3	(4.400)	5,4
24	366 2/3	(4.400)	400	(4.800)	5,6
25	400	(4.800)	433 1/3	(5.200)	5,8
26	433 1/3	(5.200)	466 2/3	(5.600)	6
27	466 2/3	(5.600)	500	(6.000)	6,2
28	500	(6.000)	533 1/3	(6.400)	6,4
29	533 1/3	(6.400)	566 2/3	(6.800)	6,6

L. p.	Wynagrodzenie w złotych w stosunku miesięcznym (w nawiasach w stosunku rocznym) ponad		do		Stopa procentowa podatku
30	566 2/3	(6.800)	600	(7.200)	6,8
31	600	(7.200)	633 1/3	(7.600)	7
32	633 1/3	(7.600)	666 2/3	(8.000)	7,2
33	666 2/3	(8.000)	733 1/3	(8.800)	7,8
34	733 1/3	(8.800)	800	(9.600)	8,2
35	800	(9.600)	866 2/3	(10.400)	8,6
36	866 2/3	(10.400)	933 1/3	(11.200)	9,2
37	933 1/3	(11.200)	1.000	(12.000)	9,8
38	1.000	(12.000)	1.083 1/3	(13.000)	10,6
39	1.083 1/3	(13.000)	1.166 2/3	(14.000)	11,4
40	1.166 2/3	(14.000)	1.250	(15.000)	12,2
41	1.250	(15.000)	1.333 1/3	(16.000)	12
42	1.333 1/3	(16.000)	1.416 2/3	(17.000	13,6
43	1.416 2/3	(17.000)	1.500	(18.000)	14,2
	itd.				

5. Jednorazowe wynagrodzenia dolicza się do obliczonej w stosunku rocznym sumy ostatniego periodycznego wynagrodzenia i od łącznej sumy ustala się stopę procentową.

6. Potrącone kwoty wpłaca się do kasy urzędu skarbowego w terminie do dni 7 po upływie miesiąca kalendarzowego, w którym nastąpiła wypłata, z dołączeniem wykazu potrąceń lub odpisu listy płacy.

7. Podatek kumulacyjny. Osoby, które: a) otrzymują wynagrodzenie od różnych służbodawców, b) otrzymują od jednego służbodawcy 2 lub więcej wynagrodzeń periodycznych lub wynagrodzenia nieperiodycznych, o ile łączna suma wynagrodzeń za rok kal. przekracza 4.800 zł — obowiązane są po upływie roku uiścić różnicę, jaka wynika od łącznego rocznego wynagrodzenia a potrąconą w ciągu roku kwotę podatku. Różnicę tę uiszcza się w 2 ratach półrocznych: do 15

kwietnia i do 15 października; przy uiszczaniu I-szej raty należy złożyć w kasie urzędu skarbowego obliczenie różnicy na przepisanym formularzu.

8. Podatek od wynagrodzeń według skali II pobiera się od wynagrodzeń, wypłacanych od 1 stycznia 1936 r. O ile po 1 stycznia 1936 r. wypłaca się wynagrodzenie za okres sprzed 1 stycznia 1936 r., różnicę w podatku obecnym a dotychczasowym płaci: od robotników pracodawca, od prac. umysłowych pracodawca, o ile ich wynagrodzenie nie przekracza 4.800 zł rocznie.

9. Podatek kumulacyjny za rok 1935 oblicza się nie według zasad dekretu, lecz według skali obowiązującej poprzednio.

10. Dekret wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1936 r. Równocześnie traci moc ustawa o kryzysowym dodatku do państw. podatku dochodowego oraz ustawa z dnia 25 marca 1935 roku w punkcie dotyczącym pobierania 15% dodatku do podatku dochodowego, płaconego według skali I.

Podatek od lokali.

Na mocy dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 listopada 1935 roku (Dz. U. R. P. nr 82 — 15.XI.1935 r. poz. 505) podatkowi od lokali nie podlegają między innymi a) lokale mieszkalne 1 i 2-izbowe, b) lokale 3 izbowe zajmowane przez bezrobotnych, jeżeli nie mają oni sublokatorów. Podstawą wymiaru podatku jest komorne z roku poprzedzającego okres podatkowy. Stopa podatku wynosi: dla lokali 1 — 3 izbowych 8% podstawy wymiaru, dla lokali większych — 12%. Podatek wymierza się na okres 2-letni; poraz pierwszy na lata 1936 i 1937. Zmiany wysokości komornego ponad 10% wysokości ustalonej

podstawy wymiaru, powstałe w I-szym roku 2-letniego okresu wymiarowego, powodują odpowiednią zmianę wymiaru na 2-gi rok tego okresu. Podatek płaci się w dwóch równych ratach półrocznych.

za I-sze półrocze do dnia 30 kwietnia,
za II-gie półrocze do dnia 31 października.

Podstawy wymiaru podatku na okres 1936/7 od lokali objętych przepisami art. 1 ust. (I) i art. 2 dekretu Prez. Rz. Posp. w sprawie obniżenia komornego i zmiany ustawy o ochronie lokatorów stanowi 12-krotne komorne za grudzień 1935 roku.

POŻYCZKI PAŃSTWOWE.

Konwersja państwowych pożyczek wewnętrznych.

Z początkiem roku ubiegłego ukazał się szczególnie ważny dekret o konwersji państwowych pożyczek wewnętrznych (Dz. Ustaw Nr. 3 — 15.I.36).

Myślą przewodnią tego dekretu jest skonsolidowanie rynku wewnętrznych pożyczek państwowych i urealnienie programu ich umorzenia. Zagadnienie to nie mogło być pominięte wśród ostatnich prac rządu, zmierzających do wzmocnienia podstaw finansowych skarbu państwa.

Konwersją tą objęte zostały pożyczki następujące:

5-procentowa państwowa renta ziemska serii 1,
4-procentowa premiowa pożyczka inwestycyjna,
3-procentowa premiowa pożyczka budowlana serji 1,

5,5-procentowa pożyczka budowlana, seria 2,
5-procentowa państwowa renta wieczysta, seria 1,
6-procentowa pożyczka inwestycyjna.

Nowy papier, który posiadacze wyżej wymienionych pożyczek otrzymali, po przedłożeniu tych pożyczek do zamiany, nosi nazwę pożyczki konsolidacyjnej. Papier ten wyposażony jest w szereg poważnych przywilejów.

Przede wszystkim, jeśli chodzi i sprawę wykupu pożyczki konsolidacyjnej, to plan umorzeniowy, obliczony na 45 lat, będzie ustalony w ten sposób, że obligacje wylosowane do umorzenia w ciągu pierwszych 10 lat, będą wykupywane z nadpłatą 20 procent, a więc po kursie 120 za 100, zaś wylosowane w latach następnych z nadpłatą 15 procent ponad ich wartość imienną.

Pożyczka konsolidacyjna emitowana jest w złotych w złocie. Jest ona papierem na okaziciela i dopuszczona zostanie do wolnych obrotów na giełdzie.

Kupony od obligacji tej pożyczki wolne są od podatków. Na specjalną uwagę zasługuje przywilej, zapewniający nowym obligacjom pożyczki w kwocie, nieprzekraczającej 5 tys. zł w złocie wartości imiennej, zwolnienie od wszelkiego zajęcia, nie wyłączając zajęcia z tytułu należności publiczno-prawnych. Ważnym też jest, że obligacje pożyczki konsolidacyjnej będą przyjmowane według ich wartości imiennej na podatek od spadków i darowizn, do kwoty 25 tys. zł od każdego płatnika tego podatku. Wreszcie — obligacje pożyczki konsolidacyjnej będą posiadały wszelkie prawa papierów pupilarnych.

Oprocentowanie pożyczki ustalone zostało na 4 od sta w stosunku rocznym i płatne będzie półrocznie z dołu. Pierwszy kupon obejmie od-

setki od dnia wejścia w życie dekretu i będzie wypłacony w dniu 15 lipca br.

Konwersja wymienionych pożyczek na papier o podanych powyżej walorach i przywilejach będzie przeprowadzona najdalej w ciągu okresu rocznego, z tym, że obligacje, objęte konwersją, przyjmowane będą do wymiany według ich wartości nominalnej i po kursie 100 za 100.

Pożyczki, objęte konwersją, o których była mowa, z dniem ogłoszenia dekretu, a więc z dniem 15 stycznia, nie będą umarzane według dotychczasowych planów i nie będą już przynosić ich posiadaczom odsetek ani wygranych (premii), z wyjątkiem odsetek, przypadających za kupon bieżący, którego bieg rozpoczął się przed dniem 15 stycznia br. Jeżeli obligacje tych pożyczek nie będą przedłożone do konwersji w przepisanym terminie, zostaną przez państwo wykupione według ich wartości imiennej w ciągu lat 30 drogą losowania podług planu umorzenia, który ustalony zostanie po zamknięciu konwersji dla każdej z tych pożyczek rozporządzeniem ministra skarbu. Oczywiście — jak wyżej zaznaczono — od tych nieprzedłożonych do konwersij obligacji procenty nie będą płacone.

Z pod konwersji na powyższych zasadach wyłączona została 4-proc. premiowa pożyczka dolarowa serii 3. Rząd uznał, że pożyczka ta, jako papier premiowy, wypuszczona w drobnych odcinkach i znajdujący się w rękach szerokich sfer społeczeństwa, winna być utrzymana.

Nie została objęta również konwersją pożyczka narodowa z 1933 r. Niemniej jednak jest ona dopuszczona do dobrowolnej konwersji i będzie mogła być wymieniona na nowe obligacje pożyczki konsolidacyjnej, jednakże tylko w granicach kwoty imiennej emisji tej ostatniej, która ustalona została na 600 milionów złotych. Rząd

liczy się z tym, że posiadacze pożyczki narodowej, z uwagi na doniosłe cele konwersji, przedłożą samorzutnie swe obligacje pożyczki narodowej do konwersji na pożyczkę konsolidacyjną. Tym bardziej można się tego spodziewać, ponieważ pożyczka konsolidacyjna daje duże korzyści w porównaniu z pożyczką narodową, jak np. nadpłaty przy umorzeniu, do którego przystąpi się zaraz po zamknięciu konwersji oraz możność wolnego obrotu obligacjami na skutek zamiany papieru imiennego na okazicielski.

Wreszcie konwersją nie została objęta zeszłoroczna 3-proc. premiowa pożyczka konwersyjna z 1924 r., która pozostanie na rynku, jako odrębny papier, przy utrzymaniu dotychczasowej wysokości oprocentowania 5 od sta rocznie. W dążeniu jednak do zbliżenia terminu umorzenia tej pożyczki do okresu umorzeniowego nowej pożyczki konsolidacyjnej — przedłożono umorzenie pożyczki konwersyjnej z 1924 r. o lat 20, tj. do 1965 r.

ODSETKI USTAWOWE.

Wysokość odsetek w stosunkach prywatnoprawnych została ustalona na 8% rocznie, przy czym Min. Skarbu został upoważniony do obniżania tej stopy w drodze rozporządzenia. Odsetki ustawowe za czas przed wejściem w życie dekretu, choćby zasądzone, winny być obniżone z mocy prawa do 8%.

Jeżeli dłużnik zapłacił odsetki ustawowe w wysokości ponad 8%, a wierzyciel nie został jeszcze spłacony, dłużnik ma prawo zarachować nadpłacone odsetki na poczet tego długu.

Dekret wszedł w życie w dniu 7 grudnia 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr. 88 z dnia 4 grudnia 1935 r. poz. 545).

ROZTWORY LEKÓW W APTEKACH.

Używanie roztworów przez apteki zostało unormowane pismem skierowanym przez Departament Służby Zdrowia w roku 1927 do Zarządu Głównego Związku Zawodowego Farmaceutów Pracowników, stanowiącym odpowiedź na memoriał Związku. Pismo ma brzmienie następujące:

Na podanie z dnia 7 stycznia 1927 r. w sprawie dopuszczalności używania do przyrządzania lekarstw w aptekach gotowych, a przechowywanych przez czas dłuższy roztworów — zawiadamia się, że zreguły tylko te roztwory przygotowywane na zapas mogą być używane, które są uwzględnione w farmakopei.

Ze względu jednak na to, że gotowe roztwory ułatwiają przyrządzanie lekarstw i tym samym umożliwiają prędką ekspedycję, a w niektórych przypadkach używanie takich roztworów nie może być uznane za szkodliwe dla lecznictwa, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych podaje niżej wykaz tych roztworów, które mogłyby być przez apteki używane:

Natrii benzoici, Natrii phosphorici, Natrii hyposulfurosi, Calcii chlorati, Saccharini, Chinosoli, Cupri sulfurici, Ichtyoli in glycerino, Aluminis, Acidi citrici i Salis carolinensis, o ile roztwory te są przygotowane na zapas, ale na czas nie dłuższy, niż dni 14, oraz Thiocoli, Natrii bromati, Kalii bromati, Coffeini Natrio-salicylici, Coffeini - Natriobenzoici, Diuretini, Amonii chlorati, Amonii bromati, Argenti nitrci, Urotropini, Hydrargyri bichlorati, Natrii salicylici, Pyrenoli — o ile roztwory te są przygotowane na zapas, ale na czas nie dłuższy, niż 4 dni.

Natomiast nie powinno mieć miejsca przygotowywanie na zapas następujących roztworów: An-

tipyrini, Natrii jodati, Natrii citrici, Kalii jodati, Protargoli, Dionini, Codeini phosphorici, Cocaini hydrochlorici, Novocaini, Pyramidoni, Resorcini, Zinci sulfurici, Atropini, Kalii hypermanganici, Pepsini, Veratrini, Lithii jodati, Scopolamini bromati, Strychnini sulfurici, Morphii hydrochlorici, Plumbi acetici, Hydrargyri oxycyanati i Argenti colloidalis, jak również wszelkich naparów, odwarów i zawiesin.

ŚRODKI ODURZAJĄCE.

Ministerstwo Opieki Społecznej okólnikiem z dnia 10.XII.1935 przypomina o zakazie rozsyłania lekarzom próbek specyfików, zawierających środki odurzające. Ministerstwo będzie odbierało koncesje tym wytwórniom wzgl. przedstawicielstwom zagranicznym, które próbki powyższe będą nadal rozsyłały. Próbki specyfików, zawierających substancje odurzające, mogą otrzymywać jedynie te instytucje naukowe (kliniki itp.), które na mocy każdorazowego zezwolenia Ministerstwa Opieki Społecznej mogą otrzymywać dla celów badawczych specyfiki farmaceutyczne, w których skład wchodzą substancje odurzające.

NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA NA TERENIE FARMACJI

Od 1 października 1935 roku do 30 września 1936 roku

1.X.1935. Ministerstwo Opieki Społecznej nadesłało do P. P. T. F. projekt ustawy o wykonywaniu zawodu aptekarskiego — z prośbą o wypowiedzenie się.

9.X.1935. Posiedzenie Sekcji Farmaceutycznej Naczelnej Państwowej Rady Zdrowia, na którym p. prezes Filipowicz poddaje krytyce rządowy projekt ustawy o wykonywaniu zawodu aptekarskiego.

12.X.1935. Uroczysty obchód w Warsz. Twie Farmaceutycznym ku czci prof. Bronisława Koskowskiego w związku z 50-leciem jego działalności na niwie zawodowej

23.X.1935. Umiera dr Zenon Martynowicz, wybitny farmaceuta, dyrektor Instytutu Badań Chemicznych.

27.X.1935. Ministerstwo Opieki Społecznej opracowało projekt ustawy o upoważnieniu Ministra Opieki Społecznej do wydawania przepisów o środkach leczniczych i truciznach.

XII.1935. Utworzenie Fundacji Naukowej im. Bronisława Koskowskiego.

17.XII.1935. Porozumienie między Warsz. Towarzystwem Farmaceutycznym i Oddziałem Warsz. Związku Zaw. Farm. Prac. w sprawie ogólnych warunków pracy i płac personelu fachowego w aptekach warszawskich.

30.XII.1935. Minister Opieki Społecznej Wł. Jaszczołt mianował kol. Wacława Filipowicza, prezesa Polskiego Powszechnego Towarzystwa Farmaceutycznego członkiem Państwowej Naczelnej Rady Zdrowia przy Ministerstwie Opieki Społecznej.

3.I.1936. Trzeci Zjazd Naukowy Oficerów Służby Zdrowia, na którym kol. kol. farmaceuci wojskowi wygłaszają szereg referatów naukowych z różnych dziedzin farmacji.

13.I.1936. Umiera Edward Kuczyński, dyrektor biura W. T. F. i P. P. T. F. wybitny i niestrudzony działacz na polu zawodowym.

29.I.1936. Umiera Janos Kabay, aptekarz węgierski — wynalazca specjalnej metody otrzymywania morfiny ze słomy makowej.

30.I.1936. Ministerstwo Opieki Społecznej ogłasza nowy wykaz specyfików farmaceutycznych dozwolonych do obrotu.

I.1936. Płk. Stefan Krupiński, szef Wydziału Farmaceutycznego Departamentu Zdrowia M. S. Wojsk. przechodzi na emeryturę.

21.II.1936. Bolesław Machnikowski obejmuje stanowisko dyrektora biur W. T. F. i P. P. T. F.

22.II.1936. Zarząd Główny P. P. T. F. przysyła do Min. Op. Społ. własny projekt prawa o zawodzie aptekarskim.

23.II.1936. Śmierć Leona Szymańskiego, prezesa oddziału poznańskiego P. P. T. F., wybitnego działacza farmacji.

27.II.1936. Wręczenie min. Świętosławskiemu memoriału wszystkich organizacji farmaceutycznych w sprawie reaktywowania skasowanego Oddziału Farmaceutycznego Uniw. Stefana Batorego w Wilnie.

30.III.1936. Wybór prof. dra J. Modrakowskiego na prezesa Polskiego Komitetu Zielarskiego.

4.IV.1936. Nadanie godności doktora honoris causa Uniwersytetu Stefana Batorego profesorowi Kazimierzowi Sławińskiemu, wybitnemu farmaceucie i zasłużonemu uczonemu.

14.IV.1936. Doc. dr Adam Jurkowski został mianowany profesorem na Wydziale Matematyczno przyrodniczym Uniwersytetu Poznańskiego.

24.IV.1936. Wybór Jana Podbielskiego na prezesa Warszawskiego Tow. Farmaceutycznego.

V.1936. Reaktywowanie Oddziału Farmaceutycznego Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie.

3.V.1936. Apt. Antoni Ossowski ogłasza pracę pt. Rentowność aptek w świetle cyfr, wykazując rzeczywisty stan aptek pod względem finansowym.

Olejek czosnku w kapsułkach

„Madaus"

rozwiązuje najlepiej przyjmowanie tego od wieków znanego środka

—

CASSIA ANGUSTIFOLIA INDICA

„Madaus"

o znaku ochr. **„TEAPULVINA"**

stosuje się w wszelkiego rodzaju zaparciach

Obrót
aptek zwiększa się,
jeśli ekspediowane
z apteki lekarstwa
są zawijane
w nasz
PAPIER
PROPAGANDOWY

Paczki
po 5, 10, 15 i 20 kg

Różne kolory

20.V.1936. Odczyt prof. Kazimeirza Strzyżowskiego z Lozanny, przybyłego do Warszawy na zaproszenie Wydziału Farmaceutycznego Uniwersytetu Józefa Piłsudskiego.

5.VI. Śmierć Władysława Goeckiego, dyrektora Banku Spółdzielczego Aptekarzy, byłego właściciela apteki.

10.VI.1936. Nadanie Odznak honorowych Centralnej Składnicy Sanitarnej Wacławowi Filipowiczowi, Franciszkowi Herodowi i Czesławowi Nałęczowi.

12.VI.1936. Otwarcie Ogólnego Zebrania Delegatów P. P. T. F. w Krakowie — połączonego z oddaniem hołdu prochom Józefa Piłsudskiego.

13.VI.1936. Jednomyślne i entuzjastyczne uchwalenie przez Ogólne Zebranie Delegatów P. P. T. F. — zbiórki na Fundusz Obrony Narodowej.

13.VI.1936. Nadanie godności członków honorowych P. P. T. F. profesorowi Kazimierzowi Strzyżowskiemu z Lozanny i drowi Hansowi Hegerowi z Wiednia.

19.VI.1936. Wybór prof. dra Antoniego Ossowskiego na Dziekana Wydziału Farmaceutycznego Uniwersytetu Józefa Piłsudskiego.

20.VI.1936. Audiencja przedstawicieli Polskiego Powszechnego Towarzystwa Farmaceutycznego u Pana Prezesa Rady Ministrów — gen. dra F. Sławoj-Składkowskiego.

2.VII.1936. Uroczysta promocja na stopień doktora farmacji na Uniwersytecie S. B. w Wilnie magistrów farmacji: Stanisława Bądzyńskiego i Piotra Oficjalskiego.

6.VII.1936. Komitet Redakcyjny Farmakopei Polskiej powierza wydanie drukiem farmakopei Towarzystwu Przyjaciół Wydziałów i Oddziałów Farmaceutycznych przy Uniwersytetach w Polsce.

13.VIII.1936. Ogólna suma zebrana przez zawód farmaceutyczny na F. O. N. — osiąga — po zaledwie trzymiesięcznej zbiórce — kwotę 100 tysięcy złotych.

IX.1936. Wybór profesora Włodzimierza Koskowskiego na Dyrektora Oddziału Farmaceutycznego Uniw. Jana Kazimierza we Lwowie.

26.IX.1936. Otwarcie IV konkresu Fedaracji Farmaceutów Słowiańskich w Sofii.

OLIGOPLEKSY DYNAMICZNE „MADAUS".

Zezw. M. S. W. nr ZF. 2921/28 z 7.XII.28 oraz zezw. M. O. S. nr ZF. 11/Ma-6 z 20.X.1936.

Acidum benzoicum oplx
Acidum hydrofluor. oplx
Acidum phosphor. oplx.
Aesculus oplx.
Aethiops oplx.
Agaricus oplx.
Agnus castus oplx.
Ailanthus oplx.
Aletris oplx.
Alumina oplx.
Ambra oplx.
Ammon. bromat. oplx.
Analgeticum oplx.
Antineuralgicum oplx.
Apomorphinum oplx.
Argentum oplx.
Arum triphyllum oplx.
Asclepias oplx.
Aurum oplx.
Badiaga oplx.
Baptisia oplx.
Basilicum oplx.
Berberis oplx.
Bovista oplx.
Bromum oplx.
Calcium carbon. oplx.
Camphora oplx.
Cetrar. island. oplx.
China oplx.
Cholesterinum oplx.
Cimicifuga oplx.
Cina oplx.
Cistus canad. oplx.
Clematis oplx.
Cocculus oplx.
Conium oplx.
Corallium rubr. oplx.
Cyclamen oplx.
Dolichos oplx.
Drosera oplx.
Echinacea oplx.
Eupatorium oplx.
Euphorbium oplx.
Fel tauri oplx.
Ferrum oplx.
Fucus oplx.
Gelsemium oplx.
Geranium oplx.
Grindelia oplx.
Hamamelis oplx.
Helleborus oplx.
Rhus toxicod. oplx.
Hypericum oplx.
Hypnoticum oplx.
Hypophysis Extr. oplx.
Insulinum oplx.
Ipecacuanha oplx.
Jodum oplx.
Juniperus oplx.
Kalium chlorat. oplx.
Kalium phosp. oplx.
Kalmia oplx.
Kreosotum oplx.
Ledum oplx.

Lobelia oplx.
Lupulinum oplx.
Majorana oplx.
Mercur. cyanat. oplx.
Natrium corbon. oplx.
Nux vomica oplx.
Oenanthe crocata oplx.
Paeonia oplx.
Passiflora oplx.
Physostigminum oplx.
Primula oplx.
Pulsatilla oplx
Rhododendron oplx.
Rhus toxicod. oplx.
Rosmarinum oplx.
Rubia oplx.
Salvia oplx.
Santalum album oplx.
Scabiosa oplx.
Secale cornut. oplx
Sedativum oplx.
Selenium oplx.
Silicea oplx.
Sinapis nigra oplx.
Spiraea oplx.
Staphisagria oplx.
Sulfur oplx.
Sumbulus oplx.
Thuja oplx.
Thymus oplx.
Urtica oplx.
Uva ursi oplx.
Vespa oplx.
Viscum album oplx.
Yerba Santa oplx.
Yucca oplx.

BIOLOGICZNE PREPARATY LECZNICZE.

Orig. „Madaus".

Allii sativi oleum in capsulis.
Aurokard — Rej. nr 1860.
Aquarinum aceticum — Zezw. ZF. 300/30.
Aselan — Emulsja tranowa — Zezw. ZF. II. 2/40.
Cassia angustif. ind. „Teapulvina" — Zezw. ZF. 33/80/11.
Emulsja tranowo — Aselan — Zew. ZF. II. 2/40.
Essentia aurea — Złote krople — Rej. nr 1836.
Koemis Koetjing — zioła jawajskie — Zezw. ZF. II.2/40.
Olejek czosnku w kapsułkach.
Ortosiphon stamin. fol. — Koemis Koetjing (Zioła jawajskie — Zezw. ZF. II.2/40.

Perargon — Rej. 1708.
Species diureticae modif. „Madaus" — Rej. nr 1295.
Species hepaticae modif. „Madaus" — Rej. nr 1481.
Species laxantes modif. „Madaus" — Rej. nr 1294.
Species nervinae modif. „Madaus" — Rej. nr 1483.
Species pectorales modif. „Madaus" — Rej. nr 1482.
Succus cinerariae marit. „Cinerarmarin" — Zezw. ZF. 33/80/20.
Sulfur jodatum immutabile — Zezw. ZF. 33/80/6.
Teapulvina — Cassia angustif. ind. — Zezw. ZF. 33/80/11.

SOLE ODŻYWCZE „ORIG. MADAUS".

(Biochemiczne tabletki i maście wg. dra Schüsslera).

Nr 1 Calc. fluor.
Nr 2 Calc. phosph.
Nr 3 Ferrum phosph.
Nr 4 Kalium chlor.
Nr 5 Kalium phosph.
Nr 6 Kalium sulfur.
Nr 7 Magn. phosph.
Nr 8 Natr. muriat.
Nr 9 Natr. phosph.
Nr 10. Natr. sulf.
Nr 11 Silicea.
Nr 12 Calc. sulfur.

PREPARATY ODŻYWCZE ORIG. „MADAUS".

Calcinfant — biologiczna mączka odżywcza.
Aselan — odżywka tranowo-miodowa.

POJEDYNCZE ŚRODKI HOMEOPATYCZNE. ORIG. „MADAUS".

Dylucje, tryturacje, globulki, tabletki, wstrzykiwania.

PAŃSTWOWE WŁADZE APTEKARSKIE

Minister Opieki Społecznej (Długa 38—40) — Kościałkowski Zyndram.

Wiceminister Opieki Społecznej — dr Piestrzyński Eugeniusz.

Dyrektor Departamentu Służby Zdrowia — dr Adamski Jan, zastępca—dr Ostromęcki Bohdan.

Wydział nadzoru farmaceutycznego: naczelnik — Sokołewicz Wacław, referenci: Sianko Franciszek, Sypek Franciszek, Nehringowa Maria, Skórzewska Maria, Sokalówna Maria.

Inspektorzy farmaceutyczni:

miasto Warszawa: (Długa 50, tel. 12-22-54)— Nartowski Jan, zastępca — Labes Stanisław.
województwo białostockie — Gawędzki Marian.
„ kieleckie — Makiełło Wacław.
„ krakowskie — Filemonowicz Adam,
„ lubelskie — Zawidzki Józef,
„ lwowskie — Tomaszewski T.
„ łódzkie — Marcinkowski Aleks.
„ nowogródzkie — Czajkowski Tad.
„ poleskie — Labes Bronisław.
„ pomorskie — Siuda Władysław.
„ poznańskie — Śliwiński Władysław.
„ śląskie — Pluciński Jan.

województwo stanisławowskie—Lehrówna Helena.
„ tarnopolskie — Najder Tadeusz.
„ wileńskie — Kalajeff Józef.
„ warszawskie (Al. Ujazdowskie 5) — Grabowski Bronisław.
„ wołyńskie — Juchniewicz Szymon.

Wydział normatywny: naczelnik — dr. Kowalczewski Józef.

Wydział orzecznictwa: naczelnik — dr. Ostromęcki Bohdan.

PAŃSTWOWY ZAKŁAD HIGIENY

ul.Chocimska 24, tel. 8-08-02. Dyrektor — doc. dr Szulc Gustaw.

Dział bakteriologii i medycyny doświadczalnej (z oddziałami: djagnostycznym, badania surowic, parazytologii, szczepień ochronnych). Kierownik — prof. dr. Hirszweld Ludwik. Tel. 8-08-39 i 8-33-54.

Dział chemii (tel. 8-97-77). Kierownik — dr. chem. Dominikiewicz Mieczysław. Personel fachowy: dr. Bartnicka Wanda, dr. Blauthowa Janina, dr. Grabowska M., inż. Jurkowski Stanisław, Kijewska Maria, Święcki Stanisław.

Dział badania żywności i przedmiotów użytku (tel. 8-98-22). Kierownik— dr. farm. Krauze Stanisław. Personel fachowy: BromirskiAntoni, dr. chem. Kirkor Teodor, Łopalewski Zygmunt, inż. Margasiński Zbigniew, Podgórska Jadwiga, Szymczyn Franciszek.

Dział surowic i szczepionek (z oddziałami: wyrobu szczepionek, wyrobu krowianki ospowej, Pasteurowskim, wyrobu produktów biologicznych). Kierownik: dr. Celarek Józef.

WYKAZ WŁADZ, NAUKOWEGO PERSONELU,

ZAKŁADÓW, LICZBY STUDENTÓW i ABSOLWENTÓW itp. WYDZIAŁÓW i ODDZIAŁÓW FARMACEUTYCZNYCH NA UNIWERSYTETACH POLSKICH.

WARSZAWA

WYDZIAŁ FARMACEUTYCZNY. UNIWERSYTETU JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO.

Dziekan — A. Ossowski (j. n.) Prodziekan — O. Achmatowicz (j. n.).

Profesorowie:

Dr fil. i dr chemii Osman Achmatowicz, prof. n. chemii farmaceutycznej i toksykologicznej i kierownik Zakładu chemii farmaceutycznej i toksykologicznej, prodziekan w br.

Dr h. Bronisław Koskowski, prof. em. farmacji stosowanej.

Inż. Adam Koss, prof. z. technologii chemicznej środków leczniczych i kierownik Zakładu technologii chemicznej środków leczniczych, kierownik Zakładu chemii analitycznej, przedstawiciel Wydziału do Senatu w br.

Dr Adam Maurizio, prof. h. em. nauki o środkach spożywczych.

Dr Antoni Ossowski, prof. n farmakognozji i botaniki lekarskiej i kierownik Zakładu farmakognozji i botaniki lekarskiej oraz Ogrodu farmakognostycznego, dziekan w br.

Dr Stanisław Weil, prof. tyt., docent chemii farmaceutycznej, prow. zlec. wykłady z historii nauk farmaceutycznych.

Docent, zastępca profesora.

Dr Bolesław Olszewski, docent chemii toksykologicznej i sądowej, prow. zlec. wykłady z t. p., zast. profesora farmacji stosowanej i kierownik Zakładu farmacji stosowanej.

Prowadzący zlecone wykłady.

Mgr Henryk Bukowiecki, adjunkt Zakładu farmakognozji i botaniki lekarskiej, prow. zlec. wykłady i ćwiczenia z botaniki lekarskiej ogólnej, systematyki roślin lekarskich, repetitorium z botaniki lekarskiej, oraz wycieczki florystyczne.

Dr Józef Celarek, prow. zlec. wykłady z przyrządzania preparatów organoterapeutycznych.

Mgr Jakub Deryng, inspektor Ogrodu farmakognostycznego, prow. zlec. wykłady z nauki o uprawie roślin lekarskich.

Dr Stanisław Gartkiewicz, Wydz. lek., adiunkt Zakładu fizjologii człowieka. Wydz. lek., prow. zlec. wykłady i ćwiczenia z zoologii.

Dr Wacław Giedroyć, docent i adiunkt Zakładu chemii fizjologicznej tegoż Wydz., prow. zlec. wykłady i ćwiczenia z chemii fizjologicznej.

Dr Ludwik Hirszfeld, prof. tyt., docent bakteriologii i serologii Wydz. lek., prow. zlec. wykłady i ćwiczenia z bakterjologii.

Dr Aleksander Jabłoński, docent Wydz. mat.-przyr., st. asystent Zakładu fizyki doświadczalnej tegoż Wydziału, prow. zlec. wykłady i ćwiczenia z fizyki doświadczalnej.

Dr Wawrzyniec Jacek, prow. zlec. ćwiczenia z chemii analitycznej jakościowej.

Dr Jan Kołodziejski, prow. zlec. wykłady z pierwszej pomocy w nagłych wypadkach.

Dr Jerzy Leśkiewicz, adiunkt Zakładu chemii organicznej Wydz. mat.-przyr., prow. zlec. ćwiczenia z chemii organicznej.

Dr Antoni Łaszkiewicz, docent Wydz. mat.-przyr., adiunkt Zakładu mineralogii tegoż Wydz., prow. zlec. wykłady i ćwiczenia z mineralogii.

Dr Apolinary Łukasiak, adiunkt Zakładu chemii analitycznej, prow. zlec. ćwiczenia z chemii analitycznej ilościowej.

Mgr Felicjan Miller, prow. zlec. wykłady z ustawodawstwa sanitarnego.

Dr Wacław Moycho, prow. zlec. wykłady z fizjologii roślin lekarskich.

Mgr Ryszard Prause, asystent Zakładu technologii chemicznej środków leczniczych, prow. zlec. ćwicz. z chemii analitycznej ilościowej.

Dr Mieczysław Proner, st. asystent Zakładu farmakognozji i botaniki lekarskiej, prow. zlec. ćwiczenia z mikroskopowej analizy sproszkowanych leków roślinnych i ich załałszowań.

Dr Franciszek Puchaczewski, asystent Zakładu chemii analitycznej, prow. zlec. ćwiczenia z chemii analitycznej ilościowej.

Dr Henryk Sikorski, docent Wydz. lek., adiunkt Zakładu farmakologii ekspe-

rymentalnej tegoż Wydz., zlec wykłady i ćwiczenia z farmakodynamiki.

Mgr Tadeusz Szczucki, adiunkt Zakładu chemii farmaceutycznej i toksykologicznej, prow. zlec. ćwicz. z chemii toksykologicznej i sądowej.

Dr Gustaw Szulc, docent higieny Wydz. lek., prow. zlec. wykłady i ćwiczenia z higieny.

Z Wydziału lekarskiego.

Dr. fil. Stanisław Przyłęcki, prof. z. chemii fizjologicznej i kierownik Zakładu chemii fizjologicznej.

Z Wydziału mat.-przyr.

Dr Mieczysław Centnerszwer, dr h. prof. z chemii fizycznej i kierownik Zakładu chemii fizycznej.

Dr Kazimierz Jabłczyński, prof. z. chemii nieorganicznej i kierownik Zakładu chemii nieorganicznej.

Dr Wiktor Lampe, prof. z. chemii organicznej i kierownik Zakładów chemii organicznej na wydziałach mat.-przyr. i farm.

Zakłady na Wydziale Farmaceutycznym.

1. Zakład badania środków spożywczych (ul. Przemysłowa 25). Kierownik — vacat. Adj. — dr Cezary Wichrowski. Asystent st. mgr Władysław Rusiecki.

2. Zakład chemii analitycznej (Przemysłowa 25). Kierownik — A. Koss. Adj. — dr Apolinary Łukasiak. Asystent st. — mgr Henryk Koczorowski. Asystent nieetatowy — dr Franciszek Puchaczewski.

3. Zakład chemii farmaceutycznej i toksykologicznej, Krak. Przedm. 26/28. Kierownik — O. Achmatowicz. Adiunkt mgr Tadeusz Szczucki. Asystenci st.: mgr Czesław Dybowski, dr Kazimierz Lindenfeld, mgr Bogumił Raciński.

4. Zakład farmacji stosowanej (ul. Oczki 3). Kierownik B. Olszewski. Adiunkt — mgr Jan Stępień. Asystenci st.: mgr Jerzy Tesarz, mgr Zofia Klimczakowa.

5. Zakład farmakognozji i botaniki lekarskiej, Krak. Przedm. 26/28. Kierownik — A. Ossowski. Adiunkt — mgr Henryk Bukowiecki. Asystenci st.: mgr Stanisław Biele, mgr Sabina Jadwiga Goldman, dr Mieczysław Proner. Asystenci nieetatowi: mgr Bogusław Borkowski, mgr Władysław Kapuściński.

6. Ogród farmakognostyczny (Uniwersytet od ul. Browarnej). Kierownik — A. Ossowski. Inspektor — mgr Jakób Deryng.

7. Zakład technologii chemicznej środków leczniczych (ul. Przemysłowa 25). Kierownik — A. Koss. Asystenci st.: dr Stanisław Gębski, mgr Józef Endraszka. Asystent nieetatowy: mgr Ryszard Prause.

8. Zakład chemii organicznej (ul. Oczki 3). Kierownik — W. Lampe. Asystent pomocniczy — mgr Jan Świderski.

Zakłady na innych wydziałach, z których korzystają studenci farmacji.

1. Zakład fizyki doświadczalnej. Kier. prof. dr S. Pieńkowski.

2. Zakład mineralogiczny. Kier. — Z. Weyberg.

3. Zakład higieny. Kier. prof. dr T. Janiszewski.

4. Zakład chemii fizjologicznej. Kier. prof. dr St. Przyłęcki.
5. Zakład fizjologii człowieka. Kier. prof. dr F. Czubalski.
6. II Klinika chirurgiczna. Kier. prof. dr Radliński.
7. Zakład farmakologii. Kier. prof. dr J. Modrakowski.
8. Państwowy Zakład Higieny — studenci pracują w zakresie bakteriologii pod kierunkiem prof. dr L. Hirszfelda.

Liczba studentów na poszczególnych kursach.

w roku akad. 1935/36:	w roku akad. 1936/37:
I — 63	I — 68
II — 95	II — 91
III — 55	III — 58
IV — 78	IV — 51
Razem 291	Razem 268

Rok akademicki 1935/36.

W r. ak. 1935/36 uzyskali stopień magistra farmacji po 3-letnich studjach:

1. Łaguna Anna, 2. Raniecki Jan, 3. Rotblit Sana Ber, 4. Tkaczyńska Helena, 5. Zarod Stefan, 6. Zawadzka Eufemia.

W r. ak. 1935/36 uzyskali stopień magistra farmacji po 4-letnich studiach:

1. Bielnicka Janina, 2. Chojnowski Stanisław, 3. Dąbrowska Krystyna, 4. Dziuda Leokadia, 5. Finke Maria, 6. Gorodiszcz Elza, 7. Górski Napoleon, 8. Iberał Irena, 9. Iwanow Helena, 10. Józefkowicz Jadwiga, 11. Kapuściński Władysław, 12. Kłos Zdzisława, 13. Koliński Józef, 14. Konieczn-

niak Henryk, 15. Koprowski Stanisław, 16. Lichtenberg Michuel, 17. Mieczyńska Zofia, 18. Parzonko Jan, 19. Ramotowski Stefan, 20. Rdułtowska Anna, 21. Regner Elżbieta, 22. Robak Antoni, 23. Rozenblum Adam, 24. Rodziewicz Wanda, 25. Ryl Zofia, 26. Ryngwalska Anna, 27. Słomski Jerzy, 28. Słubicka Anna, 29. Sołodonis Witold, 30. Stokowska Irena, 31. Sułkowski Antoni, 32. Szaniawska Danuta, 33. Tarłowski Łazar, 34. Tenenblum Rojza, 35. Trocha Zygmunt, 36. Truszkowska Anna, 37. Wasylkowski Antoni, 38. Wójcik Zofia, 39. Zuber Stanisław,

W rok. ak. 1935/36 ukończył czwarty rok studiów:

1. prow. farm. Czesław Fink-Finowicki.

W r. ak. 1935/36 klauzulę nostryfikacyjną na dyplomie zagranicznym otrzymali:

1. Dygnarowicz Jan, 2. Siemiatycki Henryk, 3. Tymczyszyn Mikołaj.

KRAKÓW

ODDZIAŁ FARMACEUTYCZNY WYDZIAŁU FILOZOFICZNEGO UNIWERSYTETU JAGIELLOŃSKIEGO.

Dyrektor — prof. dr Tadeusz Estreicher.

Zast. dyrektora — prof. dr Marek Gatty-Kostyal.

Sekretarz Dyrekcji — adj. dr Edmund Kurzyniec.

Komisja Farmaceutyczna:

Doc. dr Leonard Bier, doc. dr Ludwik Chrobak, prof. dr Karol Dziewoński, prof. dr Marek Gatty-Kostyal, prof. dr Marian Gieszczykiewicz, prof. dr Bogdan Kamieński, zast. prof. doc. dr A-

leksander Kocwa, prof. dr Stefan Kreutz, doc. dr Stanisław Skowron, prof. dr Władysław Szafer, prof. dr Władysław Szumowski, prof. dr Witold Witanowski, prof. dr Jadwiga Wołoszyńska, prof dr Konstanty Zakrzewski.

Profesorowie, docenci oraz prowadzący zlecone wykłady i ćwiczenia na Oddziale Farm.

Wykładający:

Dr Karol Dziewoński, prof. z. chemii organicznej.

Dr Tadeusz Estreicher, prof. z. chemii nieorganicznej i nalitycznej.

Dr Marek Gatty-Kostyal, prof. n. farmacji stosowanej.

Dr Marian Gieszczykiewicz, prof. z. bakteriologii.

Dr Bogdan Kamieński, prof. n. chemii fizycznej.

Dr Stefan Kreutz, prof. z. mineralogii.

Dr Władysław Szafer, prof. z. botaniki, wykłady uprawy roślin leczniczych.

Dr Władysław Szumowski, prof. z. historii i filozofji medycyny, wykłady historii farmacji.

Dr Witold Witanowski, prof. n. farmakognozji.

Dr Jadwiga Wołoszyńska, prof. n. botaniki farmaceutycznej.

Dr Konstanty Zakrzewski, prof. z. fizyki doświadczalnej.

Doc. dr Aleksander Kocwa, zast. prof. chemii farmaceutycznej.

Doc. dr Leonard Bier, em. dyr. Państw. Zakładu badania żywności, wykł. higieny.

Doc. dr Arnold Rolland, dyr. Wyższ. Stud. Handl., wykł. analizy mikrochemicznej i analizy chem. stosowanej.

Doc. dr Ludwik Chrobak, adiunkt Zakł. mineralogicznego, wykłady mineralogii.

Doc. dr Stanisław Skowron, st. asyst. Zakł. Embriologiczno-Biolog., wykł. zoologii i parazytologii.

Doc. S. G. G. W. dr Stefan Ziobrowski, wykłady uprawy roślin leczniczych.

Inż. Ludwik Chobot, prof. Szkoły Przemysł., wykłady technologii chemicznej środków leczniczych.

Dr Władysław Cieśla, st. asyst. Klin. Chirurg., wykł. pierwszej pomocy w nagłych wypadkach.

Dr Dobiesław Doborzyński, st. asyst. Seminarium Fizyki Teoretycznej, wykłady fizyki.

Dr Józef Hano, st. asyst. Zakł. Farmakologii, wykłady farmakodynamiki.

Dr Julian Kamecki, starszy asyst. I Zakł. Chem., ćwiczenia z chemii ogólnej i analitycznej jakościowej.

Mgr farm. Hugo Muthsam, em. insp. farm., wykłady ustawodawstwa farm.

Dr Jan Robel, adiunkt Zakł. Chemii Lekarskiej, wykłady chemii toksykologicznej i sądowej.

Dr Mieczysław Rychlik, asyst. Państw. Zakładu Badania Żywności, wykłady nauki o środkach spożywczych.

Dr Jadwiga Schoenówna, adiunkt Państw. Zakładu Badania Żywności, wykłady nauki o środkach spożywczych.

Dr Bolesław Skarżyński, st. asyst. Zakł. Chemii Lekarskiej, wykłady chemii fizjologicznej.

Dr Leon Sternbach, asyst II Zakładu Chem., ćwiczenia z technologii chem. środków leczniczych.

Asystenci zajęci przy ćwiczeniach:

Mgr chem. Aleksandra Albrechtówna, chemia toksykologiczna i sądowa.

Mgr chem. Anastazy Bereźniuk, chemia analit. ilościowa.

Mgr farm. Jan Bętkowski, chemia fizjologiczna.

Dr Józefa Bocheńska, chemia analit. ilość.

Mgr chem. Juliusz Dobrowolski, chemia ogólna i analit. jakościowa.

Dr Antoni Donhaiser, bakteriologia.

Mgr farm. Aniela Dubeltowiczówna, farmacja stosowana.

Inż. Halina Kryńska, farmakognozja.

Mgr farm. Maria Paszkowska, farmacja stosowana.

Mgr Fryderyk Pautsch, zoologia.

Dr Irena Turowska, botanika.

Dr Helena Wiązowicka, chemia ogólna i analit. jakościowa.

Dr Stefan Wodelski — chemia farm.

Zakłady na Oddziale farmaceutycznym.

1. Zakład farmacji stosowanej (ul. Garncarska 7). Dyrektor — Marek Gatty-Kostyal, asyst.— Aniela Dubeltowiczówna, Maria Paszkowska.

2. Zakład botaniki farmaceutycznej (ul. Skałeczna 10). Dyrektor — Jadwiga Wołoszyńska, asyst. st. — Irena Turowska.

3. Zakład Chemii farmaceutycznej (ul. Skałeczna 10). Dyrektor — Aleksander Kocwa, asyst. st. — Stefan Wodelski.

4. Ogród Botaniczny — Dział roślin leczniczych (ul. Kopernika 27). Dyrektor — prof. Władysław Szafer.

Zakłady na innych wydziałach, z których korzystają studenci farmaceuci.

1. I-szy Zakład chemiczny (Wydz. Filoz.). Dyr. prof. dr Tadeusz Estreicher.
2. II-gi Zakład chemiczny (Fil.). Dyr. prof. dr Karol Dziewoński.
3. III-ci Zakład chemiczny (Fil.). Dyr. prof. dr Bogdan Kamieński.
4. Zakład Fizyczny (Fil.). Dyr. prof. dr Konstanty Zakrzewski.
5. Instytut botaniczny (Fil.). Dyr. prof dr Władysław Szafer.
6. Zakład Mineralogiczny (Fil.). Dyr. prof. dr Stefan Kreutz.
7. Zakład Embriologiczno-Biologiczny (Lek.). Dyr. prof. dr Emil Godlewski.
8. Zakład farmakognozji (Lek.). Dyr. prof. dr Witold Witanowski.
9. Zakład bakteriologii (Lek.). Dyr. prof. dr Marian Gieszczykiewicz.
10. Klinika chirurgiczna (Lek.). Dyr. prof. dr Maksymilian Rutkowski.
11. Zakład farmakologii (Lek.). Dyr. prof. dr Janusz Supniewski.
12. Zakład chemii lekarskiej (Lek.). Dyr. prof. dr Leon Marchlewski.
13. Laboratorium Chemiczne Wyż. Studium Handl. Dyr. doc. dr Arnold Bolland.
14. Filia Państw. Zakładu Higieny. Kierownik dr Józef Heller.

Liczba studentów w roku akad. 1936/37:

1-szy	rok studiów	51
2-gi	„ „	40
3-ci	„ „	34
4-ty	„ „	32
	Razem	157

Dyplomy mgr farmacji uzyskali na Uniw. Jagiellońskim:

W listopadzie 1935 r.: Kołodziejczyk Roman. W 1936 r. (do dn. 5XI): Baltazińska Barbara, Bielański Jan, Bierczyńska Kazimiera, Bylicówna Karolina, Dankówna Maria, Fischerówna Karolina, Gaerberówna Dorota, Gelberówna Malwina, Glanz Józef, Indykówna Janina, Karwacki Witold, Kielbassa Jerzy, Koschówna Jadwiga, Krupa Józef, Landfischówna Halina, Młyńcówna Alina, Nowakowska Romana, Paschkówna Marianna, Pawłowska Danuta, Szydłowska Chana, Wojdowa (ur. Gdyniówna) Izabela, Wałężanka Anastazia, Wiescholek Wilibald, Zaciosówna Helena, Zieliński Bolesław, Zopotkówna Maria, Żurawska Maria.

Sprawozdanie Dyrekcji Oddziału Farmaceutycznego U. J. za r. akad. 1935/36.

Ilość studentów:

na	I roku	48	osób
„	II „	38	„
„	III „	31	„
„	IV „	36	„
	Razem	153	osoby

W roku 1935/6 Oddział Farmaceutyczny pracował w warunkach analogicznych do lat poprzed-

nich, jednakże należy podnieść, że na koszta sił pomocniczych dla wykładów i ćwiczeń zleconych udało się uzyskać z funduszu opłat studenckich, przez co odpadła w znacznej części troska o zapewnienie sobie pomocy w tej mierze od społeczeństwa, jak w latach poprzednich. Równocześnie jednak zostały nieco uszczuplone fundusze na pomoce naukowe dla tych wykładów i ćwiczeń, zbyt szczupłe już w latach poprzednich, co podnoszono w poprzednich sprawozdaniach; odbiło się to znów na zmniejszeniu subsydiów dla ćwiczeń szczególniej lat niższych, gdyż od czasu wprowadzenia kosztownego roku IV nietylko nie zostały środki podwyższone, lecz ulegają stałemu zmniejszaniu. I w tym roku przyszło z pomocą Towarzystwo Popierania Nauk Farmaceutycznych w Krakowie, które udzieliło ogółem zasiłków w wysokości zł 1498,37, a mianowicie na cele Pracowni toksykologicznej, pracowni zoologicznej dla farmaceutów, wykładom historii farmacji, ćwiczeniom w badaniu środków spożywczych, ogrodowi roślin leczniczych oraz dwojgu magistrów farmacji, zaiętym jako wolontariusze w zakładach farmaceutycznych. Za tę pomoc w trudnej sytuacji składa Dyrekcja Oddziału Farmaceutycznego wymienionemu Towarzystwu gorące podziękowanie.

Ze zmian personalnych należy podnieść, że do wykładów Historii Farmacji, po doc. dr Bilikiewiczu, który opuścił Kraków, udało się uzyskać znakomitego znawcę historii medycyny, prof. Szumowskiego; poza tym dr Aleksander Kocwa, który od kilku lat spełnia obowiązki zastępcy profesora i kierownika Zakładu Chemii farmaceutycznej, uzyskał potwierdzenie habilitacji jako docent chemii farmaceutycznej i organicznej.

W roku sprawozdawczym uzyskało stopień magistrów farmacji ogółem 22 kandydatów, a mianowicie dwaj kandydaci, którzy rozpoczęli studia

przed wejściem w życie nowego regulaminu uzyskali dyplom na podstawie studiów trzyletnich, dwudziestu zaś na podstawie studiów czteroletnich.

LWÓW

ODDZIAŁ FARMACEUTYCZNY UNIWERSYTETU JANA KAZIMIERZA WE LWOWIE.

Dyrektor — prof. dr Włodzimierz Koskowski.

Zastępca dyrektora — prof. dr Zdzisław Steusing.

Komisja Farmaceutyczna:

prof. dr Stanisław Loria, prof dr Jakób Parnas, prof. dr Seweryn Krzemieniewski, prof. dr Benedykt Fuliński, prof. dr Julian Tokarski, prof. dr Zdzisław Steusing, prof. dr Włodzimierz Koskowski, doc. dr Bogusław Bobrański, doc. dr Józef Dadlez, mgr fil. i dr med. Henryk Ruebenbauer, mgr dr Jan Poratyński, mgr Alfred Krzyżanowski, dr Tadeusz Wilczyński, dr Paweł Ostern.

Profesorowie, docenci, wykładający i pracujący na Oddziale Farmaceutycznym.

Profesorowie:

Dr Benedykt Fuliński, prof. z. zoologii i parazytologii.

Dr Henryk Hilarowicz, prof. tyt. chir., wykł. pierwszą pomoc w nagłych wypadkach.

Dr Włodzimierz Koskowski, prof. z. farmakologii.

Dr Seweryn Krzemieniewski, prof. z. botaniki.

Dr Stanisław Loria, prof. z. fizyki.

Dr Jakób Parnas, prof. z. chemii fizjolgicznej, oraz chemii ogólnej i nieorganicznej.

Dr Zdzisław Steusing, prof. n. higieny i mikrobiologii.

Dr Julian Tokarski, prof z. mineralogii; wykłada mineralogię.

Docenci:

Dr Bogusław Bobrański, doc. Polit., wykł. chemię organiczną, chemię farmaceutyczną i technologię środków leczniczych (część I).

Dr Józef Dadlez, doc. chemii toksykologicznej.

Wykładowcy:

Mgr Alfred Krzyżanowski, wykł. farmację stosowaną i część II technologii środków leczniczych.

Dr Paweł Ostern, st. asyst. chemii fizjologicznej, wykłada chemię fizjologiczną.

Dr Jan Poratyński, wykł. ustawodawstwo farmaceutyczne i historię farmacji.

Dr Henryk Ruebenbauer, wykł. naukę o środkach spożywczych.

Dr Tadeusz Wilczyński, wykł. farmakognozję i uprawę roślin leczniczych.

Asystenci przy ćwiczeniach:

Dr Władysław Biskupski — mineralogia.

Abs. med. Karol Gibayło — chemia ogólna i analityczna.

Mgr farm. Józef Jankowski — chemia farmaceutyczna.

Mgr farm. Lidia Kochańska — chemia farmaceutyczna.

Dr Kubikowski — farmakodynamika.

Dr Lechowska-Marciniakowa — mikrobiologia.

Dr Maria Matlakówna — botanika i farmakognozja.

Dr Józef Mądalski — botanika i farmakognozja.

Inż. chem. Repa Antoni — toksykologia.

Inż. Tadeusz Stobiecki — botanika i farmakognozja.

Mgr farm. Karolina Szpilecka — farmacja stosowana.

Inż. chem. Włodzimierz Szankowski — chemia ogólna i analityczna.

Mgr farm. Mieczysław Witek — farmacja stosowana.

Mgr farm. Irena Żegiestowska — farmacja stosowana.

Zakłady na Oddziale Farmaceutycznym:

1. Zakład chemii farmaceutycznej (Collegium Pharmaceuticum, ul. Piekarska 52). Kierownik doc. dr Bogusław Bobrański.

2. Zakład farmacji stosowanej (Collegium Pharmaceuticum, ul. Piekarska 52). Kierownik mgr. Alfred Krzyżanowski.

3. Zakład farmakognozji (ul. Piekarska 52). Kierownik dr Tadeusz Wilczyński.

4. Ogród roślin leczniczych (ul. Piekarska 52). Kierownik dr Tadeusz Wilczyński, ogrodnik Zygmunt Myślin.

Zakłady na innych wydziałach, z których korzystają studenci farmacji:

1. Zakład zoologii Politechniki (ul. Nabielaka 21).
2. Zakład mineralogii Uniwersytetu Jana Kazimierza (Uniwersytet, stary gmach i Mikołaja 4).
3. Zakład fizyki eksperymentalnej Uniwersytetu Jana Kazimierza.
4. Zakład chemii lekarskiej Uniwersytetu Jana Kazimierza.
5. Zakład farmakologii Uniwersytetu Jana Kazimierza.
6. Zakład higieny i mikrobiologii Uniwersytetu Jana Kazimierza.

Liczba studentów farmacji w roku akademickim 1935/36:

1-szy rok studiów	51	osób
2-gi „ „	61	„
3-ci „ „	73	„
4-ty „ „	55	„
Razem	240	osób

Dyplomy magistrów farmacji uzyskali na Uniwersytecie Jana Kazimierza w r. 1935/36:

Milsztein Estera, Kasner Sara, Łukianowicz Olga, Wirth Majer, Zoller vel Zöller Hersz, Keiper Augusta, Semkowicz Anna, Cabicar Urszula, Choma Irena, Bem Zofia, Wittlin Elżbieta, Prokesz Antonina, Schrenzel Chane, Kraus Dora, Ladenberger Janina, Fleck Isak, Löwenstein Henryk, Hlebowicki Stefan, Lang Maria, Till Janina, Jacyk Aleksander, Wolska Idalia, Wesołowska Pa-

ulina, Tuch Manfred, Grudzewski Michał, Haliński Tadeusz, Szachter Malwina, Allweil Abraham, Jezierski Beniamin, Tauber Markus, Reisler Charlotte, Feuer Benno, Ehrbar Antoni, Mokrzańska Lubow, Lewenter Markus, Wolińska Marta, Pytlik Mieczysław, Scheininger Irena, Keller Fanny, Eleman Irena, Brawer Mozes, Szpilecka Karolina, Friedman Chana, Kahane Saul, Pękala Michał, Czarniecki Jan, Zarzycka Helena.

POZNAŃ

ODDZIAŁ FARMACEUTYCZNY UNIWERSYTETU POZNAŃSKIEGO.

Dyrektor — prof. n. dr Jan Dobrowolski.
Zastępca dyrektora — prof. z. Konstanty Hrynakowski.

Profesorowie, docenci, asystenci, wykładający i pracujący na Oddziale Farm.

Profesorowie:

Dr Alfred Denizot, prof. z fizyki doświadczalnej.
Dr Jan Dobrowolski, prof. n. botaniki i uprawy roślin lekarskich.
Dr Antoni Gałecki, prof. z. chemii fizycznej.
Konstanty Hrynakowski, prof. z. chemii farmaceutycznej.
Dr Antoni Jakubski, prof. z. zoologii.
Dr Adam Jurkowski, prof. n. farmacji stosowanej.

Dr Stanisław Kasznica, prof. z. nauki administracji i prawa administracyjnego.
Dr Alfons Krause, prof. z. chemii nieorganicznej.
Dr Leon Padlewski, prof. z. mikrobiologii lekarskiej.
Dr Kazimierz Smulikowski, prof. n. mineralogii.
Dr Jerzy Suszko, prof. n. chemii organicznej.
Dr Zygmunt Zawirski, prof. z. teorii i metodologii nauk.

Docenci:

Doc. dr Kazimierz Kalinowski, wykł. farmakodynamikę.
Doc. dr Aleksander Nowakowski, wykł. technologię środków lekarskich.

Wykładający:

Inż. Zygmunt Hetper, wykł. naukę o środkach spożywczych.
Dr Józef Kołodziejski, wykł. farmakognozję.
Dr Wincenty Łapa, wykł. chemię fizjologiczną.

Asystenci:

Adiunkci:

Dr Franciszek Adamanis, chemia toksykologiczna.
Mgr Władysław Siniecki, farmacja stosowana.

Asystenci starsi:

Mgr Stanisław Byczkowski, chemia analityczna ilościowa.
Mgr Jadwiga Dežanka, botanika.

Dr Kazimierz Duczko, badanie środków spożywczych.

Mgr Zygmunt Jegier, chemia organiczna.

Dr Wiktor Nowatke, chemia analityczna ilościowa.

Mgr Aleksander Smoczkiewiczowa, chemia analityczna jakościowa.

Mgr. Henryk Staszewski, technologia środków lekarskich.

Mgr Helena Stolzmannowa, botanika.

Mgr Maria Strzelecka, farmakognozja.

Mgr Maria Szmytówna, chemia analityczna.

Mgr Alfons Wański, chemia analityczna ilościowa.

Mgr Romuald Wasilewski, chemia analityczna jakościowa.

Mgr Władysław Wiśniewski, chemia analityczna jakościowa.

Mgr Antoni Żochowski, chemia farmaceutyczna.

Asystenci młodsi:

Wanda Lasotówna, farmacja stosowana.
Jan Zimowski, fizyka doświadczalna.

Zakłady Oddziału Farmaceutycznego.

1. Zakład chemii farmaceutycznej. Kier. — K. Hrynakowski; adiunkt: Fr. Adamanis; asyst: K. Kalinowski, A. Żochowski.

2. Laboratorium chemii analitycznej jakościowej Kier. — K. Hrynakowski; asyst.: Wł. Wiśniewski, A. Smoczkiewiczowa, R. Wasilewski

3. Laboratorium chemii analitycznej ilościowej. Kier. — K. Hrynakowski; asyst: W. Nowatke, A. Wański, St. Byczkowski.

4. Laboratorium badania środków spożywczych. Kier. — K. Hrynakowski; wykł.: Z. Hetper; asyst.: K. Duczko.

5. Zakład chemii toksykologicznej i sądowej. Kier. — K. Hrynakowski; wykł.: Fr. Adamanis.

6. Zakład technologii środków lekarskich. Kier. — K. Hrynakowski; asyst.: H. Staszewski.

7. Zakład farmakognozji. Kier. — (zastępczo) J. Dobrowolski; wykł.: J. Kołodziejski; asyst.: M. Strzelecka.

8. Zakład botaniki i uprawy roślin lekarskich. Kier. — J. Dobrowolski; H. Stolzmannowa, J. Dežanka.

9. Zakład farmacji stosowanej. Kier. — A. Jurkowski; adiunkt: Wł. Siniecki.

Spis zakładów Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego, do których uczęszczają studenci Oddziału Farmaceutycznego.

1. Zakład fizyki doświadczalnej — prof. z. dr Alfred Denizot.

2. Zakład mineralogii i geologii — prof. n. dr Kazimierz Smulikowski.

3. Zakład zoologii — prof. z. Antoni Jakubski.

4. Zakład chemii fizycznej — prof. z. dr Antoni Gałecki.

5. Zakład chemii nieorganicznej — prof. n. dr Alfons Krause.

6. Zakład chemii organicznej — prof. n. dr Jerzy Suszko.

Spis zakładów Wydziału Lekarskiego, do których uczęszczają studenci Oddziału Farmaceutycznego.

1. Zakład mikrobiologii lekarskiej — prof. z. dr Leon Padlewski.

2. Zakład chemii fizjologicznej — prowadzący ćwiczenia dr W. Łapa.

Statystyka na rok akademicki 1935/36.

1-szy rok studiów	113
2-gi „ „	90
3-ci „ „	87
4-ty „ „	98
Uzupełnienia	42
Razem	430

(W tym mężczyzn 211; kobiet 219).

Spis studentów, którzy ukończyli egzamina magisterskie w roku akademickim 1935/36 według starych przepisów (3 studentów).

(W nawiasie miejsce urodzenia a następnie temat pracy).

Amrogowiczówna Barbara (Strzelno) — Herba Erophilae vernae (Herba Drabae vernae).

Smolka Jerzy (Kijów) — Diakolacja Kory Chinowej.

Wiśniewski Brunon (Skarszewy) — Analiza termiczna układu potrójnego: mocznik — antipiryna — kwas salicylowy.

Według nowych przepisów:

(bez prac magisterskich, w nawiasie miejsce urodz.).

Adamówna Alicja (Maślaki), Adamski Rafał (Trzemeszno), Bartoszek Henryk (Łódź), Bukata Taras (Grzymałów), Chrzanowska Irena (Kijów), Cierniakówna Irena (Sulmierzyce), Comberówna Fogela (Kalisz), Dabińska Stefania (Krzywiń), Dachtera Czesław (Lechlin), Dolatkowska Elżbieta (Poznań), Draeger Artur (Łódź), Fiebig Adolf (Strzelno), Gaba Maria (Lwów), Galas Czesław (Poznań), Galicówna Genowefa (Wolica), Gelbówna Raca vel Raja (Kalisz), Gregorkiewiczówna Halina (Łęczyca), Jakubowska Anna (Warszawa), Jankowiak Florian (Pleszew), Jaślar Zbigniew (Lipnik), Jerochim Hans (Sępólno), Jurkowska Wanda (Piotrków), Kaczmarek Feliks (Kościan), Kalicka - Krayatschowa Wanda (Warszawa), Karoff - Świerczyńska Herta (Ryga), Kazimierska Anna (Łódź), Kempińska Bożena (Poznań), Klecel Jan (Cisów), Klenicka Jadwiga (Łódź), Klimek Brunon (Nowy-Dwór), Knapikówna Bronisława (Łódź), Kobusówna Regina (Węgrów), Kondrackyj Michał (Rochatyn), Kowalski Ryszard (Ząbkowice), Krzywańska Eugenia (Dąbrowa-Górnicza), Krzyżanowska z Zajdlerów Anna (Częstochowa), Kucharska Sabina (Poznań), Kurowski Józef (Siecień), Kwiatkowska Stanisława (Mikształ), Lehmann Leopold (Słowik), Lewandowski Alfred (Bogucice), Lipińska Halina (Łódź), Lipińska Lucyna (Łódź), Lissowski Józef (Michałkowice), Litkowska Janina (Poznań), Litwińska Joanna (Ujście), Łaniecka Izabella (Berlin), Maciakówna Elżbieta (Kwiatków), Maćkowiakówna Janina (Homborn), Majewski Juliusz (Filadelfia), Makowski Edmund (Pleszew), Malczewski Witold (Warszawa), Maliszewska Maria (Radzyn), Materlikówna Małgorzata (Król-Huta), Michońska Maria

(Biłgoraj), Mindowiczówna Danuta (Jarosław), Młotkowska Maria (Dobrzyń n. W.), Moszówna-Grochowska Alina (Wieluń), Motylówna Irena (Boczków), Mroczkiewicz Marian (Wągrowiec), Mroczkowska Halina (Poznań), Niziołkiewiczówna Eleonora (Grochowiska Księże), Piasecki Janusz (Środa), Piotrowska Kazimiera (Mława), Potokówna Joanna (Łódź), Prusówna Regina (Orzepowice), Przybyłkówna Sabina (Milowice), Rosik Eryk (Konin), Ruszyńska Halina (Grabów), Sawicka Lidia (Kronstad), Semaniuk Olga (Stanisławów), Siuda Alfons (Berlin), Soborska Halina (Warszawa), Sochacka Zofia (Smoleńsk), Staszewski Henryk (Zgierz), Śniegocka Natalia (Zagórowo), Świdzianka Zofia, (Ługańsk, Rosja), Szmidt Aleksander (Wyborg, Finlandia), Tauber Artur (Koło), Terłecka Olga (Tustanowice), Tomczak Alfons (Kłecko), Tułecki Jerzy (Mikulnice), Tuszyński Antoni (Góra), Ufnalska Matylda (Sosnowiec), Wacławkówna Agnieszka (Król.Huta), Wajcówna-Rotbart Hanna (Koźminek), Wasyluk Jerzy (Jarosław), Wawrzykiewicz Maria (Warszawa), Wagner Jan (Łódź), Wiśniewski Bronisław (Śrem), Wiśniewski Jerzy (Kalisz), Właszczukówna Halina (Piotrków), Włodowska Jadwiga (Żuromin), Wojanowski Franciszek (Grudziądz), Wojtowicz Stefan (Fall River, Ameryka), Złotowicz Lech (Czerniejewo), Zwierzycka Emilia (Piaski).

WILNO

ODDZIAŁ FARMACEUTYCZNY UNIWERSYTETU STEFANA BATOREGO.

Dyrektor — prof. Jan Muszyński.

Profesorowie i docenci wykładający na Oddziale farmaceutycznym:

Edward Bekier, prof. chemii fizycznej.

Marian Hłasko, prof. chemii nieorganicznej.

Władysław Karaffa-Korbutt, prof. chemii farmaceutycznej.

Witold Kraszewski—prof. chemji technicznej i technologii chemicznej środków leczniczych.

Jan Muszyński, prof. farmakognozji, wykłada również chemię sądową, farmację stosowaną, hodowlę roślin leczniczych i fitoterapję.

Kazimierz Sławiński, prof. chemii organicznej (emerytura), zastępca prof. K. Sławińskiego — Dr Leon Kamiński.

Wacław Jan Strażewicz, doc., wykł. badanie ważniejszych składników surowców leczniczych oraz chemię sądową i toksykologiczną.

Zakłady, w których pracują studenci farmacji.

1. Zakład Farmakognozji i Hodowli Roślin Lekarskich (ul. Objazdowa 2). Kier. prof. Jan Muszyński. Inspektor Ogrodu Roślin lek. doc. dr Wacław Jan Strażewicz, adjunkt mag. Justyn Walento, st. asystent dr farm. Piotr Oficjalski, st. asyst. mgr Wiktor Stec, mł. asyst. Kazimierz Przeniosło.

2. Zakład Chemji Farmaceutycznej (ul. Objazdowa 2). Kier. prof. Władysław Karaffa-Korbutt, st. osyst. dr Matylda Chorzelska, mł. asyst. mgr Henryk Ellert.

3. Zakład Chemji organicznej (ul Nowogrodzka 22). Kier. prof. Kazimierz Sławiński, adjunkt dr Leon Kamieński, st. asyst. mgr Witold Stanisław

Zaharewicz, mł. asyst. mgr Piotr Wierzchowski, mł. asyst. mgr Szymon Szyszman.

4. Zakład Bakteriologii (ul. Objazdowa 2). Kier. vacat, st. asyst. dr Adam Łapiński.

5. Zakład Chemji Nieorganicznej (ul Nowogródzka 22). Kier. prof. Marian Hłasko, adjunkt dr Eugeniusz Michalski, st. asyst. mgr Halina Basińska, st. asyst. dr Jadwiga Kuszpecińska.

6. Zakład Chemii technicznej (ul. Zakretowa 23). Kier. prof. inż. Witold Kraszewski, st. asystent Wojtkiewicz, mł. asyst. mgr Bogusław Szyszko.

Zakład Biologii Ogólnej (ul. Zakretowa 23). Kier. prof. dr Jan Dembowski, st. asyst. dr Chejfec Maks, mł. asyst. mgr Górski Włodzimierz.

Zakład Fizyki (ul. Nowogródzka 22). Kierownik Zakładu: prof. dr Józef Patkowski i prof. dr Wacław Dziewulski, st. asyst. mgr E. Skorko. p. o. st. asyst. mgr Ludwik Dąbrowski, p. o. st. asyst. mgr Henryk Horodniczy.

Zakład Mineralogii i Geologii (Zakretowa 23). Kierownik Zakładu: prof. dr Stanisław Małkowski, st. asyst. dr Roman Kongiel, mł. asyst. mgr Matwiejewówna Lidja.

Liczba studentów na poszczególnych latach (kursach) w roku akad. 1935/36.

IV kurs — 50 osób, jedna osoba zmarła (styczeń 1936 r.), wobec tego pozostało na IV kursie 49 osób.

IV kurs 24 osób (odrabiających zaległe pracownie).

Razem 73.

Dyplom magistra farmacji uzyskały w roku akadem 1935/36 następujące osoby.

Adamska Łucja Gertruda, Bisikiewicz Stefan, Galewska Irena, Dziaczkowska Zofia, Gradoszyńska Maria, Hordyjewska Maria, Kosiakówna Halina, Koronowska Janina Jadwiga, Lazzarini Maria, Miksza Eugeniusz, Malkiewiczówna Maria, Murawska Walentyna, Ożdżyńska Janina, Oliwianka Kazimiera, Pankiewiczówna Janina, Powiłańska Franciszka, Pobol Franciszek, Serafinowicz Michał, Szumska Tamara, Sobańska Jadwiga Maria, Światopełk-Mirska Irena, Tulejkówna Nina, Wiśmontski Eljasz, Woińska Jadwiga, Zajączkowska Wanda, Zajączkowski Henryk, Żołnierowicz Józef, Cui Antonina, Dawidowiczówna Leokadia, Dłutek Irena, Szurnelówna Wiktorja, Piotrowiczówna Stanisława, Bublejówówna Tatjana, Cukiermanówna Chana, Czenstuch Jarosław, Dobrzyńska Maria, Wasilewska Eugenja, Walkowska Maria, Otrębski Stanisław, Kretowiczówna Janina, Słowesówna Dima, Połońska Waleria, Ksieniewiczówna Anna. Razem 43.

Uzyskali doktoraty farmacji:

Oficjalski Piotr, Bądzyński Stanisław.

Sprawozdanie Oddziału Farmaceutycznego Uniwersytetu Stefana Batorego za rok akademicki 1935/36.

W roku akad. 1935/36 był tylko czwarty rok studiów na którym wszystkie wykłady i ćwiczenia odbywały się według obowiązującego programu. W r. ubiegł. uzyskało doktoraty farmacji 2 osoby, a mianowicie: Mgr farm. Piotr Oficjalski i mgr

farm. Bądzyński Stanisław. Przy katedrach specjalnych farmakognozji i chemii farmaceutycznej prowadzone były w ciągu roku za zezwoleniem Rektoratu specjalne kursy obrony przeciwgazowej dla absolwentów farmacji U. S. B., farmaceutów dyplomowanych, właścicieli aptek, personelu aptekarskiego pomocniczego oraz dla personelu aptekarskiego i drogistowskiego ziemi Wileńskiej. Kursów takich odbyło się 8. Dwa kursy obejmowały 62 godz. wykładów i ćwiczeń. 4 kursy po 37 godz. oraz dwa kursy po 40 godz. na które uczęszczało 391 osób.

Gdy w maju nadeszło pismo p. Ministra Wyznań Religijnych i O. P. o reaktywowaniu Oddziału Farmaceutycznego, przystąpiono natychmiast do prac przygotowawczych, ażeby od jesieni uruchomić pierwszy rok studiów. W Zakładzie Farmakognozji ogłoszono drukiem prace prof. Jana Muszyńskiego i współpracowników 19. W Zakładzie chemii farmaceutycznej ogłoszono drukiem 4. Prof. Jan Muszyński, dyrektor Oddziału Farmaceutycznego, Zakładu Farmakognozji i Ogrodu Roślin Lekarskich na zaproszenie Pruskiego Towarzystwa Botanicznego w Królewcu wyjeżdża z odczytem do uniwersytetu królewieckiego, gdzie wygłasza odczyt p. t. Heilpflanzen im Volksbrauch und Arzneipflanzenkultur in Polen. Program prac Zakładu dotyczy badań roślin leczniczych i aklimatyzacji w Polsce roślin egzotycznych. W związku z tym badana są zioła wileńskie ludowe, zioła nadsyłane z różnych stron polski — pod względem chemicznym i toksykologicznym. Prowadzone są również badania nad selekcją najlepszych odmian naparstnicy purpurowej i wełnistej, lukrecji, cytwaru turkiestańskiego, rumianku rzymskiego i tp.

Otrzymało dyplomy w roku akademickim 1935/36.

Uniwersytet	Magister farmacji	Nostryfikowało	Razem	W tem	
				męż.	kobiet
Warszawa	45	3	48	23	25
Kraków .	28	—	28	8	20
Lwów . .	47	—	47	22	25
Poznań . .	100	—	100	42	58
Wilno . .	43	—	43	8	35
Ogółem			266	103	163

POLSKIE POWSZECHNE T-WO FARMACEUTYCZNE

Centrala.

Siedziba: Warszawa, ul. Długa 16, tel. zarządu 11-24-60, tel. biura 11-91-60.

Zarząd Główny: W. Filipowicz — prezes, dr Jan Poratyński — 1-szy wiceprezes, Aleksander Hübner — 2-gi wiceprezes, St. Bukowski — sekretarz, Antoni Ossowski — skarbnik, Antoni Majorowicz (Poznań), Jan Gessner, Apoloniusz Szymański, Adam Tomaszewski (Lublin) — członkowie, Jan Rodowicz (Wilno), Wiktor Wagner (Łódź), Adam Złocki (Łuck) — zastępcy.

Komisja Rewizyjna: Stanisław Biele, Wincenty Borejsza, Stefan Krupiński.

Okręgi.

1. Kalisko-Sieradzko-Wieluński.

Siedziba: Kalisz, ul. Piłsudskiego 19, apteka J. Chlebińskiego.

Zarząd: Józef Wójcik — prezes, Władysław Chrzanowski, Stanisław Pewnicki — wiceprezesi, Józef Chlebiński — sekretarz, Zygmunt Sadzewicz — skarbnik.

Komisja Rewizyjna: Stefan Koczorowski, Stanisław Pewnicki, Adam Wachlewicz.
Komisja etyki zawodowej: Władysław Burchaciński, Władysław Chrzanowski, Eugeniusz Kasprzycki.

2. Kielecki.

Siedziba: Kielce, Plac Wolności, apteka C. Gierałtowskiego.

Zarząd: Cyprian Gierałtowski — prezes, Jadwiga Sikorska — wiceprezes, Jan Meks — sekretarz, Wacław Kurkowski — skarbnik, Władysław Błaszczakiewicz, Władysław Marzec — członkowie.

Komisja Rewizyjna: Kazimierz Budzyński, Marian Kowalski, Tadeusz Skowera.

Sąd Koleżeński: Kazimierz Budzyński, Władysław Marzec, Henryk Zaporski.

3. Krakowski.

Siedziba: Kraków, Rynek Kleparski 4, m. 16. Tel. 138-91. Godz. 10—14.

Zarząd: Henryk David — prezes, Adam Lindner — wiceprezes, Teofil Majkut — sekretarz, prof. dr Marek Gatty-Kostyal, Józef Kunze — członkowie, Jan Brzękowski, Włodzimierz Rybacki — zastępcy.

Komisja Rewizyjna: Mieczysław Jarosz, Józef Silberstein, Michał Sternbach — członkowie, Stefania Ehrlichowa, Zenon Reder — zastępcy.

Delegaci na Zebranie delegatów P.P.T.F.: Jan Brzękowski, Mieczysław Jarosz, prof. dr Marek Gatty-Kostyal, Adam Lindner, Stanisław Nowakowski.

4. Lubelski.

Siedziba: Lublin, ul. Kapucyńska 3 (Hurtownia Aptekarzy).

Zarząd: Witold Węgliński — prezes, Adam Tomaszewski — wiceprezes, Józef Wędkowski — sekretarz, Jan Wójcik — skarbnik, Feliks Łagowski, Juljusz Policzkiewicz — członkowie.

Komisja Rewizyjna: Józef Bielakowski, Józef Papużyński.

Delegacina Zebranie Delegatów P. P. T. F.: Juljusz Policzkiewicz, Adam Tomaszewski, Józef Wędkowski.

Sąd koleżeński: Ryszard Barszczewski, Zygmunt Kwiatkowski, Michał Walewski.

5. Lwowski.

Siedziba: Lwów, ul. św. Mikołaja 15.

Zarząd: dr Jan Poratyński — prezes, Antoni Ehrbar — wiceprezes, Alfred Krzyżanowski — sekretarz, dr Marceli Beiser — skarbnik, Kazimierz Armatys, Henryk Błądzyński, Anastazy Groten, Bernard Scheinbach, Ezechjel Sussman— członkowie.

Komisja Rewizyjna: Adolf Aszkenazy, Janina Dewechy, dr Józef Pilewski, Bernard Scheinbach, Kazimierz Zygmuntowicz.

Delegacina Zebranie delegatów P. P. T. F. Antoni Ehrbar, Alfred Krzyżanowski, dr Jan Poratyński, Bernard Scheinbach.

Sąd Koleżeński: Walery Włodzimirski — przewodniczący, Szymon Hay, Kajetan Kajetanowicz, Józef Kurzrok, Jadwiga Mundówna,

dr Henryk Ruenbenbauer, Ludwik Schumer, Otmar Tenecki, Maksymilian Weiss, Feliks Wojciechowski.

6. Ł ó d z k i.

S i e d z i b a: Łódź, ul. Piotrkowska 120.

Z a r z ą d: Wiktor Wagner — prezes, Michał Rozenblum — wiceprezes, Wiesław Danielecki i Marian Sejmicki — sekretarze, Czesław Rytel — skarbnik, Włodzimierz Głuchowski, dr Robert Rembieliński — członkowie.

K o m i s j a R e w i z y j n a: Maksymilian Epsztajn, Zygmunt Gorczycki, Adolf Perelman.

D e l e g a c i n a Z e b r a n i e d e l e g a t ó w P. P. T. F.: Michał Rozenblum, Czesław Rytel, Wiktor Wagner.

S ą d K o l e ż e ń s k i: Maksymilian Epsztain, Apoloniusz Szymański, Wiktor Wagner.

K o m i s j a E t y c z n o-Z a w o d o w a: Marian Sejmicki — przewodniczący, Adolf Perelman — zastępca przewodniczącego, Włodzimierz Głuchowski — sekretarz, Tadeusz Herszdörfer, mjr. Józef Zajączkiewicz — członkowie.

S e k c j a c e n n i k o w a: Michał Rozenblum — przewodniczący, Józef Cymer, Wiesław Danielecki Tadeusz Herszdörfer, Maks Kon, Bolesław Lubczyński, Władysław Pawłowski, Adolf Perelman — członkowie.

K o m i s j a p r o p a g a n d o w a: Włodzimierz Głuchowski, dr Tadeusz Lipiec, dr Robert Rembieliński.

S e k c j a N a u k o w a: Wiktor Wagner — przewodniczący, dr Robert Rembieliński — sekretarz, Joanna Demsówna, Włodzimierz Głuchowski, dr Tadeusz Lipiec, Irena Małachowska — członkowie.

7. Nowogródzki.

Siedziba: Nowogródek, Wielki Rynek 10, tel. 124.

Zarząd: Ludwik Minkiewicz — Prezes, Mojżesz Lejzerowski — wiceprezes, Borys Delatycki — sekretarz, Majrym Ginzburg — skarbnik, Antoni Serbej, Izrael Stukator — członkowie, Jakób Abramowski, Klemens Monkiewicz — zastępcy.

Komisja Rewizyjna: Fajwel Berłowicz, Natan Ruff, Ber Tec.

Delegaci na Zebranie Delegatów P. P. T. F.: Ludwik Mickiewicz, Izrael Stukator.

Sąd koleżeński: Owsiej Lejzerowski, Klemens Monkielewicz, Natan Ruff, Antoni Serbej, Izrael Stukator.

8. Poleski.

Siedziba: Brześć nad Bugiem, ul. 3-go Maja 38, apteka.

Zarząd: Jerzy Saski — prezes, Władysław Krzywopisza — wiceprezes, Witold Saski — sekretarz, Stanisław Piotrowski — skarbnik, Samuel Szapiro — członek zarządu, Jadwiga Łuczycka — zastępca.

Komisja Rewizyjna: Pejsach Alpeszyn, Stanisław Moniuszko, Włodzimierz Stawski — członkowie, Jan Ossowski, Lejba Szuszonow — zastępcy.

Sąd koleżeński: Władysław Krzywopisza, Stanisław Moniuszko, Włodzimierz Stawski — członkowie, Jan Łazarewicz, Jan Ossowski — zastępcy.

9. Pomorski.

Siedziba Zarządu: Grudziądz, ul. 3-go Maja 37.

Zarząd: Kazimierz Chylewski — prezes, Jan Piotrowski — wiceprezes, Tadeusz Degórski — sekretarz i skarbnik, Bronisław Jasiński, Henryk Maurin — członkowie, Feliks Balewski i Alfons Sobiecki — zastępcy.

Komisja Rewizyjna: Emiljan Dębski, Romuald Olszewski, Jan Stenzel

Delegaci na Zebranie Delegatów P. P. T. F.: Bronisław Jasiński, Stanisław Wolski.

Sąd Koleżeński: Emiljan Dębski, Bolesław Maternicki, Romuald Olszewski, dr Jan Piotrowski.

10. Poznański.

Siedziba: Poznań, Dom Aptekarzy, ul. Towarowa 22.

Zarząd (tymczasowy): Fr. Wierzchaczewski, Jan Rogala, Jan Szadkowski.

Wybór nowego zarządu oraz pozostałych władz Oddziału nastąpi w m-cu marcu 1937 r.

11. Radomski.

12. Śląski.

Siedziba: Katowice, ul. Marszałka Piłsudskiego, Apteka pod Orłem.

Zarząd: Mieczysław Soliński — prezes, Tadeusz Bogdany — wiceprezes, Franciszek Krauze — sekretarz, Marian Tomaszewski — skarbnik, Artur Gutwiński, Józef Nowoziemski, Franciszek Szulc — członkowie.

Delegaci na Zebranie Delegatów P. P. T. F.: Rafał Polaczek, Mieczysław Soliński, Jan Zagórski — członkowie,

Mieczysław Estkowski, Tadeusz Janaszewski — zastępcy.

Komisja P. S.: Mieczysław Estkowski, Tadeusz Janaszewski, Wiktor Grzesiecki, Marian Tomaszewski, Mieczysław Soliński, Jan Walner, Jan Zagórski.

Sąd koleżeński: Dr Józef Degórski, Mieczysław Estkowski, Rafał Polaczek, Jan Wallner, Jan Zagórski.

Komisja dla spraw retaksacyjnych: Edmund Baranowski, Tadeusz Janaszewski, Włodzimierz Mitko, Rafał Polaczek.

Komisja dla spraw etyki zawodowej: Tadeusz Bogdany, Dr Józef Degórski, Mieczysław Estkowski, Jan Nowoziemski, Marian Tomaszewski.

13. Warszawski.

Siedziba: Warszawa, ul. Długa 16, tel. zarządu 11-24-60, tel. biura 11-91-60.

Zarząd: Jan Podbielski — prezes, Stanisław Jezierski — wiceprezes, Wacław Kwiatkowski — sekretarz, Mieczysław Komorowski — skarbnik, Bolesław Klein — bibliotekarz, Stanisław Biele, Stanisław Laube — zastępcy.

Komisja Rewizyjna: Stefan Krupiński, Antoni Ossowski, Adam Pęszyński — członkowie, Marian Rostafiński, Edward Zakrzewski — zastępcy.

Delegaci na zebranie Delegatów P. P. T. F.: Stanisław Bukowski, Jan Gessner, Antoni Ossowski, Adam Pęszyński, Konstanty Potocki, Wit Zdankowski.

Sąd koleżeński: W. Filleborn, W. Homolicki, L. Klimpel, K. Łobodowski, M. Malinowski.

Sekcja naukowa przy W.T.F.: prof. Bronisław Koskowski — przewodniczący, Marian Rostafiński — 1-szy sekretarz, dr Emilia Krzętowska — 2-gi sekretarz, Antoni Piotrowski, Jan Podbielski — członkowie.

Obejmuje 3 podsekcje: 1) słownikową, 2) badania żywności i wody, 3) informacyjno - zawodową.

Komisja wykonawcza do spraw etyki zawodowej: Dr Jan Fabicki — przewodniczący, Kazimierz Jerzmanowski, Otton Samborski, A. Szymański, Edward Zakrzewski — członkowie.

Komisja cennikowa: Józef Ekerkunst, Brunon Kleiner, K. Kotwica, S. Laube, Zygmunt Sander, Stefan Trzaska.

Delegat do komisji Rozjemczej przy W.T.F. i Oddziale Warszawskim Z. Z. F. P. — Bolesław Klein.

14. Wileński.

Siedziba: Wilno, ul. Śniegowa 7 — 1.

Zarząd: Jan Rodowicz — prezes, Witold Jundziłł — wiceprezes, Stanisław Czaplíński — sekretarz, Władysław Sokołowski — skarbnik, Izaak Frumkin — członek zarządu, Mojżesz Katz, Michał Żelaniec — zastępcy czł. zarządu.

Komisja Rewizyjna: Julian Filemonowicz, Wacław Wrześniowski, Witold Zajączkowski.

Delegat na zebranie Delegatów P. P. T. F.: Jan Rodowicz.

Sąd koleżeński: Władysław Sokołowski — przewodniczący, Mojżesz Katz, Wacław Wrześniowski — członkowie.

15. Wołyński.

16. Zagłębia Dąbrowskiego im. Częstochowy.

Siedziba: Częstochowa, Al. Kościuszki 18.

Zarząd: Stefan Szydłowski — prezes, Piotr Kozerski, Władysław Wasilewski — wiceprezesi, Józef Rupprecht — sekretarz, Zygmunt Szostakiewicz — skarbnik, Aleksander Włosiński — bibliotekarz i gospodarz, Jan Pieńkowski — członek zarządu.

Komisja Rewizyjna: Piotr Dramiński, Edward Kwapisz, Jan Pasierbiński.

Sąd koleżeński: Piotr Dramiński, Józef Otrębski, Stanisław Pasierbiński, Józef Rupprecht, Aleksander Włosiński.

RÓŻNE ORGANIZACJE
i
INSTYTUCJE FARMACEUTYCZNE

BANK SPÓŁDZIELCZY APTEKARZY Z OGR. ODP.

Siedziba: Warszawa, ul. Długa 16, front I p. tel. 11-17-13.

Zarząd: Adam Pęszyński — prezes, Kazimierz Jerzmanowski, płk. Michał Szmigiel — członkowie.

Rada Nadzorcza: Antoni Ossowski — prezes, Wacław Filipowicz — wiceprezes, Zygmunt Kulwieć — sekretarz, Stanisław Biele, Wincenty Borejsza, Jan Gessner, Franciszek Herod, Karol Łobodowski, Kazimierz Waszkiewicz, Jan Weroczy, Henryk Żbikowski — członkowie Rady.

Komitet Dyskontowy składa się z członków Zarządu Banku oraz dwóch delegatów z Rady, którymi są Wincenty Borejsza i Kazimierz Waszkiewicz.

Kierownik Banku: Jan Adamczyk.

Kapitał obrotowy Banku na dzień 1.X.1936 r. wynosi:

Kapitał zapasowy i specjalny	zł 23.880.—
Kapitał udziałowy	„ 112.700.—
Lokacje	„ 541.970.—
	Razem zł 678.550.—

Pożyczki udzielone członkom Banku wyniosły na dzień 1.X.1936 r. kwotę zł 571.000.—.

Wolnej gotówki do dyspozycji Zarządu na dzień 1.X.1936 r. pozostało powyżej 107.000.—.

Odpowiedzialność członków Banku za złożone oszczędności wynosiła w dniu 1 października br. kwotę zł 1.127.000.—.

Lokaty oprocentowane są: Rachunki czekowe — 4%, rachunki terminowe na każde żądanie — 5%, rachunki terminowe z wymówieniem jednomiesięcznym — 5½, rachunki terminowe z wymówieniem 3-miesięcznym — 6% i ponad trzy miesiące — 6½%.

Obrót kasowy za trzy kwartały 1936 r. wyniósł 5.000.000.— zł; obrót ogólny za tenże czas — 16.000.000.— zł.

Załatwienie klienteli odbywa się solidnie i szybko. Kasa Banku czynna jest od godz. 9 — 14 a w soboty do 12.

Dywidendę w wysokości 5% za rok 1935 wypłaca kasa Banku w godzinach biurowych.

GREMIUM APTEKARZY MAŁOPOLSKI ZACHODNIEJ.

Siedziba: Kraków, Rynek Kleparski 4, m. 16. Tel. 138-91. Godziny biurowe 10 — 14.

Zarząd: Henryk David — prezes, Józef Kunze, Adam Lindner — wiceprezesi, Teofil Majkut — sekretarz, Marian Kałużyński — skarbnik, Natan Zeimer — gospodarz.

Komisja Rewizyjna: Mieczysław Jarosz, Oskar Spirer, Michał Sternbach.

Komisja Egzaminacyjna: Józef Kunze, Zenon Reder — członkowie, Stanisław Krówczyński — zastępca.

IZBA APTEKARSKA MAŁOPOLSKI WSCHODNIEJ.

Siedziba: Lwów, ul. św. Mikołaja 15, I p.

Zarząd: Antoni Ehrbar — prezes, Anastazy Groten, dr Jan Poratyński, Bernard Scheinbach — wiceprezesi. Dr Józef Pilewski, Ezechiel Sussman — sekretarze.

Członkowie Wydziału: Adolf Aszkenazy, Henryk Błądziński, Filip Freudenthal, Szymon Kajetanowicz, Franciszek Krajewski, Stanisław Lepiankiewicz, Herman Reitman, Józef Salitry, Dawid Sander, Otmar Tenecki, Feliks Wojciechowski.

Komisja Rewizyjna: Edward Bauer, Marian Krzyżanowski, sen., Henryk Massuta.

POLSKIE TOWARZYSTWO POPIERANIA NAUK FARMACEUTYCZNYCH „LECHICJA".

Siedziba: Warszawa, ul. Krakowskie Przedmieście 26/28. Gmach zakładów farmaceutycznych.

Zarząd: prof. inż. Adam Koss — przewodniczący, mgr Wacław Filipowicz — zastępca, prof. dr Osman Achmatowicz, mgr Jan Gessner, ppłk dr Wincenty Jakubowski, doc. dr Bolesław Olszewski, prof. dr Antoni Ossowski, aptekarz Antoni Ossowski — członkowie, Edmund Szyszko — zastępca.

STOWARZYSZENIE „NOWA FARMACJA".

Siedziba: Warszawa, ul. Piusa XI nr 3, m. 1.

Zarząd: Bogumił Raciński — prezes, Karol Piotrowski — wiceprezes, Kazimierz Kotwica —

Fabryka chemiczno - farmaceutyczna

Ap. Kowalski

Warszawa

poleca wyrabiane od wielu lat preparaty chemiczne:

Apalgin
(Dimethylaminoantipyrin. diallylbarbituric.) w proszku i tabletkach po 0,25 g

Apophyllin
(Theophyllin. aethylenodiamin.) w proszku do receptury.

Apotropin
(Hexamethylenotetramin. camphoric.) w proszku do receptury.

Butyrazol
(Diamenthylaminoantipyrin. butylchloralhydrat.) w proszku i kapsułkach po 0,25 g

Calcium - Diobromin
(Calcium Theobromin. salicylic.) w proszku i tabletkach po 0,5 g

Jod-Calcium-Diobromin
(Calcium Theobromin. salicylic. c. Kal. jodat.)w proszku i tabletkach po 0,6 g

Thymopyran
(Natr. thymic. salicyl benzoic.) w proszku do receptury.

Verazin
(Dimethylaminoantipyrin. dlaethylbarbituric.) w proszku i tabletkach po 0,4 g

Szczegółowe oferty na życzenie.

Mgr Farm. FR. HEROD

WYDAWNICTWA FARMACEUTYCZNE

Warszawa, ul. Długa 16 – Telefon 11-16-50

Wiadomości Farmaceutyczne — tygodnik, organ Polsk. Powsz. Tow. Farm. Nakład 2.200 egz. Dociera prawie do wszystkich aptek w Polsce, firm przemysłowo-handlowych i td. »Wiad. Farm.« utrzymują rozległy kontakt z placówkami zagranicznymi.

»Wiad. Farm.« są najkorzystniejszym terenem propagandy wśród świata farmaceutycznego.

Biblioteka farmaceutyczna
8 tomów podręczników naukowych.

Biblioteka „Wiad. Farm."
28 tomów prac z dziedziny nauk farmaceutycznych i pokrewnych.

Odbitki „Wiad. Farm."
350 broszur.

Różnych wydawnictw większych
z różnych dziedzin około 30.

Szczegółowy katalog wysyła się na żądanie bezpłatnie.

sekretarz I-szy, Roman Wojno — skarbnik I-szy, Władysław Rusiecki — referent naukowy, Halina Grzebolińska — sekretarz 2-gi, Józef Kamieński — skarbnik 2-gi, Alojzy Kownacki, Jan Stępień, Mieczysław Wasilewski — członkowie.

Komisja Rewizyjna: Kazimierz Kozarski — przewodniczący, Stanisław Bukowski, Mikołaj Dubrawski — członkowie.

TOWARZYSTWO POPIERANIA NAUK FARMACEUTYCZNYCH W KRAKOWIE.

Siedziba: Kraków, Rynek Kleparski 4, m. 16.

Zarząd: Prof. dr Tadeusz Estreicher — prezes, Aleksander Włosiński (Częstochowa), Jan Zagórski (Katowice) — wiceprezesi, prof. dr Marek Gatty-Kostyal, Henryk David, Adam Lindner, Stefan Urbański — członkowie.

Komisja Rewizyjna: Józef Jancsina, Stanisław Krówczyński, Tadeusz Oświecimski.

TOWARZYSTWO PRZYJACIÓŁ WYDZIAŁÓW I ODDZIAŁÓW FARMACEUTYCZNYCH PRZY UNIWERSYTETACH W POLSCE.

(Dawniej Komitet Budowy Gmachu dla Wydziału Farmaceutycznego Uniwersytetu Warszawskiego).

Siedziba: Warszawa, ul. Długa 16, tel. 11-16-50.

Zarząd: Prof. Bronisław Koskowski — prezes, Wacław Filipowicz — wiceprezes, dr Stanisław Krauze — sekretarz, Antoni Ossowski — skarbnik, Wincenty Borejsza, Czesław Fink-Finowicki, Jan Gessner, Wacław Grochowski, Edmund Szyszko — członkowie.

Komisja Rewizyjna: Wiktor Homolicki, Kazimierz Jerzmanowski — członkowie, Karol Łobodowski, Marian Rostafiński — zastępcy.

Celem Towarzystwa jest niesienie pomocy wydziałom i oddziałom farmaceutycznym uniwersytetów w Polsce w formie budowy i dostarczania odpowiednich pomieszczeń oraz urządzeń, popieranie wydawnictw naukowych, udzielanie subsydiów pieniężnych na cele nauki farmaceutycznej itd.

Składka: 6 zł rocznie od osób i 20 zł rocznie od firm (aptek) przyczem kwoty te traktuje się jako minimalne.

APTEKARSKIE TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ WZAJEMNYCH OD OGNIA „FARMAKON".

Ubezpieczenia mające wyłącznie związek z aptekarstwem.

Siedziba: Warszawa, ul. Długa 16, tel. 11-02-38.

Zarząd: prezes — S. Jezierski, członkowie — W. Filipowicz, A. Pęszyński, zastępcy — J. Weroczy, Z. Kulwieć.

Rada Nadzorcza: prezes — vacat, wiceprezesi — W. Manduk, członkowie — K. Potocki, K. Łobodowski, A. Ossowski.

Zarządzający biurem — W. Borejsza.

Zbiór składek w r. 1935 — zł 114.455 gr 94.

Ogólna suma ubezpieczeń w r. 1935 — zł 14.921.975.

Wypadków pogorzelowych w r. 1935 było 5. Polis wydano 693.

ZWIĄZEK ZAWODOWY FARMACEUTÓW PRACOWNIKÓW W RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ.

Zarząd Główny — Warszawa, Marszałkowska 138, m. 8, tel. 523-18.

Prezes — Edmund Szyszko.

Wiceprezes — Czesław Nałęcz.
Sekretarz — Mirosław Stankiewicz.
Skarbnik — Roman Stocki.
Zast. sekretarza — Emma Siepracka.
Zast. skarbnika — Józef Rabinowicz.

Członkowie Zarządu Gł.: Włodzimierz Głowacki (Poznań), Julian Berszakiewicz (Katowice), Józef Jancsina (Kraków), Jan Dziedzic (Zagłębie Dąbrowskie), Władysław Michalski (Radom).

Komitet Wykonawczy: Edmund Szyszko, Mirosław Stankiewicz, Czesław Nałęcz, Roman Stocki i Józef Rabinowicz.

Komisja Rewizyjna: Zygmunt Jankielewicz — przewodniczący, Henryk Jakubowski i Roman Słowiński — członkowie.

Oddział Białostocki — Białystok, ul. Żwirki i Wigury 2 m. 3, p. M. Welian.

Prezes — Henryk Szostakowski, wiceprezes — Ruwin Ozder, sekretarz — Mojżesz Welian, skarbnik — Jakób Ony, zast. skarbnika — Jadwiga Kaliszewska, członkowie zarządu: Leonard Strzałkowski, Mieczysława Lissówna.

Komisja Rewizyjna: Henryk Widmański, Maria Gorbunowa, Bolesław Rogalski.

Oddział Bielsko-Biała — Biała Śl., ul. Hettwerowej, Apteka Ubezpiecz. Społ., p. W. Grzymała.

Prezes — Franciszek Nowak, wiceprezes — Wincenty Grzymała, sekretarz — Henryk Schauer, skarbnik — Karol Paszek, członkowie zarządu: Janina Strycharska, Artur Waltuch.

Komisja Rewizyjna: Jerzy Dracz, Wilhelm Kahane, Wiktor Orzegowski.

Oddział Chełmski — Chełm, ul. Lubelska 34. Prezes — R. Ostrowski, sekretarz — T. Mostowski, skarbnik — W. Ulanowska.

Oddział Częstochowski — Częstochowa, Al. Wolności 26, p. Wł. Sikora.

Prezes — Władysław Sikora, wiceprezes — Karol Lembke, sekretarz — Janina Jankowska, skarbnik — Aleksander Czapliński, członkowie zarządu — Regina Bagieńska, Henryk Grochulski, Włodzimierz Gorzon.

Komisja Rewizyjna: Aleksandra Waśniewska, Wacław Groberski.

Oddział Górnośląski — Katowice, ul. Żwirki i Wigury 6 m. 5, p. H. Latanowicz.

Prezes — Włodzimierz Mitko, wiceprezes — Julian Berszakiewicz, sekretarz — H. Latanowicz, zast. sekretarza — E. Simińska, skarbnik — A. Koczubik, zast. skarbnika — W. Strokosz, członkowie Zarządu: B. Kurlusówna, R. Chiciński, Kowalewski.

Komisja Rewizyjna: Stachowski (przewodniczący), Trybulec i Nowaczyński.

Oddział Grodzieński — Grodno, ul. Horodniczańska 12 m. 1.

Prezes — Aleksander Umiński, sekretarz — Stefania Kobyłecka, skarbnik — Lew Kremer.

Komisja Rewizyjna: G. Szeskin, Ch. Jezierski i S. Goldberg.

Oddział Kaliski — Kalisz, ul. Sukiennicza 1, p. Z. Pertkiewicz.

Prezes — Z. Pertkiewicz, w. prezes — J. Nowicki, sekretarz i skarbnik — St. Adamczyk.

Oddział Kielecki — Kielce, Domaszowska 35, p. J. Krzywicki.

Wszystkie sprawy w imieniu Oddziału Kieleckiego załatwia p. Józef Krzywicki.

Oddział Krakowski — Kraków, ul. Batorego 5 m. 2.

Prezes — Józef Jancsina, wiceprezesi — kol. Tadeusz Zabierzewski i Ottokar Kornhauser, sekretarz — Czesław Mączka, skarbnik — Józef Jancsina, zastępca sekretarza i skarbnika — Józef

Krzyżanowski, członkowie zarządu — Romuald Kulczycki i Wiktor Sochacki.

Komisja Rewizyjna: Jan Szustow (przewodniczący), Emil Weindling i Karol Chojecki.

Odddział Lwowski — Lwów, ul. Mikołaja 15.

Prezes — Stanisław Bocz, wiceprezes — Ignacy Jasser, sekretarz — Aleksandra Czyżowicz, skarbnik — Marek Liebesman, członkowie zarządu: Józef Lux, Jonasz Driks, Stefan Pasika, Zygfryd Buxdorf, Felicja Handlówna, Zygmunt Weintman, Zygmunt Friedman.

Komisja Rewizyjna: I. Cellermajer, Adam Olszański, Benedykt Wohlman.

Oddział Lubelski — Lublin, Narutowicza 30 m. 6, p. J. Dmowski.

Prezes — Józef Dmowski, sekretarz — Zofia Pruchnicka, skarbnik — Franciszek Kraczkiewicz, członkowie zarządu: A. Piątkowski, Wł. Policha, W. Kaczmarek.

Oddział Łódzki — Łódź, ul. Piotrowska 108.

Prezes — Roman Słowiński, wiceprezes — Natan Blansztajn, sekretarz i kier. biura pośrednictwa pracy — Bencjan Moszkowicz, zast. sekretarza — Anna Neumanówna, skarbnik — Eugeniusz Meyer, referent do spraw Ubezp. Społ. — Bronisław Mazurkiewicz, gospodarz lokalu — Felicja Krygerówna, członkowie zarządu: Grondowski Emanuel, Desser Czarna.

Komisja Rewizyjna: Leon Kruppe, Jakób Festensztat, Estera Opoczyńska.

Oddział Ostrowiecki — Ostrowiec kiel., apteka Ubezpieczalni Społ.

Prezes — Stanisław Edmund Fiszer, sekretarz — Jan Kubicki, skarbnik — Kazimierz Sąchnowski, czł. zarz. — Marian Kobyłecki.

Komisja Rewizyjna: Stefan Mościcki, Bronisław Wagner.

Oddział Piotrowski — Tomaszów Mazowiecki, Apteka Ubezp. Społ., p. M. Kowalik.

Prezes — Antoni Butkiewicz, wiceprezes — Stanisław Zbieć, — Skarbnik i zast. sekretarza — M. Kowalik, członkowie zarządu: G. Awęcki (Piotrków), Z. Kołudzka (Piotrków), W. Malinowski (Piotrków).

Komisja Rewizyjna: Fr. Szuksztа, L. Kobędzianka, J. Świderski.

Oddział Poznański — Poznań, ul. Wodna 1.

Prezes — Włodzimierz Głowacki, wiceprezes — Władysław Włodarski, sekretarz — J. Gramza, skarbnik — S. Mroczkiewicz, członkowie zarządu: B. Wiśniewski, L. Szyszkowiak.

Komisja Rewizyjna: M. Jarecki, S. Kowalczyk, M. Linkowski.

Oddział Radomski — Radom, ul. Mleczna 52 m. 4, p. W. Songin.

Prezes — Władysław Piotr Michalski, sekretarz — Wacław Songin, skarbnik — Stanisław Stępień, członkowie zarządu: Tadeusz Kościński, Sławomir Michał Dukwicz.

Komisja Rewizyjna: Franciszek Dąbrowski, Halina Dzikowska - Jankowska, Edmund Mazurkiewicz.

Oddział Równeński — Równe woł., ul. Mickiewicza 37 m. 4.

Prezes — Leon Kosiński, sekretarz — M. Olejnik.

Oddział Słonimski — Słonim, ul. Poniatowskiego 7, p. L. Natanson.

Prezes — Leon Natanson, sekretarz — Chana Barkowska, skarbnik — Dora Wajsenberg.

Oddział Pomorski — Toruń, ul. Wyspiańskiego 7, p. W. Domański.

Prezes — Wacław Domański, wiceprezes — Bolesław Zaremba, skarbnik — Anna Zygadłowiczówna, sekretarz — Śmigaj.

Oddział Warszawski — Warszawa, ul. Marszałkowska 138 m. 8, tel. 536-20.

Prezes — Mirosław Stankiewicz, wiceprezes— Edmund Górzkowski, sekretarz — Karol Dziubiński, skarbnik — Henryk Sauczek, gospodarz lokalu — Czesław Skura, bibliotekarz — Maria Baranowska, członkowie zarządu — Józef Rabinowicz, Zygmunt Jankielewicz, Stefan Sabiniewicz, Eugeniusz Konopski.

K o m i s j a R e w i z y j n a: Henryk Jakubowski, Ryszard Skoryna, Jan Mućko.

Oddział Wileński — Wilno, ul. Wileńska 29 m. 3.

Prezes — Antoni Grygiel, wiceprezes — Polikarp Raczko, sekretarz — Józef Kościukiewicz, skarbnik — Adolf Ładysz, członkowie zarządu: Witalis Chromiński, Witalis Piotrowski, Miron Cukierzys, Abram Nadelman, Michel Kantor.

Oddział Włocławski — Włocławek, Plac Dąbrowskiego 1 m. 12, p. A. Szczygłowski.

Prezes — Adam Szypułkowski, sekretarz — H. Majczyńska.

Oddział Zagłębia Dąbrowskiego — Będzin, ul. Browarna 17, m. 7, p. J. Dziedzic.

Prezes — Stefan Laskowski, wiceprezes — Florian Bołądź, sekretarz — Jan Dziedzic, skarbnik — Rufin Tarasewicz, członkowie zarządu: Antoni Kunicki, Regina Bagieńska, Aleksander Bobrowski, Ignacy Jędreas, Eugeniusz Zgadzaj.

SPIS APTEK
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

(według stanu z końca roku 1936).

ZNACZENIE SKRÓTÓW:

(n)	—	apteka normalna
(os)	—	„ o koncesji osobistej
(przyw)	—	„ uprzywilejowana
(real)	—	„ realna
(sprzed)	—	„ sprzedażna
(w)	—	„ wiejska

Inne skróty rozumieją się same przez się.

Końcowe liczby w nawiasach oznaczają liczbę pracowników w aptece; litera „b" przed liczbą oznacza pracowników bez dyplomu.

M. ST. WARSZAWA.

Apteki publiczne.

Albrecht M., Marszałkowska 136, zarz. Albrecht M., tel. 2-53-70 i 653-70.

Anc Gustaw, s-ów, Marszałkowska 21 — zarz. Wojciechowski, tel. 8.53-67.

Arndt Miecz., dr., „pod Orłem", Bieleńska 15/17, zarz. Grudniewicz Wincenty, tel. 11-11-34, (4).

Beczkowicz Antoni, Nowolipie 44, tel. 11-07-60.
Biele St., Ząbkowska 35, tel. 10-09-78.
Bukowski A., s-ów, Marszałkowska 54 — zarz. Śnieżko Antoni, tel. 8-13-19 i 8-07-80.
Chomiczewski Andrzej — Niska 60.
Chwilczyński H. i S-ka, Wielka 17 — zarz. Orczyński Antoni, tel. 6-21-80.
Cyfracka Jadwiga, Bracka 2 — zarz. Raj Franciszek, tel. 9-38-04.
Cyfracki Franciszek, Marszałkowska 147 — zarz. Cyfracki Tomasz, tel. 6-11-40 i 2-39-41.
Danowski Józef i S-ka, Wolska 129, tel. 682-70.
Dobrut T. i S-ka, Wileńska 9 — zarz. Miszczyk Stefan, tel. 10-14-79.
Dobrzeński J., Miodowa 9 — zarz. Skolasiński J., tel. 6-07-53.
Drecki Stefan i Sp., Pl. Bankowy 1, tel. 5-35-53.
Ekerkunst Józef i Ramotowski T., Leszno 30 — zarz. Ekerkunst Józef, tel. 11-94-24 i 11-53-89.
Fabicki Jan, Plac Wilsona 4, tel. 11-06-08.
Gąsecki Jan, Freta 16 — zarz. Smoniewski Kazimierz, tel. 11-40-63.
Gessner Jan, Al. Jerozolimskie 11, tel. 9-75-70.
Głowacka Henryka, Górczewska 32, tel. 2-15-57.
Sereth Izaak, Twarda 34, zarz. Pawiński Antoni, tel. 6-17-01.
Goldbaum Adam, Nalewki 28, tel. 12-23-96 i 11-25-28.
Gressowa Zofia, Zamenhofa 20 — zarz. Berkowicz Natan, tel. 12-23-89.
Grochowski Wacław, Dzika 27, tel. 11-84-41.
Hajdenberg Józef, Grójecka 68 — zarz. Hajdenberg J., tel. 9-50-45.
„Heinrich dr T.", Wierzbowa 11 — Teichert Mieczysław, zarz. Sitarski Antoni, tel. 6-12-39.
Homeopatyczna Centralna Apteka, Ossolińskich 6 — zarz. Klubiński Stanisław, tel. 6-43-92.

Homeopatyczna Apt. Tow. Zwol. Hom., Nowy Świat 16 — zarz. Puliński Antoni, tel. 6-23-44.
Homolicki W., Leszno 83, tel. 11-36-63.
Jerzmanowski Kazimierz, Miedziana 12, tel. 647-97.
Jezierski Stanisław, Krucza 28, tel. 8-32-92.
Jędrzejewski Józef, Okopowa 29, tel. 11-13-33.
Kalicki Władysław, Puławska 11, tel. 8-88-52 (4).
Kałabanowski Kazimierz, Filtrowa 67, tel. 8-90-90, (5; b. 1).
Kamiński S. i Filipowicz W., Gęsia 57-a — zarz. Filipowicz Wacław, tel. 11-52-08 i 11-50-08, (5).
Kijewski Juliusz, Zamenhofa 23, tel. 11-16-02.
Klein Bolesław i Wilczyński Wacław, Ś-to Jerska 22 — zarz. Klein B., tel. 12-15-13, (b. 3).
Klicki s-ów, Złota 31 — zarz. Prądzyńska Anna, tel. 6-27-65 (gab.) i 5-21-81.
Klippel, s-ów, Grochowska 87-c — zarz. Iwanowski Julian, tel. 10-22-19.
Kłobukowski Jan, Grójecka 3, tel. 6-51-69.
Kłobuszewski M. s-ów, i Przysiecki M., s-ów, Krakowskie Przedmieście 22, tel. 6-42-18.
Komorowski Mieczysław, 11-go Listopada 54, tel. 10-11-15.
Kościński W., s-ów, Karmelicka 21 — zarz. Zieliński Jan, tel. 11-53-04.
Kotlewski Gerwazy, Goraszewska 31, tel. 7-19-12.
Krupiński Stefan, Tamka 16 — zarz. Ostrowski Jan, tel. 2-99-47, (4).
Kuciński F., s-ów, Marszałkowska 49 — zarz. Habrowski Stanisław, tel. 8-29-77. (4).
Kulwieć Z., Leszczyńska 13, tel. 6-30-85.
Kurkowski Antoni, Belwederska 10, zarz. Kurkowski, tel. 9-93-03.
Kurowski Edward i S-ka, ul. Czerniakowska 213, tel. 9-10-61.
Leśniewska Antonina, „Apteka Marszałkowska", Marszałkowska 72, tel. 9-66-01.

Lewandowski Tadeusz ,Mokotowska 43 — zarz. Siciński Edward, tel. 8-97-97 i 8-38-97.
Lipski Bolesław, zarz. Legocki Bronisław, Wronia 27, tel. 2-25-72.
Lubelski Józef, Długa 16 — zarz. Sander Z., tel. 12-09-55.
Magott L. i S-ka, Brukowa 31 — zarz. Magott Leon, tel. 10-00-50.
Majsterek Józef, Powązkowska 58, tel. 11-81-75.
Manduk Wacław i Ska, Wolska 91 — zarz. Latoszyński Franciszek, tel. 680-66.
Mąkolski St., s-ów, i Baryłkiewicz J., Sienkiewicza 4, tel. 2-84-85.
Mierzejewski S. i S-ka, Stalowa 29 — zarz. Mierzejewski Stanisław, tel. 10-04-02.
Miścicki Wincenty, Żelazna 65, tel. 5-05-66.
Morawski Wincenty i S-ka, Złota 60, tel. 2-64-73.
Motak Bolesław, „pod Aniołem", Poznańska 17 — zarz. Motak Bolesław, tel. 9-28-04, (3; b. 2).
Muszyński Tad., s-ów, Radzymińska 87/89—dzierż. Jakubowski Józef, tel. 10-04-17.
Nasierowski Izydor, Al. Jerozolimskie 59, tel. 9-79-43.
Niewiarowski Henryk, Graniczna 10 — dzierż. i zarz. Waśkowski Wiktor, tel. 613-20, (2).
Ossowski A. i S-ka, Wolska 10 — zarz. Zarębski Jan, tel. 6-17-50.
Pęszyński A. i Sp., Miła 2 — zarz. Pęszyński Adam, tel. 11-14-58.
Piotrowski A. i Laube St., Pl. Trzech Krzyży 10 — zarz. Laube Stefan, tel. 9-24-94 i 9-74-41.
Podbielski Jan, Bracka 21 — zarz. Podbielski J., tel. 6-04-86 i 2-69-38, (5; b. 3).
Radomski B., Marszałkowska 95, tel. 9-99-72, 9-90-73 i 9-89-09 (gab.).
Rawski Józef, Mariańska 12 i Twarda 7, tel. 6-18-74.

Rosenstadt H. i S-ka, Grzybowska 10 — zarz. Rosenstadt H., tel. 2-07-76.
Rospędzichowski W. i S-ka, Elektoralna 35 — zarz. Wachlewicz Adam, tel. 5-38-53.
Rościszewski, s-ów, Syrokomli 6 — zarz. Perliński Leon, tel. 10-08-01.
Rościszewski, s-ów (filia), Warmińska 37 — zarz. Taborowska Zofia, tel. 10-13-64.
Rozenman Fiszel i Zylberfaden Moszek, „pod Gwiazdą", Twarda 46, zarz. Zyberfaden M., tel. 615-86.
Ruszczykowski August i S-ka, Wolska 38, zarz. A. Ruszczykowski, tel. 5-87-46.
Samborscy B-cia O. i W., Nowy Świat 60 — zarz. Samborski Otton, tel. 613-97.
Skierski i Dłuski, Nowolipki 51 — dzierż. i zarz. Danowski Adam, tel. 11-37-21, (4; b. 4).
Sklepiński Ant., dr., „Mazowiecka", Mazowiecka 10 — dzierż. Fink-Finowicki Czesław, tel. 621-12 i 2-94-21.
Skowroński Stefan, Stare Miasto 17, tel. 623-48, (3).
Smolicz, s-ów, Łomżyńska 8 — zarz. Cyfracki Stefan, tel. 10-16-40.
Strużyński St., s-ów, Wiejska 2 — zarz. Leśnikowski Wiktor, tel. 9-56-54 (6).
Szpunar Józef, Grochowska 17, tel. 10-21-52.
Szreniawski Stefan, „pod Politechniką", Piusa XI 49, tel. 8-73-14.
Szymański J. i S-ka, Nowy Świat 18 — zarz. Szymański Józef, tel. 607-24.
Tarchalski J. i Malczewski J., Czerniakowska 79— zarz. Tarchalski J., tel. 9-45-26.
Towiański Józef i S-ka, Grzybowska 31 — zarz. Towiański J., tel. 2-40-48 i 5-31-68.
Tustanowski Mieczysław, Śliska 33, tel. 2-91-34.
Tuszyński A. i S-ka, Trębacka 4 — zarz. Wojno Roman, tel. 613-71.

Ulatowski Tadeusz i S-ka, Nowy Świat 31, tel. 6-01-90, zarz. Maciejewska Maria.
Waszkiewicz Kazimierz, Targowa 54, tel. 10-16-14, (2, b. 2).
Wągrowski i Ska, Chłodna 16 — zarz. Wągrowski Kaz., tel. 636-73.
Weber Edward i Kwiatkowski Wacław, Plac Inwalidów 8 — dzierż. i zarz. Kwiatkowski Wacław, tel. 11-48-74, (2; b. 2).
Weintraub J., Lichtenfeld L. i Ska, Franciszkańska 18 — zarz. Rozenberg Dawid, tel. 11-00-81 i 11-43-88.
Welt J. i s-ów Zylbera Z., Nalewki 24 — zarz. Welt J., tel. 11-22-64.
„Wenda K. dr.", Krakowskie Przedm. 55 — zarz. Kotwica Kazimierz, tel. 6-01-07.
Weroczy Jan, Bednarska 13, tel. 6-25-12.
Wierzbięta A., Marszałkowska 94 — zarz. Burda Albin, tel. 9-84-33.
Więckowski F., s-ów, Marszałkowska 110 — zarz. Lubosiewicz Andrzej, tel. 6-52-78.
Wilamowski W., ul. Wawelska 56 — zarz. i dzierż. Zmysłowski Romuald, tel. 8-57-62.
Wiśniewski E., s-ów, Marymoncka 14 — dzierż. i zarz. Głębski Tadeusz, tel. 11-38-14.
Zahrt Gustaw, ul. Chłodna 50, tel. 2-03-51.
Zalewski E., s-ów, Puławska 18 — zarz. Zalewski Tadeusz, tel. 8-36-74.
Załuska Kaz., Freta 29 — zarz. Paszkowski Franciszek, tel. 11-04-42.
Zamenhof F., s-ów, Żelazna Brama 8 — zarz. Redlus L., tel. 647-94.
Zieliński Kazimierz, Puławska 79 — dzierż. i zarz. Grygier Adolf Aleksander, tel. 8-46-65.

Apteki zakładowe.

Centralna Apteka Kolejowa, Chmielna 71 — zarz. Z. Pliszczyński, tel. 6-33-09.

Apteka st. kol. Warszawa-Wschodnia, Brzeska 2— zarz. Krasowski Franciszek.
Apteka Kolejowa, Pelcowizna, Syrokomli 2 — zarz. Szwengruben Stanisław.
Apteka Depart. Więziennictwa, Przejazd 6 — zarz. Kann Maria, tel. 11-18-33.
Tow. „Bratnia Pomoc", Nowolipie 15 — zarz. Bakserówna Ida, tel. 11-94-45.
Gminy Wyznaniowej Żydowskiej, Twarda 6 — zarz. Fiszhaut Józef, tel. 2-15-70.
Instytutu Radowego im. Marii Skłodowskiej-Curie, Wawelska 15 — zarz. dr Bernerówna Maria, tel. 9-37-38 i 9-97-50.

Apteki szpitalne.

Szpitala Dz. Jezus, Żelazna 4 — zarz. Jaroszyńska Alina.
Szpitala Starozakonnych na Czystem, Dworska 17 — zarz. Chajet Józef.
Szpitala św. Łazarza, Książęca 1 — zarz. Giedroyć Ignacy.
Szpitala Ewangelickiego, Karmelicka 10 — zarz. Kłosowska Janina, tel. 12-10-92.
Szpitala Czerwonego Krzyża, ul. Czerwonego Krzyża 7 — zarz. Szymańska Zofia.
Szpitala św. Ducha, Elektoralna 12 — zarz. Zuglert Maria.
Szpitala Sióstr Elżbietanek, Goszczyńskiego 1 — zarz. Juszkowski Jan.
Szpitala Przemienienia Pańskiego, Zygmuntowska 2 — zarz. Bergier-Krupińska Maria.

Apteki Ubezpieczalni Społecznej m. st. Warszawy

Apteka nr 1 — Mariańska 1 — zarz. Dziubiński Marcin, tel. 2-69-51.
„ nr 2 — Solec 93 — zarz. Siekierski Jan, tel. 2-21-78.

Apteka nr 3 — Mławska 1 — zarz. Folejewski Wacław, tel. 12-11-19.
„ nr 4 — Bagatela 15 — zarz. Gietko Wacław, tel. 8-21-69.
„ nr 5 — Wolska 52 — zarz. Hirschhauer Witold, tel. 2-86-27.
„ nr 6 — Jagiellońska 34 — zarz. Miarczyński Stanisław, tel. 10-19-07.
„ nr 7 — Piotra Wysockiego 3 — zarz. Rosiński Jan, tel. 10-08-09.
„ nr 8 — Grójecka 26 — zarz. Zieliński Aleksander, tel. 5-01-36.
„ nr 10 — Radzymińska 109 — zarz. Bagieński Henryk, tel. 10-18-49.
„ nr 12 — Czarnieckiego nr 24 — zarz. Czerniahowicz Nikodem, tel. 11-11-81.
„ nr 13 — Krypska 50 — zarz. Klasiński Tomasz, tel. 10-20-35.

Dane statystyczne.

M. st. Warszawa posiada 132 apteki, a mianowicie:

Aptek publicznych normalnych	102
„ publicznych filialnych	1
„ publicznych homeopatycznych	2
„ Ubezpieczalni Społecznej	11
„ kolejowych	3
„ Min. Sprawiedliwości	1
„ szpitalnych	9
„ zakładowych	3

Jedna apteka przypada na ok. 9.500 mieszkańców.

WOJEWÓDZTWO BIAŁOSTOCKIE.

Apteki publiczne.

Andrzejewo (n) — Kostecki Marcin.
Augustów (n) — Stankiewicz Stanisław.
Augustów (n) — Worotyński Adam.

Bakałarzewo (w) — Roman Stanisław.
Bargłów (w) — Miksza Jan.
Białowieża (n) — Zawadzka Zofia.
Białystok,Rynek Kościuszki 11 (n) — p. firmą „Ajzensztadt", zarz. Chazan Morduch.
Białystok, Sienkiewicza 63 (n)—Frauszteter Maks.
Białystok, Piłsudskiego 18 (n) — sukc. Gessnera O., zarz. Gessner Zenon.
Białystok, Sienkiewicza 2 (n) — Hałłaj Lucyna, zarz. Ozder Ruwin.
Białystok, Bron. Pierackiego 24 (n)—Hermanowski Wincenty i Lutostański Marian, zarz. Hermanowski W., tel. 7-90, (5; b. 2).
Białystok, Sienkiewicza 34 (n) — B-ci Kuryckich i Dawidowskiego J., zarz. Kurycki Lejba.
Białystok, Rynek Kościuszki 17 (n) — Lubawski Jakub i Wajnstein Jeruchim, zarz. Najdus Szymon, (2; b. 4).
Białystok, Piękna 1, „na Piaskach" (n) — Wysocki Zygm. i S-ka.
Białystok, Dąbrowskiego 2 (n) — Michalski Wacław.
Bielsk (n) — Hałłaj Anna.
Bociki (n) — Dworecki Berko, zarz. Beigel Juliusz.
Brańsk (n) — Strzelbicki Aleksander i Amelia Zawistowska — dzierżawca Pańczyk Walenty.
Brańszczyk (w) — sukcesorów Chorzelskiego Jana, zarz. Brzeska Maria.
Brok (w) — s-ów Sikorskiego K., dzierż. Czerejski Władysław, (1).
Brzostowica Wielka (w) — Jacewicz Antoni.
Choroszcz (w) — Malinowski Franciszek, (b. 1).
Ciechanowiec Bielski (n) — Rabinow Szymon.
Ciechanowiec Wysoko-Mazowiecki (n) — Bakowa z Beiglów Sydonia.
Czarna - Wieś (w) — Radziszewski Antoni.
Czerwin (w) — Neuberg Stanisław.
Czyżew (n) — Parys Jan.

Dąbrowa k. Grodka (n) — Kuriadski Calko.
Długosiodło (w) — Szulc Mieczysław.
Drohiczyn n. Bugiem (w) — Kozarska Alma, dzierż. Paszkiewicz Antoni.
Druskienniki (n) — Jachimowicz Stefan.
Filipowo (w) — Rakowski Kazimierz.
Goniądz (n) — Kluzowa Lucyna.
Goworowo (n) — s-ów Gościckiego Stanisława, zarz. Kordiasz Edmund.
Grajewo (n) — Kulesza Czesław.
Grajewo (n) — Marcinkowski Józef.
Grodno, Pl. Batorego 8 — apteka Gminy Ewangelickiej, dzierż. Stępniewski Edward.
Grodno, Pl. Batorego 1 (n) — Klinkowsztejn Dawid, tel. 112, (3; b. 1).
Grodno, Dominikańska 7 (n) — Kopytnik Icko i Żurawski Oszer, zarz. Puczkowska-Szuprawiczowa Stanisława, tel. 85, (1; b. 3).
Grodno, Jerozolimska 4 (n) — Stępniewski E., zarz. Śleszyński St.
Grodno, Orzeszkowej 13 (n) — Szwarc Saul.
Grodno, Białostocka 54 a (n) — Tropp - Kriński Abracham.
Gródek (w) — Szulklaper Lejzor.
Hajnówka (n) — Gołaszewski Jerzy i Nurzyński Zygmunt.
Indura (w) — Josem Jechiel.
Jałówka (n) — Duchnowski Tadeusz.
Janów (w) — Wiernik Owsiei.
Jasionówka (w) — Goldberg Sara Gitla.
Jedwabne (n) — Jałoszewski Michał.
Jeziory (w) — Smorgoński Samuel.
Kaczyny (st. kol. Ostrołęka) (w) — Szulc Stanisław.
Kadzidło (w) — Dropa Jerzy.
Kolno (n) — Sikorski Kazimierz, (b. 1).
Kleszcze (w) — Wajnszteinówna Chinka, zarz. Wasser Szejna.

Knyszyn (w) — Rzeźnicki Marian.
Krynki (n) — Żuchowicki Ber Abram.
Kuźnica (w) — Owsiany Antoni.
Lipsk (w) — Cieszkowski Jan.
Łapy (w) — s-ów Ostrowskiego Ignacego, dzierż. Romanowski Konstanty.
Łomża, Plac Kościuszki 3 (n) — Cukierbraum Berek, tel. 177, (b. 1).
Łomża, Stary Rynek (n) — Komornicki St. i Kaczyński W.
Łomża, ul. Długa 8 (n) — s-ów Liniewicza Władysława, zarz. Kozłowski Władysław.
Łomża, Polowa, róg Sienkiewicza (n) — Zelkin Matys.
Łunna (n) — Trzeciak Konstanty.
Łyse (n) — Maciejewski Mieczysław.
Łysków (w) — Epszteinowa, zarz. Kahan Szmujło.
Małkinia (w) — Kocel Józef, zarz. Poszpur Jan.
Michałowo Niezabudka (w) — Strycki Apolinary.
Mielnik n. Biegiem (n) — Domański Stefan.
Milejszyce (w) — sukc. Pruskiego Zygmunta, zarz. Pruska Maria.
Mosty (n) — Soroko z Turczyńskich Helena.
Mścibów (w) — Szejnman Szymon.
Myszyniec (n) — Stefanowicz Marek.
Narew (n) — Pilc Gerszon.
Narewka (w) — Warsztacki Herman.
Nowogród (w) — Szapiro Zusza.
Nowy Dwór k/Grodna (w) — Hemanowska-Korczewska Eugenia, zarz. Żwierełło Józef.
Nur (w) — sukcesorów Herniczka Ignacego, zarz. Kargowski Stefan.
Orla (w) — Rabinowicz Mowsza.
Ostrołęka (n) — Pęski Marceli.
Ostrołęka (n) — Staroń Jan i S-ka.
Ostrów (n)—s-ów Mieczkowskiego L., zarz. Blumhoff Kazimierz.

Ostrów, Warszawska 14 (n) — Radzikowski Wacław (1).
Piaski (w) — Wismontski Abr.
Poręba (w) — Kuczyński Jan.
Porozów (w) — s-ów Krzywca K., zarz. Nirenberg Owsiej.
Porzecze (n) — Ziarnicki Władysław.
Puńsk (w) — Sołochudo Fabi.
Raczki (n) — Elson Icka.
Radziłów (w) — Rybicki Jan, dzierż. Żegilewiczowa Marianna.
Rajgród (n) — Monikowski Antoni.
Roś (w) — Piórko Kalman.
Rutki (w) — Bossowski Ludwik.
Sejny (n) — s-ów Domosławskiego, zarz. Domosławski Wacław.
Siemiatycze (n) — Wasilewski Zygmunt, tel. 24, (1).
Skidel (w) — s-ów Chmielewskiego, zarz. Hartung Maria.
Sokoły (n) — Kulesza Henryk.
Sokółka (n) — małż. Werner, zarz. Werner Złata.
Sopoćkinie (n) — s-ów Słomskiego, zarz. Ciechanowicz Bartłomiej, (1).
Stawiski (n) — Rostafiński Feliks.
Suchowola (w) — Ancypo Wiktor.
Supraśl (w) — Sawrycki Aleksy.
Suwałki, Kościuszki 78 (n) — s-ów Erdreicha i Ochrona Leona, zarz. Ochron Leon.
Suwałki, Kościuszki 84 (n) — Szwejkowski Bolesław, tel. 113, (1).
Suwałki, ul. 3-go Maja 9 (n) — Żychlewicz Antoni.
Suwałki, ul. 11-go Listopada 71 — Dr chem. mgr farm. Studnicki Stanisław.
Szczuczyn (n) — Dygnarowicz Marian.
Sztabin (w) — Skowroński Stefan.
Śniadowo (w) — s-ów Borkowskiego, dzierż. Majewski Bogusław.

Świsłocz (n) — s-ów Strzałkowskiego Jana, zarz. Trzeciak Józef.

Trzcianne (w) — Borkowski Chackiel.
Tykocin (n) — Goldzin N. i Kan S.
Turosiń, Kościelna (w) — Lubczyński Witold.

Wasilków (n) — Godlewski Florjan, zarz. Zauścińśki Włodzimierz.
Wizna (w) — Dardziński Mieczysław.
Wiżajny (w) — s-ów Kozaryna Romana, zarz. Racis Józef.
Wołkowysk, Grodzieńska 2 (n) — Ochron Jechiel, tel. 119, (b. 1).
Wołkowysk, Zamkowa 1 (n) Tymiński Hugon.
Wołkowysk, Szeroka 70 (n) — Zalcberg Leon, tel. 26, (1).
Wołpa (n) — Sopotnicki Maksymilian.
Wysokie Mazowieckie (n) — Aftel Henryk, (1).

Zabłudów (w) — Gober Szewach.
Zambrów (n) — Skarzyński Julian, tel. 10, (2).
Zaremby Kościelne (w) — Strumpf Adolf.
Zelwa (n) — s-ów d'Asystettena Kazimierza, zarz. Eljaszew Ajzyk.

Żukiewicze (f) — filia apteki w Łunnie — Trzeciak Konstanty.

Apteki zakładowe i samorządowe.

Białystok, Różańska 3 — apteka „Linas Hacedek", zarz. Indenbom Berek.
Białystok, apteka Dyr. Kolei Wileńskiej, zarz. Żylińska Bronisława.
Sokółka — apteka Komunalna, dzierż. Sobociński Piotr.
Wołkowysk Centralny — apteka Dyr. Kolei Wileńskiej, zarz. Zasztowt Marian.

Apteki Ubezpieczalni Społecznych

Białystok, Sienkiewicza 34, zarz. Widmański Henryk.
Grodno, ul. Mostowa 40, zarz. Macherski Jan.

Apteki szpitalne.

Białystok, apteka Szpitala Miejskiego, ul. Piwna, zarz. Bujno Stanisław.
Choroszcz, apteka Szpitala Psychiatrycznego, zarz. Mazurczyk-Serwatko Maria.

Dane statystyczne.

Województwo białostockie posiada 134 aptek, a mianowicie:

Aptek publicznych normalnych	74
„ publicznych wiejskich	51
„ filialnych	1
„ zakładowych	1
„ samorządowych	1
„ kolejowych	2
„ Ubezpieczalni Społecznych	2
„ szpitalnych	2

Jedna apteka przypada na ok. 13220 mieszkańców.

WOJEWÓDZTWO KIELECKIE.

Apteki publiczne.

Baran (w) — Kozłowski Tadeusz.
Będzin, ul. Kołłątaja 19 (n) — E. Katz.
Będzin (n) — J. Banasik (2).
Będzin, ul. Kołłątaja 2 (n) — Kahan Peretz Mendel.
Będzin, ul. Kołłątaja 44 (n) — Krauze Samuel, tel. 377, (1).

Będzin, Plac 3-go Maja 1 (n) — Machajski Aleksander.
Białaczów (w) — Ptaszkowski Czesław.
Białobrzegi (n) — Bautsch Rudolf, tel. 4.
Blachownia (w) — Dramiński Piotr.
Bliżyn (w) — Opara Jan.
Bobrowniki (w) — Załuski Jerzy.
Bodzentyn (n) — Firkowski F.
Bolesław k. Olkusza (w) — Caspari Helena.
Brzesko Nowe (w) — Okniński Antoni.
Busko (n) — Budzyński K.
Busko-Zdrój (filia) Budzyński K., zarz. Czekaj J.
Charsznica (n) — Eizerman Czesław.
Chęciny (n) — Rutkiewicz Stanisław, dzierż. i zarz. T. Tatar.
Chmielnik (n) — Odrobiński Roman.
Chroberz (w) — Boguszewski St.
Ciepielów (w) — Dereń St.
Czeladź (n) — M. Kostro.
Czeladź (n) — B. Tomaszewski.
Częstochowa, Aleja Wolności 23 (n) — Bujakowski A.
Częstochowa, ul. Panny Marii 50 (n) — s-rów Fryde Br., dzierż. Strebejko Zygmunt, zarz. Strebejko Z., tel. 16-70, (2; b. 1).
Częstochowa, ul. Panny Marii 26 (n) — Kozerski P.
Częstochowa, ul. Panny Marii 14 (n) — s-ów Monikowskiego Z., zarz. Pieńkowski Jan, tel. 20-65, (1; b. 2).
Częstochowa, Stary Rynek 2 (n) — A. Stępkowska, tel. 11-41, (1; b. 1).
Częstochowa, ul. Wieluńska 18 (n) — Otrębski Józef.
Częstochowa, ul. Narutowicza 44 (n) — Pogorzelski Julian.
Częstochowa, ul. Narutowicza 102 (n) — Ruprecht J.

Częstochowa, Nowy Rynek 6 (n) — Szostakiewicz Z., zarz. Bagieńska Regina.
Częstochowa, 7-mio Kamieniec 27 (n) — Włosiński Aleksander.
Częstochowa, ul. Warszawska 44 — J. Zagórski (1).
Częstochowa, Zawadzie, Rynek Narutowicza — L. Zieliński.
Ćmielów (n) — Królikowski Stefan, dzierż. i zarz. Kazimierski Stanisław.

Daleszyce (w) — s-ów Niezabitowskiego, zarz. J. Zaniewski (1).
Dąbrowa Górnicza, ul. Sobieskiego 9 (n) — s-ów Grochowskiego J., zarz. Konopkówna Alina, tel. 1-18, (2).
Dąbrowa Górnicza, ul. Królowej Jadwigi 39 (n) — Janicki Teodor.
Dąbrowa Górnicza, Okrzei 35 (n) — Łypek Aleksander, tel. 1-29.
Drzewica (w) — Kukulakowa Anna.
Działoszyce (n) — Szulakowski Kazimierz.
Fałków (w) — Nowakowska Jadwiga.
Garbatka (w) — Skrzyński Włodzimierz.
Głowaczów (n) — Pianko Jan.
Gniewoszów (n) — Hirner Stefan.
Gowarczów (w) — Bilski Mikołaj.
Grodziec (n) — Feldman Józef Leon.

Iłża (n) — Kulesza Władysław, (1).
Iwaniska (w) — Kowalczewski Stanisław.

Janowiec (w) — Janiszewski Stanisław.
Janów (w) — Moskalewski Czesław.
Jedlińsk (n) — Chmielewski Stanisław.
Jędrzejów (n) — Krajewski Jan.
Jędrzejów, Plac Tad. Kościuszki 1 (n) — Smagłowski Edmund Józef, (1; b. 1).

Kamienica Polska (w) — Bielobradek Bronisław.
Kazanów (w) — Staniewski Leon.

Kazimierza Wielka (w) — Kędracki Władysław.
Kielce, ul. Sienkiewicza 24 (n) — Artwiński Stefan.
Kielce, ul. Hipoteczna, róg Mickiewicza (n) — Gierałtowski Cyprian.
Kielce, pl. Piłsudskiego 11 (n) — s-ów Krzanowskiego W., dzierż. Kurkowski Wacław.
Kielce, pl. Piłsudskiego 17 (n) — s-ów Saskiego B., zarz. Meks Jan.
Kielce, Piotrkowska 49 (n) — s-ów Sikorskiego M., zarz. Sikorska Jadwiga.
Kielce, ul. Sienkiewicza 39 (n) — J. Balasiński (3).
Klimontów (n) — Romanowicz Bolesław.
Kłobuck (n) — Kozankiewicz Jan.
Końskie (n) — s-ów Fuksiewicza Jana, zarz. Klemczyńska Stanisława.
Końskie (n) — Ossowska Urszula.
Koprzywnica (w) — s-ów Wieczorka L., zarz. Markowski.
Koszyce (w) — s-ów Błeszyńskiego A., zarz. Bujakowski.
Koziegłowy (n) — Romalski Władysław, (1).
Kozienice (n) — s-ów Wojciechowskiego M., dzierż. Strażyński Wł., (1).
Krzepice (n) — Orłowski Konstanty, tel. 13, (2).
Książ Wielki (w) — s-ów Dotkiewicza Floriana, zarz. Dotkiewicz Maria.
Kunów (w) — Malanowski Józef.

Lelów (w) — Prauss Teodor.
Lipsko (w) — Trzciński Wacław.

Łagów (n) — Gruszczyński Stanisław.
Łazy (w) — Piaskowski M., zarz. Wł. Kubik.
Łopuszno (w) — Zembrzuski Bolesław.

Maczki (n) — Rosnowski Franciszek.
Magnuszew (n) — Skowroński Stanisław.
Małogoszcz (w) — Godysz Stefan.
Michałowice (w) — Jarzębiński Maksymilian.

Miechów (n) — Zaporski H., dzierż. Skowera Tadeusz.
Mstów (n) — Chodakowski Bronisław
Myszków (n) — Szydłowski Stefan.

Niwka (n) — Wejmer Eugeniusz.
Nowa Słupia (n) — Jurzyński Tomasz.
Nowy Korczyn (w) — s-ów Barca D., zarz. T. Łempicki (1).

Odrzywół (w) — Mantorski K. J.
Ogrodzieniec (w) — Łunkiewiczowa Zofia, dzierż. Wegenko Piotr, (1).
Oksa (w) — Zaborski Bronisław, (b. 1).
Olkusz (n) — Wojdacki St.
Opatowiec (w) — Leszczyński Józef.
Opatów (n) — Świestowski Edm.
Opoczno (n) — Pawłowski Wiktor.
Osiek (w) — Cipiński Jan.
Ostrowiec (n) — Pakleza Stan.
Ostrowiec (n) — s-ów Saskiego W., zarz. Dąbrowski Albin.
Ożarów (n) — H. Piętkowa.

Pacanów (w) — Majewski Stanisław.
Paradyż (w) — Zając Franciszek.
Pilica (n) — Kwapisz Edward.
Pińczów (n) — Błaszczakiewicz Władysław.
Pińczów (n) — Masłowski Bolesław.
Połaniec (w) — Nałęcz - Sachnowski Kazimierz, dzierż. Skarżyński Benedykt.
Proszowice (n) — Gałęzowski Józef, zarz. St. Czarnowski, (2).
Przedbórz (n) — s-ów Długoszewskiego A., dzierż. Lipiński Bolesław, (1).
Przyrów (w) — s-ów Kowalskiego Z., zarz. J. Wiszniewski (1).
Przysucha (n) — Pawelski Stanisław.
Przytyk (n) — Pietrzykowski M.

Radom, ul. Mleczna 36 (n) — J. Klepuczewski, (4).
Radom, ul. Żeromskiego 5 (n) — Bruśnicka Kazimiera, dzierż. Łotoczko Ignacy.
Radom, Rynek 13 (n) — s-ów Kasprzykowskiego, dzierż. Kasprzykowski Edward.
Radom, Pl. 3 Maja 5 (n) — Łagodziński Feliks.
Radom, Plac Jagielloński 7 (n) — Malczewski Stanisław, (1).
Radom, ul. Traugutta 40 (n) — Pastecki Teodor, zarz. Lorenc Witold, tel. 25-40, (2).
Radom, ul. Żeromskiego 57 (n) — Szarkowski J.
Radom, ul. Słowackiego 41 (n) — Władyga Stefan.
Radoszyce (n) — s-ów Radkowskiego M., zarz. Fr. Lechowicz, (1).
Raków (n) — Chicińska Zofia, zarz. Włoszczewski J.

Sandomierz, Rynek 4 (n) — s-ów Popławskiego Józefa, zarz. Wiktorowski Feliks, tel. 38, (4).
Secemin (w) — Stanek Wincenty.
Sędziszów (w) — s-ów Kodiaszewskiego Zygmunta, zarz. Kodiaszewska I.
Sienno (n) — Bauer Zygmunt.
Siewierz (n) — Domański Wacław, tel. 11, (1).
Skalbmierz (n) — Sawicki Paweł.
Skała (n) — Piątkowski Stan., zarz. Majewski Karol, filia w Ojcowie — Niesiołowska R., (1).
Skaryszew (w) — Kalicki Władysław Grzegorz.
Skarżysko-Kamienna (n) — Bielnicki Jan, (b. 1).
Skarżysko-Kamienna (n) — W. Rybacki, (2).
Sławków (w) — Sikorski Aleksander.
Słomniki (n) — Muszardro Wł.
Sobków (n) — Wojnowska Adela.
Solec n. Wisłą (w) — Krężelewski Eugeniusz.
Solec-Zdrój (n) — Różniakowski Jan.
Sosnowiec, ul. Sienkiewicza 9 (n) — Garbaczewski Jan, tel. 3-35, (1).
Sosnowiec (n) — Rogowski H., dzierż. Grochulski.

Sosnowiec ul. Piłsudskiego 18 (n) — Jagiełłowicz Marceli, tel. 1-04 i 13-67, (2; b. 1).
Sosnowiec, ul. Nowopogońska 35 (n) — Kupferblum Gerszon.
Sosnowiec, ul. Staszica (n) — Rowiński Jan.
Sosnowiec, ul. Piłsudskiego 46 (n) — s-ów Truszkowskiego C., zarz. Materny Zenon.
Sosnowiec, ul. 1-go Maja 18 (n) — s-ów Turskiego Leona, zarz. Turski Zygmunt, tel. 5-58.
Sosnowiec, ul. Modrzejowska 14 (n) — Wasilewski Władysław.
Sosnowiec, ul. Orla 28 (n) — s-ów Zielezińskiego Wł., zarz. Subtelny B., tel. 7-03, (1).
Staszów (n) — Krauze Bolesław, dzierż. Krauze Wiktor.
Stąporków (w) — Jaśkowski Ludwik.
Stopnica (n) — s-ów Majewskiego Tomasza, zarz. Jackowska Z.
Strzemieszyce (n) — Górecki Adam.
Suchedniów (n) — Górbiel Stefan.
Sułoszowa (w) — S. Ostrowski, zarz. Koniuszewska Waleria.
Szczekociny (n) — Marzec Władysław.
Szydłowiec (n) — Kowalski Stanisław, tel. 32, (1).
Szydłów (w) — Pociej Stefan.

Tarłów (n) — Jaworski Teodor.
Truskolasy (w) — Łotach Józef.

Waśniów Kielecki (n) — Żaczek Ewa.
Wąchock (n) — Mucha Stanisław.
Wierzbica (w) — Chlebowska Maria, zarz. Mystkowska Jadwiga.
Wierzbnik (n) — Kamocki Leon, (b. 2).
Wiślica (n) — Wasilewska Wanda.
Włoszczowa (n) — s-ów Rakowskiego Mieczysława, zarz. Rakowska Maria.
Wodzisław (n) — Kowalski Marian.
Wolbrom (n) — Czarnecki Ignacy.

Wolbrom, Krakowska 17 (n) — Rosenbaum Henryk, tel. 23, (1).
Zagnańsk (w) — Wolski B.
Zagórze (filia) — Banasik J., zarz. St. Banasikowa.
Zawichost (n) — s-ów Jasieńskiego L., zarz. Wrzesień Józef, (1).
Zawiercie, ul. Łosicka (n) — s-ów Dulęby J., dzierż. Piaskowski Mieczysław.
Zawiercie, (n) — Pasierbiński Jan.
Zawiercie, ul. 3-go Maja 1 (n) — Pasierbiński Stanisław.
Ząbkowice (n) — Grochowski Włodz.
Zwoleń (n) — Jaglińska Stanisława.
Żarki (n) — Strebejko E., dzierż. Cyrul Florian.
Żarnowiec (n) — Górbiel St.
Żarnów (n) — Bitny-Szlachto T., zarz. Bitny-Szlachto T.

Apteki Ubezpieczalni Społecznych.

Częstochowa, Narutowicza 198, — zarz. Walenta W.
Częstochowa, Mickiewicza 12 — zarz. W. Sikora.
Dąbrowa Górnicza, nr 9 — zarz. Mieszkis Ludwik.
Grodziec — zarz. Podlipski Konstanty.
Kamienna (Skarżysko) — zarz. M. Łukomska.
Kielce, ul. Staszica — zarz. Langer Ludwik Gustaw.
Końskie — zarz. Ziółkowski Henryk.
Myszków — zarz. Morawska Jadwiga.
Olkusz — zarz. Siermantowski Antoni.
Ostrowiec — zarz. Lachowicz Władysław.
Radom ul. Szkolna — zarz. Dąbrowski Franciszek.
Sosnowiec (Centralna), Wawel 3 — zarz. Laskowski Stefan.
Sosnowiec, na Niemcach — zarz. Tuszyński Witold.
Sosnowiec, na Piaskach — zarz. Tarkowski Mieczysław.

Wierzbnik — zarz. Kobyłecki Marian.
Zawiercie — zarz. Kabziński Marian.
Zawiercie, filia w Porębie — zarz. Gawełko Franciszek.

Apteki zakładowe.

Częstochowa, apteka miejska — zarz. Niemerko Bolesław.
Kielce, apt. Szpitala św. Aleksandra — zarz. Nowicki Marian.
Radom, apt. kolejowa, zarz. D. Rapaportówna.
Radom, apt. Szpitala św. Kazimierza — zarz. Przyłuski Brunon.
Skarżysko, apt. kolejowa — zarz. Książek F.

Dane statystyczne.

Województwo kieleckie posiada 200 aptek a mianowicie:

Aptek publicznych normalnych	124
„ publicznych wiejskich	51
„ publicznych filialnych	3
„ Ubezpieczalni Społecznych	17
„ kolejowych	2
„ zakładowych	3

Jedna apteka przypada na ok. 15.600 mieszkańców.

WOJEWÓDZTWO KRAKOWSKIE.

Apteki publiczne.

Alwernia (os) — Aleksandra Winiarska.
Andrychów (os) — Ryłko Marian.
Biała, ul. 11 Listopada 52 (os) — Barbag Marek.
Biała, ul. 11 Listopada 20 (real) — Ganszer Stefan.

Biała, ul. 11 Listopada 12 (real) — Keler Erwin.
Biecz (os) — Fusek Witold.
Bobowa (os) — s-ów Janickiego A., zarz. A. Hefnerówna.
Bochnia, Rynek 347, „pod Białym Orłem", (os) — Göttinger Franciszek, (2).
Bochnia, Rynek 349 (real) — s-ów Szymanowicza Karola, zarz. Helferówna Jadwiga, tel. 59, (2).
Brzesko (os) — Janoszek Jan, tel. 4, (1).
Brzeszcze (os) — Bobrzecka Maria.
Brzostek (os) — Rakowiecki Zdzisław.
Chrzanów, Pierackiego 6 (os) — Adamczyk Stanisław, tel. 110, (1).
Chrzanów, Aleja Henryka 28, (os) — Kałużniacki Henryk Eustachy, (1).
Chrzanów (real) — Silberstein Józef.
Ciężkowice (os) — Kuhnowa Konieczna, dzierż. Führer Aleksander.
Czarny Dunajec (os) — s-ów Trybuły Ignacego, zarz. Trybuła Kazimierz.
Czchów (os) — Barącz Wacław.
Czernichów (os) — Karwacki Stanisław.
Dąbrowa (os) — Heinz Zdzisław.
Dąbrowa k. Tarnowa, „Nowa", (os) — Wihnanek Marian, zarz. Scherz Samuel.
Dębica (os) — Gardziel Włodzimierz.
Dębica (real) — Goldfluss Maurycy.
Dobrzyce (os) — s-ów Hanak Józefa zarz. Motarski Czesław.
Gdów (os) — Krzyżanowski Jan.
Gorlice, Mickiewicza 19 (os) — Leyko Michał, tel. 84 (1).
Gorlice (os) — Batyński Józef.
Grybów (os) — Hodbod Józef, dzierż. Hodbod Walenty.
Jabłonka Orawska (os) — Neupauer Jan.
Jasło, ul. Kościuszki 23 (os) — Blum Adolf, dzierż. Mensch Juliusz, tel. 25, (1; b. 2).

Jasło, Rynek 173, tel. 99 (real) — E. Swolkieniowa, zarz. Elżbieta Swolkieniowa.
Jasło, 3-go Maja (os) — Rysak Jan.
Jaworzno, ul. Jagiellońska 126 (os) — s-ów Christa Augusta, dzierż. Paderewska Leokadia.
Jaworzno, Rynek 112 (os) — Marcinkiewicz Józef.
Jeleśnia, „pod Opatrznością Boską" (os) — Bezwiński Jan Kanty.
Jordanów (os) — Kokoszka Józef.
Kalwaria (real) — B. B. Miłosierdzia, zarz. Kunze Józef.
Kęty (real) — Sokalski Eustachy.
Kołaczyce (os) — Grottger Artur.
Kraków, ul. Madalińskiego (os) — Appel Chaim
Kraków, ul. Starowiślna 77 (os) — Banke Henryk, dzierż. Brandel Emanuel.
Kraków, ul. Długa 66 (os) — Bezucha Wacław, dzierż. Grünberg Bernard.
Kraków, ul. Szczepańska 1, „pod złotym Tygrysem" (real) — Daidowie Henryk i Ella, dr Blumenfeld E. i S-ka, zarz. David Henryk, tel. 104-02 i 162-86, (4).
Kraków, ul. Krakowska 11 (real) — s-ów Ehrlicha Wilhelma, zarz. Ehrlichowa Stefania.
Kraków, Rynek Gł. 22 (real) — Ehrlichowa Antonina, zarz. Raschbaum Marek.
Kraków, ul. Kazimierza Wielkiego (os) — Flisowska Natalia.
Kraków, Rynek Gł. 45 (real) — Friedman Adam i Kawecki Ludwik.
Kraków, ul. Dietla 76 (os) — Frister Marian, tel. 105-30, (2).
Kraków, ul. Rakowiecka 12 (os) — Milletowa (Lilienthalówna) Leonora, tel. 114-08, (b. 1).
Kraków, ul. Krakowska 19 (real) — Grünhaut Maurycy, dr Grünhaut Henryk, Grünhaut Betty.
Kraków, ul. Zwierzyniecka (os) — Henoch Jan.

Kraków, ul. św. Gertrudy 1 (os) — Hirschtritt Izrael.
Kraków, ul. Karmelicka 9 (os) — Koperski Józef.
Kraków, Rynek Gł. 13 (real) — Krówczyński Stanisław i Norek E.
Kraków, Aleja 29 Listopada 17, „Warszawska" (os) — Kwiatkowski Władysław Antoni, tel. 139-21, (1).
Kraków, pl. Matejki 3 (os) — Linder Adam, tel. 156-11, (2).
Kraków, ul. Mogilska 14 (os) — Liśkiewicz Mikołaj.
Kraków, ul. Krowoderska 74 (os) — Łapiński Zygmunt, zarz. Hallerówna J.
Kraków-Podgórze, Rynek 9 (os) — Łuczko Jerzy zarz. Chudzicki Tadeusz.
Kraków, ul. Wybickiego 1, „przy Parku Krakowskim" (os) — Majkut Teofil, tel. 156-10, (1).
Kraków, ul. Stradom 6 (os) — Marcisiewicz Ludwik.
Kraków, ul. Mikołajska 4 (real) — Masłowski Mieczysław, zarz. Kałużyński Marian.
Kraków, ul. Brodzińskiego 1 (real) — Matula Dyonizy, zarz. Matula Edward.
Kraków, ul. Łobzowska 6 (os) — Michalik Czesław, zarz. Żyborska Janina.
Kraków, ul. Grodzka 22 (real) — Oświecimski Tadeusz.
Kraków, pl. Zgody 18 (os) — Pankiewicz Józef.
Kraków, ul. Lubicz 7 (os) — s-ów Radwańskiego J. W., zarz. Głodkiewiczowa E., tel. 121-82, (4; b. 2).
Kraków, Grzegórzecka 9 (os) — s-ów Reinfussa Józefa Stanisława, dzierż. Łukowicz L.
Kraków, ul. Karmelicka 23 (os) — Reder Zenon (2).
Kraków, ul. Retoryka 1 (os) — Kozikowa Stanisława, tel. 130-72, (2).

Pełnowartościowy wyciąg płynny
z kłącza ostryżu jawajskiego

(Pantratum Temoe - lawak)

PANCHOLON

roślinny środek żółciopędny

Nr rej. M. O. S. 1859

Opakowanie oryginalne zawiera 25 g

Cena dla aptek zł 2—

Cena dla publiczności zł 3—

Fabryka chemiczno - farmaceutyczna

Ap. Kowalski

Warszawa

WSZYSTKIE DRUKI

niezbędne do prowadzenia apteki, laboratorium, zakładu przemysłowego lub handlowego itp. wykonywa po cenach umiarkowanych

DRUKARNIA WZOROWA

Warszawa, Długa 20

Telefon 11-16-60

OFERTY NA ŻĄDANIE!

Kraków, ul. Długa 4, „pod Złotym Lwem", (real)— Schneider Edward, dzierż. Dintenfass Izrael Zygmunt, tel. 102-94, (4).
Kraków, Rynek Gł. 43 (real) — Spirer Oskar.
Kraków, ul. Dietlowska 36 (os) — Sternbach Abraham.
Kraków, ul. Senatorska 5 (os) — Trzop Marian.
Kraków, ul. Floriańska 15 (real) — Sp. z o. o. Wiszniewski K., zarz. Petryszyn Jan.
Kraków, Podgórze, ul. Kalwaryjska 27 (os) — Zeimer Natan.
Kraków, ul. Kościuszki 18 (os) — s-ów Żurawskiego Aleksandra, zarz. Kindlik.
Krościenko (os) — s-ów Dzianota Ludwika, dzierż. Walter Józef.
Krynica (os) — Homme Władysław, dzierż. Göttinger Tadeusz.
Krynica (os) — Nitribitt Henryk, zarz. Nitribitt Roman, tel. 352, (2—4; b. 1).
Krynica (os) — Sandauer Aleksander.
Krzeszowice (real) — Potocki A., zarz. Rybacki Włodzimierz.

Limanowa (os) — Bączkowska Klementyna, zarz. Bączkowski Zdzisław.
Lipnica Murowana (os) — Natter Stanisław.

Łącko (os) — Karaś Tomasz.

Maków-Podhalański (os) — Witaszka Leon.
Mielec, Rynek 32 (os) — Gardulski Tedeusz.
Mielec, ul. Kościuszki 181 (os) — Pawlikowski Roman.
Milówka (os) — Śmiszkiewicz Włodzimierz.
Mszana Dolna (os) — Fraś Franciszek.
Muszyna (os) — Aleksandrowa Janina, (1).
Myślenice, Rynek 10 (os) — s-ów Skowrońskiego-Prusa Tadeusza, zarz. Płonkówna Bronisława, (1).

Niepołomice (os) — s-ów Reichenberga Mieczysława, zarz. Katz 1.
Nowy Sącz, ul. Grodzka 2 (os) — Juracka (Borucka) Janina.
Nowy Sącz, Rynek 14 (os) — s-ów Jarosza Ant., zarz. Jarosz Mieszysław.
Nowy Sącz, ul. Jagiellońska 1 (real) — Nowakowski Stanisław, zarz. Rozwadowski Stanisław.
Nowy Sącz, ul. Lwowska 25 (os) — s-ów Radomskiego Feliksa, dzierż. Burz Albin.
Nowy Targ, ul. Józefa Piłsudskiego 2 (os) — Dworzański Marian.
Nowy Targ, Rynek 13 (os) — Millet Adolf.
Oświęcim, Rynek 5 (real) — s-ów Polaszka Ant., zarz. Czaki.
Oświęcim, ul. Wład. Jagiełły 4 (os) — Ptaszyński Władysław, zarz. Maksay Zygmunt.
Pilzno (os) — Szczeklikowa Maria.
Piwniczna (os) — Brągiel Eugeniusz.
Poronin (os) — Erychleb Jan.
Prokocim (os) — Zubrzycki Czesław.
Rabka (os) — Miętus Władysław, dzierż. Kwiatkowska Maria.
Rabka (os) — Reinhald Fabias.
Radłów (os) — Kosman Marian.
Radomyśl Wielki (os) — Brandowa (Appel) Klara, (b. 1).
Rajcza (os) — Wurzel Majer.
Ropczyce (os) — Rubinstein Józef, zarz. Rubinsteinowa Franciszka.
Sędziszów (os) — s-ów Jaśkiewicza Józefa, tel. 17, zarz. Zeiner Bernard, (b. 1).
Skawina (os) — Mroczkowska Anna.
Stary Sącz (os) — Opoczyński Izydor, tel. 14, (1).
Sucha (os) — Jasiński Adam.
Szczakowa (os) — Szwejkowski Bolesław.
Szczawnica (os) — Brzękowska Helena.

Szczucin (os) — Weinraub Mojżesz, (1).
Szczurowa (os) — Gutowski Stefan.
Tarnów, Rynek 24 (os) — s-ów Adlera Maurycego, zarz. Ujejski Eugeniusz, tel. 106, (5).
Tarnów, ul. Targowa 7 (os) — Chomiński Stanisław.
Tarnów, pl. Sobieskiego 2 (os) — s-ów Kopffa Adama, zarz. Syrkowa Aleksandra.
Tarnów, ul. Lwowska 24 (os) — Kozicki Stanisław.
Tarnów, pl. Kazimierza W. 3 (real) — s-ów Niesiołowskiego Jana, zarz. Römer Izrael, tel. 40, (1; b. 1).
Tarnów, ul. Lwowska 2 (os) — Reich Ignacy, (2).
Tarnów, ul. Krakowska 34 (os) — Tennenbaum Jakub.
Tarnów, ul. Krakowska 15 (os) — Taubeles Jakub.
Trzebinia (os) — Petkowiczowa (Radwańska) Józefa, zarz. Kolasówna Kazimiera, tel. 34, (2).
Tuchów (os) — s-ów Foltyńskiego Antoniego, zarz. Foltyński Władysław.
Tymbark (os) — Pieguszewski Ludwik.
Uście Solne (os) — Bałka Józef.
Wadowice, Rynek 3 (os) — Sowiński Tadeusz.
Wadowice (os) — s-ów Spiegela Natana, zarz. Spiegel M.
Wieliczka (real) — s-ów dr Miczyńskiego Zygm., zarz. Miczyński Zygmunt.
Wieliczka (os) — Pelc Tadeusz.
Wilamowice (os) — Mańkowska-Kałużniacka Józefa, zarz. Gross Julian.
Wiśnicz Nowy (os) — Mirtyński Juliusz, (1).
Wojnicz (os) — Pazdirek Józef.
Zabierzów (os) — Zeimer Leon, zarz. Szczepkowski Tomasz.
Zabłocie (os) — Foltyński Stanisław.

Zakliczyn (os) — Ottmannówna Aleksandra Maria.
Zakopane-Bystre (os) — Bisikiewicz Wincenty.
Zakopane, ul. Krupówki 21 (os) — Doginiewicz Bogdan.
Zakopane, ul. Witkiewicza 1 (os) — Hordyński Stanisław Otman.
Zakopane, ul. Chramcówki 5 (os) — Masłowski Bolesław, tel. 246, (1).
Zator, tel. 8 (os) — Nowak Witold.
Zawoja (sezonowa) — A. Jasińskiego z Suchej.
Żabno (os) — Zawadziński Tadeusz.
Żegiestów - Zdrój (os) — Szul Jan.
Żmigród (os) — s-ów Walewskiego Adama, zarz. Lewicka Maria.
Żywiec (real) — Gebauer Antoni.

Apteki szpitalne.

Kobierzyn, Państw. Zakł dla umysłowo i nerwowo chorych, zarz. Ciechanowicz Józef.
Kraków, ul. Kopernika 19 — Państw. Szpital św. Łazarza, zarz. Radwańska Zofia.
Kraków, ul. Trynitarska 11 — Szpital OO. Bonitratrów, zarz. Szymała Brunon.

Apteki Ubezpieczalni Społecznej.

Biała, ul. Hettwerowej — zarz. Szmorchun Jan, (3).
Chrzanów, ul. Piłsudskiego — zarz. Łukowicz Joanna.
Kraków, ul. Batorego 3 — zarz. Zgrzebnicki Jan.
Kraków, Podgórze, Plac Serkowskiego 10 — zarz. Folprecht Fr.
Kraków, Szpital im. Narutowicza — zarz. Żyborski.
Tarnów, ul. Prez. Mościckiego 10 — zarz. Cudek Antoni.

Apteki domowe lekarzy.

Buczkowice — dr Białen R.
Sułkowice — dr Wachowicz Józef.
Węgierska Górka — dr Okuliar.

Dane statystyczne.

Województwo krakowskie posiada 165 aptek, a mianowicie:

Aptek publicznych realnych	22
„ publicznych osobistych	130
„ publicznych filialnych	1
„ szpitalnych (zakładowych)	4
„ Ubezpieczalni Społecznej	5
„ domowych lekarzy	3

Jedna apteka przypada na ok. 14.900 mieszkańców.

WOJEWÓDZTWO LUBELSKIE.

Apteki publiczne.

Adamów (n) — s-ów Biernackiego, dzierż. Rogoziński Aleks.
Annopol (n) — s-ów Bieńkowskiego Józefa.
Baranów (w) — Cholewa Stanisław.
Bełżyce (n) — Lerner Anszel.
Biała Podlaska (n) — Beranek Jan.
Biała Podlaska, Warszawska 2 (n) — Ehrenkreutz Henryk, (1).
Biała Podlaska, Pl. Wolności 24, (n), Pawłowski Kazimierz, (1).
Biłgoraj (n) — Jabłonkowski Marian.
Bychawa (n) — Garbalski Kazimierz.
Chełm, ul. Lwowska 5 (n) — Dziemski Grzegorz.
Chełm, ul. Lubelska 34 (n) — Papużyński Józef.
Chełm, ul. Lubelska 39 (n) — Walewski Michał, s-ów W. M. Walewskiego.

Chodel (w) — Dąbski Władysław.
Cyców (w) — s-ów Aksamitowskiego, zarz. Zambrzycki Wiktor.
Czermierniki (w) — Majewski Karol.
Dorohusk (w) — Rychter Stanisław.
Dubienka (n) — Ziembiński Julian.
Frampol (w) — Bartnikowski Władysław.
Firlej (w) — Wierzbicki Wacław.
Garbów (w) — Gluzińska Bronisława.
Garwolin (n) — Gawlik Jerzy.
Głusk (n) — Kaczmarek Ignacy.
Gorzków (w) — Zdzisław Ryłko.
Grabowiec (w) — Brykalski Adam.
Horodło (w) — s-ów Trzaskowskiego J. M., zarz. Trzaskowska Stefania.
Hrubieszów (n) — Jakub Bursztyn.
Hrubieszów (n) — s-ów Du-Château Apoloniusza, zarz. Nacelewicz Feliks.
Irena (n) — s-ów Haasego E., zarz. Haase Paweł.
Izbica (n) — Goldhammer Lejzor.
Jabłonna (w) — Kryńska Jadwiga.
Janów Lubelski (n) — Słomski Piotr.
Janów Podlaski (n) — Zgliczyński Zygmunt.
Józefów n. Wisłą (w) — s-ów Jagodzińskiego J., zarz. Twarowski Stefan.
Józefów k. Biłgoraja (w) — s-ów Żmudzkiego, zarz. Adam Gadomski.
Kamionka (w) — Zawadzki Józef.
Karczmiska (n) — Pic de Replonge Wilhelm.
Kazimierz Dolny (n) — Lichtson Stanisław.
Kock (n) — s-ów Zielińskiego Iwona.
Kodeń (w) — Czaplińska Janina Aleksandra.
Komarów (n) — Tomaszewski Ludwik.
Komarówka (w) — Gorta Władysław.
Konstantynów n. Bug. (n) — Kuźmicki Jan.
Końskowola (w) — Przyremblowa Wacława.
Korczew n. Bugiem (n) — Naimski Józef Michał.

Korytnica (w) — s-ów Masłowskiego Jana.
Kosów Lacki (n) — Bronisz Antoni, tel. 22, (1).
Kotuń (n) — Danielak Jan.
Krasnobród (w) — Sieklucki Mieczysław, tel. 9.
Krasnystaw, Mostowa 16 — s-ów Ławickiego Teofila.
Krasnystaw (n) — Szczęśniewski Antoni.
Kraśniczyn (w) — Jagielski Bolesław.
Kraśnik (n) — Barszczewski Marian Adam.
Kraśnik (n) — Bielski Władysław i Czerwiński Stefan.
Kryłów (n) — Bojarski Teofil.
Krzczonów (w) — Sawczuk Hipolit.
Krzeszów n. Sanem (w) — s-ów Hellicha W., dzierż. Łęczycki Daniel.
Kurów (n) — Rola Klemens.

Lubartów (n) — Bielakowski Józef.
Lublin, Krak. Przedmieście 47 (n) — Barszczewski Ryszard i Obrąpalski Wacław.
Lublin, 1-go Maja 29 (n) — Bołdok Leonard i Wójcik Jan.
Lublin, Krak. Przedm. 14 (n) — Grodzka Helena i Policzkiewicz Juliusz.
Lublin, Krakowskie Przedm. 29 (n) — Haberlau Gustaw, Stecki Antoni i Tomaszewski Adam.
Lublin, Rynek 2 (n) — Klonowiecki Antoni i Semadeni Piotr.
Lublin, Lubartowska 27 (n) — s-ów Kotowskiego Stefana i Wędkowskiej Zofii, zarz. Wędkowski Józef.
Lublin, Narutowicza 27 (n) — Migurski Jan.
Lublin, Nowa 23, tel. 703 (n) — Szeliga Wacław.
Lublin, Kalinowszczyzna (filia) — Szeliga Wacław
Lublin, Bychawska 42 (n) — Winklerowa Maria.
Lublin, Krak. Przedm. 3 (n) — Żółtowski Emil.

Łaskarzew (w) — s-ów Zielińskiego H.
Łaszczów (n) — Sznuk Konstanty.

Łęczna (n) — Trzcińska Ewelina.
Łochów (w) — Wyrzykowski Aleksander.
Łomazy (w) — Zaremba Bolesław.
Łopiennik Lacki (w) — Kaczorowski Feliks.
Łosice (n) — Wójcik Kazimierz.
Łukowa (n) — Maciejczyk Tadeusz, dzierż. Lisowski Michał, (1).
Łuków (n) — Nowiński Teodozjusz.
Łuków (n) — Raczunas Marian.
Łysoboki (w) — s-ów Glinieckiej J., zarz. Badhaszewski Jan.

Maciejowice (n) — Kucybała Jan.
Markuszów (filia) — Rola Klemens, zarz. Rudolph Kazimiera.
Michów (n) — Bruzgielewicz Jan.
Międzyrzec (n) — Czajkowski Stanisław.
Międzyrzec, Rynek (n) — Kosowska Małka.
Międzyrzec, ul. Lubelska 8 (n) — Wasserman Izrael.
Milejów (n) — Popławski Rudolf.
Modliborzyce (w) — Kubicki Wacław.
Mordy (w) — Jabłoński Józef.
Nałęczów (n) — Konieczny Józef.
Niedrzwica (w) — Czekański Leon.
Okrzeja (n) — Grzeszkiewicz Bolesław.
Opole (n) — Stefański Adam.
Ostrów (n) — s-ów Samulika Aleksandra.
Parczew (n) — Jabłoński Piotr.
Parysów (w) — Aleksandrowicz Feliks.
Piaski k. Lublina, Lubelska 63 (n) — s-ów Pepłowskiego Stanisława, dzierż. Pawłowski Jan.
Pilawa (w) — Kłosek Józef.
Piszczac (w) — Czarnowski Stefan.
Poturzyn (w) — Lecewicz Zdzisław.
Puławy (n) — Gawdzik Zygmunt.
Puławy, Lubelska 21 (n) — Kwiatkowski Zygmunt, tel. 18, (1; b. 2).

Radecznica (w) — Bączkowski Gustaw.
Radzyń (n) — s-ów Fritza M., dzierż. Węgliński Edward, tel 33, (2).
Rejowiec (n) — Sikorski Marian, zarz. Załęski Józef, (1; b. 1).
Ryki (n) — Heinrich Władysław.

Sadowne (w) — Gołębiowski Stanisław, (1).
Sarnaki (w) — s-ów Dzierżewicza A., zarz. Piotrowski Stanisław.
Sawin (w) — Iwanowski Stefan.
Siedlce (n) — s-ów Hrynaszkiewicza Nikodema.
Siedlce, Kilińskiego 22 (n) — Maliszewski Jan, tel. 115, (2).
Siedlce, Sienkiewicza 58 (n) — Olszakowski Józef.
Siedlce, ul. Piłsudskiego 24 (n) — Przyborowski Wacław.
Siedlce, Piękna 17 (n) — Szczuka Albin.
Siedliszcze (w) — Religioni Władysław.
Skierbieszów (w) — Bortnowski Tadeusz.
Sławatycze (n) — Skowroński Konstanty.
Sobienie-Jeziory (w) — Rymgayłło Helena.
Sobolew (w) — Waślicki Jan.
Sokołów (n) — Gałach Feliks.
Sokołów (n) — Orłowski Jerzy.
Sosnowica (w) — Zawadzki Ignacy.
Sterdyń (n) — Łętkowski Aleksander.
Stężyca (n) — Bisikiewicz Wincenty.
Stoczek (w) — Eubig Karol.
Stoczek (n) — Pogorzelski Dyonizy.
Szczebrzeszyn (n) — Szczygłowski Jan.
Świerze (n) — Wajnapel Chil.

Tarnogród (n) — Nurkowski Kazimierz, tel. 3, (1).
Terespol (n) — Pankla Eug.
Tomaszów (n) — Franke Emil.
Tomaszów (n) — Próchnicki Leopold.
Trawniki (w) — Englert Maria.
Trzebieszów (w) — Królikowski Tadeusz.

Turobin (n) — Grodzki Feliks.
Tyszowce (n) — Szczech Franciszek.

Uchanie (n) — Pliszczyński Jan.
Uhrusk (n) — Belke Marian.
Urzędów (w) — Sawa Władysław.

Wąwolnica (n) — Janiszewski Stefan.
Węgrów (n) — Tokarski Stanisław, (2).
Węgrów (n) — Tomaszewski Lucjan.
Wisznice (n) — Pankowski Józef.
Włodawa (n) — s-ów Porazińskiego Wacława i s-ów Fricka Wacława, zarz. Fedorowicz Ludwik, (1; b. 2).
Wohyń (n) — Borecki Nikodem.
Wojsławice (n) — s-ów Kamińskiego Henryka, dzierż. Kukliński Jan.
Wyrozęby (w) — Koter Zygmunt.
Wysokie (w) — Chrzanowski Modest.

Zaklików (n) — Słubicki Władysław, (2).
Zakrzówek (w) — Górnicki Bronisław.
Zamość, Mickiewicza 2 (n) — s-ów Kłosowskiego Z., dzierż. Łaganowski Feliks.
Zamość, Lwowska 2 (n) — Rubinson Herman.
Zamość, Staszica 27 (n) — Suchański Marian i Czernicki Leon, zarz. Suchański M., tel. 24, (3).
Zbuczyn (w) — Latkowski Tomasz.
Zwierzyniec (w) — Gulińska Janina.

Żelechów (n) — Zwoliński Stanisław.
Żółkiewka (n) — Ryłko Władysława.

Apteki Ubezpieczalni Społecznych.

Lublin, ul. Hipoteczna nr 1, zarz. Dmowski Józef.
Siedlce, ul. Piłsudskiego 84, zarz. Pawlicki Stanisław.

Apteki szpitalne.

Lublin, Szpitala starozakonnych.
Lublin, Szpitala św. Wincentego àPaulo.
Lublin, Szpitala św. Jana Bożego.

Apteki kolejowe.

Lublin, Apteka Kolejowa.

Dane statystyczne.

Województwo lubelskie posiada 163 apteki, a mianowicie:

Aptek publicznych normalnych	104
„ publicznych wiejskich	51
„ publicznych filialnych	2
„ Ubezpieczalni Społecznych	2
„ kolejowych	1
„ szpitalnych	3

Jedna apteka przypada na ok. 15.600 mieszkańców.

WOJEWÓDZTWO LWOWSKIE.

Apteki publiczne.

Baligród (os) — Minasowiczowa Jadwiga, zarz. Osidacz Mikołaj.
Baranów (os) — s-ów Kozłowskiego Witolda, zarz. Grzybulska Wanda.
Bełz (os) — Gros Józef.
Bircza (os) — Kruczek Tadeusz.
Błażowa (os) — Anderman Maks.
Borynia (os) — s-ów Górońskiego Adolfa, zarz. Rieger Erwin.
Borysław, ul. Zielińskiego 105 (os) — s-ów Offego Samuela, zarz. Offe-Starkowa Aniela, tel. 600, (2).

Borysław, Kościuszki 32 (os) — Rothenberg Artur, tel. 298, (b. 2).
Bóbrka (real) — Dunin-Wąsowiczowa Domicela, dzierż. Aschkenazy Juliusz.
Brzozów (os) — dr Zacharski Jan.
Brzuchowice (os) — Wernerowa Ludwika, zarz. Leon Weis.
Bukowsko (os) — s-ów Gierżabka Teodora, zarz. Turkowa Zofia.
Chodorów (os) — s-ów Biedermana Juliusza, zarz. Biederman Juliusz Franciszek.
Chyrów, „pod Lwem" (os) — Lewicka Józefa, zarz. Leon Stenzel, (1).
Cieszanów (os) — s-ów Kukasiewicza Jana, dzierż. Bajorski Bolesław.
Dobromil (os) — s-ów Glazóra Tadeusza, zarz. Bazyli Drzewicki.
Dobromil (real) — s-ów Grotowskiego, dzierż. Kienwald Oskar.
Drohobycz, ul. Stryjska 15 (os) — Arzt Henryk, zarz. Aleksander Eisner.
Drohobycz, ul. Grunwaldzka 18 (os) — Lifschitz Isser.
Drohobycz, Rynek 43 (os) — Safrin Ernst.
Drohobycz, ul. Mickiewicza (os) — Simon Julian
Drohobycz, Rynek 16 (os) — s-ów Tobiaszka Gorgoniusza Franciszka, zarz. Emanuel Goldberg, tel. 235, (3; b. 3).
Dubiecko (os) — Grudzewski Juliusz.
Dukla (real) — Springer Siche.
Dynów (real) — Baraniecki Franciszek.
Felsztyn (os) — s-ów Strzegockiego Apolinarego, dzierż. Fruchtman Moses Markus.
Frysztak (os) — Zasielski Roman.
Głogów (os) — Brandler Henryk.
Grębów (os) — Haszczyc Jan, zarz. Salomon Hirsch Ungar.

Gródek Jagielloński (real) — Hescheles Ignacy.
Gródek Jagielloński (os) — Stöckel Emil.
Iwonicz (sezonowa filia apteki w Krośnie) — Wojtynkiewicz Stanisław, dzierż. Buchbant Jakub.
Janów (os) — Kohn Izaak Edward.
Jarosław, ul. Pełkińska 333 (os)—Hamber Jonasz.
Jarosław, ul. Grunwaldzka (os) — spadk. Edwarda Kucharskiego, zarz. Tadeusz Mieczysław Kucharski.
Jarosław, Rynek 8 (real) — Pfau Szymon.
Jarosław, ul. Grunwaldzka 2 (os) — Wojciechowski Feliks.
Jaryczów Nowy (os) — Pohorecki Jan.
Jasienica Rosielna (os) — Horn Izydor.
Jawornik Polski (os) — Gross Karol, (11).
Jaworów (os) — s-ów Durista Adolfa, zarz. Lessing Febus.
Jaworów (real) — Lachowicz Stanisław, dzierż. Rath Józef i Kalmus Adolf, zarz. Adolf Kalmus, (1).
Jedlicze (os) — Kotowicz Tadeusz, zarz. Kubrakiewicz Włodzimierz.
Kamień (os) — Górski Michał, zarz. Żołędowski Stanisław.
Kańczuga (os)—s-ów Tokarzewskiego Antoniego, zarz. Tokarzewski Jan.
Kolbuszowa (os)—s-ów Cassiny S., dzierż. Szwejkowski Bolesław.
Komarno (os) — Metanomski Adolf, zarz. Metanomski Marian.
Korczyna (os) — Grabowski Władysław, dzierż. Lewej Jakób.
Krakowiec (os) — s-ów Sattlera Mariana, zarz. Scharlatta Piżpowna.
Krosno (os) — Mieszkowski Jan, dzierż. Szczepański Sebastian.
Krosno, Rynek (real) — Wojtynkiewicz Stanisław Czesław, zarz. Sygall Feliks, tel. 22, (b. 1).

Krystynopol (os) — s-ów Leiblingera Oskara, zarz. Lichtenthal Joachim.
Kulików (os) — Sinkowski Hipolit, (b. 1).
Lesko (os) — s-ów Moszczeńskiego Ferdynanda, zarz. Moszczeński Marian.
Leżajsk (os) — s-ów Kijasa Henryka, zarz. Seweryn Dańczak.
Lubaczów (os) — Kozłowski Stanisław.
Lubień Wielki (os) — Blaustein Maurycy.
Lubycza Królewska, „pod św. Antonim" (os) — Petrykówna Zofia, (b. 1).
Lutowiska (os) — s-ów Serkowskiego Antoniego, zarz. Łukasz Eugeniusz.
Lwów, ul. Żółkiewska 4 (real) — Aszkenazy Adolf i Selzer Edwin, zarz. Aszkenazy Adolf.
Lwów, ul. Krasińskiego 20 (os) — Augenstern Kehos.
Lwów, ul. Łyczakowska 155 (os) — s-ów Barszaka Filipa, zarz. Pfau Izydor.
Lwów, ul. Legionów 23 (real) — Beiserowa Zofia i S-ka, zarz. Beiser Marceli.
Lwów, Lewandówka (os) — Berger A. N., zarz. Goldbergowa Matylda.
Lwów, ul. Łyczakowska 57 (os) — Błądziński Henryk.
Lwów - Zniesienie, ul. Żółkiewska 2 (os) — s-ów Braunsteina Adolfa, dzierż. Hirschtrit Rubin, b. 1).
Lwów, ul. Słowackiego 12 (os) — s-ów Dewechego Fryderyka, zarz. Dewechy Janina.
Lwów, ul. Akademicka 2 (os) — Dobrzański Władysław, dzierż. Królik Izaak.
Lwów, Pl. Teodora 3 (os) — s-ów Dorzawetza Abrahama, zarz. Füllenbaum Betty, tel. 26-81, (b. 1).
Lwów, ul. Łyczakowska 3 (os) — Ehrbar Antoni.
Lwów, Pl. Gołuchowskich 14 (os) — Ettinger Marek, zarz. Berman Sigall., tel. 212-91, (1; b. 4).

Lwów, na Bajkach 23 (os) — Glatzlówna Jadwiga, dzierż. Mundówna Jadwiga.
Lwów, ul. Kazimierzowska 31 (real)—Hay Szymon.
Lwów, ul. Kopernika 23 (os) — Hellman Otto, tel. 283-34, (1).
Lwów, ul. Słoneczna 1 (os)—Kajetanowicz Kajetan.
Lwów, ul. Leona Sapiehy (os) — s-ów Kaniewskiego J., dzierż. Thörhaus Zygmunt.
Lwów, Kleparów (os) — Kohlhepp Bolesław.
Lwów, ul. Kopernika 1 (os)—Krzyżanowski Marian.
Lwów, Pl. Unii Brzeskiej 4 (os) — Kurkiewicz Józef, dzierż. Kania Stanisław.
Lwów, ul. Krakowska 26, „pod srebrnym Orłem" (real) — s-ów Nussbauma K., dzierż. Seeman Oskar, tel. 217-81, (b. 1).
Lwów, ul. Zamarstynowska 54 (os) — Kwartner Józef.
Lwów, ul. Jagiellońska 12 (os) — Laufer Iro.
Lwów, ul. Kochanowskiego 83 (os) — Lewites Henryk, tel. 62-22, (1).
Lwów, ul. Gródecka 81 (os) — s-ów Łazowskiego Mieczysława Tytusa, dzierż. Kurzrock Józef.
Lwów, ul. 29 Listopada 75 (os) — Łazowski Władysław.
Lwów, Zamarstynów (os) — Łysakowska-Reissowa Józefa, dzierż. Bürger Meilech.
Lwów, ul. Żółkiewska 82 (os) — Margulies Rachmiel.
Lwów, ul. Zyblikiewicza 50 (os) — s-ów Markowicza Antoniego, zarz. Pohorille Marceli.
Lwów, ul. Królowej Jadwigi 31 (os) — Messuta Henryk.
Lwów, ul. Akademicka 28, pod św. Duchem" (os)— dr Pilewski Józef.
Lwów, Rynek 19 (real) — Pineles Józef i Bretler Juliusz, zarz. Bretler Juliusz.
Lwów, Pl Bernardyński 1 (real) — dr Poratyński Jan.

Lwów, ul. Zyblikiewicza 17 (os) — s-ów Sarkisiewicza Włodzimierza, dzierż. Kołodziejczyk Wincenty.
Lwów, ul. Gródecka 30 (os) — Scheinbach Bernard.
Lwów, ul. Piekarska 45 (os) — Schumerowa Olga, zarz. Schumer Ludwik.
Lwów, ul. Halicka 19 (real) — s-ów Sładowskiego Leszka, dzierż. Czaczkes Dawid.
Lwów, ul. Janowska 2 (os) — Sommerstein Selig.
Lwów, ul. Św. Zofii, „pod św. Wincentym à Paulo" (os) — Steczkowska Kazimiera, tel. 80-18, (1).
Lwów, Pl. Mariacki 8 (os) — dr Stenzel Stefan, dzierż. Bauer Eisig, tel. 2-96, (1; b. 2).
Lwów, ul. Kurkowa 5 (os) — Sussman Ezechjel, tel. 40-69, (1; b. 2).
Lwów, ul. Zielona 33 (os) — Tenecki Ottmar.
Lwów, ul. Grodzickich 2 (real) — Terlecki Michał, zarz. Gurgułówna Zofia.
Lwów, ul. Sapiehy 77 (os) — Wójtowicz Stanisław, dzierż. Besen Jakób, tel. 46-20, (1; b. 1).
Lwów, ul. Żółkiewska 71 (os) — s-ów Zarzyckiego, dzierż. Haliński Edmund.
Lwów, ul. Piłsudskiego 14 (os)—Zuckerman Leon.
Lwów, ul. Gródecka 84, „pod Koleją" (os) — Zygmuntowicz Kazimierz, (2).

Łańcut (os) — dr Kindraczuk Włodzimierz.
Łańcut (os) — Zieliński Roman.
Łąka (os) — Groll Izaak.

Magierów (os) — s-ów Arta Maurycego, dzierż. Arnold Laura.
Majdan (os) — s-ów Porylesa M., zarz. Petersol Józef.
Medenice (os) — s-ów Kikiewicza Henryka, dzierż. Rosen-Felsowa Dora.

Mosty Wielkie (os) — Krauss Józef, dzierż. Bogucki Włodzimierz.
Mościska (real) — Grünfeld Salomon.
Narol (os) — s-ów Piotrowskiego Emila, zarz. Szurmińska Jadwiga.
Niemirów (os) — Karczyński Joachim.
Niemirów Zdrój (filia sezonowa apteki w Niemirowie) — Karczyński Joachim.
Nisko (os) — s-ów Koreckiego Leona, zarz. Korecka Janina.
Niżankowice (os) — Rosner H.
Oleszyce (os) — s-ów Nussbecka Abrahama, zarz. Apfelbaum Juda.
Podbuż (os) — s-ów Mauera Feiwela, zarz. Kleinkopf Maksymilian.
Pruchnik (os) — Schapu Natan.
Przemyśl, ul. Kościuszki 7 (os) — Adieren Marek.
Przemyśl, ul. Sienna 19 (os) — Bojarski Ignacy.
Przemyśl, ul. Czarneckiego 3 (os) — Feier Konrad Jan, tel. 53, (1).
Przemyśl, ul. Mickiewicza 1 (real) — Groten Anastazy.
Przemyśl, ul. Franciszkańska 5 (real) — Katz Jakób.
Przemyśl, ul. Słowackiego 25 (os) — Landes Zygmunt, zarz. Freudenthal Izrael.
Przemyśl, ul. Grunwaldzka 30 (os) — s-ów Mirskiego Józefa, zarz. Dorożyńska Maria.
Przemyśl, ul. 3-go Maja (os) — Sandauer O., dzierż. Bahr Jakub.
Przemyśl, ul. Dworskiego 20 (os) — Weiss Bernard, tel. 385, (1; b. 1).
Przemyśl, ul. Franciszkańska 24, „pod Gwiazdą" (os) — Wiesel Karol, tel. 72, (3; b. 3).
Przeworsk (os) — Prokesz Julian.
Radomyśl n. Sanem (os) — spadk. St. Maraszewskiego, zarz. Jerzy Górny.

Radymno (os) — Gramski Kazimierz.
Rada Ruska (os) — s-ów Podobińskiego Edwarda, dzierż. Deisenberg-Gorżkowa Maura.
Rawa Ruska (os) — Schorr-Landauowa Ewa.
Rozwadów (os) — s-ów Sigalla Leona, zarz. Speiser Jetti, (2).
Rudki (os) — s-ów Friedmana Joachima, zarz. Grossman Pinkas, (2).
Rudnik n. Sanem, „pod św. Stanisławem" (os) — Reicher Klemens Leon, dzierż. Kozłowski Mieczysław.
Rymanów (os) — Pokornowa Zofia, dzierż. Wiener Henryk, (1).

Rymanów Zdrój (filia apteki w Rymanowie) — Pokornowa Zofia, dzierż. Wiener Henryk.

Rzeszów, ul. Jabłońskiego 1(os) — s-ów Angermana Jana, zarz. Tułecki Kazimierz.
Rzeszów, ul. Zamkowa 14 (os) — Berger Maurycy, tel. 149, (b. 1).
Rzeszów, ul. 3-go Maja 14 (real) — s-ów Herschdörfera Maksymiliana, zarz. Józef Thalenberg.
Rzeszów, Rynek Główny 17 (os) — Kohn Eliasz.
Rzeszów, Pl. Marszałka Piłsudskiego (os) — s-ów Kołodziejowskiego Józefa, dzierż. Miętus Stanisław, tel. 176, (1).
Rzeszów, ul. Grunwaldzka 3 (os) — Lipczyński Ferdynand, tel. 228, (2).
Sambor, ul. Spytka z Melsztyna, „Cyrkularna" (real) — Goldberg Klemens i Wilczkowa E., zarz. Goldberg K., (2).
Sambor, ul. Jagiellońska (os) — s-ów Lepiankiewicza Jana, zarz. Lepiankiewicz Stanisław.
Sambor, Rynek 30 (os) — Linhart Abraham.
Sambor, ul. Targowica 13 (os) — Ruczka-Kulczycki Dymitr.
Sambor, ul. Kopernika 11 (os) — Selinger Jakób.
Sanok, ul. Jagilelońska 41 (os) — s-ów Eisenbacha Henryka, zarz. Eisenbach Juliusz.

Sanok, Pl. św. Jana 4, „pod Gwiazdą" (os) — Hrabar Jan, (1).
Sanok, ul. Kościuszki 18 (real) — s-ów Kawskiego Mariana, zarz. Rudy Jan, (2).
Sądowa Wisznia (os) — Mauer Markus.
Schodnica (os) — Jakliński Bronisław, (1; b. 1).
Sieniawa (real) — dr Mańkowski Aureli, zarz. Mańkowska Maria.
Sokal, ul. Kościuszki 82, „Nowa" (os) — s-ów Lebedowicza Ludwika, zarz. Włodzimierz Maciejowicz, (2).
Sokal (real) — s-ów Wysoczańskiego E., zarz. Goldstein Szymon.
Sokołów (os) — Dańczak Stanisław.
Stary Sambor (real) — s-ów Grotowskiego Józefa, dzierż. Finkelstein Henryk.
Strzeliska Nowe (os) — Kańczuger Jakób.
Strzyżów (os) — Stoeger Eugeniusz.
Szczerzec (os) — Gelbard Jakób.
Szkło Zdrój (filia apteki w Jaworowie) — Lachowicz Stanisław, (1).
Tarnobrzeg (os) — Sławomirski Ottmar.
Tartaków (os) — Wojdówna Maria.
Truskawiec (os) — Szymonowicz Tadeusz.
Truskawiec (os) — Teichman Samuel.
Turka (real) — Feldman Dawid.
Turka (os) — s-ów Kelhoffera Ignacego, zarz. Jerzy Jech.
Tyczyn (os) — Gruber Dawid, (b. 1).
Uhnów (os) — s-ów Kałużniackiego Kornela, zarz. Tymczyszynowa Zofia, (1; b. 1).
Ulanów (os) — s-ów Janeczka Miecz. Zygmunta, zarz. Jasiński Karol Tomasz.
Ustrzyki Dolne (os) — Grünhaut Zygmunt, (b. 1).
Waręż (os) — s-ów Minnickiego Czesława, dzierż. Futujma Grzegorz.

Winniki (os) — Bauman Kazimierz, dzierż. Weinberg-Kornus Klara.
Zagórz (os) — Górny Jan, dzierż. Błodzka Rachela Szlupperowa. (1).
Zarszyn (os) — Goldschlag Izrael.
Zimna Woda os) — Kozakiewicz Mieczysław.
Żołynia (os) — spadk. Franciszka Biechońskiego, zarz. Maria Kiernokówna.
Żółkiew (os) — s-ów Pyszyńskiego Antoniego, zarz. Rosenberg Józef.
Żółkiew (real) — Turzańska Zofia, dzierż. Friedman Adolf.

Apteki Ubezpieczalni Społecznych.

Barysław — zarz. Torbe Bogusław Henryk.
Drohobycz — zarz. Lewiter Edward.
Krosno — zarz. Cyronek Władysław.
Lwów, ul. Dwernickiego, zarz. Antoni Kunicki.
Lwów, ul. Fredry — zarz. Lux Brzozowski Józef.
Przemyśl — zarz. Zofia Niemczewska Jurkiewiczowa.

Apteki domowe lekarzy.

Horyniec Zdrój — dr Ehrenreich Artur.
Wielkie Oczy — dr Grünseit Józef.

Apteki szpitalne.

Lwów, ul. Łyczakowska — Państwowy Szpital Powszechny, zarz. Wolański Stanisław, (5).
Lwów, Szpitala Gminy Wyznaniowej Żydowskiej— zarz. Wohl Henryk.

Dane statystyczne.

Województwo lwowskie posiada 195 aptek, a mianowicie:

Aptek publicznych realnych	27
„ publicznych osobistych	154
„ publicznych filialnych	4
„ Ubezpieczalni Społecznych	6
„ szpitalnych	2
„ domowych lekarzy	2

Jedna apteka przypada na około 16.800 mieszkańców.

WOJEWÓDZTWO ŁÓDZKIE.

Apteki publiczne.

Aleksandrów (n) — Schwab Wiktor.
Andrespol (n) — Geiser Alfred Karol, dzierż. Lajerkoff Władysław.
Bełchatów (n) — Dr Szabrański Władysław.
Będków (n) — Wojdaliński L.
Błaszki (n) — Wójcik Józef, (b. 1).
Bolesławiec (w) — Kukulski Edward.
Babiak (w) — Bruszewski Wacław.
Brudzew (w) — s-ów Zawadzkiego Wacława, zarz. Sulikowski Leon, (1).
Brzeziny (n) — Górecki Ludwik.
Brzeziny (n) — Sulimierski Stanisław.
Brzeźnica Nowa (n) — Frankiewicz Stanisław.
Burzenin (w) — Sadzewicz Zygmunt.
Ceków (w) — Szwarc Hersz.
Chocz (w) — Korczyński Antoni Stanisław.
Ciążeń (w) — Chrzanowski Jan.
Dąbie (n) — s-ów Gogeli Zygmunta, dzierż. Gogela Zygmunt.
Dłutów (w) — Depczyk Józef.

Dobra (n) — Grząba Stanisław.
Działoszyn (n) — Wierzbicka Sabina.
Gidle (n) — s-ów Pancerama I., zarz. Żrałek Marian.
Głowno (n) — s-ów Brylskiego Aleksandra, zarz. K. Michalski, tel. 28, (1; b. 1).
Godziesze (w) — Kosiński Bronisław.
Golina (w) — Laube Waldemar.
Gomunice (filia) — Romankiewicz Tadeusz.
Gorzkowice (w) — Strojnowski Adam.
Grabów (n) — Mackiewicz Gustaw, (1).
Grodziec (w) — Michał Skrudulewicz.
Grzegorzew (n) — s-ów Jastrzębskiego Stanisława, zarz. Jastrzębska Jadwiga.
Iwanowice (w) — Bojarzyński W. Fr.
Izbica (n) — Pauczyński Wacław.
Jeżów (n) — Furczyński Jan.
Kalisz, Piłsudskiego 19, (n) — s-ów Chlebińskiego Józefa, zarz. Klubińska Maria.
Kalisz, ul. Piłsudskiego 34 (n) — Chrzanowska Zofia.
Kalisz, Plac 11 Listopada 4 (n) — Pewnicki Stanisław, (2).
Kalisz, Kilińskiego 4 (n) — Tadeusz Sumiński.
Kalisz, Kanonicka 6 (n) — Ptaszyński Mieczysław.
Kalisz, ul. Babina 27 (n) — Rotcejg Maks.
Kamieńsk (n) — Romankiewicz Tadeusz.
Kazimierz Biskupi (w) — Jakób Domalewski.
Kiełczygłów (w) — Astasiewicz J.
Kleczew (n) — Kosztulski Stefan.
Kłodawa (n) — Lewandowski Józef.
Kłomnice (w) — Wolnicki Stefan.
Kolumna (filia apteki w Łasku) — Białkowski Bolesław.
Koluszki (n) — Jezierska Henryka, (1).
Koło (n) — s-ów Piotrowskiego A., zarz. Kitzman Ryszard.

Koło, Al. Sienkiewicza 16 (n)—Tomaszewski Czesław, dzierż. Helichowa Stefania, tel. 67, (2).
Koniecpol (n) — s-ów Bellona Karola, zarz. Tadeusz Wituski.
Konin (n) — Laube Adolf.
Konin, 3-go Maja 6 (n) — Liskiewicz Stefan, tel. 46, (1; b. 1).
Konstantynów (n) — s-ów Piotrowskiego Bolesława, zarz. Piotrowski Franciszek.
Koźminek (n) — Siciński Stefan.
Kramsk (w) — Pierwocha-Połomski Michał.
Kraszewice (w) — Paszyn Ignacy, dzierż. Bużkiewicz Witold.
Krzymów (w) — Styczyński Wacław.
Lutomiersk (w) — Bartoszewski Stanisław.
Lutułów (w) — Wyganowski Józef.
Łask (n) — Białkowski Józef.
Łęczyca (n) — Borsukiewicz J.
Łęczyca (n) — Łodziński Antoni i Gołaszewski Edmund.
Łódź, Pabjanicka Szosa 50 (n) Antoniewicz G.
Łódź, Piotrkowska 95 (n) — Bartoszewski Michał.
Łódź, Przejazd 19 (n) — Bojarski Stanisław.
Łódź, Zawadzka 45 (n) — Borkowski Adam, tel. 206-33, (b. 1).
Łódź, Pomorska 12 (n)—Charemza Antoni, dzierż. Sejmicki Marian.
Łódź, Piotrkowska 165 (n) — Chądzyńska Zofia.
Łódź, Wólczańska 37 (n) — Cymer Józef.
Łódź, Rokicińska 53 (n) — Czyński Ludomir.
Łódź, Zgierska 57 (n) — Dancerowa Anna.
Łódź, Piotrkowska 127 (n) — s-ów Danieleckiego Witolda i s-ów Głuchowskiego A., zarz. Hamburg Józef.
Łódź, Piotrkowska 225 (n) — Epsztajn Marek.
Łódź, Narutowicza 6 (n) — Głuchowskiego Włodzimierza, zarz. Słowiński Roman.
Łódź, Przejazd 59 (n) — Gorczycki Zygmunt.

Łódź, 11 Listopada 15 (n) — Groszkowski Wiktor.
Łódź, Główna 50 (n)—s-ów Hamburga Stanisława.
Łódź, Brzezińska 24 (n) — s-ów Hartmana Józefa, zarz. Małachowska Irena.
Łódź, Plac Wolności 2 (n) — Hiszpański Józef.
Łódź, Stary Rynek 9 (n) — Jankielowicz Szymon.
Łódź, Limanowskiego 80 (n) — Kahane Jakób.
Łódź, Piłsudskiego 54 (n) — Karlin Teodor.
Łódź, Limanowskiego 1 (n) — s-ów Kasperkiewicza Michała
Łódź, Dąbrowska 24-a Unieszowski Jan.
Łódź, Karolewska 48 — Kempfi Konstanty.
Łódź, Rzgowska 147 (n) — Kłopotowski Wacław.
Łódź, Plac Kościelny 8 (n) — Kohn Majer.
Łódź, Nowomiejska 15 (n) — Koprowski Józef, dzierż. Herschdorfer Tadeusz.
Łódź, Piotrkowska 193 (n) — Lipiec Michał, tel. 215-64, (1; b. 1).
Łódź, Piotrkowska 46 (n) — Müller Edmund, dzierż. Grondowski S.
Łódź, Zgierska 87 (n) — Niewiarowska Helena.
Łódź, Piotrkowska 307 (n) — Pawłowski Leon, zarz Pawłowski Władysław.
Łódź, Cegielniana 32 (n) — Perelman Abram.
Łódź, Główna 5 (homeopatyczna) — Pogonowski Józef.
Łódź, Andrzeja 28 (n) — dr Rembieliński Robert.
Łódź, Śródmiejska 21 (n) — Rozenblum Michał.
Łódź, 11 Listopada 86 (n) — dr Rychterówna Amelia.
Łódź, Kopernika 26 (n) — Rytel Czesław.
Łódź, Rzgowska 59 (n) — Siniecka Irena (b. 1).
Łódź, Kątna 54 (n) — Skwarczyński Henryk, tel. 137-93, (1; b. 1).
Łódź, Pomorska 91 (n) — Stanielewicz Tadeusz.
Łódź, Limanowskiego 37 (n) — Steckel Ludwik.
Łódź, Przędzialniana 75 (n) — Szymański Zygmunt, (1; b. 2).

Łódź, Brzezińska 56 (n)—Trawkowska Stanisława.
Łódź, Piotrkowska 67 (n) — Wagner Wiktor.
Łódź, Napiórkowskiego 27 (n) — s-ów Wójcickiego Franciszka, zarz. Kociołkówna Cecylia.
Łódź, Plac Boernera 37 (n)—Zajączkiewicz Józef.
Łódź, Piotrkowska 25 (n) — Zundelewicz Józef, zarz. Zylber Julian.
Opatówek (w) — s-ów Zawadzkiego Konstantego, zarz. Gontkowski Witold.
Osjaków (w) — s-ów Błażejowskiego A., dzierż. Góra Władysław.
Ozorków, Rynek 17 (n) — Rozenszajn Izaak, tel. 37, (1).
Ozorków (n) — s-ów Weila R., zarz. Amster Remigiusz.
Pabjanice, Warszawska 6 (n) — Bolechowski Jan.
Pabjanice, Warszawska 25 (n) — Fiegler Irena, tel. 92.
Pabjanice, Zamkowa 17 (n)—Kotynia Aleksander.
Pabjanice, Zamkowa 24 (n) — Markus Henryk, tel. 343, (b. 1).
Pabjanice, Zamkowa 37 (n) — Połubiński Bronisław.
Pajęczno (n) — Lisicki Roman, (1).
Pęczniew (w) — Rekus Cezary.
Piątek (n) — Śnitkiewicz Jan.
Piotrków, Rynek Trybunalski 9 (n) — s-ów Grabowskiego Juliana, zarz. Rzepecki Tadeusz, tel. 10-34, (1; b. 1).
Piotrków, Słowackiego 1 (n) — Ryl Jan.
Piotrków, Słowackiego 21 (n)—Tyc Bolesław, (2).
Piotrków, Rynek Trybunalski 3 (n)—Witanowski Michał.
Poddębice (n) — Bieluczyk Paweł, (1).
Praszka (n) — Łucki Wacław.
Pyzdry (n) — Gustowski Antoni.

Radomsko, Reymonta 15 (n) — Gaś Marian, tel. 51, (2).
Radomsko (n) — Spoz Julian.
Rozprza (w) — Wójcikowski Mieczysław.
Ruda Pabjanicka (w) — Jarzębowski Jan.
Rudniki (w) — Brandt Wł.
Rychwał (w) — Chojnacki Jan.
Rzgów (w) — s-ów Niklewskiego Romana, zarz. dr Jędrzejewska Alina.
Sieradz, Plac Marsz. Piłsudskiego 17 (n) — Jakimonowicz Ryszard, dzierż. Sadzewicz Zygmunt, (2).
Sieradz (n) — Kocznorowski Stefan.
Silniczka (w) — Kalinowski Kazimierz.
Skomlin (w) — Markuszewski Jan.
Skulsk (w) — Mikówna Jadwiga.
Slesin (w) — Szczepanowski Zygmunt.
Słupca (n) — Plewiński Leon.
Sokolniki (w) — Tarnowski Jan.
Sompolno (n) — Hube Wiktor.
Srock (w) — Wietrzyk Walenty.
Stawiszyn (n) — Skarzyński Kazimierz.
Stryków (n) — Oth Ferdynand.
Sulejów M. (n) — s-ów Łabędzkiego, dzierż. Muszalski Jan.
Sulmierzyce (w) — s-ów Borowskiego Józefa.
Szadek (n) — Nowak Zenon.
Szczerców (w) — Sado Jan.
Tomaszów Mazowiecki, św. Tekli 1 (n) — Ambroziewicz Juliusz.
Tomaszów Mazowiecki, Piłsudskiego (n) — Borzęcki Franciszek.
Tomaszów Mazowiecki, św. Antoniego (n) — s-ów Knabego, dzierż. Kaczorek Tadeusz.
Tomaszów Mazowiecki, Plac Kościuszki 20 (n) — Staszewski Wacław.
Tuliszków (w) — Wichliński Józef.
Turek (n) — Rzęczykowski Rom.

Turek, Plac Marsz. Piłsudskiego 19 (n) — Wolski Mieczysław, tel. 3, (b. 1).
Tuczyn (n) — Szulc Karol.
Ujazd (n) — Gozdal Franciszek.
Uniejów (n) — Zahorowski Andrzej.
Warta (n) — Kulisz Antoni.
Wartkowice (w) — Dyszkiewicz Mikołaj.
Widawa (n) — s-ów Głuchowskiego Antoniego, zarz. Głuchowski Zdzisław, (2).
Wielgomłyny (w) — Biszewski Edward.
Wieluń (n) — Błeszyński Jerzy.
Wieluń (n) — Burchaciński Władysław.
Wieruszów (n) — Kowalczewski Jan, dzierż. Brudkowski Mieczysław.
Wilczyn (w) — Rogowski Michał.
Witonia (w) — Szachowski Zdzisław.
Władysławów (w) — Kuskowski Jakub.
Wolbórz (w) — Pstrokoński Witold.
Zadzim (w) — Mesner Tytus.
Zagorów (n) — Marczuk Marian.
Zduńska Wola, Rynek 5 (n) — Kasprzycki Eugeniusz.
Zduńska Wola, Piłsudskiego 10 (n) — s-ów Niwińskiego Jana, zarz. Jakimowicz R.
Zduńska Wola, ul. Kościelna 4 (n) — Szaniawski Jan.
Zelów (w) — Radziejewski Józef.
Zgierz, Piłsudskiego 12 (n) — Hildebrandt Jan.
Zgierz, ul. Piłsudskiego 37 (n) — Kowalczyk Józef.
Zgierz, Stary Rynek 9 (n) — Rozenberg Maurycy.
Złoczew (n) — Piotrowski Antoni.

Apteki Ubezpieczalni Społecznych.

Kalisz, Plac św. Józefa 1 — zarz. Pertkiewicz Zygmunt.
Łódź, Piotrkowska 17, apt. II — zarz. Podrygalski Bronisław.

Łódź, Łagiewnicka 46, apt. III — zarz. Bortnowski W.
Łódź, Szpitalna 4, apt. IV — zarz. Hildebrandt W.
Łódź, Bednarska 5, apt. V — zarz. Doliński Norbert.
Łódź, — Szpital imienia Prezydenta Mościckiego— zarz. Smoleński Jan.
Ozorków — zarz. Taszycki Marian.
Pabjanice, ul. Pułaskiego 17 — zarz. Pągowski Gustaw.
Piotrków, Bujnowska 3 — zarz. Awęcki Gustaw.
Radomsko — zarz. Zbieć Stanisław.
Tomaszów Rawski, św. Tekli 32 — zarz. Szukszta Franciszek.
Wieluń — zarz. Astasiewicz Jan.
Zduńska Wola — zarz. Tarnawski R.
Zgierz — zarz. Marks Wincenty.

Apteki zakładowe.

Kalisz, apteka Tow. „Linas Hacedek".
Łódź, ul. Południowa 19, Łódzkie Żyd. Tow. „Linas Hacholim" — zarz. Leonia Wabdman.

Apteki szpitalne.

Łódź, ul. Piotrkowska 17, Szpitala Miejskiego — zarz. Szlindenbuch Edward.

Dane statystyczne.

Województwo łódzkie posiada 195 aptek, a mianowicie:

Aptek publicznych normalnych	128
„ publicznych wiejskich	47
„ publicznych homeopatycznych	1
„ publicznych filialnych	2

Aptek Ubezpieczalni Społecznych 14
„ zakładowych 2
„ szpitalnych 1

Jedna apteka przypada na 14.150 mieszkańców.

WOJEWÓDZTWO NOWOGRÓDZKIE.

Apteki publiczne.

Bakszty (w) — Romanowski Abram.
Baranowicze, Senatorska 27 (n) — Abramowski J., (2, b. 2).
Baranowicze, Szeroka 6 (n) — Łajewski Stanisław, (1).
Baranowicze, Szeptyckiego 33 (n) — Monkielewicz Klemens, tel. 74, (3).
Baranowicze, Szeptyckiego 48 (n) — Tec Borys, tel. 118, (1, b. 4).
Bielica (w)—s-ów Kremienia Abrama, zarz. Pupko Jocheskiel, (1).
Bieniakonie (w) — Wałkomirski Pejsach, (1).
Byteń (n) — Karelicki M., (1).
Dereczyn (n) — s-ów Grinwalda A., zarz. Fuks Chaim, (1).
Derewno (w) — Bryman Wulf, (1).
Dworzec (n) — Zabierzyński Michel i Wismontski Zelik, zarz. Wismontski Z., (1).
Ejszyszki (n) — Korysowa Maria, dzierż. Serbej Antoni, (2).
Horodyszcze (n) — Chodosz Izaak, (1, b. 1).
Horodziej (w) — Awinowicki Izaak, tel. 8, (b. 3).
Iwieniec (w) — s-ów Łapidesa, zarz. Wiszubski Ancel, (1).
Iwie (w) — s-ów Urbanowicza, wł. H. Pniewska i P. J. Podoleccy, zarz. Paweł Podolecki, (1).

Kleck (n) — Ruff Abram, (2, b. 1).
Korelicze (n) — Namiot Gerc, (1).
Kozłowszczyzna (w) — Buszkaniec-Jellinowa Rachela, (b. 1).
Krzywoszyn (n) — Zubielewicka B., (b. 1).
Lachowicze (n) — Kurchin Chaim, (1, b. 1).
Lida, Suwalska 45 (n) — Lewinson Gerszon i Zelikowicz Abram, zarz. Lewinson Wiera, (2, b. 4).
Lida, Suwalska 63 (n) — bracia Stukator, zarz. Stukator Zofia, (3, b. 3).
Lida (posejmikowa), maiora Mackiewicza 3 (n) — Mickiewicz Ludwik, (2, b. 1).
Lipniszki (w) — Krochmalnik M., (b. 1).
Lubcza (w) — Ajzykowicki I., (1).
Mir (n) — małżonków Chaimowiczów, zarz. Chaimowicz Chaja, (1).
Mołczadź (w) — Dworzecki Jakób, zarz. Cymerman Srul, (1, b. 2).
Naliboki (w) — Sosnowski Kazimierz, zarz Melania Jaszczołt - Gowoskówna, (b. 1).
Niedźwiedzice (n) — Michejkinowa Fania, zarz. Karczergiński Arkadiusz, (1).
Niehniewicze (w) — Sosnowski Piotr, (b. 1).
Nieśwież (n) — Aniszczyk Maria i s-wie E. Walickiej, zarz. Łukaszewicz Rafał, (1, b. 1).
Nowogródek, Wielki Rynek 10 (n) — Ginzburg M. i Delatycki Berko, zarz. Delatycki B., (2, b. 3).
Nowogródek, Wielki Rynek 4 (n) — bracia Lejzorowscy, zarz. Szapiro Dwojra, (1, b. 4).
Nowojelnia (filia apteki w Dworcu) — Zabierzyński Michel i Wismontski Zelik, zarz. Zabierzyński M., (1).
Ostrów (filia a. w Krzywoszynie) — zarz. Sztarkman Tewia, (b. 1).

Ostryna (w) — braci Berezowskich, zarz. Albin-Berezowska Cypora, (1).
Połonka (w) — Pik Mowsza, (b. 1).
Raduń (w) — Gołaszewski Jan, (b. 1).
Rubieżewicze (w) — Kowarski Josiel, (b. 1).
Siniawka (w) — Zabłocka-Ginzburg Pesia, zarz. Izraelit Józef, (b. 1).
Słonim (n) — s-ów Grodzieńskiego, dzierż. Halpern Izydor, (1, b. 2).
Słonim, Sienkiewicza 24 (n) — Strebejko-Raugiewicz Justyna, dzierż. Tabacznik Sz. i Szycgał Matus, zarz. Tabacznik Szachno, (1, b. 2).
Snów (w) — Minc Fajwel, (b. 1).
Sobotniki (w) — s-ów Czeydy Bolesława, zarz Soroko Bronisław, (b. 1).
Stołpce (n) — Kitajewicz Szymon, (2, b. 1).
Szczuczyn (n) — s-ów ks. Drucko - Lubeckiego, dzierż. Drewnikowski Władysław, (3).
Traby (w) — Lewin Fejga, (1).
Turzec (w) — Inglinkówna Józefa, zarz. Kryształopik Aleksandra, (b. 1).
Wasiliszki (n) — Kacelnik S., zarz. Kacelnik Debora, (1).
Werenów (w) — Berłowicz Fajwel, (1).
Wiszniew (n) — Pobol Bronisław, (1).
Wolna (n) — Sinicki Gabriel, (1).
Wołożyn (n) — s-ów Głuchowskiego, zarz. Sosna Stanisław, (1, b. 1).
Wsielub (n) — Sienkiewicz Jan, (1).
Zabłoć (n) — Grabowski Zygmunt, (1).
Zaostrowiecze (w) — Krepski Wincenty, (1).
Zdzięcioł (n) — Czerechowski Franciszek, (2).
Żołubek (w) — Mular Lejba, (1).

Apteki samorządowe i zakładowe.

Baranowicze (n) — Apteka Miejska, zarz. Syderman Mendel, (1, b. 4).

Słonim (n) — Gminy Żydowskiej, zarz. Natanson Leon, (1, b. 3).
Wołożyn (n) — Apteka Miejska, zarz. Korysówna Maria, (1).

Dane statystyczne.

Województwo nowogródzkie posiada aptek 62, a mianowicie:

Aptek publicznych normalnych	32
„ publicznych wiejskich	25
„ publicznych filialnych	2
„ zakładowych	1
„ samorządowych	2

Jedna apteka przypada na ok. 17.900 mieszkańców.

WOJEWÓDZTWO POLESKIE.

Apteki publiczne.

Antopol (n) — Najdycz J.
Bereza Kartuska (n) — s-ów Sobockiego, A., zarz. Sobocki Witold.
Brześć n. B., ul. Dąbrowskiego 113 (n) — Grynbergowa Fania, zarz. Berman Chemia.
Brześć n. B., ul. 3-go Maja 22 (n) — s-ów Jankowskiego W., dzierż. i zarz. Piotrowski S.
Brześć n. B., róg ul. Pereca i Krzywej (n) — Kagan K. i Alperyn P.
Brześć n. B., ul. Sportowa 8 (n) — s-ów Oskółskiego Romana, dzierż. Łuczycka Jadwiga.
Brześć n. B., Dąbrowskiego 46 (n) — Rakow Dawid.
Brześć n. B., ul. 3-go Maja 38 (n) — Salomona Grynberga, zarz. J. Saski, tel. 100, (3, b. 2).
Brześć n. B., ul. Jagiellońska (n) — s-ów Sucheckiego K., zarz. mgr Ł. Żorówna.

Papiery specjalne

na reklamy i opakowania dostarcza

Sp. Akc. Przem. i Handlu Papiern.
„DAWIDOWICZ, KEMPIŃSKI i S-ka"
Warszawa, Chmielna 43
tel. 5-56-70 (Centrala)

Chomsk (w) — Lubecki Tanchum i S-ka, zarz. Lubecki T., (b. 1).

Czernawczyce (n) — s-ów Woropaja Jana, zarz. Zofia Dziewulska.

Dawidgródek (n) — Kapliński Hersz.
Domaczewo (n) — Szumiata Julian.
Drohiczyn (n) — Pawłowski Józef, tel. 11, (1).

Dywin (n) — s-ów Turskiego W., zarz. Turska Jadwiga.

Hancewicze (w) — Kapłan Sz.
Iwacewicze (n) — Szapiro Samuel.

Janów k. Pińska (n) — Raisy Reches - Glocerowej, zarz. Aron Lewenberg.

Kamieniec Lit. (n) — Ossowski Jan.
Kamień Koszyrski (n) — Stawska Z. i S-ka, zarz. Stawski Włodzimierz.

Kobryń, Rynek 11 (n) — s-ów Stefanowskiego Zazim. i Łazarewicz Jan, dzierż. Łazarewicz Jan, tel. 88, (b. 2).

Kobryń (n) — s-ów Szydłowskiego W., dzierż. Zakrzewski-Ruciński Julian.

Kosów Poleski (w) — Rabinowicz Sara.
Lenin (w) — Tonis Naum.
Lubieszów (n) — Dylewski Józef.

Łachwa (n) — małż. Radziwiłłowskich.
Łahiczyn (n) — Mackiewicz Albin.

Łuniniec (n) — Hofsztejn Szloma, zarz. prow. Leja Axelradowa.

Malecz (w) — Dąbrowski P.
Małoryta (w) — Parowski Edmund.
Mikaszewicze (n) — Selecka China.

Moroczno (n) — Pożerski Edward.
Motol (w) — Długi R., zarz. Długi Chaim.
Pińsk, ul. Brzeska 15 (n) — Grynberg Nachman, zarz. Grynbergowa Fania.

Pińsk, ul. Piłsudskiego 2 (n) — Halper Józef i Szewach Judel, zarz. Szewach J., tel. 206, (2; b. 1).
Pińsk, ul. Kościuszki 24 (n) — Palejew Sender i ki, dzierż. Andrzej Chomiczewski.
Pińsk, ul. Albrechtowska 2 (n) — Kimelowie Celina i B., zarz. Kimel-Weinbergowa Celina.
Pińsk, ul. Kościuszki 24 (n) — Palejew Sender i Zygmunt Wejtman, zarz. mgr M. Apel.
Płotnica (w) — Chmara Jakób.
Pohost Zahorodzki (w) — s-ów Zelmana B., zarz. Boszes Ch.
Prużana (n) — Krzywopisza Władysław.
Różana (n) — Garb Dawid.
Stolin (n) — s-ów Dubickiego D., zarz. prow. Petla Chomska.
Szereszów (w) — s-ów Baumrittera Eliasza, zarz. Kajler Chaim.
Telechany (n) — Bocheński J.
Tomaszówka (w) — Rubaszkiewicz Wacław.
Wiczówka (w) — Burzyński Konstanty.
Wysock (w) — Frejdberg Szołom.
Wysokie Litewskie (n) — Moniuszko Stanisław.
Żabinka (w) — Szuszanow Lejba.

Apteki Ubezpieczalni Społecznych.

Brześć n. Bugiem — zarz. Kaszubski Bronisław.
Pińsk — zarz. Chróściński Władysław.

Apteki kolejowe.

Brześć n. B. — Klebeko Alfons (1; b. 1).

Apteki samorządowe.

Pińsk — Magistratu m. Pińska, zarz. Świdziński Bolesław.

Dane statystyczne.

Województwo poleskie posiada 54 apteki, a mianowicie:

Aptek publicznych normalnych	36
„ publicznych wiejskich	14
„ Ubezpieczalni Społecznych	2
„ kolejowych	1
„ samorządowych	1

Jedna apteka przypada na 22.400 mieszkańców.

WOJEWÓDZTWO POMORSKIE.

Apteki publiczne.

Brodnica, Rynek 32, „pod Orłem" (real) — Grosty Józef, (b. 1).
Brodnica (os) — s-ów Stankowskiego Zygmunta, zarz. Mrugowski Józef.
Brusy (real) — Bal Stanisław.
Bukowiec (real) — Starck Maks.
Chełmno (przyw) — Hemplowa, zarz. Schreyer Kamil.
Chełmno (przyw) — Jasiński Bolesław.
Chełmża (os) — Maliszewski Franciszek.
Chełmża (real) — Wolski Bolesław.
Chojnice (przyw) — apt. Nadworna, Broenowa P., zarz. Buchholc Aleksander.
Chojnice, Rynek 7, „Radziecka" (przyw) — Zieliński Jan, tel. 2, (1).
Czersk (os) — Przewoski Leonard.
Czersk (real) — s-ów Schüttego, zarz. Józefiak Adam.
Działdowo (przyw) — s-ów Grajka Augustyna, zarz. Kaczmarek Stefan.
Gdynia, ul. Śląska 42 (os) — Holec Mieczysław.

Gdynia, Skwer Kościuszki 22 (os) — doc. Jurkowski Adam, zarz. dr Poznański Franciszek, tel. 1824, (3).
Gdynia (os) — Małecki Antoni.
Gdynia (os) — Salicki Zenon.
Gdynia-Chylonia (os) — Grodzki Józef.
Gniew (przyw) — Ponczek Emil.
Golub (real) — Riesenfeld Adolf.
Górzno (real) — Jakubowski Leon.
Grudziądz, ul. 3-go Maja 37 (real) — Chylewski Kazimierz i Olszewski Romuald, zarz. Chylewski K., (1, b. 2).
Grudziądz, ul. Chełmińska 26 (os) — Degórski Tadeusz.
Grudziądz, ul. Wybickiego 39 (os) — s-ów Quiringa C., zarz. Wasilewski Józef.
Grudziądz, ul. Lipowa 33 (os) — Rybak J., zarz. Jurkiewicz Aleksander.
Grudziądz, Rynek 20 (przyw) — Stenzel Jan.
Grudziądz, ul. Pańska 19 (przyw) — Szczerbicki Alojzy.
Jabłonowo (real) — Fengler Antoni.
Jastarnia (filia apteki w Pucku) — Gliwicz Tadeusz.
Kamień (real) — s-ów Gmerka J., zarz. Lamprecht Edwin.
Kartuzy (real) — Christ Daniel.
Kartuzy, „Centralna" (os) — Kuczyński Adam.
Kowalewo (real) — Puciata Mieczysław.
Kościerzyna, „pod Niedźwiedziem" (os) — s-ów Wendta, zarz. Śmielewski Józef, 1; b. 1).
Lidzbark (os) — Wiklendt Jan.
Lisewo (real) — Wieliński Stefan.
Lubawa (real) — Wolski Stanisław, tel. 91, (b. 1).
Łasin (real) — Dębski Emilian.
Nowe, „pod Orłem" (przyw) — Klemens Antoni.
Nowemiasto (real) — Maternicki Bolesław.

Orłowo - Morskie (os) — Szkodowski Alojzy, tel. 91-35.
Osie (real) — Młodecki Aleksander.
Pelplin (real) — Przygodziński Józef.
Podgórz (os) — s-ów Zaionca Czesława, zarz. Balewski Feliks, (1).
Puck, Szkolna 1, „Bałtycka" (os) — Gliwicz Tadeusz, tel. 97.
Puck (real) — Mazurkiewicz Edmund.
Radzyń (real) — Jurkowski Damazy.
Rumia-Zagórze (filia apteki w Gdyni - Cholynii) — Grodzki Józef.
Sempólno (real) — Naatz Józef.
Sierakowice (os) — Kozłowski Alojzy.
Skaryszewy (real) — Jarzemski Wacław.
Skórcz (real) — dr Müller Fryc.
Stara Kiszewa (os) — Kalinowski Antoni.
Starogard (os) — Rybiński Kazimierz.
Starogard (przyw) — Sievert Walter.
Świecie (os) — Jeszke Henryk.
Świecie (przyw) — Manthey Heliodor.
Tczew, Rynek 24 (real) — Hoosman Walter.
Tczew, ul. Mickiewicza 25 (real) — Nadolski Kazimierz.
Tczew, ul. Gdańska 6 (os) — Szulc - Rembowski Leon.
Tczew, ul. marsz. Piłsudskiego 19 (os) — Zawadzki Alfons.
Toruń, Rynek 4, (przyw) — s-ów Heiningera Alfreda.
Toruń, Rynek Nowomiejski, „pod Lwem" (przyw) — Klemens Antoni, zarz. Weiss Alfons.
Toruń, ul. Mickiewicza 98 (real) — s-ów Łabudzińskiego Jana, dzierż. i zarz. Maurin Henryk, tel. 663, (1; b. 1).
Toruń, ul. Kościuszki 19 (real) — Sobiecki Alfons.
Toruń, ul. Chełmińska 6 (os) — Wojciechowski Stefan.

Toruń, ul. Szeroka 27 (przyw) — Zgoda Maksymilian.
Tuchola (os) — Nerska Helena.
Tuchola (real) — Heppner Rudolf.
Unisław (os) — Garczyński Jan.
Warlubie (os) — Marcinkowski Stanisław.
Wąbrzeźno, Rynek 26 (os) — Jankowski Czesław, tel. 15.
Wąbrzeźno (real) — dr Piotrowski Jan.
Wejherowo, Sobieskiego 20, „Zielona" (os) — Elke Maksymilian, tel. 44, (1; b. 1).
Wejherowo (real) — Rehefeld Georg.
Wielka Wieś - Hallerowo (filia sezonowa apteki w Pucku) — Gliwicz Tadeusz.
Więcbork (real) — Przybylski Marian.
Zblewo (real) — Holfeld Wilibald.

Apteki szpitalne.

Chełmno — Szpital Powiatowy.
Grudziądz — Szpital Miejski.
Kocborowo — Krajowy Zakład Psychiatryczny.
Pelplin — Zakład Sióstr Miłosierdzia.
Świecie — Krajowy Zakład Psychiatryczny.
Świecie — Szpital powiatowy.
Tczew — Szpital św. Wincentego.
Toruń — Szpital Miejski.
Wejherowo — Krajowe Zakłady Opieki Społecznej.
Wejherowo — Szpital św. Marii.

Apteki domowe lekarzy.

Iłowo — dr Eysymontt Mieczysław.
Kielno — lekarz Kaschel Otton.
Krokowo — lekarz Schlomka Jerzy.
Wałdowo — dr Studziński Artur.

Dane statystyczne.

Województwo pomorskie posiada 92 aptek, a mianowicie:

Aptek publicznych uprzywilejowanych	14
„ publicznych realnych	32
„ publicznych osobistych	29
„ publicznych filialnych	3
„ szpitalnych	10
„ domowych lekarzy	4

Jedna apteka przypada na ok. 12.375 mieszkańców.

WOJEWÓDZTWO POZNAŃSKIE.

Apteki publiczne.

Barcin (sprzed) — Kulesza Franciszek, zarz. Chirek Maksymilian.
Białośliwie (sprzed) — s-ów Wardy Jana, zarz. Kruszke Wincenty.
Bojanowo (sprzed) — Stański Antoni.
Budzyń (os) — Kierstein Stefan.
Buk (sprzed) — Schoen Franciszek.
Bydgoszcz, Piastowska (os) — Cierniaka S., zarz. Różniakowski Stanisław.
Bydgoszcz, ul. Chodkiewicza 22 (os) — Drożdżyński Marian.
Bydgoszcz, ul. Długa 39 (os) — Jaraczewski Edm.
Bydgoszcz, ul. Gdańska 5 (sprzed) — Kazimierski Brunon.
Bydgoszcz, ul. Marszałka Focha 10 (os) — s-ów Klabeckiego Tomasza, zarz. Świderski Władysław.
Bydgoszcz, ul. Gdańska 27 (os) — Lakner Marian, (1).
Bydgoszcz, Dworcowa 48 (sprzed) — Radecki Wiktor.

Bydgoszcz, Niedźwiedzia 11 (przyw) — Rochon Ignacy.
Bydgoszcz, Rynek Marsz. Piłsudskiego 1 (przyw) — Rybicki Zdzisław.
Bydgoszcz, ul. Orla 8 (os) — Tarasiewicz Bolesław.
Bydgoszcz, ul. Grunwaldzka 37 (sprzed) — Umbreitowie Piotr i Henryk.
Bydgoszcz, Gdańska 65 (os) — Kowalewski Henryk.
Chodzież (przyw) — Maniewski Mateusz, (b. 1).
Czarnków, Rynek 9 (przyw) — Klera Jan Nep.
Czempiń (sprzed) — Płoszyński Franciszek.
Czerniejewo (sprzed) — Morawski Witold, sukc., zarz. Morawska Anna.
Damasławek (os) — Tomaszewski Tadeusz, tel. 30.
Dolsk (os) — Masiak Leon.
Duszniki os) — s-ów Koniecznego Mieczysława, zarz. Fener Edmund.
Fordon (sprzed) — Rozenow Karol.
Gniewkowo (sprzed) — Dietlein Karol.
Gniezno, ul. Farna 1 (przyw) — Gantkowska Maria, zarz. dr Kiedrowska Irena.
Gniezno, ul. Dąbrówki 1, „pod Lwem" (sprzed) — Grieben Emil, zarz. Wiertel Albin, tel. 103, (3).
Gniezno, ul. Warszawska 14 (os) — Waniorek Leon.
Gniezno, ul. Chrobrego (os) — Wierzchaczewski Franciszek.
Gołańcz (sprzed) — Jaske Ernest.
Gostyń (sprzed) — Pruski Bronisław.
Grabów nad Prosną (sprzed) — Luborzewski Bolesław.
Grodzisk, „Nowa", (os) — Napierała R.

Grodzisk, Żydowska 9 (przyw) — s-ów Ziętaka Władysława, zarz. Napieralski Stefan, tel. 40, (2).
Inowrocław, ul. Solankowa 62 (os) — Błoch Marian.
Inowrocław, ul. Królowej Jadwigi 27 (sprzed) — Moll Tadeusz.
Inowrocław, ul. Paderewskiego 5 (sprzed) — Ośmiałowski Leonard.
Inowrocław, Rynek 21 (przyw) — Reszka Teofil.
Janowiec (sprzed) — Sieg Mieczysław.
Jarocin, Krakowska 9 (os) — Weiss Helena, sukc. zarz. Weiss Henryk.
Jarocin (sprzed) — Zaremba Ludwik.
Jutrosin (sprzed) — Nowaczkiewicz Florian.
Kcynia, Rynek 8 (przyw) — s-ów Pardona Brunona, zarz. Bura Władysław.
Kępno, Rynek 16, tel. 20 (przyw) — Karłowski Edmund.
Kępno, Rynek 30 (sprzed) — Fleige Aleksander.
Kłecko (sprzed) — Plewiński Franciszek, tel. 39.
Kobylin (sprzed) — Fengler Antoni.
Koronowo n. Brdą (sprzed) — Nowacki K.
Kostrzyń (sprzed) — s-ów Mąkowskiego Józefa, zarz. Przybówna Zofia.
Kościan (przyw) — Leszczyński Wład.
Kościan, Marsz. Piłsudskiego 10, „pod Aniołem" (os) — Libelt Karol, tel. 121, (1).
Koźmin (przyw) — Balcerkowa Maria, zarz. Balcerek Romuald, tel. 2, (2).
Kórnik (sprzed) — Denizot Zygmunt, tel. 46, (b. 1).
Krobia (sprzed) — Chmielewski Jerzy.
Krotoszyn, Rynek 32, „pod Murzynem" (sprzed)— Bittner Robert, tel. 190, (2).
Krotoszyn (przyw) — Sumiński Leon.
Kruszwica (sprzed) — s-ów Marcinkowskiego Romana, zarz. Żytkowiak Antoni, tel. 8, (2).
Krzywiń (sprzed) — Poreda Władysław.

Książ (sprzed) — Wroński Leon, tel. 9.
Leszno, ul. Wolność 30 (przyw) — s-ów Beckera Michała, zarz. Hejnowicz Marian, tel. 198, (1; b. 1).
Leszno, Rynek 16 (przyw) — Grohs Curt.
Leszno, ul. Kościelna 84 (przyw) — Smyczyński Hieronim, zarz. Walentynowicz Adolf.
Lwówek (sprzed) — Spędowski Zygmunt.
Łabiszyn (sprzed) — Pawłowski Piotr.
Łobżenica (sprzed) — Reinholz Józef, tel. 11.
Margonin (sprzed) — Ilnicki Piotr.
Mątwy (os) — Skorel Stanisław.
Miasteczko (os) — Sokołowska Anna, (1).
Miejska Górka (os) — Flosky Hugo, zarz. Krasiński Stanisław.
Mieścisko (os) — Słowiński Kazimierz.
Międzychód (przyw) — Reysner Franciszek.
Miłosław (os) — s-ów Laskowskiego Stefana, zarz. Laskowska Monika, tel. 11, (b. 1).
Mogilna (sprzed) — Nowak Franciszek.
Mogilno, Plac Marsz. Piłsudskiego 9 (os) — Szymański Kazimierz, tel. 100, (1).
Mosina (sprzed) — Ritter Zacheusz, zarz. Brzeziński Stefan.
Mrocza (sprzed) — Speichert Edward.
Murowana Goślina (os) — Wojtowski Antoni.
Nakło (os) — Jurkowski A.
Nakło (sprzed) — Urbanowicz Wojciech.
Nowe Miasto (sprzed) — Kośmider Antoni.
Nowy Tomyśl (sprzed) — Donner Hugo.
Oborniki (sprzed) — Speichert Kazimierz.
Obrzycko, Rynek 17 (przyw) — Deplewski Józef.
Odolanów (sprzed) — Rożnowicz Klemens.
Opalenica (sprzed) — Straburzyński M.
Orchowo (os) — Niedźwiedziński Bronisław.
Osieczno (os) — Andersz Tadeusz.
Ostrzeszów (sprzed) — Pacanowski Zygmunt, zarz. Ciesielski Stanisław.

Ostrów, ul. Kolejowa 15 (os) — Chmielewski Wincenty.
Ostrów, Rynek 26 (przyw) — Mierzejewski Walenty.
Ostrów, Rynek 2 „pod Aniołem" (os) — Tomczyk Andrzej, zarz. Wink Wilhelm, tel. 7, (1; b. 1).
Pakość (przyw) — Jasińska Helena, zarz. Zawadzki Alfons.
Pleszew, Rynek 21 (os) — Moderski Ludwik.
Pleszew, Plac Kościelny 3 (sprzed) — Suchocka Anna, zarz. Suchocki Józef, tel. 113, (2; b. 1).
Pniewy (sprzed) — Wache Stefan.
Pobiedziska (sprzed) — Wolski Aleksander, zarz. Gloger Władysław.
Pogorzela (os) — Stachowski Józef.
Poniec (sprzed) — Sikorski Klemens.
Poznań, Wrocławska 31 (przyw) — Amrogowicz Alfons.
Poznań, Al. Marcinkowskiego 10 (os) — Buczkowski Stanisław.
Poznań, pl. Wolności 13 (sprzed) — Cegielski Henryk.
Poznań, Dębiecka 6 (os) — Czabajski Bronisław.
Poznań, Stary Rynek 75, „pod złotym Lwem" (przyw) — Dalski Marian, zarz. Grobelny Mieczysław, tel. 30-24, (5).
Poznań, Rynek Śródecki 1 (os) — Dąbrowski Tomasz.
Poznań, Górna Wilda 96 (os) — Drecki Konrad.
Poznań, ul. Marsz. Focha 47, „przy parku Wilsona" (os) — Dzierzgowski Władysław, tel. 68-55, (3; b. 1).
Poznań, ul. Marszałka Focha 158 (os) — Karpiński Władysław.
Poznań, Górna Wilda 3 (os) — Knobelsdorf Karol.
Poznań, Wielkie Garbary 41 (os) — Łuniewski Stanisław.

Poznań, Starołęcka 83 (os) — Majewiczówna Bogdana.
Poznań, Mickiewicza 22 (os) — Majorowicz Antoni.
Poznań, Górna Wilda 61 (os) — Marcinkowski Władysław, tel. 77-00, (3).
Poznań, 27 Grudnia 18 (os) — Mendówna Janina, zarz. Komischke Antoni Kazimierz, tel. 37-66, (4; b. 1).
Poznań, Pl. Sapieżyński 1 (os) — Milewski Ludwik.
Poznań, Kraszewskiego 12 (sprzed) — Morawski Wacław.
Poznań, Stary Rynek 37 (przyw) — Ostrowicz Stefan.
Poznań, Powiejska 1 (os) — s-ów Pinieckiego Zygmunta, zarz. Wawrzyniak Jan, tel. 23-91, (2; b. 1).
Poznań, ul. Marszałka Focha 72 (os) — s-ów Plucińskiego Władysława, zarz. Kłaczyński Kazimierz.
Poznań, Główna 35, „przy Krzyżu" ,os) — Pyszkowski Wojciech, (2).
Poznań, ul. Małeckiego 26, „św. Łazarza" (os) — Rogala Jan, tel. 69-53, (2).
Poznań, Stary Rynek 41 (przyw) — Skarżyński Kazimierz, tel. 12-01, i 58-43, (3).
Poznań, Matejki 1 (os) — Szadkowski Jan, tel. 74-21, (2).
Poznań - Wschód (przyw) — s-ów Walkowskiego, zarz. Borowski Władysław, tel. 15-46.
Poznań, ul. Dąbrowskiego 76 (os) — s-ów Wilczka Antoniego, zarz. Szymonowicz Stefan, tel. 77-66, (2).
Poznań, ul. Mazowiecka 12 (os) — Wilczewski Władysław.
Poznań, ul. Fr. Ratajczyka 12, „św. Marcina" (os)— Wysocki Józef, tel. 13-56, (2; b. 1).

Rakoniewice (sprzed) — Jasiński Stefan.
Raszków (sprzed) — Kowalski Fr.
Rawicz (przyw) — Czechowski Henryk.
Rawicz (przyw) — Teski Tadeusz.
Rogowo (os) — Felicki T.
Rogoźno (przyw) — Plewiński Antoni.
Rychtal (os) — Pilitowska-Rudnicka Zofia.
Ryczywół (os) — Kugler Kazimierz.
Sieraków (przyw) — Garstecki W.
Skalmierzyce (os) — Gniatczyński Marian.
Skoki (sprzed) — Kuhnen Stanisław, tel. 23.
Solec (sprzed) — Liberek Roman.
Stęszew (sprzed) — Podlewska Maria.
Strzałkowo (os) — Czyżak Leon.
Strzelno (sprzed) — Stęczniewski Michał.
Swarzędz (sprzed) — Gramze A.
Szamocin (sprzed) — Herman Erich.
Szamotuły (przyw) — Galiński Jan.
Szamotuły, Rynek 5, „Nowa" (os) — Kosicki Wawrzyn.
Szubin (sprzed) — Anasiewicz Hieronim.
Śmigiel (przyw) — Ciesielski Zygmunt.
Śrem (sprzed) — Loga Roman.
Środa (sprzed) — Piasecki Kazimierz.
Środa (os) — Ziółkowski Kazimierz.

Tarnowo (os) — Dobrzeniecki Tadeusz.
Trzemeszno (sprzed) — Mielcarski Mieczysław.

Ujście (sprzed) — Frost Tomasz.

Wągrowiec (sprzed) — Koszutski Konstanty.
Wągrowiec (os) — Pluta Jan.
Wieleń (przyw) — Kijewski Eugeniusz.
Witkowo (sprzed) — Morawski Kazimierz, zarz. Wojdag Antoni.
Wolsztyn (przyw) — Piechocka Jadwiga, zarz. Karbowski Kazimierz, tel. 38, (b. 1).
Wronki (sprzed) — Styczyński Jan.
Września (os) — Patyk L.

Września, Rynek 11, „Stara" (sprzed) — Konieczny Stanisław, (1).
Wyrzysk (sprzed) — Samberger Walery, zarz. Bazułkówna Wanda.
Wysoka (sprzed) — Jasionowski Jan.
Zbąszyn (sprzed) — Koeler Aleksander.
Zduny (przyw) — Taffe Mieczysław.
Żabikowo (os) — Sikorska Jadwiga.
Żerków (sprzed) — Fiebig Klemens.
Żnin (os) — Rozwadowski Konrad.
Żnin (sprzed) — Stark Władysław.

Apteki szpitalne.

Bydgoszcz — Zakład św. Florjana.
Gostyń — S. S. Miłosierdzia.
Inowrocław — Szpital Powiatowy.
Leszno — Zakład św. Józefa.
Marysin — OO. Bonifratrów.
Owińska — Zakład Psychiatryczny.
Pleszew — Zakład św. Józefa.
Poznań, Szkolna 14/16 — Szpital Miejski, zarz dr Leon Kierzyński, tel. 29-58, (1; b. 2).
Poznań — Szpital Kolejowy.
Poznań — Zakład Djakonisek.
Poznań — św. Elżbiety (Elżbietanki).
Poznań — Zakład św. Józefa (S. S. Miłosierdzia)
Poznań — Zakład Przemienienia Pańskiego (S. S. Miłosierdzia.
Środa — Zakład S. S. Miłosierdzia.
Wągrowiec — Szpital Powiatowy.
Września — Szpital Powiatowy.

Apteki Ubezpieczalni Społecznych.

Gniezno — zarz. Riewe Jadwiga.
Leszno, ul. Skarbowa — zarz. Mikulski Klemens, 1; b. 1).

Ostrów, Kościelna, tel. 70 — zarz. Cyranowski J.
Poznań, ul. Pocztowa 25 — zarz. Hoffmann Tadeusz.

Apteki domowe lekarzy.

Dąbrowa Biskupia — dr Milan Zbigniew.
Kiszkowo — dr Patyk Antoni.
Piaski — dr Lutelmann Jan.
Włoszakowice — dr Nowak Leon.

Dane statystyczne.

Województwo poznańskie posiada 197 aptek, a mianowicie:

Aptek publicznych osobistych	64
„ publicznych sprzedażnych	73
„ publicznych uprzywilejowanych	34
„ szpitalnych	16
„ Ubezpieczalni Społecznych	4
„ domowych lekarzy	6

Jedna apteka przypada na około 13.300 mieszkańców.

WOJEWÓDZTWO STANISŁAWOWSKIE.

Apteki publiczne.

Bohorodczany (os) — Gaertner Jan.
Bolechów (os) — Kimmelman Oswald.
Bołszowce (os) — s-ów Mücka Fel., dzierż. Medwiski Konstanty.
Bukaczowce (os) — Wallner Leon.
Bursztyn (real) — Pineles Zygmunt, tel. 6, (1).
Delatyn (os) — Kuhl Rudolf Antoni.
Dolina (os) — Roth Ilo.
Gwoździec (os) — Margulies Eliasz.

Halicz (os) — Diner Ignacy.
Horodenka (real) — Miron Lurie i Schwarzenbergowa, zarz. Schwarzenberg Mendel.
Horodenka (os) — Orłowski Józef, zarz. Stojewski Piotr.
Hrebenów (filia sezonowa apteki w Skolem) — Ehrlich Józef, zarz. Eiselberg Rudolf.
Jabłonów (os) — Barabach Semen, (2).
Jaremcze (os) — Obst Arpad.
Jezupol (os) — Kurzmann Majer.
Kałusz (os) — Białoskórski Zdzisław, zarz. i dzierż. Doliński Izydor.
Kałusz (real) — s-ów Szustowa A., zarz. Czernikówna Maria.
Kołomyja, Al. Wolności 2 (os) — Fuerstein-Hausmannowa Chaja.
Kołomyja, ul. Legjonów 19 (os) — Herer Julia i Bernhaut Rudolf, dzierż. i zarz. Bernhaut R., tel. 224, (b. 1).
Kołomyja, ul. Piłsudskiego 1 (os) — Knoll Maksymilian.
Kołomyja, ul. Sobieskiego 13 (os) — Kreisler Henryk.
Kołomyja, Rynek 44 (os) — Neider Wilhelm.
Kołomyja, Pl. Karpińskiego 26 (real) — s-ów dr Stenzla, dzierż. Goldman Rubin, tel. 210. (b. 1).
Kosów (os) — s-ów Łukaszewicza, zarz. Balicki Julian.
Kosów (os) — Madejski Eugeniusz, zarz. Tannenzapf Litman.
Kuty (real) — Hessel Gustawa, dzierż. Römer Paweł, (b. 1).
Lipica Dolna (os) — Gizelt Gustaw.
Łanczyn (os) — Waydowicz Czesław, zarz. Fenerstein Josel.
Mikołajów (os) — Buchberg Majer.
Mikuliczyn (s) — Scherf Leopold.

Morszyn (filia sezonowa apteki w Stryju) — Aichmüller Józef, zarz. Kruhówna E
Nadwórna (real) — Skurewicz Józef, dzierż. Flücker Izaak.
Niżniów (os) — Błocka Waleria, zarz. Balner Ernestyna.
Obertyn (os) — Sipser-Schatzbergowa Klara, (b. 1).
Ottynia, „pod Gwiazdą" (os) — Schiffer Oswald, (b. 1).
Peczeniżyn (os) — Gębski Andrzej, zarz. Bagstein M.
Perehińsko (os) — Sandner Dawid.
Rohatyn (real) — Reiss Maksymilian, zarz. Begleiter Józefa.
Rozdół (os) — Rosenberg Józef, zarz. Brüstiger Klara.
Rożniatów (os) — Maciurzyński Apolinary.
Skole (os) — Ehrlich Józef, dzierż. Salitry Józef.
Skole (os) — Witriol Abraham.
Sołotwina (os) — Zussman Leon.
Stanisławów, ul. Sobieskiego 30 (os) — Armatys Kazimierz, zarz. Armatys Kazimierz jun.
Stanisławów, ul. Wołczyniecka 70 (os) — Banner Ignacy, dzierż. Egertowa (Salpeterówna) Ernestyna.
Stanisławów, ul. Piotra Skargi 3 (os) — Gunderman Wiktor, dzierż. i zarz. Prinz Zygmunt.
Stanisławów, ul. Sapieżyńska 96 (os) — s-ów Klahra Samuela, zarz. Panatowska Ludwika.
Stanisławów, ul. Karpińskiego 10 (os) — Macura Karol.
Stanisławów, ul. Kaźmierzowska 4 (os) — Reitman Herman, tel. 277, (1; b. 1).
Stanisławów, Rynek 4 (real) — Schiller Józef i Reiter Oswald, zarz. Oskar Presler.
Stanisławów, ul. Sapieżyńska 12 (os) — Teodorowicz Zygmunt, dzierż. i zarz. Mück Jan, (3; b. 1).

Stryj, ul. Sobieskiego 8 (os) — Aichmüller Józef.
Stryj, ul. Iwaszkiewicza 16 (os)—Bürgerowa Pola.
Stryj, Rynek (real) — s-ów Chalbazanego, zarz. Dicker Samuel.
Stryj, ul. Lwowska 41, „pod Złotym Orłem" (os)— Schor Leon, tel. 212, (1; b. 2).
Stryj, Rynek 39 (os) — Sternberg Leon.
Synowódzko Wyżne (os) — Miszkiewicz Feliks.
Śniatyn, Tytusa Niemczewskiego 76 (real—Niemczewski Michał, dzierż. Fast Eljasz, tel. 67, (b. 1).
Śniatyn (os) — Rudich Gerszon, tel. 12, (1).
Tłumacz (os) — Szankowski Marian Lubomir.
Tyśmienica (real) — Koffler Markus.
Wełdzirz (os) — s-ów Wesołowskiego Hier., dzierż. Ślezak Józef.
Wojniłów (os) — s-ów Lemperta Mojżesza, dzierż. Rosenbaum Mendel, (1).
Worochta (os) — Panatowska Anna.
Zabłotów (os) — Falber Maksymilian.
Żabie (os) — Gałkiewiczowa Maria.
Żurawno (real) — Kurzrok Józef, dzierż. Géza Kroó, (1; b. 1).
Żydaczów (os) — Wolfsohn-Bleiberg Klara.

Apteki Ubezpieczalni Społecznych

Dolina — zarz. Reczyński Jan Karol.
Nadwórna — zarz. Zimring Abraham.
Stanisławów — zarz. Ways Aleksander.

Apteki domowe lekarzy.

Czernelica — dr Tappet Karol.
Smorze — dr Schrenzel Ludwik.

Dane statystyczne.

Województwo stanisławowskie posiada 73 apteki, a mianowicie:

Aptek publicznych osobistych	54
„ publicznych realnych	12
„ publicznych filialnych	2
„ Ubezpieczalni Społecznych	3
„ domowych lekarzy	2

Jedna apteka przypada na ok. 20.900 mieszkańców.

WOJEWÓDZTWO ŚLĄSKIE.

Apteki publiczne.

Śląsk Górny.

Bielszowice (os) — Tyrała Jerzy.
Bieruń Stary (os) — Lokaj Hubert.
Brzezinka (os) — Litwiński Wiktor.
Brzeziny Śląskie (os) — dr Kugler Stefan.
Chorzów, Katowicka 14, „św. Jana" (os) — Bethge Roman, tel. 412-89, (1).
Chorzów, „pod Matką Boską" (os) — Grzesiecki Wiktor Karol.
Chorzów I, Wolności 78, „św. Marii" (real) — Żymierski Władysław, tel. 411-31, (2).
Czerwionka (os) — Szulc Franciszek.
Dąbrówka Mała (os) — Polaczek Rafał.
Godula (real) — Andrzejewski Edmund.
Hajduki Wielkie (os) — Baranowski Edmund.
Hajduki Wielkie (os) — Lerchowa Anna, zarz. Pessel Józef, tel. 410-84, (1).
Imielin (filia apteki w Brzezince) — zarz. Kamiuszewska Waleria.
Jastrzębie-Zdrój — Błażejowski Aleksander.
Katowice, ul. Markiefki 70 (publ.) — Apteka OO. Bonifratrów, zarz. Palarczyk Antoni.

Katowice, ul. Franciszkańska (os) — Jabłonowska Joanna, zarz. Omańkowski Eustachy.
Katowice, ul. 3-go Maja 33 (real) — Kôplowie Mojżesz i I., tel. 323-23, (1).
Katowice, Krakowska 46, „św. Barbary" (os) — Krause Franciszek, tel. 312-12, (1).
Katowice, Marsz. Piłsudskiego 19 (os) — Niziołkiewicz Stanisław, zarz. Pastor Mieczysław.
Katowice, Jana 10 (os) — Nowoziemski Józef.
Katowice, Wojciechowskiego 48 (os) — Pałżewicz Ignacy.
Katowice, Mikołowska 15 (os) — s-ów Plucińskiego Seweryna, zarz. Kostecki Jan.
Katowice, Rynek 3 (real) — Sojka Walenty.
Katowice, Marsz. Piłsudskiego 4 (real) — Soliński Mieczysław, tel. 3-03-83, (3).
Katowice, Dębowa 1 (os) — Wojciechowski Józef, zarz. Wojciechowski Stan., tel. 331-19, (2).
Katowice, Kościuszki 9 (os) — Zagórski Jan.
Katowice, Wojewódzka 26 (os) — Zieliński Feliks, dzierż. Mandelhorn Chaskiel.
Knurów (os) — Więcek Alojzy.
Kochłowice (real) — Kozierowski Zygmunt.
Kończyce (real) — Raczkowski Kazimierz.
Kopalnia Emy (os) — Kurzętkowski Czesław.
Koszęcin (real) — Burzyński Kazimierz.
Królewska Huta, ul. 3-go Maja 32 (os) — Białas Alojzy.
Królewska Huta, ul. Wolności 22 (real) — Estkowski Mieczysław.
Królewska Huta, ul. 3-go Maja 1 (real) — Fraenkel Jakób.
Królewska Huta, Plac Mickiewicza (s) — s-ów Hoffmana Th., zarz. Niepokojczycki Józef.
Lipiny (os) — Golla Paweł.
Lipiny, Piłsudskiego 24 (real) — Keil Paweł, tel. 521-58, (1).

Lubliniec (os) — Smoła Jan.
Lubliniec (real) — s-ów Sobanii Oskara, zarz. Szmorhun Jan.
Łagiewniki (os) — Dereniowa Adela, zarz. Polaczek Maria, tel. 413-07, (1; b. 1).
Michałkowice (os) — Więckowski Leon.
Mikołów (os) — Warzecha Edmund.
Murcki (filia apteki w Nikiszowcu) — Büchs Władysław, zarz. Komischke Józef
Mysłowice, Rynek 22, „Stara Apteka Miejska" — Caputa Marian.
Mysłowice (os) — Gdynia Józef.
Niedobczyce (filia apteki w Kopalni Emy) — właśc. Szcz. Kurzętkowski, zarz. Nowacki Zbigniew.
Nikiszowiec (os) — Büchs Władysław.
Nowa Wieś-Wirek (os) — Reinholz Jan.
Nowa Wieś-Wirek (real) — Urichowa Luiza, zarz. Loewenstark Leon.
Nowy Bytom (os)—Hoelzlowa Maria, zarz. Heller.
Nowy Bytom (os) — Pochorylec Józef, tel. 521-08, zarz. Mück Wilhelm, (1).
Orzegów (filia apteki w Goduli) — Andrzejewski Edmund, zarz. Kolesiński Paweł
Orzesze (real) — właśc. Wojanowska Teresa.
Piekary (os) — Wallner Jan.
Pszczyna, Rynek 17 (real) — Długaj Wacław, tel. 105.
Pszczyna (przyw) — Spillerowa, zarz. Stein Helena
Pszów (os) — Burba Władysław.
Radzionków (real) — Gajdas Emil, tel. 53-149, (b. 1).
Roździeń (os)— Graefe Gerhardt.
Ruda Śląska (os) — Bartmanowa Antonina, zarz. Puchałówna Janina.
Rybnik, Rynek 15 (real) — Bysiek Zdzisław, tel. 26, (1; b. 1).

Rybnik, ul. Rynkowa 1 (os) — dr Mroziński Wacław, zarz. Nurrak Franciszek.
Rybnik, ul. Sobieskiego 23 (real) — Zielińska Aleksandra.
Rydułtowy (os) — właśc. Bronisz Maria.
Siemiatowice, ul. Bytomska 17 (os) — Herde Franciszek.
Siemianowice, ul. Bytomska 6 (real) — Siwy Paweł.
Siemianowice, ul. Sobieskiego 5 (os) — s-ów dr Strobla, zarz. Tomaszewski Marian.
Szarlej, „Marjańska" (real) — dr Degórski Józef, tel. 530-66.
Świętochłowice, Wolności 36, „pod Gwiazdą" (os) — Hüttigowa Lina, zarz. Janaszewski Tadeusz, tel. 1346, (2).
Świętochłowice (real) — s-ów Knechtla Antoniego, zarz. Stachowski Józef.
Tarnowskie Góry (przyw) — Bogdany Tadeusz.
Tarnowskie Góry (real) — Hoch Zygmunt.
Tarnowskie Góry Apt. Marjańska, właśc. Mierzowski Alfons.
Tychy (os) — Gerberowa, zarz. Jaderny Augustyn.
Wełnowiec, — właśc. Szustówna Karolina.
Wodzisław (real) — Froechlich Paweł.
Żory (real) — Bałdyk Bonifacy, zarz. Iwanicka Urszula.

Śląsk Cieszyński.

Bielsko, ul. Rycerska 1 (os) — Drancz Juliusz.
Bielsko, ul. Blichwa 48 (os)—Gizowska Matylda, zarz. Presler Oskar.
Bielsko, Rynek (os) — Gutwiński Artur.
Bielsko, ul. Wzgórze 16 (os) — Władarz Fryderyk.

Cieszyn, Plac ks. Londzina 1 (publ) — apteka OO. Bonifratrów, zarz. Suszka Rudolf, tel. 1267, (2).
Cieszyn (os) — Skalla Brunon.
Cieszyn (os) — dr Zaar Karol, zarz. Zaar Kurt.
Dziedzice (os) — Gross Józef.
Jaworze (os) — Boziewicz Jan.
Skoczów (os) — Olszak Franciszek.
Strumień (os) — Pelzner Adolf, tel. 22, (1).
Ustroń (os) — Kośmider Władysław.
Wisła (os) — Łopatka Juliusz, tel. 22, (1).

Apteki domowe lekarzy.

Chybie — dr Król Ludwik.
Goleszów — dr Tyrna Jerzy.
Istebna — dr Raszyk Jan.
Kończyce Wielkie — dr Glajcar.
Pawłowice — dr Scheja Szymon.
Przyszowice — Letocha, lekarz.

Apteki zakładowe.

Katowice, ul. Francuska 34 — apteka Dyrekcji Spółki Brackiej, zarz. Strokosz Wiktor.
Królewska Huta — apteka Szpitalna Spółki Brackiej, zarz. Godlewska Wanda.
Szarlej — apteka Szpitalna Spółki Brackiej, zarz. Droździkowska.

Apteki Ubezpieczalni Społecznych.

Bielsko, ul. Krasińskiego 34 — zarz. Wyczesany Tadeusz.
Cieszyn, ul. Bielska 37 — zarz. Strycharska Janina, (2).
Czechowice — zarz. Dziedzic Wiktor.

Dane statystyczne.

Województwo śląskie posiada 104 apteki, a mianowicie:

Aptek publicznych uprzywilejowanych	2
„ publicznych realnych	25
„ publicznych osobistych	59
„ publicznych filialnych	4
„ publicznych zakładowych	2
„ zakładowych	3
„ Ubezpieczalni Społecznych	3
„ domowych lekarzy	6

Jedna apteka przypada na ok. 13.000 mieszkańców.

WOJEWÓDZTWO TARNOPOLSKIE.

Apteki publiczne.

Borszczów (os) — Niemczewski Jan Artur, dzierż Löbel Marek.
Brody, Rynek D. 76 (real) — Kallir Karol.
Brody, Rynek (real) — Kalmus Arnold.
Brody, ul. 3-go Maja (real) — Rotenberg Zygmunt.
Brody, ul. Ułanów Krechowieckich 6 (real) — Senzer Adolf.
Brzeżany (os) — Altschüller Salomon, dzierż. Goldman Mendel.
Brzeżany, Słowackiego 2 (os) — Biliński Władysław, (1).
Brzeżany (real) — Pohorille Antonina, zarz. Pohorille Henryk.
Buczacz (real) — Lewicki Stanisław.
Buczacz (os) — s-ów Wrzesińskiego, zarz. Dębski Stanisław.
Budzanów (os) — s-ów Kollera Adolfa, zarz. Koller Mieczysław, (1; b. 1).

Busk (os) — Friedman Benjamin Wolf.
Chorostków (os) — Silberg Benedykt.
Czortków, Kolejowa 49 (os) — Negrusz Zofia, tel. 144, (3).
Czortków (real) — Nosa L., dzierż. Krajewski Franciszek.
Czortków (os) — Palek Mojżesz.
Dunajów (os) — Steinhardt Leon, inaczej Luft.
Gliniany (os) — s-ów Hełma Adolfa, zarz. Badian Litman.
Gołogóry (os) — Mościsker Samuel.
Grzymałów (os) — Braun Salomon.
Husiatyn (real) — s-ów Prokoszowej Z., dzierż. Kapan Jakób.
Jagielnica (os) — Preiss Herman.
Janów k. Trembowli (os) — s-ów Kleina Zygmunta, dzierż. Hoszowatiuk Jarosław.
Jazłowiec (os) — Ausschnit Marian, dzierż. Einhorn Juliusz.
Jezierna (os) — Münz Ludwik.
Jezierzany (os) — Monies Izaak.
Kamionka Strumiłowa (os) — Goldstein Mojżesz.
Kamionka Strumiłowa (os) — Zawałkiewicz Witold.
Kopyczyńce (os) — Prokosz Kazimierz.
Korolówka (os) — Schwarz Dawid.
Koropiec (os) — Kronbergowa Rozalia.
Kozłów (os) — Błachowski Hilary, zarz. Wais Jan.
Kozowa (os) — s-ów Polisiuka Józefa, zarz. Fischer Jeruchim.
Łopatyn (os) — Dragon-Bierbachowa Róża.
Mielnica (os) — s-ów Eidelscheima Salomona, zarz. Ohrenstein Jakób.
Mikulińce (os) — Katz Samuel.
Monasterzyska (os) — Goldenberg Bernard.
Narajów (os) — Feldman Herman.
Nowe Sioło (os) — Lamm Józef.

Olesko (os) — Hoffman Karol.
Podhajce (os) — Goldschlag Natan, dzierż. Wójt Hilda.
Podhajce, Rynek (real) — Nussenbaum Ernestyna, zarz. Nussenbaum Arnold, (1).
Podkamień (os) — s-ów Pulwera J., dzierż. Hackstock Arnold, (1; b. 1).
Podwołoczyska (os) — sów Weinbera, zarz. Weinber Marceli.
Pomorzany (os) — Linder Sender.
Potok Złoty (os) — s-ów Witkiewicza Bronisława, zarz. Witkiewicz Jan.
Probużna (os) — Kristianpoler Salomon.
Przemyślany (os) — s-ów Linskera E., zarz. Brandwein Mojżesz, tel. 28, (b. 1).
Radziechów, „pod Aniołem" (real) — Neff Maria i Marian, Roszkowa Jadwiga i Waclowa Wacława, dzierż. Kammermann Samuel, tel. 20, (1).
Sasów (os) — Feldman Beniamin.
Skała (os) — s-ów Piotrowskiego, zarz. Piotrowski Henryk.
Skałat (os) — Aszkenazy Maks, zarz. Kurzrok Jonas.
Strusów (os) — Löwner Henryk.
Tarnopol, ul. Mickiewicza 25 (os) — Biliński Józef.
Tarnopol, ul. Perla 10 (real) — s-ów Fleischmana, dzierż. Ochs Bernard.
Tarnopol, ul. Ruska 4 (os) — dr Franzos Juliusz, dzierż. Klinger Izydor.
Tarnopol, Rynek 30 (os) — Freudenthal Filip.
Tarnopol, ul. Kaczały 1 (os) — Kark Samuel, tel. 8, (b. 1).
Tarnopol, ul. 3-go Maja (os) — Manheim Leibisz.
Tłuste (os) — s-ów Tittingera Emila, zarz. Tittinger Karol.

Toporów (os) — Karp Szymon.
Trembowla (os) — Herman Leon.
Trembowla (os) — Silberg Paweł.

Uście Zielone (os) — Feldner Moses.

Witków Nowy (os) — Rojecki Bolesław.

Zaleszczyki (real) — Pielecka Maria, zarz. Żerygiewicz Izydor, (2; b. 1).
Załoźce (real) — Baczyńska Róża, zarz. Baczyński Franciszek, tel. 106, (1).
Zawałów (os) — s-ów Manna Samuela, zarz. Goldhammer Aron.
Zbaraż (os) — Lansberg Wilchelm, zarz. Landesberg Józefa.
Zbaraż (real) — Rothenberg M.
Zborów (os) — s-ów Ronigera D., dzierż. Józefa Balinówna.
Złoczów (real) — s-ów Pettescha, dzierż. Schapu Georg.
Złoczów (os) — s-ów Rozenzweiga Henryka, zarz. Rosenzweig Karol.
Złoczów, Rynek 3 (os) — s-ów Wlasaka Józefa, tel. 10, (2).
Złotniki (os) — s-ów Hausberga, zarz. Balin Salomon.

Dane statystyczne.

Województwo tarnopolskie posiada 75 aptek, a mianowicie:

Aptek publicznych osobistych	60
„ publicznych realnych	15

Jedna apteka przypada na około 22.000 mieszkańców.

WOJEWÓDZTWO WARSZAWSKIE.

Apteki publiczne.

Aleksandrów Kujawski (n) — s-ów Markowskiego Wilhelma, zarz. Grubiński Mieczysław, tel. 26, (2).

Baranowo (w) — Wnuczyński Władysław.
Bądkowo (n) — s-ów Chamskiego Witolda, zarz. Nazarewicz Bazyli.
Biała Rawska (n) — Musiałek Stanisław.
Bielsk (w) — s-ów Malińskiego, zarz. Maliński Jerzy.
Bieżun (n) — s-ów Lecha Stefana, zarz. Bełkowski Józef, (1; b. 1).
Błędów (w) — Ferenstein Eugeniusz.
Błonie (n) — Królikowski Wiktor, dzierż. Rudny Kazimierz.
Bolimów (w) — Sopoćko Jan.
Bodzanów (n) — s-ów Ziemskiego Ludwika.
Brwinów (n) — Kulesza Feliks, tel. 34, (1; b. 1).
Brześć Kujawski (n) — Kodron Jan.
Cegłów (w) — Piątkowski Jerzy.
Choceń (n) — Ostaszewski Jerzy.
Chodecz (n) — Ostaszewski Eugeniusz.
Chorzele (w) — Kowalczys Józef.
Ciechanów (n) — Raniecki Kazimierz.
Ciechanów (n) — Raniecki Wacław.
Ciechocinek (n) — Laskowski Piotr.
Ciechocinek (filia apteki w Ciechocinku) — Laskowski Piotr.
Ciechocinek (filia apteki w Nieszawie) — Trzepióra Józef
Czerników (n) — Łysakiewicz Stefan.
Czerwińsk (w) — Szarras Bolesław.
Dąbrowice (w) — Pac Bolesław.
Dobre (n) — Gruszta Andrzej, zarz. Matulewicz Michał.

Dobre (filia apteki w Radziejowie) — Gonera Marian.
Dobrzyń n. Drwęcą (n) — Kuchciński Marian.
Dobrzyń n. Wisłą (n) — Raniecki Wiktor.
Drobin (n) — Indrike Gustaw.
Dzierzgowo (w) — s-ów Staszewskiego Kazimierza, zarz. Stępień Stanisław.
Falenica (w) — Zawadzki Włodzimierz, tel. 16, (1; b. 1).
Gąbin (n) — s-ów Barchwica Romualda, dzierż. Dawidczyk Leon.
Gołymin (w) — Ryniejski Walerian, (2).
Gostynin (n) — Majer Jan.
Goszczyn (w) — s-zw Wabnera Antoniego, zarz. Bagieński Antoni, (1).
Grodzisk (n) — s-ów Kolitowskiego, dzierż. i zarz. Stobińska. Zofia.
Grodzisk (n) — Mazurkiewicz Antoni.
Grójec (n) — Markiewicz Stanisław, zarz. Markiewicz St., (1).
Grójec (n) — Ochenkowski Józef.
Góra Kalwaria (n) — Pronaszko Bronisław.
Henryków (w) — s-ów Łukasiewicza, zarz. Truskolaski Józef.
Iłów (w) Stokalski Zygmunt.
Inowłódź (w) — Matraszkówna Wanda.
Jabłonna (n) — Glinicka.
Jabłonna-Legionowo (n) — s-ów Kuszkowskiego, zarz. Piętka Jan.
Jadów (n) — Górski Tadeusz.
Jasieniec (w) — Gaweł Jan, (1; b. 1).
Józefów (n) Büchner Józef.
Kałuszyn (n) — s-ów Szweda Jana, dzierż. Ferencowicz Władysław.
Kamieńczyk (w) — Siciński Adam.
Karczew (n) — Lewenstein Ludwik, (1).
Kiernozia (w) — Olesiak Stanisław.

Kikoł (w) — Lachowski Jan.
Kołbiel (n) — Niewęgłowski Władysław.
Konstancin (n) — s-ów Starzeńskiego, zarz. Niewęgłowski Stanisław.
Kowal (n) — s-ów Jarzębskiego A., zarz. Jarzębska Maria.
Krasnosielc (n) — Wójcicki Jan.
Krośniewice (n) — Dunin-Borkowski Władysław, (1).
Kutno (n) — Chaciński Czesław.
Kutno (n) — Starnawski Karol.
Latowicz (w) — Zatryb Antoni.
Leoncin (w) — Kostrzębska Maria.
Leszno (w) — Winnicka Franciszka.
Lipno, Gdańska 4 (n) — Sosik Antoni, tel. 99, (1).
Lipno, Kościuszki 11 (n) — Tuziński Henryk, tel. 55, (b. 1).
Lubicz (w) — Nitecki Stefan.
Lubień (w) — s-ów Gano Emila, zarz. Radowski Alfred.
Lubraniec (w) — Kodymowski Henryk.
Łomianki (w) — Janiszewski Mikołaj.
Łowicz, ul. Zduńska 42 (n) — Kucharski Stanisław.
Łowicz, Rynek Kościuszki 16 (n) — Tylman Feliks.
Łowicz, Rynek Kilińskiego 5 (n) — Węgierski Stanisław, tel. 16, (2).
Łyszkowice (w) — Wiśniewski Marian.
Maków (n) — Pisarski Władysław.
Marki (w) — s-ów Rygiera, dzierż. Trzaskowski Hubert.
Międzylesie (w) — Klimontowicz Jadwiga.
Milanówek (n) — Majcherski Stanisław Brunon.
Miłosna (w) — Jankowska Maria.
Mińsk-Mazowiecki, Warszawska 62 (n) — Gąsowski Jan, tel. 74, (b. 2).

Mińsk-Mazowiecki (n) — Pfadt Stanisław, zarz. Pfadt Michał.
Mława, Stary Rynek 8 (n) — s-ów Barczyka Piotra, zarz. Ejbich Jan, tel. 96, (1).
Mława-Wólka (w) — Kieroński Tomasz.
Mława, ul. Żwirki 5 (n) — Przybojewski Eugeniusz.
Mława, Stary Rynek 17 (n) — Zamoyski Aleksander.
Młodzieszyn (w) — Sobczyński Józef.
Mogielnica (n) — s-ów Jakubowskiego E., zarz. Heinzlówna Irena.
Mrozy (filia apteki w Kałuszynie) — s-ów Szeweda Jana, zarz. Stecki Wacław.
Mszczonów (n) — s-ów Helcmana A., zarz. Kołaczkowski Stanisław.
Nadarzyn (w) — Ryszkiewicz Kazimierz.
Nasielsk (n) — Machnikowski Stanisław.
Nieszawa (n) — Trzepiórka Józef.
Nowe Miasto k. Płońska (n) — Perliński Stefan.
Nowe Miasto n. Pilicą (n) — Zienkowski Jan.
Nowy Dwór (n) — Konarski Bolesław.
Okęcie (w) — Skaczkowski Józef.
Okuniew (w) — Kaun Bronisław.
Ożarów (w) — Bujalski Julian.
Osięciny (n) — Ossowski Teofil.
Otwock, ul. Orla (n) — s-ów prof. Biernackiego Stanisława, zarz. Włodarski Roman.
Otworc, ul. Żeromskiego 8 (n) — Millerowa Regina.
Otwock, ul. Kościelna 3 (n) — s-ów Podolskiego Franciszka, zarz. Kowalski Paweł.
Piaseczno (n) — Markowski Mieczysław.
Piastów (n) — Paluszyński Stefan, (1).
Piotrków Kujawski (w) — Małachowski Tadeusz.
Płock, ul. Kolegialna 1 (n) — s-ów Betleya St. zarz. Żelazowski Antoni.

Płock, Radziwie (w) — Biegański Edward.
Płock, Nowy Rynek (n) — Lipiński Konstanty.
Płock, ul. Grodzka 7 (n) — Śmigielski Mieczysław.
Płock, ul. Grodzka, róg Tumskiej (n) — Włodkowski Bolesław.
Płońsk (n) — Gutowski Stanisław.
Płońsk (n) — Piedo Bolesław.
Pruszków (n) — Bielawski Jan.
Pruszków, 3-go Maja 31 (n) — Dorociński Konstanty, tel. 31, (b. 1).
Pruszków (n) — Oznowski Stanisław.
Przasnysz (n) — Kamiński Alfred.
Przedecz (w) — Gruszczyński Tadeusz.
Pułtusk, Rynek 21 (n) — Ochocki Konstanty, zarz. Ochocki K., tel. 85, (b. 1).
Pułtusk (n) — s-ów Śniegockiego St., zarz. Ewdokimow Włodzimierz.
Puszcza Mariańska (w) — Niemyski Zygmunt.
Raciąż (n) — Wasilewski Jan.
Radzanów (w) — Borowski Witosław.
Radziejów (n) — Gonera Marian.
Radzymin (n) — Łobodowski Karol.
Rawa Mazowiecka (n) — Mazurkiewicz Paweł, zarz. Ptaszyński Ireneusz.
Rawa Mazowiecka (n) — Zalewski Kazimierz, dzierż. Karwański Franciszek.
Rembertów (n) — Jabłoński Michał.
Rembertów (n) — Kołomyjski Zygmunt, (2).
Rożan (n) — Strupczewski Kazimierz.
Rypin (n) — Zaniewski Jan.
Sanniki (w) — Sojczyński Józef.
Serock (n) — Sowula Stanisław.
Siennica (w) — Dowgiałło Michał.
Sierpc, Płocka 11 (n) — s-ów Lipińskiego W., zarz. Jerzmanowski Stefan, tel. 22, (2; b. 1).
Sierpc (n) — s-ów Radomyskiego, zarz. Radomyski Wacław.
Skępe (w) — Nerlewski Ryszard, (1).

Skierniewice, Sienkiewicza 16 (n) — Koziarski Stanisław, tel. 95.
Skierniewice (n) — s-ów Strzeleckiego Czesława, zarz. Gogolewski Ireneusz.
Skierniewice, Rynek 24 (n) — Tomaszewski Wiktor, (1).
Skrwilno (w) — Piwarski Władysław, (1).
Służewo (filia) — Markowski Wilhelm, zarz. Styczyński Wacław.
Sobota (w) — Olędzki Aleksander.
Sochaczew (n) — Czarnecki Mieczysław.
Sochaczew (n) — Knichowiecka Irena Maria.
Suchocin (w) — Hermanowicz Władysław.
Staroźreby (w) — Trzciński Henryk.
Stanisławów (w) — Żardecki Roman.
Strzegowo (w)— Rymgayłło Henryk.
Strzelce (w) — Grodzki Lampert.
Szreńsk (n) — Romańska Janina Bronisława, zarz. Romański Feliks.
Tarczyn (n) — Jeżewska Ewa Maria.
Tłuszcz (w) — Wysokowski Michał.
Urle (filia) — Górski Tadeusz.
Warka (n) — Wyrzykowski Aleksander.
Wilanów (w) — Dąbkowski Romuald.
Wiskitki (n) — Rejment Walery.
Włochy (n) — Giaro Anna Irena, zarz. Giaro A., (1).
Włocławek (n) — Dziekanowski Stan.
Włocławek, Słodowska 4 (n) — Elżanowski Zbigniew.
Włocławek, Pl. Dąbrowskiego 4 (n) — Gutkowski Jan.
Włocławek, ul. 3-go Maja 16 (n) — Katzowa Szprynca, tel. 234, (. 2).
Włocławek, ul. Kościuszki (n) — Meyster Jan.
Włocławek (n) — s-ów Ulanowskiego F., zarz. Ulanowska Jadwiga.
Wołomin (n) — Olechowski Marcin.

Wołomin (n) — Stawska Gołda.
Wyszków, ul. Kościuszki 11 (n) — Ceraski Stanisław, (1).
Wyszków (n) — Jankowski Jan.
Wyszogród (n) — Kicko Jan.
Wyszogród (n) — Kicko Bolesław.
Zakroczym (n) — Kowalskiego, dzierż. Truszkowski Aleksander.
Zielonka (n) — Matraś Stanisław.
Zieluń n. Wkrą (w) — Koziński Stefan.
Żuromin (n) — s-ów Wolskiego, zarz. Kolec Józef.
Żychlin (n) — Stachowicz Stanisław.
Żyrardów (n) — Kulesza Konrad.
Żyrardów (n) — s-ów Włodka St., dzierż. Radziewicz Stefan.
Żyrardów (n) — Zakłady Żyrardowskie, dzierż. Dubiszewski Tomasz.

Apteki miejskie.

Włocławek, Kilińskiego 20 — apteka Magistratu m. Włocławka, zarz. Majczyńska Helena, (1).

Apteki szpitalne z prawem publiczności.

Pułtusk — szpitala Św. Wincentego à Paulo, dzierż. Wolski Wacław.

Apteki Ubezpieczalni Społecznych.

Grodzisk, zarz. Gąsecki Paweł.
Jeziorna, zarz. Zawadzki Piotr.
Kutno, zarz. Voss Józef.
Nowy Dwór, zarz. Plewczyński Maksymilian.
Otwock, zarz. Krupica Feliks.
Pruszków, zarz. Wasilewski Brunon.
Płock, zarz. Paszkiewicz Nikodem.
Ciechanów, zarz. Kwieciński Stanisław.

Sochaczew, zarz. Siekierski Roman.
Włocławek, zarz. Dąbrowski Kazimierz.
Wołomin, zarz. Szmerkowicz Jakób.
Żyrardów, zarz. Pawlukiewicz Władysław.

Dane statystyczne.

Województwo warszawskie posiada 188 aptek, a mianowicie:

Aptek publicznych normalnych	114
„ publicznych wiejskich	54
„ publicznych filialnych	6
„ Ubezpieczalni Społecznych	12
„ szpitalnych	1
„ miejskich	1

Jedna apteka przypada na około 14.000 mieszkańców.

WOJEWÓDZTWO WILEŃSKIE.

Apteki publiczne.

Brasław (w) — s-ów Kurczewskiego, zarz. Szutowicz Witold.
Budsław (w) — Biegun Nowach.
Daugieliszki (w) — Zak Calel.
Dokszyce (n) — s-ów Pawłowskiego A., dzierż. Tartacki Lew i Szejna Stolarowa, zarz. Tartacki Lew.
Dołhinów (n) — Rozenszajn Menachem.
Druja (n) — Żołnierowicz Stanisław.
Dukszty (w) — s-ów Michałowskiego Lucjana, dzierż. i zarz. Jarmołowski Karol.
Duniłowicze (w) — s-ów Maleja, dzierż. Żmijewski Aron.
Dziewieniszki (w) — Rogol Lejba.
Dzisna (n) — Żelwiański Abram, (b. 1).

Głębokie (n) — Fejertag Otton, zarz. Siedlecka Lucyna, (1; b. 1).
Gródek (w) — Cukierman Owsiej, zarz. Sołomonowa-Brojt Anna.
Hermanowicze (n) — Sosnowicy Hirsz i Simcha, zarz. Sosnowski Hirsz, (1; b. 1).
Hoduciszki (w) — Klahr Pesia.
Holszany (n) — Szejn Lejba i Spadk. Eljasberga G., zarz. Szejn L.
Hruzdowo (w) — Wojciechowski Hipolit.
Ignalino (w) — Miller M., dzierż i zarz. Januszewski Józef.
Ilia (w) — Kłok B., zarz. Bereżecka F.
Jaszuny (w) — Hajdamowicz Julian, azrz. Dubiński Bogusław.
Jazno (w) — Fidelska Jadwiga.
Jody (w) — Dziewałtowski Gintowt Justyn.
Kiemieliszki (w) — Rudnik W.
Kobylnik (w) — Najmark-Gol N.
Kościeniewicze (w) — Sznejerson Kinzburski Maier.
Koziany (w) — Helperin S., (1).
Krasne (w) — Gilbert Aleksander.
Krewo (w) — Meller Boruch.
Królewszczyzna (n) — Zakrzewska K., zarz. Zakrzewski Stanisław, (1).
Krzewice (w) — s-ów Szymenczyka Hirsza, zarz. Rok Aron.
Kurzeniec (n) — Lewinowa S., zarz. Sznejerson-Kinzburski Majer.
Landwarów (w) — Łapin Abram.
Lebiedziewo (w) — Cukierman Icko, zarz. Sobolewski Stanisław.
Leonpol (w) — Szantyr Bolesław, dzierż. Frydberg-Joffe Maria.
Łużki (w) — Weinberg Majer.
Łyntupy (w) — Pietkiewicz Piotr.

Mejszagoła (w) — Ajzensztadt L.
Miadzioł (w) — Lenczewski Mikołaj.
Michaliszki (w) — Abramowicz A.
Mielegiany (w) — Chackielewicz Izrael.
Miory (n) — Wiśniewski Antoni.
Mołodeczno (w) — Skórewicz Jan, zarz. Sobolewski Michał.
Niemenczyn (w) — Bernsztejn Szmul.
Nowo-Święciany (n) — Szlapokowie Chaja i Boruch, zarz. Szapok B.
Nowo-Wilejka (n) — Sołomiański Aron.
Nowy Pohost (w) — Kac-Sosnowik Chany, zarz. Kac Idel.
Olkieniki (w) — Szternin Zelik.
Opsa (w) — s-ów Wolańskiego Wł., zarz. Kuprel Ignacy.
Orany (w) — Magun F., dzierż. i zarz. Kowarski Izrael.
Ostrowiec (w) — Czerniawski M.
Oszmiana (n) — Chomiczewski Włodzimierz.
Parafianów (w) — Okuniowa-Świerdlin Sara, (1).
Podbrodzie (n) — Chawkin Mozes.
Podbrzezie (w) — s-ów Stefanowicza J., zarz. Sosnowski Stanisław.
Postawy (n) — Kęstowicz Józef.
Prozoroki (n) — Zwierełło Józef, zarz. Goliszewski Adam.
Radoszkowice (n) — Nemzer-Frydland Rebeka.
Raków (n) — s-ów Abramowa, zarz. Bojarynblum Hirsz.
Rudziszki (w) — Kalukiewicz Bolesław.
Słobódka (w) — Sierogowski Andrzej.
Smorgonie (n) — Wysocki Witold.
Soły (w) — Wiśniewski Ryszard.
Szarkowszczyzna (w) — s-ńw Ruszkisa Hieronima, zarz. Misztowt Wincenty.

Święciany (n) — Szrejber Jan, zarz. Matusewicz Jan, (2).
Świr (w) — Hofsztejn M., (2).
Troki (n) — s-ów Zaksowej Z., zarz. Lewin Owsiej.
Turgiele (w) — Apanas B.
Turmont (w) — Kapłanowski Józef Zachariasz.
Widze (n) — Olkienicki Abram, (1).
Wileika (n) — s-ów Bujniewicza, zarz. Spustkowa Zofia.
Wielkie Soleczniki (w) — Czerniewskiego Fr., zarz. Zeff Zorach.
Wilno, Zawalna 41 (n) — s-ów Ajzensztadta i Sapożnikowa H., zarz. Grodzieński Wulf.
Wilno, ul. Kijowska 2 (n) — s-ów Augustowskiego Fr., zarz. Chmiel Jankiel.
Wilno, ul. Mickiewicza 10 (n) — sów Augustowskiego W. i Augustowskiej Aliny, zarz. Smoleński B.
Wilno, ul. Wielka Pohulanka 25 (n) — s-ów Chomiczewskiego W., dzierż. i zarz. Staroniewicz Wacław.
Wilno, ul. Ostrobramska 25 (n) — Chróścicki I., dzierż. Czapliński Stanisław.
Wilno, ul. Wielka 29 (n) — Filemonowicz Julian i Maciejewicz Kazimierz, zarz. Maciejewicz K., (1; b. 1).
Wilno, ul Niemiecka 23 (n) — Frumkinów B. i I., zarz. Sołomonow Kopel.
Wilno, ul. Mickiewicza 33 (n) — s-ów Jundziłła Piotra, zarz. Jundziłł Witold.
Wilno, ul. Wileńska 8 (n) — Romecki Bolesław i Żelaniec Michał, zarz. Romecki B., (2).
Wilno, ul. Piłsudskiego 30 (n) — s-ów Mańkowicza Mojżesza, zarz. Katz Mojżesz.
Wilno, ul. Ś-to Jańska 2 (n) — Narbutt Władysław, zarz. Zaniewski Bruno.

Wilno, ul. Dominikańska 7 (homeopatyczna) — Niementowska M., zarz. Kojdecki Ludwik.
Wilno, ul. Jagiellońska 1 (n) — Nałęcz Czesław.
Wilno, ul. Antokolska 42 (n) — s-ów Paka Anatola, zarz. Mański Abram.
Wilno, ul. Ostrobramska 4 (n) — Rodowicz Jan.
Wilno, ul. Kalwaryjska 31 (n) — Rostkowski Antoni.
Wilno, ul. Zarzecze 20 (n) — Sarol Kazimierz, zarz. Giebień Bolesław.
Wilno, ul. Tyzenhauzowska 1 (n) — Sokołowski Władysław, (2).
Wilno, ul. Legionów 10 (n) — Szantyr Władysław.
Wilno, ul. Niemiecka 15 (n) — Turgiel B. i Przedmiejscy N. i Ch., zarz. Przedmiejska Ch.
Wilno, ul. Wielka 3 (n) — Wysocki Aleksander.
Wilno, ul. Witoldowa 22 (n) — Zajączkowski W.
Wilno, ul. Nowogródzka 89, „pod Gołębiem" (n)— Zasławski P.)
Wołkołata (n) — Pleszkun Szymon.
Worniany (w) — Uszkiewicz Józef.
Woropajewo (w) — Grzymałówna Jadwiga.
Zalesie (n) — s-ów Błusia Bronisława, zarz. Łupacz Stanisław.
Żodzirski (w) — Adamowicz Wincenty.

Apteki samorządowe i zakładowe.

Brasław (n) — Sejmikowa, dzierż. Sieragowski A.
Oszmiana (n) — Sejmikowa, zarz. Piotrowski B.
Święciany (n) — Miejska, zarz. Szymański R.
Wilno, ul. 3-go Maja 8 (n) — Szpital Św. Jakóba, zarz. Grygiel Antoni.
Wilno, Szpital Żydowski, zarz. Kaganowicz Maria.
Wilno, Szpital Zakaźny, zarz. Muraszko Julian.
Wilno, Miejska, Wileńska 23, zarz. Adamowicz Mieczysław, tel. 920, (6; b. 5).

Wilno, Klinika U. S. B., ul. Wielka 24, zarz. Justyn Welento.
Wilno, pl. Napoleona 6, Konwentu OO. Bonifratrów, zarz. St. Arcimowicz.

Apteki Ubezpieczeń Społecznych.

Wilno, Biskupia 4 — zarz. Miedzionis St.
Wilno, Węglowa 12 — zarz. Liwszyc Aleksander.

Dane statystyczne.

Województwo wileńskie posiada 112 aptek, a mianowicie:

Aptek publicznych normalnych	50
„ publicznych wiejskich	52
„ homeopatycznych	1
„ samorządowych	4
„ szpitalnych	3
„ Ubezpieczalni Społecznych	2

Jedna apteka przypada na około 11377 mieszkańców.

WOJEWÓDZTWO WOŁYŃSKIE.

Apteki publiczne.

Aleksandria (w) — s-ów Hołowczynera Grzegorza, zarz. Goldenberg Józef Srul.
Beresteczko (n) — Furer Boruch.
Berezne (n) — Wyszyński Jan.
Bereźnica (w) — s-ów Strużykowicza.
Boremel (w) — Nitkiewicz Leopold.
Białozórka (n) — Śliwiński Bohdan.
Czaruków (w) — Fiks Symon.
Dąbrowica (n) — s-ów Kaca Załmana.

Demidówka (w) — Wasiljew Włodzimierz.
Deraźne (w) — Gulmantowicz Stanisław, (1).
Dubno, ul. Aleksandrowska (n) — Galperson Mordko.
Dubno, ul. Listowskiego (n)—Kozakiewicz Alfred.
Dubno, ul. Aleksandrowska (n) — Witwicki Józef.
Drużkopol (n) — Soborowski Jankiel.
Glińsk (w) — Gabryel Józef.
Hołoby (w) — Makiełło Wacław, zarz. Makiełło Stanisław, tel. 11.
Horochów (n)—s-ów Wierzbowskiego Antoniego.
Hoszcza (w) — Korinman Szloma Elo, (1).
Katerburg (n) — Nowak Jankiel.
Klesów (w) — Stankiewicz Rozalia.
Kisielin (w) — Drikier Gerszon, zarz. Liberman-Drikier Pesia.
Kiwerce (n) — Górski Karol.
Klewań (n) — Segal Manus.
Kołki (w) — Szklar Icko-Mojsza, dzierż. Ejdel Izaak, tel. 16, (1).
Korzec (n) — Herszenhorn Aron.
Korzec (n) — Ochmanowicz Marta i Czesław, dzierż. Taubin Jojna.
Kostopol (n) — Pomeranc Ela.
Kowel, ul. Kościelna 1 (n) — s-ów Ejsmonta Piotra, zarz. Ferański Aleksander.
Kowel, ul. Warszawska (n) — s-ów Fridrichsona Gabriela, zarz. Lipski Edmund.
Kowel, ul. Sienkiewicza 27 (n) — Parys Tadeusz, tel. 173, (2).
Kowel, ul. Łucka 2 (n) — s-ów Prażmowskiego A., zarz. Suchecka Halina, tel. 194, (4. b. 1).
Kozin (w) — Lizak Szmul.
Krzemieniec, ul. Dubieńska 48 (n) — Bilenko Jefrem.
Krzemieniec, ul. Szeroka 92 (n) — s-ów Hindesa Laurentego, zarz. Ebenstein Dora.

Krzemieniec, ul. Szeroka 250 (n) — Szapiro Lipa.
Krzemieniec, ul. Szeroka 96 (n) — s-ów Tkaczyńskiego Bolesława, zarz. Żółkiewski Feliks
Kupiczów (w) — Kagan Abram.
Luboml (n) — Rodziewicz Tadeusz.
Ludwipol (n) — Taubin Jewel.
Łanowce (w) — Bejmblat Hersz.
Łokacze (w) — Guklerowa Stanisława.
Łuck, ul. Jagiellońska 37 (n) — Dal Hersz, dzierż. i zorz. Masłowski Bolesław, tel. 812, (2).
Łuck, ul. Jagiellońska 105 (n) — Dal Łazarz.
Łuck, Kościuszki 63 (n) — Świdziński Bolesław, dzierż. Farbiszewski Walery, (1).
Łuck, Al. Bol. Chrobrego 83 (n) — Wygodowski Hipolit, tel. 308, (2).
Łuck, ul. Dominikańska 17 (n) — s-ów Złockiego Franciszka.
Łuck, ul. Piłsudskiego 57 (w) — Walery Farbiszewski.
Maciejów (w) — Mandelbaum Fajweł, zarz. Kandisbrat Josel, (1).
Maniewicze (n) — s-ów Grębeckiego, dzierż. Sawicki Zygmunt.
Mielnica (w) — Wołach Izaak.
Międzyrzec (n) — Szyłkajtis Władysław.
Mizocz (n) — Finkiel Benjamin.
Młynów (w) — Wajnsztok Racia.
Niesuchoiże (n) — Dunajewski Kazimierz.
Ołyka (n) — Kostyńska G. i Batt M., zarz. Kostyński B.
Ostrożec (w) — Sralis Lejb.
Ostróg (n) — Szrajer Abraham, (1).
Ostróg (n) — Żółtowski Wacław.
Poczajów (n) — s-ów Furowicza Wacława, zarz. Wozny Feliks.
Poryck (w) — Bursztyn Franciszka.
Powursk (n) — Chazanowicz Mojżesz i spółka.

Radziwiłłów (n) — Machan Edward.
Rafałówka (n) — Sienkiewicz Bolesław.
Ratno (n) — Sieniawski Antoni, tel. 16.
Rokitno (w) — Solcman Noech.
Rożyszcze (n) — Tinterow J., zarz. Podolski J.
Równe, ul. Poniatowskiego (n) — Błoch Abram.
Równe, ul. 3-go Maja 187 (n) — Grądzki Stanisław i Kosiński E., zarz. Grądzki St., tel. 71, (3).
Równe, ul. 3-go Maja 85 (n) — Karsz Jankiel i Maze B.
Równe, ul. Mickiewicza 2 (n) — Kirszon Ela.
Równe, ul. 3-go Maja 96 (n) — Margulies Józef, tel. 42, (1; b. 3).
Równe, ul. 3-go Maja 57 (n)—Sandberg Ch. i Margulies Ch.

Smyga (w) — Bolesław Masłowski.
Sarny (n) — Barzam Józef.
Sarny (n) — Dubiński Jefrem.
Stepań (n) — Wirkowicki Antoni.
Szack (n) — Rubaszkiewicz Wacław.
Szumsk (n) — Chazen Mordko.
Sienkiewiczówka (w) — Kubalski Stanisław.

Targowica (n) — Pinczuk Chaskiel.
Torczyn (w) — Rozenfeld Nusin.
Trościeniec (n) — Waloch Henryk, zarz. K. Krzyżanowski.
Tuczyn (w) — s-ów Bata Arona, zarz. Alba Sz., tel. 45.
Turzysk (n) — Pasławski Jan.
Uściług (n) — Perelmanowa S., zarz. Sztarkman G., (1; b. 1).

Warkowicze (w) — Szwarcman Mojsze.
Werba (n) — Pergamen Chaim.
Wiśniowiec (n) — s-ów Raszowskiej E., zarz. Raszowski Michał.

Włodzimierz, Piłsudskiego 83 (n) — Kołomyjski Antoni.
Włodzimierz, ul. Kon. 17 Marca 12 (n) — Kubalski Aleksander.
Włodzimierz, ul. Sienkiewicza 29 (n) — Miotecki Jakób i Sp.
Włodzimierz, ul. Farna 132 (n) — Szczurowski Aleksander, dzierż. Bursztyn Jakób, tel. 129, (2).
Włodzimierzec (w) — Kaminer Jankiel.
Wołkowyje (w) — Fiszman Adela.
Wyszogródek (w) — Gelman Chaskiel.
Zdołbunów (n) — Kaganowa Basia i S-ka, zarz. Kagan Mordko, (2; b. 1).
Zdołbunów (n) — Słabodkin Bertes i Awerbuch Szmul.
Zofjówka (w) — Mitelman Izrael.

Apteki samorządowe.

Kowel, Szpital powiatowy, zarz. Grabowski Władysław.
Ostróg, Szpital Sejmikowy, zarz. Studzińska Barbara.

Apteki kolejowe.

Kowel — zarz. Konikowska Leokadia.

Dane statystyczne.

Województwo wołyńskie posiada 101 aptek, a mianowicie:

Aptek publicznych normalnych	67
„ publicznych wiejskich	31
„ samorządowych	2
„ kolejowych	1

Jedna apteka przypada na ok. 22.500 mieszkańców.

Statystyka aptek

(według stanu

Województwo	Publiczne							
	normalne	wiejskie	filialne	homeopat.	uprzywilej.	realne (sprzedaż.)	osobiste	inne
M. st. Warszawa .	100	—	1	2	—	—	—	—
Białostockie . . .	74	51	1	—	—	—	—	—
Kieleckie	124	51	3	—	—	—	—	—
Krakowskie . . .	—	—	1	—	—	22	130	—
Lubelskie	104	51	2	—	—	—	—	—
Lwowskie	—	—	4	—	—	27	154	—
Łódzkie	128	47	2	1	—	—	—	—
Nowogródzkie . .	32	25	2	—	—	—	—	—
Poleskie	36	14	—	—	—	—	—	—
Pomorskie	—	—	3	—	14	32	29	—
Poznańskie	—	—	—	—	34	73	64	—
Stanisławowskie .	—	—	2	—	—	12	54	—
Śląskie	—	—	4	—	2	25	59	—
Tarnopolskie . . .	—	—	—	—	—	15	60	—
Warszawskie . . .	114	54	6	—	—	—	—	—
Wileńskie	50	52	-	1	—	—	—	—
Wołyńskie	67	31	—	—	—	—	—	—
Ogółem . .	829	378	31	4	50	206	550	—

Rzplitej Polskiej

z końca roku 1936).

Ubezp. Społ.	Kolejowe	Min. Spraw.	Szpitalne	Zakładowe	Samorządowe	Domowe lekarzy	Razem	1 apteka przypada na c-a mieszkańców
11	3	1	9	3	—	—	132	9.500
2	1	—	2	1	1	—	134	13,220
17	2	—	—	3	—	—	200	15,600
5	—	—	4	—	—	3	165	14.900
2	1	—	3	—	—	—	163	15 600
6	—	—	2	—	—	2	195	16.800
14	—	—	1	2	—	—	195	14.150
—	—	—	—	1	2	—	62	17.900
2	1	—	—	—	1	—	54	22.400
—	—	—	10	—	—	4	92	12.375
4	—	—	16	—	—	6	197	13.300
3	—	—	—	—	—	2	73	20.900
3	—	—	—	5	—	6	104	13.000
—	—	—	—	—	—		75	22.000
12	—	—	1	—	1	—	188	14 000
2	—	—	3	—	4	—	112	13.377
—	1	—	—	—	2	—	101	22 500
83	9	1	51	15	11	23	2,242	15.000

Polecamy uwadze P.P. Aptekarzy:

Acecolex pasta.
Acecolin solutio — amp.
Adysmeno tabl.
Allocain amp.
Allochrysin amp.
Atural pulv.
Bismuthum chinino-jodatum
„Elen" amp., słoiki
Bismohydrol amp.
Boleas caps.
Borutol
Calcium malonicum pulv. i tabl.
Carbo Tissot granul.
Celuson
Chloraktin-Boruta pulv. i tabl.
Chloraktinowe gaza, mydło,
pasta, puder i wata.
Chlo akton-Boruta pulv. i tabl.
Choleucerin
Cholopepton granul.
Combretin gutrae
Cryogenin pulv i tabl.
Cryptargol ovula, sol, pill.,
sir., coll.
Digitalin sol. drag., amp.
Enteraktin-Boruta obl.
Enterovaccin pill.
Exhepatium amp. sir
Femaktin-Boruta tabl.
Hemoplas amp., draż., gran.
Hepamuscol sir.
Hormosnermin
Hydrochloraktin-Boruta tabl.
Hypotan tabl.
Kinectin draż.
Lipiodol amp., caps. i flak.
Metacuprol tabl.
Mistol
Naphtamon spissum, sicc.
tabl. ovula, bacilla
Naphtargol cryst., ovula, bacilla
Natibain guttae.
Natrium borotartaricum
„Elen" (Tarboran) płyn
Neopancarpin guttae, gran.
Nervocithin amp. i draż.
Nujol.
Opłatki D-ra Faivre'a.
Opozones Lumiere tabl.
Ouabain sol. draż., amp.
Passiflorin
Pepticol
Persodin tabl.
Phosphacid amp. guttae
Pneumogein
Quinby amp.
Quinby solubile amp.
Rheantin pillulae
Saltrat Rodell
Sarcolan
Sok utrwalony żywokostu
kaukaskiego (Symphytan)
Stannoxyl tabl., amp.
Tenebryl amp.
Tricalcin pulvis.

Chemiczno-Farmaceutyczne Zakłady
Przemysłowo-Handlowe

L. Nasierowski

Warszawa 22, ul. Kaliska 9

ŹRÓDŁA ZAKUPU

WEDŁUG DANYCH, NADESŁANYCH DO „KALENDARZA FARMACEUTYCZNEGO" NA ROK 1937

(wyłącznie na podstawie materiału ogłoszeniowego rocznika XVII).

Całkowite brzmienie i adresy firm, wymienionych w skróceniu w wykazie „Źródła Zakupu".

A. B. Z. = Aptekarskie Biuro Zleceń, Warszawa, Długa 16.

Apteka Homeopatyczna=Apteka Homeopatyczna Tow. Zwolenników Homeopatii, Warszawa, Nowy Świat 16.

Asmidar = Chem.-farm. zakłady przem.-handl. „Asmidar" Sp. z o. o., Warszawa, Grzybowska 88.

Atropa = „Atropa" Lab. Chem., Warszawa, Wawrzyszewska 11.

Balkowski = Hurt. Apt. Dom. Handlowy L. Balkowski i S-ka, Sp. z o. o., Warszawa, Al. Jerozolimska 23.

Barcikowski = Fabr. Chem. R. Barcikowski S. A., Poznań, Składowa 13/18.

Brandes i Tenenbaum = Złoczowska fabr. wyrob. papier. i kartonow. farmac., Brandes i Tenenbaum w Złoczowie, Sokoła 11.

Breszel i Bruzda = Breszel i Bruzda, Spółka Komandytowa, Warszawa, Plac Małachowskiego 2.
Bukowski = Lab. Chem.-Farm. Mgr A. Bukowski Sukc., Warszawa, Marszałkowska 54.

Centrala Szkła = „Centrala Szkła" F. Pełka, Warszawa, Orla 8.
Centrala Wag = „Centrala Wag", właśc. Mieczysław Nelken, Kraków, Wiślna 2, Długa 10.
Chronowicz = A. Chronowicz, Warszawa, Orla 8.
Concordia = Concordia - Import - Eksport Sp. Akc., Katowice, Sokolska 4, Hurt. tow. apt. i przetw. galen.

Dawidowicz - Kempiński = Sp. Akc. Przemysłu i Handlu Papierniczego Dawidowicz, Kempiński i S-ka, Warszawa, Chmielna 43.
Deges = „Deges" Zakł. farm.-chem. i Hurt. apt.-drog., Katowice, Wojewódzka 21.
Drukarnia Wzorowa = Drukarnia Wzorowa, Warszawa, Długa 20.

Ekonomia = Fabr. pud. apt., perf. i wyr. papier. oraz drukarnia „Ekonomia", Warszawa, Dzielna 49.
Elektryczność = Tow. „Elektryczność" Sp. Akc., Warszawa, Czackiego 6 — Fabryka w Ząbkowicach.
Etykieta = „Etykieta", Wytw. torebek i etykiet dla aptek i drogeryj, Drukarnia i Hurt. papierów pakowych, K. Sarbiewski, Gdynia, Ant. Abrahama 77.

Farmahurt = „Farmahurt" Hurtownia towar. farm. i drog., aptekarze A. Michalski i B. Szymczak, Sp. z o. o., Poznań, Plac Nowomiejski 4.
Farmakon = Aptek. Tow. Wzajemn. Ubezp. od Ognia „Farmakon", Warszawa, Długa 16.

Farlabor = „Farlabor" Laboratorium Farmaceutyczne, Sp. z o. o., Poznań, Mostowa 15.
Frenkel = Biuro Handlowo-Komisowe Józef Frenkel, Generalna Reprezentacja na Rzplitę Polską firmy „Eka" Elektrokemiska Aktiebolaget, Bohus.

Gąsecki = Adolf Gąsecki i S-wie, Sp. Akc., — Mokotowska Fabryka Chem.-Farm. w Warszawie, Belgijska 7.
Grodzisk = Zakłady Chemiczne „Grodzisk" Sp. Akc., Warszawa, Marszałkowska 151.

Hurt. Apt. Polsk. = Hurtownia Aptekarzy Polskich, Sp. Akc., Warszawa, Długa 16.

Iwiński = W. M. Iwiński, Warszawa, Chmielna 7.

Jakobsen = Teodor Jakobsen, Fabryka Aparatów, Warszawa, Elektoralna 33.
Jankowski = Antoni Jankowski i S-ka, Fabryka gazy i waty hygroskopijnej, Pabjanice, Piłsudskiego 11.
Jon = Towarzystwo Chemiczne „Jon", Sp. z o. o., Warszawa, Czerniakowska 165.

Karpiński = Fr. Karpiński, S. A., Chem.-farm. zakł. przem., Warszawa, Wolność 7/9.
Klawe = Tow. Przem. Chem.-Farm. d. Magister Klawe, S. A., Warszawa, Karolkowa 22/24.
Kleiner = Mgr Bruno Kleiner, Warszawa, Marszałkowska 1.
Kometa = „Kometa" Lab. środk. opatr. i przetw. chem.-farm. Mgr farm. Z. Prużańskiego, Warszawa, Leszno 27.
Kowalski = Fabr. Chem.-Farm. Ap. Kowalski, Warszawa, Grzybowska 43.
Krögler = Ed. Krögler, Katowice, Jagiellońska 8.

Kojrański = Wiktor Kojrański, Warszawa, Sienna 30.

Lek = Lab. „Lek", wł. A. Tuszyński, Warszawa, Smolna 22.
Lewandowski = Wytwórnia cukierków dla aptek i skł. mat. apt. Roman Lewandowski i S-ka, Warszawa, Grzybowska 21.
Lichtson = S. Lichtson, Kazimierz Dolny, apteka.
Liphardt = Otton Liphardt, Warszawa, Długa 42.
Lubelski = Apteka J. Lubelskiego, Warszawa, Długa 16.

Madaus = Zakł. Chem.-Farm. Dr Madaus et Co, Warszawa, Belwederska 32—34.
„Motor" = Warszawskie Towarzystwo „Motor" Sp. Akc., Warszawa, Marszałkowska 23.

Nasierowski=Chem.-Farm. Zakłady Przem.-Handlowe L. Nasierowski, Warszawa, Kaliska 9.

Pabjanice = Pabjanicka Spółka Akcyjna Przemysłu Chemicznego w Pabjanicach.
Pacanowski = Fabr. pudełek i litografia J. Pacanowski, Kraków, Grzegórzecka 19—21.
Państw. Zakł. Zdrojowe = Państw. Zakłady Zdrojowe, Biuro Sprzedaży, Warszawa, Krakowskie Przedmieście 11.
Proton = Zakł. Przem. Chem.-Farm. „Proton", Warszawa, Św. Stanisława 9/11.
PZH = Państwowy Zakł. Higieny, Dział Surowic i Szczepionek, Warszawa, Chocimska 24.

Radocha = Sp. Akc. Fabr. Chem. „Radocha" w Sosnowcu.
Remedia = Dom Agenturowy „Remedia" E. Fulde i S-ka, Warszawa, Hipoteczna 5.
Rosenstadt = Apt. H. Rosenstadt i S-ka, Warszawa, Pl. Grzybowski 10.

Sandoz = Fabryka Chemiczna, dawniej Sandoz, Bazylea (Szwajcaria), współpr. nauk. inż. K. A. Sommer, Warszawa, Wileńska 7/5 — Repr. handl.: Chemofarm, Lwów, Akademicka 10.

Scott & Bowne = Scott & Bowne, Towarzystwo przemysłowo - handlowe dla wyrobów chemiczno-farmaceutycznych, Warszawa, Okopowa 21/23.

Splitt = Lab. Splitt, Poznań, Św. Wojciecha 28.

Strzelecki = R. Strzelecki, Fabr. środk. opatr., przetw. chem.-farm. i prac. steryliz., Warszawa, Ceglana 8.

Synerga = Przemysł Chemiczny „Synerga", Sp. z o. o., Warszawa, Al. Grójecka 75—77.

Synoradzki = Stanisław Synoradzki, Hurtownia Apteczna, Warszawa, Orla 11.

Szedrowicz = Bracia Szedrowicz, Hurt. nacz. apt. i labor., wyrob. gum., chirurg. i środk. opatr., Warszawa, Zimna 6.

Tarasiejski = N. Tarasiejski i S-wie, Święciany Wileńskie, Warszawa, Leszno 24.

Unitas = Tow. „Unitas" Sp. z o., o., Warszawa, Miodowa 10.

Vetro = „Vetro" Składy szkła i urządzeń aptecznno-laboratoryjnych, Tarnów, Drużbackiej 3.

Waga Precyzyjna = „Waga Precyzyjna", Wł. Eugeniusz Namokel, Warszawa, Piusa XI 45.

Wiadomości Farmaceutyczne = Adm. „Wiadomości Farmaceutycznych", Warszawa, Długa 16.

Wojciechowski = Fabr. syfonów różnych, syst. Leona Wojciechowskiego, Warszawa, Towarowa 30.

Zeiss = Zeiss Carl, Jena, Gener. Przedst. na Polskę Inż. Wł. Leśniewski, Warszawa, Topolowa 2.

Zembrzuski = Lab. S. Zembrzuski i S-ka, Wł. E. Filleborn i A. Ryl, Warszawa, Miodowa 12.
Zioła Polskie = „Zioła Polskie", Sp. z o. o., Warszawa, Podwale 7.
Zw. Zaw. Farm. Prac. = Wydział kupna i sprzedaży aptek przy Zw. Zaw. Farm. Prac. w R. P., Warszawa, Marszałkowska 138.

WYKAZ ŹRÓDEŁ ZAKUPU.

Acecolex pasta — Nasierowski.
Acecoline sol. — Nasierowski.
Aceton — Grodzisk.
Acidum acetylo-salicylicum „Hoechst"—Remedia.
Acidum acetylo-salicyl. — Motor.
Acidum carbolicum alb. cryst. i crud. — Deges.
Acidum diaethylbarbituricum „Hoechst" — Remedia.
Acidum hydrochloricum „Eka" — Frenkiel.
Acidum hydrobromicum — Jon.
Acidum salicylicum „Bayer" — Remedia.
Acidum salicylicum — Motor.
Acidum sulfosalicylicum — Jon.
Adabromina — Synerga.
Adeps Lanae anhydr. puriss. DAB. VI. — Scott & Bowne.
Adonis vern. herba (c. flor.) — Tarasiejski.
Adrenalina synt. „Ciba" — Pabianice.
Adrenalin sol. — Bukowski.
Adysmena — Nasierowski.
Agomensina „Ciba" — Pabjanice.
Aldehyd octowy — Grodzisk.
Alkohol metylowy czysty — Grodzisk.
Allii sativi oleum in caps — Madaus.
Allisatin draż. — Sandoz.
Allocain amp. — Nasierowski.
Allochrysin amp. — Nasierowski.

Althaeae radix — Tarasiejski.
Amidopyrinum „Kalle" — Remedia.
Analgesinum Coff.-citr. „Hoechst" — Remedia.
Androstina „Ciba" — Pabjanice.
Antipyrin.-Coffein. citric. — Kowalski.
Antipyrinum salic. „Hoechst" — Remedia.
Antipyrin. salicylic. — Kowalski.
Antranol — Synerga.
A — O. Szczepionka przeciwgruźlicza—Bukowski.
Apalgin — Kowalski.
Aparaty apteczne — Jakobsen.
Aparaty destylacyjne — Iwiński.
Aparaty do destylacji wody — Jakobsen.
Aparaty infuzyjne — Iwiński.
Aparaty próżniowe — Jakobsen.
Apophyllin — Kowalski.
Apotropin — Kowalski.
Apteczki fabryczne, autobusowe, szkolne i domowe — Kometa.
Apteczki domowe, dla szkół, fabryk, autobusów, stacyj kolejowych — Strzelecki.
Apteczki i skrzynki sanit. domowe, dla szkół, fabryk, autobusów, stacyj kol. itp. — Strzelecki.
Aquarinum aceticum — Madaus.
Argentum natr. subsulfurosum (Synargen) — Synerga.
Artykuły codziennego użytku w aptekach — Centrala Szkła.
Artykuły techniczne — Balkowski.
Aselan—emulsia tranowa — Madaus.
Asthmador — Bukowski.
Atochinol „Ciba" — Pabjanice.
Atural pulv. — Nasierowski.
Aurokard — Madaus.
Autoklawy — Jakobsen.
Balsam Japoński — Synerga.
Balsam Trikolan Age — Gąsecki.

Balsam Trikolan c. phytino — Gąsecki.
Bandaże — Kometa.
Bellafolin krople, tabl., amp., prosz. — Sandoz.
Bibuła filtracyjna „Moselle" (ze szmat bawełnianych bez obcych domieszek) — Dawidowicz Kempiński.
Bibuła filtracyjna — Kojrański.
Bibuła propagandowa apteczna pakowa — Wiadomości Farmaceutyczne.
Bijotol — Gąsecki.
Bilety do odbioru lekarstw — Etykieta.
Biochemiczne środki — Madaus.
Bismohydrol słoiki — Nasierowski.
Bismuthoidol inj. M. Robin — Synoradzki.
Bismutum chin.-jodat. „Elen" amp. słoiki — Nasierowski.
Bismutum oxydjodgallicum własnej produkcji krajowej — Scott & Bowne.
Bismutum subcarbonicum — Jon.
Bismutum subcarbonicum własnej produkcji krajowej — Scott & Bowne.
Bismutum subgallicum — Jon.
Bismutum subgallicum własnej produkcji krajowej — Scott & Bowne.
Bismutum subnitricum własnej produkcji krajowej — Scott & Bowne.
Bismutum subnitricum — Jon.
Bismutum subsalicylicum 64% własnej produkcji krajowej — Scott & Bowne.
Bismutum tribromphenylicum — Asmidar.
Bituol-Ammonium sulfobituminicum — Asmidar.
Bizmutowe preparaty własnej produkcji krajowej — Scott & Bowne.
Bizmutowe sole „Hoechst" — Remedia.
Blankiety handl. dla aptek — Wiadomości Farmaceutyczne.
Boleas amp. — Nasierowski.
Borax pura pulv. „Eka" — Frenkiel.

Borowiny — Państw. Zakł. Zdrojowe.
Borutol pulv. — Nasierowski.
Bromisol — Karpiński.
Bromone M. Robin — Synoradzki.
Bromowe preparaty „Bayer" — Remedia.
Buchalteryjne książki dla aptek — Wiadomości Farmaceutyczne.
Butyrazol, pulv. et caps. — Kowalski.

Calcibronat gran., amp. — Sandoz.
Calcio - Coramina „Ciba" — Pabjanice.
Calciphan — Gąsecki.
Calcium carbonic. leviss. pur. DAB. VI — Scott & Bowne.
Calcium chloratum pur. cryst. „Eka" — Frenkel.
Calcium - Corpyrin — Karpiński.
Calc. diobromin. pulv. et tabl. — Kowalski.
Calcium gluconicum — Synerga.
Calcium lacticum „Bayer" — Remedia.
Calcium malonic. pulv. i tabl. — Nasierowski.
Calc. phenylcinchoninicum — Gąsecki.
Calcium phospo-lacticum solubile — Jon.
Calcium Saldiurol — Gąsecki.
Calcium - Sandoz gran., tabl., amp. — Sandoz.
Camphydril M. Robin — Synoradzki.
Caps. antigonorrhoicae (c. Extr. Kava). — Zembrzuski.
Caps. gelatinosae Eucalypti comp. — Zembrzuski.
Caps. gelat. pro usu veterin.-cavae — Zembrzuski.
Caps. gelat. pro usu veterin. (c. plv. Aloes luc. i comp.) — Zembrzuski.
Carbo Tissot gran. — Nasierowski.
Carmin — Kojrański.
Cassia angustifolia indica, zn. ochr. „Teapulvina" — Madaus.
Celuson — Nasierowski.
Chamomillae rom. flor. — Tarasiejski.
Chamomillae vulg. flor. — Tarasiejski.

Chemikalia — Balkowski.
Chemikalia — Deges.
Chemikalia — Farmahurt.
Chemikalia analizowane — Goldberg i Selecki.
Chemikalia farmaceutyczne (analizow. w Lab. W. T. F. — Chronowicz.
Chemikalia (analiz w lab. W. T. F.) — Hurt. Apt. Polsk. — dostawa wyłącznie aptekom.
Chemikalia chem. czyste — Concordia.
Chemikalia do analiz i chem. czyste wł. prod. — Barcikowski.
Chemikalia do analiz — Concordia.
Chinin - Calcium - amp. — Sandoz.
Chininophytina „Ciba" — Pabjanice.
Chinophan — Karpiński.
Chloran potasu (apt.) — Radocha.
Chloran potasowy (techn.) — Radocha.
Chloran sodowy (techn.) — Radocha.
Chloractin pulv. i tabl. — Nasierowski.
Chloractinowa gaza, mydło, pasta, puder i wata — Nasierowski.
Chlorakton - Boruta pulv. — Nasierowski.
Chlorek bielący — Elektryczność.
Chloroform (puriss. i pro narcosi) — Grodzisk.
Chloroformium puriss. „Bayer" — Remedia.
Chloroformium puriss. pro narcosi „Bayer" — Remedia.
Cholargin — Motor.
Cholelysin — Proton.
Choleucerin — Motor.
Cholopepton gran. — Nasierowski.
Chorągiewki — Etykieta.
Cibalgin „Ciba" — Pabjanice.
Cinerarmarin — Madaus.
Coagulen „Ciba" — Pabjanice.
Coffein Natr. - benzoic. — Gąsecki.
Coffein - Natr.-salicylic. — Gąsecki.
Cola Phosphatée — Bukowski.

Colchurecin — Proton.
Collobromin — Jon.
Combretin gut. — Nasierowski.
Corgol — Motor.
Coramina „Ciba" — Pabjanice.
Corpyrin — Karpiński.
Cremor tartari (apt.) — Radocha.
Cryogenin pulv. i tabl. — Nasierowski.
Cryptargol ovul., sol., pill., sir., coll. — Nasierowski.
Cukier lodowaty, owsiany — Lewandowski.
Cukierki ślazowe, miodowe, mentolowo-eukoliptusowe, miętowe, anyżowe, Johnsons — Lewandowski.
Curcuma Javaica (Heparton) — Synerga.
Czopki hemoroidalne „Varicol" — Gąsecki.

Dial „Ciba" — Pabjanice.
Didial „Ciba" — Pabjanice.
Digifolina „Ciba" — Pabjanice.
Digilanid draż., krople, amp. — Sandoz.
Digitalin sol., drag., amp. — Nasierowski.
Digitalis titr. folia — Tarasiejski.
Dijodan — Jon.
Dimethyloxychinizin „Hoechst" „Sternmarke" — Remedia.
Diurol, zioła moczopędne — Gąsecki.
Drastin - Lubelski czekoladki przeczyszczające— Lubelski.
Drażetki miętowe — Lewandowski.
Drukarskie roboty wszelkie—Drukarnia Wzorowa.
Druki handlowe dla aptek wszelkiego rodzaju — Wiadomości Farmaceutyczne.
Dwufosforany (techn.) — Radocha.
Dzidzi, przysypka lanolinowa i mydło dla dzieci— Gąsecki.

Ekstrakty — Farlabor.
Elbon „Ciba" — Pabjanice.

Enteractin obl. — Nasierowski.
Enterovaccin pill. — Nasierowski.
Esencja chinowo-chmielowa — Gąsecki.
Esencja octowa 80% — Grodzisk.
Essentia aurea — Madaus.
Etykiety — Etykieta.
Etykiety — Pacanowski.
Etykiety ozdobne na specyfiki — Etykieta.
Exhepatium amp., sir. — Nasierowski.
Extractum Aurantii fluid — Deges.
„ Chinae fluid — Deges.
„ Condurango fluid — Deges.
„ Secalis corn. fluid — Deges.
„ Senegae fluid — Deges
„ Thymi fluid — Deges.

Fagosol — Rosenstadt.
Farby do masła i sera — Kojrański.
Farina Amygdalarum — Kojrański.
Felamin draż. — Sandoz.
Femaktin Boruta tabl. — Nasierowski.
Feminal mgr Wieniewiczowej — Asmidar.
Fenacetyna (crist. et pulv.) — Scott et Bowne.
Ferro - Manganum pepton. — Motor.
Ferro - Manganum sacchar. — Motor.
Ferrophytina „Ciba" — Pabjanice.
Ferroton — Synerga.
Ferroton c. Arseno — Synerga.
Ferrum albuminatum — Motor.
Ferrum oxyd. sacch. — Motor.
Ferrum reductum „Bayer" — Remedia.
Ferrum sesquichloratum cryst. pur. i techn. „Eka" — Frenkel.
Filtry polaryzacyjne w/g Bernauer'a — Zeiss.
Flor. Aurantii — Kojrański.
Formaldehydum solutum 40% — Deges.
Formalina 30 i 40% — Grodzisk.
Fortossan „Ciba" — Pabjanice.

Fosfatyna Faliera — Asmidar.
Fytonal — Karpiński.

Gaza hygroskopijna — Jankowski.
Gazy i waty opatrunkowe — Strzelecki.
Gazy i waty opatr. i nasycone — Kometa.
Gelargin — Motor.
Gliceryna 28 Be i 30 Be — Scott et Bowne.
Glycerophospate gran. i inj. M. Robin — Synoradzki.
Glucalcin — Karpiński.
Gorczyczniki (Synapizma) — Strzelecki.
Guarana pulv. subt. — Tarasiejski.
Gumki kolorowe do sygnatur — Liphardt.
Gynergen amp., krople, tabl. — Sandoz.

Hematogen — Synerga.
Hemoplas amp., obl., drag., gran. — Nasierowski.
Hemypnon „Ciba" — Pabjanice.
Hepamuscol sir. — Nasierowski.
Hexamethylentetramina techn. i farm. — Grodzisk.
Hexamethylentetraminum „Bayer" — Remedia.
Hexamethylentetraminum — Karpiński.
Hexamethylentetraminum sulfosalicylicum — Jon.
Hexamon — Synerga.
Homeopatyczne środki—Apteka Homeopatyczna.
Homeopatyczne środki „Madaus" — Madaus.
Hormospermin gut. — Nasierowski.
Hydrochloraktin Boruta tabl. — Nasierowski.
Hydropiperol — Synerga.
Hypotan tabl. — Nasierowski.

Inhalator M. A. M. Patent. — Splitt.
Insulina Duńska „Leo" — Kleiner.
Intracta — Bukowski.
Intr. Stramonii — Klawe.
„ Lobeliae — Klawe.

Intr. Hyperici — Klawe.
„ Salviae — Klawe.
„ Juniperi — Klawe.
„ Digit. lan. — Klawe.
„ Hyoscyami — Klawe.
Insulina „PZH" — P. Z. H.
Iridis radix (pro infant.) — Tarasiejski.
Isarol „Ciba" — Pabjanice.

Jajeczka kąpielowe sosnowe i „Ozopin" kosodrzewinowe — Gąsęcki.
Jecorol — Bukowski.
Jod Calc. Diobromin. pulv. et tab. — Kowalski.
Jod Calcium Saldiurol — Gąsecki.
Jodogen Age — Gąsecki.
Jodonat — Bukowski.
Jodone goutt. i inj. M. Robin. — Synoradzki.
Jodopepton — Synerga.
Jodopyrol — Jon.
Jodowe preparaty „Bayer" — Remedia.
Jodum resublimatum — Karpiński.

Kalium bicarbonicum pur. cryst. „Eka" — Frenkel.
Kalium carbonicum pur. et tartaro 96/98% gran. o maks. zaw. 0,015 Cl „Eka" — Frenkel.
Kalium carbonicum puriss. et tartaro 96/98% gran. „Eka" — Frenkel.
Kalium chloratum purum „Eka" — Frenkel.
Kalium chloricum puriss. Santoninform. — Frenkel.
Kalium hydricum depuratum purum, puriss. i pro analysi „Eka" — Frenkel.
Kalium hypermanganicum pur. i techn. „Eka" — Frenkel.
Kalium sulfoguajacolicum „Bayer" — Remedia.
Kapsle aluminiowe do wód miner. i fabr. chem.— Wojciechowski.

Kapsle do flaszek — Ekonomia.
Kapsulatory — Waga Precyzyjna.
Kapsułki — Ekonomia.
Kapsułki — Etykieta.
Kapsułki papierowe welinowe i woskowane zwykłe i samootwierające się na proszki — Pacanowski.
Kapsułki przeciw soliterowi — Gąsecki.
Karafki i puszki porcel. z wpalan. napis. — Vetro.
Karbid — Elektryczność.
Karbolineum drzewne — Grodzisk.
Kartki — Ekonomia.
Kartoniki składane na proszki w kapsułkach — Pacanowski.
Kataplazmy antyseptyczne — Strzelecki.
Kinectin tabl. — Nasierowski.
Klerol maść i płyn do kąpieli — Asmidar.
Koemis - Koetjng, zioła jawajskie — Madaus.
Kofeinowe preparaty „Bayer" — Remedia.
Kreozal — Synerga.
Kroplomierze — Iwiński.
Książki farm. naukowe i handlowe — Wiadomości Farmaceutyczne.
Kupno — sprzedaż — dzierżawa aptek — A. B. Z.
Kupna — sprzedaży i dzierżawy aptek pośrednictwo — Zw. Zaw. Farm. Prac.
Kwas acetylo-salicylowy polski (Motopirin) — „Motor".
Kwas chem. czyste — Concordia.
Kwas cytrynowy (apt.) — Radocha.
Kwas octowy lodowy — Grodzisk.
Kwas octowy techniczny — Grodzisk.
Kwas winowy (apt.) — Radocha.

Lactobacilline Prof. Miecznikowa (Lab. Darrasse) — Synoradzki.
Lain Age — Gąsecki.
Lakier samolotowy — Grodzisk.

Lancelot sol. i rozpylacz. — Nasierowski.
Liquiritiae radix — Tarasiejski.
Liquor Cresoli saponatus — Deges.
Liquor Formaldehydi saponatus — Deges.
Lipiodol amp., caps., i plast. — Nasierowski.
Lipojodina „Ciba" — Pabjanice.
Lithiol „Ciba" — Pabjanice.
Lithium benzoic. — Gąsecki.
Lithium citric. puriss. — Scott et Bowne.
Lobelina — Asmidar.
Lumbagol — Gąsecki.

Ługi do kąpieli — Państw. Zakł. Zdrojowe.
Łyżki rogowe — Waga Precyzyjna.

Magnesium hyperoxydatum (Magnoxyd)—Synerga.
Magnesium stearinicum leviss. — Jon.
Maszynki do pigułek — Iwiński.
Maść od świerzby z kogutkiem — Gąsecki.
Maść „Varicol" hemoroidalna — Gąsecki.
Metacuprol tabl. — Nasierowski.
Methylium - salicylic. „Bayer" — Remedia.
Methylium salicyl. — Motor.
Metosol — Jon.
Migreno - Nervosin — Gąsecki.
Mikropolychromar do opt. zabarw. obiektywów mikrosk. — Zeiss.
Mikroskopy (wyprób. wyposażenie dla aptek i prostych prac chem.) — Zeiss.
Mistol — Nasierowski.
Motopirin - Motor — „Motor".
Mouches de Milan — Strzelecki.
Moździerze — Iwiński.
Mrozol — maść od odmrożenia — Gąsecki.
Mydło chinowo - chmielowe — Gąsecki.
Mydło Marsylijskie — Kojrański.

Naczynia apteczne — Vetro.
Naczynia apteczne z napisami — Iwiński.

Naczynia gliniane do piwnic z napisami — Szedrowicz.

Nadboran sodu (Perborat) — Elektryczność.

Nadchloran potasowy (techn.) — Radocha.
Naphtamon — Nasierowski.
Naphtargol pulv. i tabl. — Nasierowski.
Napisy na porcelanie — Szedrowicz.
Napisy na szkle — Szedrowicz.
Napisy na szyldach emaliowanych — Szedrowicz.
Napisy olejne i wpalane — Centrala Szkła.
Natibain gut. — Nasierowski.
Natrium acetic. puriss. — Scott et Bowne.
Natrium benzoicum — Gąsecki.
Natrium benzoicum — Kowalski.
Natrium bitartaricum (apt.) — Radocha.
Natrium borotartaricum „Elen" (Tarboran) — Nasierowski.
Natrium carbonicum puriss. cryst. „Eka"—Frenkel.
Natrium carbonicum puriss. — Scott et Bowne.
Natrium chloratum puriss. pulv. „Eka" — Frenkel.
Natrium citricum (apt.) — Radocha.
Natrium diaethylbarbituricum „Hoechst" — Remedia.
Natrium hydricum depuratum, purum, puriss. i pro analysi „Eka" — Frenkel.
Natrium nitric. puriss. — Scott et Bowne.
Natrium salicylicum „Bayer" — Remedia.
Natrium salicylicum — Gąsecki.
Natrium salicylicum — Motor.
Natrium sulfosalicylicum — Jon.
Neopancarpin gut., gran. — Nasierowski.
Neoseptin — Karpiński.
Nervocithin amp. i drag. — Nasierowski.
Nucléarsitol comp. i inj. M. Robin — Synoradzki.
Nucléatol gran. i inj. M. Robin — Synoradzki.
Nujol — Nasierowski.

Ocet drzewny — Grodzisk.
Octan amylu — Grodzisk.
Octan metylu — Grodzisk.
Octan ołowiu — Grodzisk.
Octan sodu kryst. i bezwodny — Grodzisk.
Okłady — Państw. Zakł. Zdrojowe.
Odczynniki do analiz — Farlabor.
Odważniki mosiężne i żelazne—Waga Precyzyjna.
Olej drzewny — Grodzisk.
Olej ketonowy — Grodzisk.
Oleje i smary — Balkowski.
Olejek czosnku w kapsułkach — Madaus.
Olejki eteryczne — Kojrański.
Oligopleksy dynamiczne „Madaus" — Madaus.
Ol. Amygdalarum dulc. Persicorum — Kojrański.
Ol. Amygdalarum dulc. ver. frig. express. — Kojrański.
Ol. Olivarum extra vierge — Scott et Bowne.
Ol. Ricini extra fiore — Scott et Bowne.
Ol. Vaselini — Scott et Bowne.
Opakowania dla aptek — Vetro.
Opakowania kartonowe — Brandes i Tenenbaum.
Opakowania na środki wyrabiane tylko w aptekach: na środki odżywcze i wzmacniające; środki przeczyszczające i rugulujące trawienie; środki przeciwreumatyczne, zioła, sole sztuczne; środki przeciw chorobom skóry, włosów, zębów; środki leczniczo-kosmetyczne; środki higjeniczne (ochraniacze) — A. B. Z.
Opakowania papierowe — Brandes i Tenenbaum.
Opakowania tekturowo-papierowe dla celów apt. i przem. — Pacanowski.
Opaski zwyczajne i z zakończ. brzeg. — Strzelecki.
Opatrunki wyjałowione — Kometa.
Opatrunki wyjałowione — Strzelecki.
Ophtargol — Motor.
Opłatki D-ra Faivre — Nasierowski.

Opozones Lumiere tabl. — Nasierowski.
Ortosiphon stamin. fol. — Madaus.
Orypan „Ciba" — Pabjanice.
„Osmogen" maść i płyn — Gąsecki.
Ouabain sol., drag., amp. — Nasierowski.

Pak drzewny — Grodzisk.
Panacrin — Bukowski.
Pancholon (Pantratum Temoe — lawak) — Kowalski.
Panlaudon — Karpiński.
Papier propagandowy dla aptek — Wiadomości Farmaceutyczne.
Papiery pakowe — Etykieta.
Papiery specjalne na reklamy i opakowania — Dawidowicz Kempiński.
Papier Vlinsi — Strzelecki.
Paraffinum liquid. pro usu interno — Scott et Bowne.
Pastylki Belgijskie od kaszlu — Gąsecki.
Passiflorin — Nasierowski.
Pavon „Ciba" — Pabjanice.
Pepticol płyn — Nasierowski.
Perargon — Madaus.
Percainal „Ciba" — Pabjanice.
Peristaltina „Ciba" — Pabjanice.
Perkaina „Ciba" — Pabjanice.
Perkolatory — Iwiński.
Persodin tabl. — Nasierowski.
Phenacetinum „Bayer" — Remedia.
Phennin — Motor.
Phosphacid amp. — Nasierowski.
Phospo - Glucalcin — Karpiński.
Phytina „Ciba" — Pabjanice.
Pilules Cauvin (Pharm. Dehaut. L. Bourdier Succr.) — Synoradzki.
Piperazinum chinic. — Gąsecki.
Piperazinum efferv. — Gąsecki.

Pituitrol „PZH" — P. Z. H.
Plantol — Bukowski.
Plasmon (białko mleczne) — Atropa.
Plaster przepuklinowy dziecięcy — Strzelecki.
Plaster „Tatrzański" na odciski — Strzelecki.
Plasterek angielski — Strzelecki.
Plastocol — Strzelecki.
Plastry smarowane — Strzelecki.
Plumbum chloratum puriss. pulv. „Eka" — Frenkel.
Plumbum nitricum puriss. pulv. „Eka" — Frenkel.
Płyty mianowane — Farlabor.
Pneumogein płyn — Nasierowski.
Pneumolitinum — Gąsecki.
Podpuszczka do sera — Kojrański.
Porcelana apteczna — Centrala Szkła.
Prasy do tinktur — Iwiński.
Preparaty biochemiczne „Madaus" — Madaus.
Preparaty firm: Amido, Byla, Ferré, Lécoq et Férrand, Plantier, Sossler et Dorat — Asmidar.
Preparaty diagnostyczne — P. Z. H.
Preparaty galenowe — Balkowski.
Preparaty galenowe — Barcikowski.
Preparaty galenowe — Concordia.
Preparaty galenowe — Farlabor.
Preparaty galenowe — Farmahurt.
Preparaty igliwiowe — Państw. Zakł. Zdrojowe.
Preparaty kompl.-homeoterapeutyczne „Madaus"— Madaus.
Produkty źródlane — Krögler.
Produkty źródlane — Unitas.
Prokliman „Ciba" — Pabjanice.
Prorgol — Motor.
Pruniol — Bukowski.
Przedstawicielstwo firm farmaceutyczno-chemicznych — Breszel i Bruzda.
Pudełka blaszane z etyk. firm — Brandes i Tenenbaum.

Pudełka blaszane — Iwiński.
Pudełka dla aptek — Ekonomia.
Pudełka na proszki — Pacanowski.
Pudełka na puder dla dzieci — Pacanowski.
Pudełka okrągłe higieniczne — Pacanowski.
Puszki blaszane do ziół — Szedrowicz.
Puszki do ziół — Iwiński.
Pyrochinol — Synerga.
Pyrogallolum triacetylatum — Jon
Pyrosalin — Jon.
Quin — Bukowski.
Quinby amp. — Nasierowski.
Quinby solubile — Nasierowski.

Reformackie pigułki — Lek.
Resorcinum „Hoechst" — Remedia.
Rezyl „Ciba" — Pabjanice.
Rheantin pig. — Nasierowski.
Rozpuszczalniki dla przemysłu lakierniczego, celuloidowego, kosmetycznego i innych — Grodzisk.

Saccharum lactis „Bayer" — Remedia.
Saldiurol — Gąsecki.
Salen „Ciba" — Pabianice.
Salenal „Ciba" — Pabianice.
Salol „Bayer" — Remedia.
Salicylopyrin — Motor.
Salol „Bayer" — Remedia.
Salol — Motor.
Saltrat Rodell proszek — Nasierowski.
Sarcolan płyn — Nasierowski.
Scabioton — Synerga.
Scillaren krople, tabl., amp. — Sandoz.
Septacrol „Ciba" — Pabjanice.
Sistomensina „Ciba" — Pabianice.
Sita uniwersalne — Iwiński.
Słoiki impregnowane parafiną bezwonną z nakr. na maści — Pacanowski.

Słoiki porcelanowe do maści — Iwiński.
Smoła drzewna — Grodzisk.
Soda żrąca — Elektryczność.
Sok utrwalony żywokostu kaukaskiego (Symphytan) — Nasierowski.
Sole — Państw. Zakł. Zdrojowe.
Sole bizmutowe (własnej produkcji krajowej) — Scott et Bowne.
Sole kąpielowe — Farmahurt.
Sole naturalne z wody zdr. „Zubera" w Krynicy — Państw. Zakł. Zdrojowe.
Sole odżywcze wg dr Schüsslera „Madaus" — Madaus.
Sole teobrominowe na wagę i w workach — Gąsecki.
Somnalin — Karpiński.
Sól Seignett'a (apt.) — Radocha.
Species diureticae modif. — Madaus.
Species laxantes modif. — Madaus.
Species nervinae modif. — Madaus.
Species pectorales modif. — Madaus.
Specyfiki fabryk krajowych — Hurt. Apt. Polskich. (dostarcza wyłącznie aptekom).
Specyfiki fabryk zagran. — Hurt. Apt. Polsk. (dostarcza wyłącznie aptekom).
Specyfiki farmaceutyczne — Barcikowski.
Specyfiki firm kraj. i zagr. — Farmahurt.
Specyfiki krajowe i zagraniczne — Balkowski.
Specyfiki krajowe i zagraniczne — Concordia.
Specyfiki krajowe i zagraniczne — Deges.
Spirsil „Ciba" — Pabianice.
Spirytus drzewny techniczny — Grodzisk.
Spirytus drzewny skażający — Grodzisk.
Spongia fluv. pulv. subt. — Tarasiejski.
Stannoxyl tabl., amp. — Nasierowski.
Sterylizatory — Iwiński.
Succus Cinerariae marit. — Madaus.
Succi herbarum recent. — Madaus.

Succus Juniperi inspiss. — Deges.
Succus Liquiritiae spiss. i in bacill. — Deges.
Sulfoidol inj. M. Robin — Synoradzki.
Sulfur jodatum immutabile — Madaus.
Surowica błonicza barania i bydlęca — P. Z. H.
Surowica przeciw jadowi żmij — P. Z. H.
Surowice i szczepionki — Balkowski.
Surowice i szczepionki dla ludzi i zwierząt — Farmahurt.
Surowice i szczepionki do celów leczniczych i zapobiegawczych u ludzi — P. Z. H.
Sygnatury — Ekonomia.
Sygnatury — Pacanowski.
Syfony do wód mineralnych — Wojciechowski.
Syfony do wód sodowych — Wojciechowski.
Syrop miodowo-ziołowy — Lewandowski.
Szczotki do maszyn elektrycznych — Elektryczność.
Szkło apteczne, chemiczne, laboratoryjne, perfumeryjne, kosmetyczne — Centrala Szkła.
Szkło i artykuły sanitarne — Centrala Szkła.
Szkło i porcelana apt. i labor. — Vetro.
Szlamy — Państw. Zakł. Zdrojowe.
Szlifierki różn. wielk., na kulk. łoż. — Wojciechowski.
Szpadle — Waga Precyzyjna.
Szyldy emaliowane — Szedrowicz.
Szyldziki do szuflad — Iwiński.
Środki opatrunkowe — Balkowski.
Środki opatrunkowe — Hurt. Apt. Polsk. (dostarcza wyłącznie aptekom).
Środki z przepisu urzędowego w opak. gotow. i na wagę — Bukowski.

Tabletki dozowane i na wagę — Barcikowski.
Tabletki mineralne mus. wszystkich źródeł — Gąsecki.
Tabletki i proszki od bólu głowy — Bukowski.

Tabletki wód mineralnych — Barcikowski.
Talcum albiss. — Scott et Bowne.
Tapioka Medicinal — Kojrański.
Teapulvina — Madaus.
Tennebryl amp. — Nasierowski.
Theobrominum Natr. salicylic. „Bayer" — Remedia.
Theobrominum pur. „Bayer" — Remedia.
Thymopyran — Kowalski.
Tinktury — Farlabor.
Torebki — Ekonomia.
Torebki — Etykieta.
Torebki — Pacanowski.
Torebki do ziół — Etykieta.
Towary apteczne — Balkowski.
Towary apteczne — Farmahurt.
Towary w zakres aptekarstwa wchodzące — Chronowicz.
Towary w zakres aptekarstwa wchodzące — Synoradzki.
Tran leczniczy Gold - Medal wyr. firmy Oluf Holm — Scott et Bowne.
Transpiral — Synerga.
Tricalcin — Nasierowski.
Trójfosforany (techn.) — Radocha.
Tussogen syrop — Proton.

Ubezpieczenia majątku ruchom. stow. farm. — Farmakon.
Ubezpieczenia od ognia aptek — Farmakon.
Ubezpieczenia od ognia labor. chem. farm. — Farmakon.
Ubezpieczenia od ognia ruchom. domow. osób, związanych z zaw. farm. — Farmakon.
Ubezpieczenia od ognia skł. mat. apt. i drogeryj — Farmakon.
Uricedin — Proton.
Urofan — Synerga.

Uroseptin — Karpiński.
Urządzenia aptek — Iwiński.
Urządzenia aptek — Szedrowicz.
Urządzenia aptek całkowite — Centrala Szkła
Urządzenia labor. farm. — Iwiński.
Urządzenia skł. mat. apt. — Szedrowicz.
Utensylia dla aptek — Vetro.

Wagi analityczne — Iwiński.
Wagi analityczne — Waga Precyzyjna.
Wagi apteczne — Waga Precyzyjna.
Wagi dziesiętne — Waga Precyzyjna.
Wagi niemowlęce — Waga Precyzyjna.
Wagi laboratoryjne — Waga Precyzyjna.
Wagi lekarskie — Waga Precyzyjna.
Wagi i odważniki apt. cech. — Iwiński.
Wagi i odważniki dla aptek, drogeryj, laboratorium, szpitali, uniwersytetów, gimnazjum, jubilerów, dla handlu i przemysłu — Centrala Wag.
Wagi i odważniki precyz., krajowe i zagraniczne— Vetro.
Wagi proszkowe — Waga Precyzyjna.
Wagi ręczne — Waga Precyzyjna.
Wagi stołowe — Waga Precyzyjna.
Wagi stołowo-dziesiętne — Waga Precyzyjna.
Wagi tarowe — Waga Precyzyjna.

Wata hygroskopijna — Jankowski.
Wata od kataru — Strzelecki.
Wazelina amerykańska biała i żółta — Scott et Bowne.
Węgiel drzewny — Grodzisk.
Węgle do bateryj i suchego elementu — Elektryczność.

Woda utleniona skoncentrowana do celów technicznych i medycznych — Elektryczność.

Wody mineralne — Kojrański.
Wody mineralne krajowe — Państw. Zakł. Zdrojowe.
Wody mineralne naturalne — Farmahurt.
Wody mineralne naturalne — Krögler.
Wody mineralne naturalne — Unitas.
Wody mineralne sztuczne — Farmahurt.
Wstrzykiwania wyjałowione — Barcikowski.

Valerianae radix — Tarasiejski.
Valnerol drażetki — Asmidar.
Veralgin — Jon.
Verasin. pulv. et tabul. — Kowalski.
Vioform „Ciba" — Pabianice.
Viridol — Bukowski.
Vitafosfoza — Gąsecki.

Zincum peroxydatum 80% — Jon.
Zincum stearinicum leviss. — Jon.
Zincum sulfobituminicum — Asmidar.
Zioła (kompleksy ziół leczn. modif. „Madaus") — Madaus.
Zioła i korzenie — Balkowski.
Zioła lecznicze — Deges.
Zioła lecznicze — Concordia.
Zioła lecznicze — Farmahurt.
Zioła lecznicze — Hurt. Apt. Polsk. (dostarcza wyłącznie aptekom).
Zioła lecznicze egzotyczne — Barcikowski.
Zioła lecznicze egzotyczne — Zioła Polskie.
Zioła lecznicze krajowe — Barcikowski.
Zioła lecznicze krajowe — Zioła Polskie.
Zioła lecznicze własnego zbioru — Lichtson.
Zioła lekarskie wszelkie — Tarasiejski.
Zioła Silvana od kaszlu dla dorosłych — Gąsecki.
Zioła Silvana od kaszlu dla dzieci — Gąsecki.
Zioła Szwajcarskie gorzkie — Gąsecki.

Zioła z gór Harcu Dr. Lauera — Proton.
Ziół przemysłowo - leczniczych przeróbki — Concordia.

Żelazo z arsenem — Gąsecki.
Żelazo z phytiną — Gąsecki.

Mgr Farm. FR. HEROD

WYDAWNICTWA FARMACEUTYCZNE

Warszawa, ul. Długa 16 — Telefon 11-16-50

Wiadomości Farmaceutyczne — tygodnik, organ Polsk. Powsz. Tow. Farm. Nakład 2.200 egz. Dociera prawie do wszystkich aptek w Polsce, firm przemysłowo-handlowych i td. »Wiad. Farm.« utrzymują rozległy kontakt z placówkami zagranicznymi.

»Wiad. Farm.« są najkorzystniejszym terenem propagandy wśród świata farmaceutycznego.

Biblioteka farmaceutyczna
8 tomów podręczników naukowych.

Biblioteka „Wiad. Farm."
28 tomów prac z dziedziny nauk farmaceutycznych i pokrewnych.

Odbitki „Wiad. Farm."
350 broszur.

Różnych wydawnictw większych
z różnych dziedzin około 30.

Szczegółowy katalog wysyła się na żądanie bezpłatnie.

SPECJALNOŚCIĄ

DRUKARNI WZOROWEJ

WARSZAWA, DŁUGA 20. TEL. 11-16-60.

SĄ PODRĘCZNIKI

CHEMICZNE

LEKARSKIE

PRZYRODNICZE

FARMACEUTYCZNE

PISMA PERIODYCZNE, DRUKI DROBNE

HANDLOWE

FORMULARZE

BLANKIETY i T. P.

I WSZELKIE ROBOTY WCHODZĄCE W ZAKRES DRUKARSTWA

DRUKARNIA WZOROWA

EST POD TYM WZGLĘDEM BEZKONKURENCYJNA

Obrót
aptek zwiększa się,
jeśli ekspediowane
z apteki lekarstwa
są zawijane
w nasz
**PAPIER
PROPAGANDOWY**
Paczki
po 5, 10, 15 i 20 kg
Różne kolory

MOKOTOWSKA FABRYKA CHEMICZNO-FARMACEUTYCZNA
ADOLF GĄSECKI i S-wie Sp. Akc.
Warszawa, ul. Belgijska 7. Tel. 8-99-98

CENY DETALICZNE: Zł

Balsam Trikolan „Age" N. R. 295 . . . . . 3.50
„ „ c. phytino N. R. 294 . . . 6.50
Calciphan tabl. N. Rej. 1829 20 × 0,5 . . . . 3.90
„ „ 10 × 0,5 2,15
Czopki hemoroid. „Varicol" N. R. 354 1/1 1.80 1/1 3.—
Diurol, zioła moczopędne N. R. 1486 1/2 zł 1.50, 1/1 2.75
Dzidzi, przysypka lanolinowa N.R. 20 . . . . 0.50
„ Mydło dla dzieci 0.75
Esencja chinowo-chmielowa kosm. N. R. 5237 4.—
Jajeczka kąpielowe (sosnowe) 0.30
„ „Ozopin" (kosodrzewinowe) 0.50
Jodogen „Age". Preparat jod. N.R. 564 1/2 1.50, 1/1 3.—
Kapsułki przeciwko soliterowi 3.50
Lain „Age"—kosmetyk— Nr. 5333 sł. . . . . 4.—
Lumbago! tabletki N. R. 1655 — . . Karton 2.—
Migreno-Nervosin N. R. 1599—pud.5 proszków 0.75
Migreno-Nervosin N. R. 1644—pud.10 tabletek 1.—
Mydło chinowo-chmielowe 1.50
Maść „Varicol" hemoroidalna N R. 883 tuba z kanką 2.20
Maść od świerzby z Kogutkiem N R 41 . . . 1 50
Mrozol—maść od odmrożenia N.R. 28 . . . . 1.—
Osmogen maść 1/1 . . . . . 2.80
„ „ 1/2 Rej. 1804 . . . . . 1.50
„ płyn do kąpieli Rej. 1805 . . . . . 1.75
Pastylki belgijskie od kaszlu N R. 29 . . . . 1.20
Pneumolitinum, tabletki N.R. 1738—20 tabl. fl. 3.—
Piperazin effervescens . . . . . fl. 3 50
Vitafosfoza maczka odżywcza N.R. 5345 . fl. 3.75
Żelazo z phytiną Gąseckiego 7 50
„ „ **i arsenem** 7.50
Zioła Silvana od kaszlu dla dzieci N.R. 398 pud. 0 75
„ „ dla dorosłych N.R. 399 . . pud. 0.90
Zioła szwajcarskie gorzkie N.R. 400 pud. 1/2 1.—1/1 2.—
Tabletki mineralne musujące, wszystkich źródeł
Opak. po 20 szt. 0.75 40 szt. 1 35, po 80 szt. 2.—

Polecamy własne preparaty chem.

Bijotol (Bismuthum jodo-thymolic.) Calc. phenylcinchonicum, Coffeinum Natr.— benzoic. i Natr. Salicyl. Lithium benzoic. Natr. benzoicum. Piperaz chinicum.

Sole teobrominowe na wagę i w rur. po 10-20 tabl. Saldiurol,-Calcium Saldiurol,-Jod Calcium Saldiurol.

CONCORDIA - IMPORT - EKSPORT

Spółka Akcyjna

Katowice, ul. Sokolska Nr 4

Tel. 319-87. Adr. telegr. „Concordat"

HURTOWNIA TOWARÓW APTECZNYCH

WYTWÓRNIA PRZETWORÓW GALENOWYCH

Polecamy po cenach konkurencyjnych:

Chemikalia chem. czyste i do analiz

Kwasy chem. czyste

Specyfiki krajowe i zagraniczne

Preparaty galenowe

własnej produkcji i innych znanych wytwórców

ZIOŁA LECZNICZE

oczyszczone, wolne od pyłu i domieszek, odznaczające się pięknym równomiernym krojem.

Krajemy wszystkie zioła w własnym zakładzie.
Przeróbki ziół przemysłowo-leczniczych.

ZAKŁADY CHEMICZNE „GRODZISK"

Sp. Akc.

Warszawa, ul. Marszałkowska 151

poleca własnej produkcji:

Aceton. Octan metylu. Octan amylu. Rozpuszczalniki dla przemysłu lakierniczego, celuloidowego, kosmetycznego i innych. Esencję octową 80%. Kwas octowy lodowy i techniczny. Aldehyd octowy. Spirytus drzewny techniczny. Alkohol metylowy czysty. Formalinę 30% i 40%. Hexametylentetraminę techn. i farmaceut. Octan sodu krystaliczny i bezwodny. Octan ołowiu. Chloroform purissimum i pro narcosi. Lakier samolotowy. Spirytus drzewny skażający. Olej ketonowy. Karbolineum drzewne. Ocet drzewny. Olej drzewny. Pak drzewny. Węgiel drzewny. Smołę drzewną.

P. P. Lekarzom i Farmaceutom polecamy specjalnie chloroform pro narcosi, który co do swej jakości nie ustępuje chloroformowi jakiejkolwiek fabryki zagranicznej. Każda partia jest badana przez Dział Chemii Państwowych Zakładów Higieny co daje pełną gwarancję jakości.

Plasmon

(białko mleczne)

najaktywniejszy, biologicznie standaryzowany preparat białkowy, łatwo rozpuszczalny, lekko strawny, bez zapachu i smaku.

„PLASMON"

zawiera niezmienione składniki mleka w najwyższej koncentracji, a to 76% białka z mleka (kazeiny) i twórczokostne sole 3% fosforu i 2½% wapnia.

„PLASMON"

jest niedoścignionym, tanim środkiem odżywczym i wzmacniającym, zalecanym od 33 lat w racjonalnej dietetyce dzieci, zwłaszcza osesków i dorosłych.

WSKAZANIA:

stany osłabienia i wyczerpania fizycznego i umysłowego, niedokrwistość, niedożywienie, dyspepsje nerwowe, neurastenia, rekonwalescencja, niedokształcenia, ciąża, karmienie piersią, zołzy, gruźlica.

UWAGA:

„PLASMON" jako wyrób polski dopuszczony został na wystawę Zrzeszenia Lekarzy w Warszawie od 14—16 maja 1933 r.

Piśmiennictwo i próby gratis dla WW. PP. Lekarzy i Aptekarzy wysyła:

„ATROPA" LABORATORIUM CHEMICZNE

Warszawa, ul. Wawrzyszewska 11.

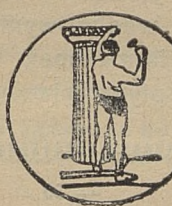

WYRÓB POLSKI

„FARMAHURT"

Hurtownia towarów farmaceutycznych i drogeryjnych

aptekarze A. MICHALSKI i B. SZYMCZAK

Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością

Poznań — Plac Nowomiejski Nr. 4.

poleca:

Towary apteczne — Chemikalia — Preparaty galenowe — Zioła lecznicze — Specyfiki firm krajowych i zagranicznych, wszelkie surowice i szczepionki dla ludzi i zwierząt, wody mineralne naturalne i sztuczne, oraz sole kąpielowe, po cenach konkurencyjnych.

„FARLABOR"

Laboratorium Farmaceutyczne

Spółka z ogr. odpow.

POZNAŃ — ul. Mostowa 15.

poleca:

preparaty galenowe, tinktury, ekstrakty i t. d. według wymogów obowiązujących farmakopei, odczynniki do analiz, płyny mianowane i t. p.

Wytwórnia Cukierków
dla Aptek. i Składów Mat. Apt.

Roman Lewandowski i S-ka

Warszawa, Grzybowska 21, tel. 5-98-48.
P. K. O. 9.234.

CUKIERKI:

Ślazowe, płaskie i karmelki
Miodowe z pszczółka
Mentolowo-eukaliptusowe
Miętowe — gr. angielski
Miętowe — gr. zielony
Anyżowe
Cukier lodowaty w soplach biały
Cukier Owsiany
Drażetki miętowe biało-różowe
Syrop miodowo-ziołowy
Cukierki w paczkach „Johnsona"
mentolowo-eukaliptusowe

Każdą ilość zamówienia wysyłamy szybko i dokładnie paczkami żywnościowymi.

Wyrób nasz jest pierwszorzędnej jakości na czystym cukrze z najlepszymi dodatkami.

Cenniki wysyłamy na żądanie.

Firma nasza egzystuje od roku 1931

Przy chorobach płucnych—mianowicie, przy bronchicie, suchotach, kokluszu, katarach, oraz astmie stosują lekarze od wielu lat z dobrym skutkiem

„FAGOSOL"

Kaszel, zaflegmienie, poty nocne

po użyciu

„FAGOSOLU"

znikają w krótkim czasie. Apetyt wzmaga się i chory **szybko się poprawia.**

„FAGOSOL"

dostać można

we wszystkich aptekach oraz **składach materiał. aptecznych**

SKŁAD GŁÓWNY:

Apteka H. ROSENSTADT i S-ka

w Warszawie, Plac Grzybowski 10

HURTOWY APTECZNY DOM HANDLOWY

L. BALKOWSKI i S-ka

Sp. z ogr. odp.

Warszawa, Al. Jerozolimska 23

Telefon 985-27, 985-37, 987-10.

poleca:

Towary apteczne
Chemikalia
Preparaty galenowe
Zioła i korzenie
Specyfiki krajowe i zagraniczne
Środki opatrunkowe
Surowice i szczepionki
Artykuły techniczne
Oleje i smary

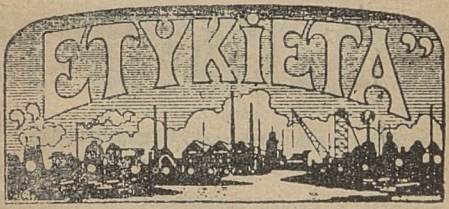

Rok zał. 1923

Wytwórnia Torebek i Etykiet dla Aptek i Drogerii.
Drukarnia — Hurtownia papierów pakowych.

K. Sarbiewsk

Gdynia, Ant. Abrahama 77. Tel. 3186

Etykiety, torebki, kapsułki, bilety do odbioru lekarstw, chorągiewki, etykiety ozdobne na specyfiki.

Torebki do ziół.

Ceny konkurencyjne!

„CENTRALA SZKŁA"

F. PEŁKA

Warszawa, ul. Orla 8. Tel. 12-05-30.

Konto P. K. O. Nr 28481

Szkło apteczne, chemiczne, laboratoryjne, perfumeryjne, kosmetyczne. Artykuły codziennego użytku w aptekach, szkło i artykuły sanitarne, porcelana apteczna.

Całkowite urządzenia aptek.

Ceny konkurencyjne!

Towarzystwo

„ELEKTRYCZNOŚĆ"

Spółka Akcyjna

w Warszawie, ul. Czackiego 6.

Telefon 217-82 i 634-94

wytwarza w swoich Zakładach Elektrochemicznych w Ząbkowicach chlorek bielący, sodę żrącą, karbid, wodę utlenioną skoncentrowaną do celów technicznych i medycznych, węgle do bateryj i suchego elementu oraz szczotki do maszyn elektrycznych.

W najbliższym czasie uruchomimy produkcję

NADBORANU SODU (Perboratu)

APTEKA HOMEOPATYCZNA

Towarzystwa Zwolenników

HOMEOPATII

W WARSZAWIE

Nowy-Świat 16—Telefon 623-44

posiada wszystkie środki w zakres homeopatii wchodzące.

Wysyłka pocztą za pobraniem.
Dla aptek znaczny rabat.
Apteka filii nie posiada.

Czysty zysk apteki przeznaczony na szpital.

Teodor Jakobsen

Fabryka aparatów

Warszawa — Elektoralna 33

Rok założenia 1864

Wyrabia:

Aparaty do destylacji wody
Aparaty apteczne
Autoklawy
Aparaty próżniowe

Rok założenia 1903

A. Chronowicz

Warszawa — ul. Orla Nr. 8
Telefony: 11-98-55, 11-91-16

Posiada na składzie:

wszelkie towary w zakres aptekarstwa wchodzące, wszystkie chemikalia analizowane
w Laboratorium Warszawskiego Towarzystwa Farmaceutycznego

Ceny konkurencyjne

Sprzedaż ziół leczniczych z własnego zbioru

CENY NAJNIŻSZE

S. LICHTSON

KAZIMIERZ DOLNY
APTEKA

„EKONOMJA"

Warszawa, Dzielna 49 — Telefon 11-89-93.

Fabryka pudełek aptecznych, perfumeryjnych i wyrobów papierowych, oraz drukarnia

Konto czekowe w P. K. O. Nr 6.986

poleca wszelkiego rodzaju pudełka dla aptek, torebki, kapsułki, sygnatury, kartki, kapsle do flaszek, oraz druki po cenach najniższych.

Cenniki wysyła się na żądanie.

Fabryka Środków Opatrunkowych
Przetworów Chemiczno - Farmaceutycznych
i Pracownia Sterylizacyjna

R. STRZELECKI

Warszawa, ul. Ceglana 8 — Telefon 6-48-90

15 złotych i srebrnych medali.

Poleca:

Plastry smarowane zwyczajne i kauczukowe.
„Plastocol" przylepiec kauczukowy
Plasterek angielski.
Plaster „Strzelecki" na odciski.
Plaster przepuklinowy dziecięcy.
Kataplazmy antyseptyczne.
Gorczyczniki (synapizma).
Mouches de Milan. Papier Vlinsi,
Gazy i waty opatrunkowe.
Wata od kataru.
Opatrunki wyjałowione (sterylizowane).
Opaski zwyczajne i z zakończonemi brzeg.
Apteczki i skrzynki sanitarne, domowe, dla szkół, fabryk, autobusów, stacji kolejowych i t. d.

MEDAL ZŁOTY

Antoni Jankowski i S-ka

Pabjanice, ul. Piłsudskiego 11. Telefon 80.

FABRYKA
GAZY i WATY HYGROSKOPIJNEJ

Próbki i cenniki na żądanie.

Kupno–sprzedaż aptek

Wszelkie tranzakcje w zakresie kupna, sprzedaży i dzierżawy aptek w całej Rzeczypospolitej Polskiej przeprowadza szybko i solidnie, oraz udziela fachowych porad i informacyj

WYDZIAŁ KUPNA i SPRZEDAŻY APTEK
przy Zw. Zaw. Farmaceutów Pracowników w Rz. Pol
Warszawa, Marszałkowska 138. Tel. 523-18.

P. P. Aptekarze przez zwrócenie się do naszego biura mają zagwarantowaną należytą pomoc i ułatwienie w przeprowadzaniu wszelkich tranzakcyj.

HURTOWNIA naczyń aptecznych i laboratoryjnych wyrobów gumowych, chirurgicznych i środków opatrunkowych

Bracia Szedrowicz

Warszawa — ul. Zimna 6, Telefon 5-05-88

Kompletne urządzenia aptek i składów aptecznych

Pracownia napisów na szkle, porcelanie i szyldach emaliowanych.

Polecamy uwadze: puszki blaszane do ziół oraz naczynia gliniane do piwnic z napisami.

N. TARASIEJSKI i S-wie

Święciany-Wileńskie

dostarczają absolutnie wszelkich

ZIÓŁ LEKARSKICH

najładniejszych i najtaniej

Polecają: **Guarana** pulv. subt, **Spongia fluviat.** pulv. subt, **Fl. Chamomillae vulg. i Romanae, Rad. Valerianae, Rad. Althaeae, Rad. Iridis** p/infant. **Rad. Liquiritiae, Herba Adonis vern.** cum flor., **Fol. Digitalis titrata** etc. etc.

Kolorowe gumki do sygnatur

w cenie zł. 14 — za paczkę 500 g franko Urząd Pocztowy odbiorczy w 4-ch numerach długości, wykonany w 6-ciu asortowanych kolorach, dostarcza firma:

Otton Liphardt

Warszawa, ul. Długa 42. Tel. 11-77-26

Suchy i trwały kieszonkowy

INHALATOR

M. A. M. Patent

Czyści drogi oddechowe, ułatwia oddech, orzeźwia nerwy, chroni od kataru i t. d.

Jest potrzebny każdemu zawsze i wszędzie

Powiększa obrót każdej apteki.
Jest artykułem dużego zbytu.

CENA 1.50 W PUDEŁKU 2.00

Laboratorium T. SPLITT
Poznań — Św Wojciecha 28.

„VETRO" **Składy szkła i urządzeń aptecznо-laboratoryjnych**
Tarnów, ul. Drużbackiej 3

poleca:

Szkło i porcelanę: apteczną i laboratoryjną. Naczynia; karafki i puszki porcelanowe z wpalonymi napisami (z własnej malarni). Precyzyjne opakowanie dla aptek. Wagi i odważniki precyzyjne, krajowe i zagraniczne, jak również utensylia dla aptek i t. p.
Przyjmuje się naczynia do przesygnowania.

Laboratorium Środków Opatrunkowych
i Przetworów Chemiczno-Farmaceutycznych

„KOMETA"

Mag. Farm. Z. PRUŻAŃSKIEGO
Warszawa — ul. Leszno 27 — Telefon 11-89-44

POLECA: Gazy. — Waty opatrunkowe i nasycone. — Opatrunki wyjałowione. — Bandaże. — Apteczki fabryczne, autobusowe, szkolne i domowe.

REFORMACKIE

PIGUŁKI Z MARKĄ ZAKONNIK

STOSUJĄ SIĘ:
JAKO REGULUJĄCE ŻOŁĄDEK,
PRZY CIERPIENIACH WĄTROBY,
NADMIERNEJ OTYŁOŚCI,
UŚMIERZAJĄCE HEMOROIDY
I PRZY SKŁONNOŚCIACH
DO OBSTRUKCJI SĄ ŁAGODNYM
ŚRODKIEM PRZECZYSZCZAJĄCYM
UŻYCIE 1-2 PIGUŁKI NA NOC

Aptekarskie Towarzystwo Wzajemnych Ubezpieczeń od Ognia

„FARMAKON"

Warszawa, Długa 16.
Telefon Nr. 11-02-38.

ubezpiecza apteki; składy mat. apt. i drogerie należące do aptekarzy, materialistów i drogistów; ruchomości domowe osób związanych z zawodem farmaceutycznym; laboratoria chemiczno-farmaceutyczne; majątek ruchomy stowarzyszeń farmaceutycznych.

Od szeregu lat udzielane są znaczne zwroty (bonifikaty) z wpłacanych składek.

WSZYSTKIE DRUKI

niezbędne do prowadzenia apteki, laboratorium, zakładu przemysłowego lub handlowego itp. wykonywa po cenach umiarkowanych

DRUKARNIA WZOROWA

Warszawa, Długa 20

Telefon 11-16-60

OFERTY NA ŻĄDANIE!

SPECJALNOŚCIA

DRUKARNI WZOROWEJ

WARSZAWA, DŁUGA 20. TEL. 11-16-60.

SĄ PODRĘCZNIKI

CHEMICZNE

EKARSKIE

RZYRODNICZE

ARMACEUTYCZNE

PISMA PERIODYCZ-

NE, DRUKI DROBNE

HANDLOWE

FORMULARZE

BLANKIETY i T. P

WSZELKIE ROBOTY WCHODZĄCE W ZAKRES DRUKARSTWA

DRUKARNIA WZOROWA

EST POD TYM WZGLĘDEM BEZKONKURENCYJN A

D

Przemysł Chemiczny

„SYNERGA"

SP. Z O. O.

Warszawa, Al. Grójecka 75-77

Przetwory specjalne marki „Synerga":

Adabromina
Antranol
Argentum natr. subsulfurosum zn. ochr. „Synargen"
Balsam Japoński
Calcium gluc. — Synerga
Cassia angustifolia indica zn. ochr. „Pulvin"
Curcuma Javaica, zn. och. „Heparton"
Ferroton
Ferroton cum arseno
Hematogen
Hexamon
Hydropiperol
Jodopepton
Kreozal
Magnesium hyperoxydatum zn. och. „Magnoxyd"
Pyrochinol
Scabioton
Transpiral
Urofan

Do nabycia w hurtowniach.

W. M. IWIŃSKI

Firma egzystuje od 1898 r.

WARSZAWA

Chmielna 7, Telefon 627-44 P. K. O. 490

POLECA:

Naczynia apteczne z napisami, szyldziki do szuflad, aparaty destylacyjne, puszki do ziół, aparaty infuzyjne, sterylizatory, perkolatory, sita uniwersalne, prasy do tinktur, maszynki do pigułek, wagi i odważniki apteczne cechowane, wagi analityczne, moździerze, słoiki porcelanowe do maści, kroplomierze, pudełka blaszane firmowe i t. p.

URZĄDZENIA APTEK
i
LABORATORIÓW FARMACEUTYCZNYCH

GENERALNY REPREZENTANT FABRYKI:

HERMANN STEINBUCH

Dawniej A. WOLF i SYNOWIE

w Wiedniu i Budapeszcie

Krajowe i Zagraniczne

WODY MINERALNE NATURALNE

świeżego czerpania

oraz produkty źródlane

franco wszystkie stacje kolejowe Rzeczypospolitej Polskiej

POLECAJĄ:

„T-wo UNITAS"

Sp. z ogr. odp.

WARSZAWA — MIODOWA 10

Telefon 628-09 i 294-66

Konto czekowe P. K. O. 793

Adres telegr.: „UNITAS — WARSZAWA"

i

Egzyst. od 1887 r.

ED. KRÖGLER

Sp. z ogr. odp.

KATOWICE — JAGIELLOŃSKA 8

Telefon 334-94, miesz. dyr. 325-24

P. K. O. 305,201

Adres telegr. „KRÖGLER—KATOWICE"

Zamówienia wykonywa się bezzwłocznie

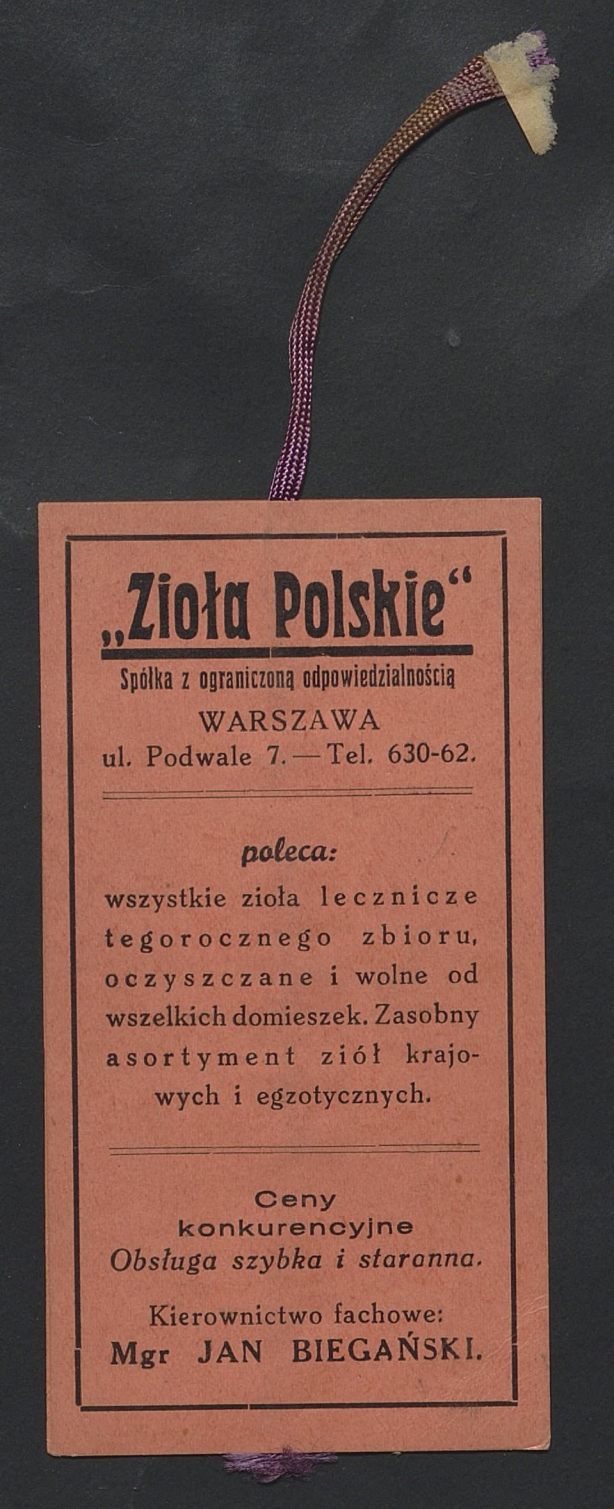
„Zioła Polskie"
Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
WARSZAWA
ul. Podwale 7. — Tel. 630-62.
poleca:
wszystkie zioła lecznicze tegorocznego zbioru, oczyszczane i wolne od wszelkich domieszek. Zasobny asortyment ziół krajowych i egzotycznych.
Ceny konkurencyjne
Obsługa szybka i staranna.
Kierownictwo fachowe:
Mgr JAN BIEGAŃSKI.